

ФАРМОН – ПРИКАЗ

аз 26 декабри соли 2000

ш. Душанбе

№ 157

Дар бораи тасдиқи Дастурамал
оиди пешбурди баҳисобгирии
муҳосибӣ дар муассисаҳои буҷетӣ

ФАРМОН МЕДИҲАМ:

1. Дастурамали пешниҳодшуда оиди пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳои буҷетӣ тасдиқ карда шавад.

2. Ба санадҳои меъёрии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи пешниҳод тағйироту иловаҳо ворид карда шавад.

Вазир

С. Наҷмуддинов.

**ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН**

**ДАСТУРАМАЛ
ОИДИ ПЕШБУРДИ БАҲИСОБГИРИИ МУҲОСИБӢ
ДАР МУАССИСАҲОИ БУҶЕТӢ**

Бо фармони
Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 26 декабри соли 2000 № 157
тасдиқ карда шудааст

Душанбе – 2001 сол.

ДАСТУРАМАЛ ОИДИ ПЕШБУРДИ БАҲИСОБГИРИИ МУҲОСИБӢ ДАР МУАССИСАҲОИ БУЧЕТӢ

ҚИСМИ 1. ТАШКИЛИ БАҲИСОБГИРИИ МУҲОСИБӢ

1. Дастурамали мазкур тартиби ягонаи пешбурди баҳисобгирии муҳосибиро дар муассисаҳои буҷетӣ муқаррар менамояд.

2. Бо мақсади Дастурамали мазкур истилоҳоти зерин истифода мешаванд:

-- муассисаи буҷетӣ – ташкилоте, ки аз тарафи мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомотҳои ҳокимияти давлатии субъектҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани вазифаҳои идоракунӣ, иҷтимоӣ – фарҳангӣ, илмӣ – техникӣ ва дигар вазифаҳои хусусияти ғайритиҷоратидошта созмон дода шуда, фаъолияти онҳо аз ҳисоби буҷетҳои дахлдор ё ки буҷети фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ дар асоси сметаи даромаду хароҷот маблағгузорӣ мешавад;

-- тақсимотчи асосии маблағҳои буҷетӣ (минбаъд – тақсимотчи асосӣ) – мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимияти давлатии субъектҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти худидоракунии маҳаллӣ ё дигар қабулкунандаи бевоситаи маблағҳои буҷетӣ мебошад, ки мутобиқи қонуни дахлдор (санади ҳуқуқӣ) дар бораи буҷет барои соли навбатии молиявӣ муайян гардида, ҳуқуқ дорад, ки маблағҳои давлатиро аз рӯи самтҳои муқаррарнамудаи ҳамин Қонун (санади ҳуқуқӣ) барои тақсимотчиён ва қабулкунадгони маблағҳои буҷетӣ, ки дар тобеъияти онҳо мебошанд, тақсимот намояд;

-- тақсимотчи маблағҳои буҷетӣ (минбаъд – тақсимотчи) - мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимияти давлатии субъектҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти худидоракунии маҳаллӣ, муассисаи буҷетӣ буда, маблағҳои давлатии буҷетиро аз тақсимотчи асосӣ барои тақсимоти онҳо байни қабулкунандагони маблағҳои буҷетие, ки дар тобеъияти онҳо мебошанд, қабул менамояд;

-- қабулкунандаи маблағҳои буҷетӣ (минбаъд – қабулкунанда) – муассисаи буҷетие мебошад, ки дар тобеъияти тақсимотчи асосӣ ё ки тақсимотчи вучуд дошта, ҳуқуқи гирифтани маблағҳои давлатии буҷетиро дорад.

-- меъёри ўҳдадорихои буҷетӣ – ҳаҷми муайяни ҳуқуқҳои қабулкунанда барои қабули ўҳдадорихои пулии онҳо, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷети дахлдор пардохт мешаванд.

-- қабули ўҳдадориҳои пулӣ аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ – аз тарафи қабулкунанда бастанӣ шартномаҳо (созишнома,) бо иҷрокунандагони корҳо (хизматрасониҳо) оиди иҷроиши корҳо (хизматрасониҳо) дар доираи меъёрҳои ўҳдадориҳои бучетӣ;

-- ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳо – ҳаҷми ҳуқуқҳои қабулкунанда оиди бо тартиби муқарраргардида аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ пардохти ўҳдадориҳои пулӣ ва дигар ўҳдадориҳо дар ҳаҷме, ки мақомотҳои иҷрокунандаи бучети дахлдор хароҷотҳои хазинавии худро аз рӯи супориши қабулкунанда амалӣ менамоянд;

-- хароҷотҳои хазинавӣ – амалиётҳо оиди аз эътибор соқит гардонидани маблағҳо аз ҳисоби мақомоти хазинадорӣ ё ки муассисаи кредитӣ барои бо тартиби муқаррарӣ пардохти ўҳдадориҳои қабулкунанда, ки пардохти онҳо аз ҳисоби маблағҳои бучети дахлдор тааллуқ дорад;

-- ҳисоби шахсӣ – регистри баҳисобгирии аналитикии мақомоти хазинадорӣ буда, барои инъикоси ҳисобгирии меъёрҳои ўҳдадориҳои бучетӣ, ўҳдадориҳои қабулшудаи пулӣ, ҳаҷми маблағгузориҳои ва хароҷотҳои хазинавӣ, ки дар рафти иҷроиши хароҷотҳои бучети дахлдори тақсимоҷии асосӣ, тақсимоҷӣ ва қабулкунанда амалӣ мешаванд, пешбинӣ шудааст.

3. Тартиби пешбурди ҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳои бучетӣ, ки Дастурамали мазкур муқаррар намудааст, барои муҳосиботи марказонидашудаи дар назди мақомотҳои ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомотҳои ҳокимияти давлатии субъектҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муассисаҳои бучетӣ созмондодашуда, инчунин дар муассисаҳо ва ташкилотҳои таъсисдодашудаи Академияҳои илмҳо, Вазоратҳо ва муассисаҳо, ки дар маблағгузориҳои бучетӣ қарор доранд (минбаъд -муассисаҳо, агар Дастурамали мазкур тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошад), истифода бурда мешавад.

4. Муассисаҳо баҳисобгирии иҷроиши сметаи даромаду хароҷотҳо аз рӯи маблағҳои бучетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ» (Аҳбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1999 № 5 мод. 63) ва Дастурамали мазкур амалӣ менамоянд.

5. Дастурамали мазкур чунин Тартиби муқаррарнамудаи пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо пешбинӣ менамояд:

-- Нақшаи ҳисобҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо;

-- шакли ордери мемориалии пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ;

-- усулҳои истифодабарии зерҳисобҳои Нақшаи ҳисобҳои баҳисобгирии муҳосибӣ барои инъикос намудани амалиётҳо оиди иҷроиши сметаҳои даромаду хароҷоти чи маблағҳои бучетӣ ва чи маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд;

-- шаклҳои ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирӣ ва регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ;

-- усулҳои баҳодихии доройҳо (активҳо) ва ўҳдадориҳо;

-- мукотиботи зерҳисобҳо аз рӯи амалиётҳои асосии муҳосибӣ;

-- дигар масъалаҳои вобаста ба ташкили баҳисобгирии муҳосибӣ.

6. Баҳисобгирии муҳосибии иҷроиши сметаи даромаду хароҷотҳоро аз рӯи маблағҳои бучетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд, мутобиқи Нақшаи ҳисобҳое, ки Дастурамали мазкур пешбинӣ намудааст, бо сохтани баланси (тавозуни) ягона аз рӯи маблағҳои нишондодашуда ва баланси алоҳида аз рӯи маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд, пеш бурда мешавад.

7. Баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо бо асъори миллӣ – сомонӣ пеш бурда мешавад.

8. Роҳбарони муассисаҳо барои ташкили баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо, риояи қонунгузориҳои амалкунанда дар мавриди иҷрои амалиётҳои молиявӣ хоҷагидорӣ ва нигоҳдории ҳуҷҷатгузории муҳосибӣ масъул мебошанд.

Дар ҳолати баҳисобгирии муҳосибии марказонидашуда ба роҳбарони муассисаҳои хизматрасонанда ҳуқуқи қабулкунандаи (гирандаи) маблағ нигоҳ дошта мешавад (аз ҷумла, дар доираи маблағҳои давлатии дар сметаи даромаду хароҷоти тақсимотчӣ тасдиқшуда роҳбарон ҳуқуқ доранд: бо тартиби муқаррашуда барои эҳтиёҷотҳои хоҷагӣ ва дигар эҳтиёҷотҳои зарурӣ пешпардохтҳо гиранд; додани пешпардохтҳо ва музди меҳнати кормандони муассисаро иҷозат диҳанд; мутобиқи меъёрҳои муқарраргардида барои эҳтиёҷотҳои муассиса масолеҳҳо, маҳсулоти хуруқворӣ ва дигар масолеҳи қимматноки моддиро хароҷот намоянд; ҳисоботҳои пешпардохтии шахсони таҳтиҳисоботӣ, ҳуҷҷатҳо оиди барӯйхатгирӣ, санадҳои аз эътибор соқит гардониданидани воситаҳои асосии корношоям ва фарсудашуда (мутобиқи дастурамали ягона оиди аз эътибор соқит намудани воситаҳои асосии корношоям, ки бо фармони Вазорати молия ва Кумитаи амволи давлатӣ аз 31 марти соли 1995 № 8 – 1 – 9/266 тасдиқ шудааст) ва дигар масолеҳи қимматнокро мутобиқи қонунгузории амалкунанда тасдиқ намоянд; дигар масъалаҳои ба фаъолияти молиявӣ хоҷагидории муассиса вобастаро ҳал намоянд).

Муҳосиботи марказонидашуда ба роҳбари муассисаи хизматрасон маълумотҳои зарурӣ оиди иҷроиши сметаи даромаду хароҷотҳо дар мӯҳлатҳое, ки сармуҳосибӣ муҳосиботи марказонидашуда муқаррар намуда ва бо роҳбари ин муассисаҳо мувофиқа кардааст, пешниҳод менамояд.

9. Муассисаҳо маблағҳои бучетӣ ва маблағҳоеро, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд, мутобиқи қонунгузории амалкунанда аз рӯи таъиноти мақсаднок ва дар доираи иҷроиши чорабиниҳое, ки сметаи даромаду хароҷот пешбинӣ намудааст, хароҷот менамоянд, интизومي молиявӣ бучетиро қатъӣ риоя намуда, захира намудани масолеҳи қимматнок ва маблағҳои пулиро таъмин менамоянд.

10. Баҳисобгирии муҳосибии иҷроиши сметаи даромаду хароҷотҳои муассисаҳо вобаста ба ҳаҷми корҳои баҳисобгирӣ аз ҷониби сохтори идоравии мустақил (муҳосиботи марказонидашуда), ки ба он сармуҳосиб ё ин ки сармуҳосиб (муҳосиб) дар сурати набудани сохтори идоравии мустақил, роҳбарӣ менамояд, пеш бурда мешавад.

Муассисаҳое, ки хоҷагии ёрирасон доранд, метавонанд, ки баҳисобгирии муҳосибии хоҷагиҳои ёрирасони худро бо розигии мақомоти болоии худ дар баланси алоҳида мутобиқи Нақшаи ҳисобҳое, ки Дастурамали мазкур пешбинӣ намудааст, пеш баранд.

Дар ҳолате, ки хоҷагиҳои ёрирасони назди муассисаҳо ба ҳисоби худмаблағгузорӣ гузаронида шудаанд, ин хоҷагиҳо баҳисобгирии муҳосибиро мутобиқи тартиби пешбиниамудаи Нақшаи ҳисобҳои баҳисобгирии муҳосибии фаъолияти молиявӣ хоҷагидорӣ корхонаву ташкилотҳо ва нишондоди методӣ оиди истифодабарии онҳо ба роҳ мемонанд.

Сармуҳосиб бевосита ба роҳбари корхона итоат намуда, якҷоя бо ӯ барои ташкили сиёсати баҳисобгирӣ, пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ, саривақт, пурра ва ба таври боэътимод пешниҳод намудани ҳисоботи муҳосибӣ масъул аст (мод. 8 қисми 2 Қонуни ҚТ «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ»).

Сармуҳосиб (муҳосиб дар сурати дар басти корӣ набудани вазифаи сармуҳосиб) аз тарафи мақомоте, ки шахсони роҳбарикунандаи корхонаҳоро таъин намудаанд, бо пешниҳоди роҳбарони корхонаҳо ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд (мод. 8 қисми 1 Қонуни ҚТ «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ»).

Сармуҳосиб дастурамали вазифавии кормандони муҳосиботро тасдиқ менамояд.

Тақсимоти ӯҳдадорихои хизматӣ дар муҳосибот аз рӯи нишонаҳои функционалӣ, яъне ба ҳар як гурӯҳи кормандон ё ки корманди алоҳида аз рӯи ҳаҷми корҳо қитъаи муайяни корӣ вобаста карда мешавад. Дар муҳосибот, чун қоида гурӯҳҳои зерин созмон дода мешаванд: молиявӣ, моддӣ, ҳисоббаробаркунӣ ва ғ. Вобаста ба ҳаҷми корҳо аз гуруҳҳои моддӣ ва молиявӣ метавонад чунин гуруҳҳо ҷудо карда шаванд: таъчилӣ – молиявӣ, амалиётҳои ҳисоббаробаркунӣ, воситаҳои асосӣ ва ашёҳои камарзиш, маҳсулоти хурукворӣ.

Дар ҳолатҳои зарурӣ, аз ҳисоби кормандони муҳосиботи марказонидашуда дар муассисаҳое, ки дорои муҳосиботи марказонидашуда мебошанд, гурӯҳҳои баҳисобгирӣ – назоратӣ таъсис дода мешавад. Ба ин гурӯҳҳо метавонад вазифаи барасмиятдорӣ тамоми ҳуҷҷатгузори аввалия оиди баҳисобгирии муҳосибии амалиётҳои муассисаи мазкур, назорати таъмини амнияти масолеҳи қимматноки дар ҷавобгарии шахсони масъулиятноки моддӣ қарордошта ва иҷроиши дигар корҳои мутобиқи тақсимои вазифаҳо пешбинишуда гузошта шаванд.

Ба сохторҳои зертобеъи он, ки ба ҳайати муассиса дохил мешаванд, инчунин муассисаҳои дорои муҳосиботи марказонидашуда вазифадоранд, ки ҳуҷҷатҳои барои баҳисобгирии муҳосибӣ ва назорат (нусхаи иқтибос аз фармон ва фармоиши ба иҷроиши сметаи даромаду хароҷот бевосита тааллуқдошта, инчунин ҳар гуна шартномаҳо, санадҳои иҷроӣ корҳо ва ғ.) заруриро саривақт ба муҳосибот супоранд.

Талаби сармуҳосиб дар бораи ба расмият даровардани амалиётҳои хоҷагӣ ва пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои лозимӣ ва маълумотҳо ба

муҳосибот, барои ҳамаи кормандони муассиса ҳатмӣ мебошад (мод. 8 қисми 5 Қонуни ҶТ «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ»).

11. Баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо бояд назорати силсилавии рафти иҷроиши сметаи даромаду хароҷот, ҳолати ҳисоббаробаркуниҳо бо шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ, нигоҳдории воситаҳои пулӣ ва захираҳои моддиро таъмин намояд.

Ба ӯҳдадориҳои ҳадамоти баҳисобгирӣ дохил мешаванд:

-- пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ мутобиқи талаботи Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, Дастурамали мазкур ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ;

-- амалӣ намудани назорати пешакӣ аз рӯи мутобиқати шартномаҳои басташудаи ҳаҷми маблағгузориҳои давлатӣ, ки мутобиқи сметаҳои даромаду хароҷот ё ки меъёрҳои (лимитҳои) ӯҳдадориҳои буҷетӣ ҳангоми хизматрасонии хазинадории қабулқунанда ба воситаи ҳисобҳои шахсӣ пешбинӣ шудааст;

-- ба расмиятдориҳои дуруст ва саривақтии ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ ва қонуниятии амалиётҳои иҷрошаванда;

-- назорат аз болои хароҷоти дуруст ва сарфакоронаи маблағҳо оиди таъиноти мақсадноки тасдиқшудаи онҳо аз рӯи сметаҳои даромаду хароҷоти маблағҳои буҷетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ворид шудаанд, бо назардошти даровардани тағйиротҳо ба онҳо мутобиқи тартиби муқарраршуда, инчунин таъмини нигоҳдории воситаҳои пулӣ ва масолеҳи қимматноки дар нигоҳдорӣ ва истифода қарордошта;

-- маблағгузориҳои муассисаҳое, ки баҳисобгириро мустақилона пеш мебаранд, инчунин назорати иҷроиши сметаҳои даромаду хароҷот ва дуруст ба роҳ мондани баҳисобгирии муҳосибии онҳо;

-- дар мӯҳлатҳои муқарраршуда ҳисоб ва пардохт намудани музди меҳнати кормандон, идрорпулиҳои хонандагон, донишҷуён ва аспирантҳои муассисаҳои илмӣ;

-- саривақт гузаронидани ҳисоббаробаркуниҳое, ки дар рафти иҷроиш дар доираи хароҷотҳои тасдиқшудаи сметаи даромаду хароҷот бо ташкилотҳо ва шахсони воқеӣ алоҳида ба вуҷуд меоянд;

-- пешбурди баҳисобгирии даромаду хароҷотҳо аз рӯи маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ворид шудаанд;

-- назорат аз рӯи истифодабарии бовариномаҳои барои гирифтани молу масолеҳ ва дигар ашёҳои қимматнок додашуда;

-- иштирок дар гузаронидани барӯйхатгирии амвол ва ӯҳдадориҳои молиявӣ, саривақт ва дуруст муайян намудани натиҷаҳои барӯйхатгирӣ ва инъикос намудани онҳо дар баҳисобгирӣ;

-- гузаронидани дастурдихии шахсони масъулятноки моддӣ оиди масъалаҳои баҳисобгирӣ ва нигоҳдории масолеҳи қимматноке, ки дар ҷавобгариҳои моддӣ онҳо нигоҳ дошта мешаванд;

-- васеъ истифода бурдани воситаҳои ҳозиразамони автоматикунонӣ ҳангоми иҷрои корҳои баҳисобгирӣ ҳисоббаробаркунӣ;

-- бо тартиби муқарраршуда сохтани ҳисоботҳои муҳосибӣ ва дар мӯҳлатҳои пешбинишуда пешниҳод кардани онҳо;

-- барои тасдиқ намудани роҳбари муассиса тартиб додани сметаи даромаду хароҷот ва ҳисоббарбаркуниҳо (дар ҳолати мавҷуд набудани шӯъбаи банақшагирӣ ё ки дигар сохтори тобеъи ба ин монанд);

-- пешбурди маҷмӯи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои вобаста ба масъалаҳои баҳисобгирӣ ва ҳисоботҳое, ки ба салоҳияти ҳадамоти ҳисобгирӣ тааллуқ доранд;

-- нигоҳдории ҳуҷҷатҳо (ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ, регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳо, инчунин сметаи даромаду хароҷотҳо ва ҳисоббарбаркунӣ бо онҳо ва ғ., чи дар шакли хаттӣ ва чи дар шакли нигоҳдории электронии маълумотҳо) мутобики қоидаҳои ташкил намудани корҳои бойгонии давлатӣ.

12. Пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ ба муҳосибот мутобики чадвали гардишии ҳуҷҷатҳо, ки аз тарафи сармуҳосиб тартиб дода шуда, роҳбари муассиса онро тасдиқ менамояд, амалӣ карда мешавад. Дар муҳосиботи марказонидашуда чадвали мазкур аз тарафи роҳбари муассисае, ки ин муҳосибот дар он таъсис дода шудааст, тасдиқ карда мешавад. Ба шахсони масъулиятноки моддӣ ва дигар шахсони дахлдор иқтибос аз чадвали гардишии ҳуҷҷатҳо супорида мешавад.

13. Дар муассисаҳо ҳамаи ҳуҷҷатҳои муҳосибие, ки ба иҷроиши сметаи даромаду хароҷоти маблағҳои бучетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд, вобастаанд, аз тарафи роҳбари муассиса ва сармуҳосиб ё ки шахси ба ин ваколатдор ба имзо расонида мешаванд. Дар муҳосиботи марказонидашуда бошад, ҳуҷҷатҳои муҳосибии мазкур аз тарафи роҳбар ва сармуҳосибии муассисае, ки дар он муҳосиботи марказонидашуда таъсис дода шудааст, ё ки шахсони ба ин ваколатдор ба имзо расоонида мешаванд.

Дар сурати вучуд доштани ихтилофи ақидаҳо миёни роҳбари ташкилот ва сармуҳосиб дар мавриди амалӣ кардани баъзе муомилоти хоҷагӣ, ҳуҷҷатҳо танҳо дар сурати супориши хаттии роҳбари корхона, ки вай барои оқибатҳои амалӣ кардани чунин муомилот пурра масъул аст, барои иҷро кардан қабул карда мешаванд (қисми 6 мод. 8 Қонуни ҚТ «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

14. Барои пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо шаклҳои (формаҳои) бо назардошти соҳаҳои хусусиятноки фаъолияти онҳо таҳиянамудаи дараҷаи (класс) 05 «Низомии ба як шакл даровардашудаи молиявӣ, баҳисобгирӣ ва ҳисоботи ҳуҷҷатҳои муҳосибии муассиса ва ташкилотҳо», Класификатори умумии ҳуҷҷатгузори идоравӣ (КУХИ) мутобики замимаи 1 Дастурамали мазкур ва шаклҳои алоҳидаи ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ дараҷаи 03 КУХМ «Низомии ба як шакл даровардашудаи ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ», ки бо фармони Кумитаи давлатии омили Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шудаанд, истифода бурда мешавад.

Тамоми муомилоти хоҷагӣ, ки корхона онро амалӣ месозад, бояд бо ҳуҷҷатҳои дахлдор ба расмият дароварда шаванд. Ин ҳуҷҷатҳо ҳуҷҷатҳои

аввалияи баҳисобгирӣ буда, дар асоси онҳо баҳисобгирии муҳосибӣ пеш бурда мешавад. Хуччати аввалияи баҳисобгирӣ бояд, ки дар лаҳзаи анҷом ёфтани амалиёт тартиб дода шавад ва агар имконияти он набошад, бевосита баъди хатм ёфтани он тартиб дода шавад (қисми 1 ва 4 мод. 10 Қонуни ҶТ «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

Хуччатҳои аввалияи муҳосибие, ки ба муҳосибот дохил мешаванд, ҳатман чи аз рӯи шакл (пуррагӣ ва дуруст ба расмият даровардани хуччатҳои аввалияи муҳосибӣ, пур кардани реквизитҳои он) ва чи аз рӯи мазмуну мундариҷа (қонуни будани хуччатноккунии амалиётҳо, алоқамандии мантиқӣ баъзе нишондиҳандаҳо) мавриди санҷиш қарор мегиранд.

Хуччатҳои аввалияи баҳисобгирӣ барои он, ки ҳукми қонунӣ гиранд, бояд, ки маълумотҳои зеринро дар бар гиранд: номи хуччат (шакл); рамзи шакл; санаи (рӯзи) тартиб додани хуччат; номгӯи корхонае, ки аз номи он хуччат тартиб дода шудааст; мундариҷаи амалиётҳои хоҷагӣ; ченаки муомилоти хоҷагӣ дар шакли натуралӣ ва пулӣ; ному насаб ва мансаби шахси роҳбарикунанда, ки барои анҷом додани муомилоти хоҷагӣ ва дурустии барасмиятдарории онҳо масъул аст; имзои шахсӣ ва таснифи онҳо (аз он ҷумла, дар ҳолатҳои тартиб додани хуччатҳо бо истифодаи воситаҳои автоматикунонӣ ва интиқол додани онҳо дар низоми телекоммуникатсия).

Вобаста ба технологияи коркарди ахбороти муҳосибӣ, дар хуччатҳои аввалияи баҳисобгирӣ реквизитҳои иловагӣ (рамзҳо, қайдҳои назоратӣ ва ғ.) метавонанд ворид карда шавад, ки талаботҳои санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ва хуччатҳои методиро оиди баҳисобгирии муҳосибӣ ҳалалдор наменамоянд.

Барасмиятдарории саривақтӣ ва сифатноки хуччатҳои ибтидоии баҳисобгирӣ, дар мӯҳлати муқарраркардашуда супурдани онҳоро барои дар баҳисобгирии муҳосибӣ инъикос кардан ва инчунин дурустии маълумотҳои дар онҳо овардашударо шахсоне, ки ин хуччатҳоро имзо кардаанд, таъмин менамоянд (қисми 4 мод. 10 Қонуни ҶТ «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

Дар хуччатҳои харидорӣ намудани масолеҳи қиматнок бояд дастхати (расписка) шахси масъулиятноки моддӣ оиди қабули ин масолеҳи қиматнок дар хуччатҳои тасдиқкунандаи далели (факт) иҷроиши корҳо бошад, имзоҳои шахсони масъул (ваколатдор) оиди қабули натиҷаи корҳо вучуд дошта бошад.

Қайдҳо дар хуччатҳои аввалияи муҳосибӣ бо тартибе, ки нигоҳ доштани қайдҳои мазкурро таъмин намояд, гузаронида мешавад: бо хати сиёҳ (чернила), хамираи ручкаи сақочадор, бо ёрии мошинаҳои хатнавис ва воситаҳои автоматикунонидашуда. Сатрҳои ҳоли дар хуччатҳои аввалияи муҳосибӣ хат кашида мешаванд.

Дар хуччатҳои аввалияи муҳосибӣ (чи дар қисми матнӣ ва чи дар маълумотҳои рақамӣ) тоза намудан ва даровардани ислоҳоти бемувофиқа иҷозат дода намешавад.

Ислоҳ намудани хатогихо дар ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ бояд бо навишти: «Ислоҳ карда шуд» қайд карда шуда, бо имзои он шахсоне, ки ин ҳуҷҷатҳоро имзо кардаанд бо нишон додани таърихи даровардани ислоҳ тасдиқ карда шаванд.

Даровардани ислоҳ дар ҳуҷҷатҳои ҳазинавӣ ва бонкӣ манъ аст.

15. Ҳуҷҷатҳое, ки барои дохил намудани қайдҳо ба регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ҳамчун асос хизмат менамоянд, ба муҳосибот дар муҳлатҳое, ки қадвали гардиши ҳуҷҷатҳо муқаррар намудааст, бояд пешниҳод карда шаванд.

Бо шахсони пешбиниамудаи қонунгузори амалкунанда, ки барои нигоҳдории воситаҳои пулӣ ва молу масолеҳи қимматнок масъуланд, бо тартиби муқарраршуда шартномаи хаттӣ оиди масъулияти пурраи инфиродии моддӣ (ш. 523) ба имзо расонида мешавад.

Қабул намудани масолеҳи қиматнок аз тарафи шахсе, ки ваколатдор шудани ӯ бо боваринома тасдиқ карда шуда, аз рӯи шакли муқарраршуда ш. м-2 (0315001) ё ки ш. м- 2а (0315002) ба расмият дароварда шудааст, амалӣ карда мешавад.

Шахсони масъулиятноки моддӣ ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибиро аз рӯи даромаду хароҷоти молу масолеҳи қимматнок якҷоя бо феҳрасти супоридани ҳуҷҷатҳо ш. 42 (аз рӯи ҳуҷҷатҳои даромад ва хароҷот) пешниҳод менамоянд. Баъди гузаронидани санҷиш бо иштироки шахси масъулиятноки моддӣ оиди дурустии барасмиятдарории ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибии пешниҳодшуда, феҳраст бо имзои корманди муҳосибот ба шахси масъулиятноки моддӣ баргардонида мешавад.

16. Баҳисобгирии аналитикӣ (чузъӣ) дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ (дар карточкаҳо, варақаҳои ҷамъоваранда, китобҳо, аз он ҷумла бо истифода аз пакети барномаҳои амалии пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ ва ғ.) пеш бурда мешавад. Тартиби иҷро намудани қайдҳои муҳосибӣ дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ бо Дастурамали мазкур муайян карда шудааст.

Карточкаҳо (бо истиснои карточкаҳо аз рӯи воситаҳои асосӣ) дар феҳрасти карточкаҳо ш. 279, ки барои ҳар як ҳисоб (счёт) алоҳида пеш бурода мешавад, ба қайд гирифта мешаванд. Карточкаҳои баҳисобгирии воситаҳои асосӣ дар номгӯи карточкаҳои инвентарӣ оиди баҳисобгирии воситаҳои асосӣ ш. ВА – 10 ба қайд гирифта мешаванд.

Карточкаҳо дар картотекаҳое (маҷмӯи карточкаҳои ба тартиб даровардашуда), ки дар онҳо карточкаҳо аз рӯи зерҳисобҳо бо сохторҳои зертобеъ ва шахсони масъулиятноки моддӣ онҳо ва дар муҳосиботи марказонидашуда бошад, аз рӯи муассисаҳои хизматрасон нигоҳ дошта мешаванд.

Карточкаи баҳисобгирии масолеҳҳо, ашёҳои камарзиш ва ғ. дар намуди басташуда якҷоя бо феҳрасти карточкаҳо, регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои муҳосибӣ ҳар сол ё ки дар ду сол як бор ба бойгонӣ супорида мешаванд. Дар чунин мӯҳлат карточкаи воситаҳои асосие, ки дар давоми сол хориҷ шудаанд, низ ба бойгонӣ супорида мешаванд.

Номгӯи карточкаҳои инвентарӣ оиди воситаҳои асосӣ ш. ВА -10 ба бойгонӣ вақте супорида мешаванд, ки дар онҳо оиди аз эътибор соқит намудани инвентар аз рӯи карточкаи охирини инвентарии ш.ш. ВА – 6 бучет, ВА – 8, ВА – 9 қайдҳо мавҷуд бошанд. Бе номгӯӣ супоридани карточкаҳои инвентарӣ ба бойгонӣ мутобиқи феҳрасти супоридани ҳуҷҷатҳои ш. 442, ки дар он рақами карточка ва номгӯи инвентаре, ки аз эътибор бояд соқит карда шавад, амалӣ карда мешавад, дар муҳосиботи марказонидашуда бошад, ба ғайр аз ин, инчунин номгӯи муассисаи хизматрасон низ дарҷ мегардад.

Дар китобҳои муҳосибӣ то оғоз намудани қайдҳо тамоми саҳифаҳо (варақҳо) рақамгузорӣ карда мешаванд. Дар саҳифаи охирини варақ бо имзои сармуҳосиб чунин навишт иҷро карда мешавад: «Дар китоби мазкур ҳамагӣ _____ саҳифа (варақ) рақамгузорӣ карда шудааст».

Дар ҳар китоб чунин нависонида мешавад: номгӯи муассиса ва соли, ки китоб кушода шудааст. Дар китоб бояд мундариҷаи зерҳисобҳои (субсчётҳои) дар он кушодашуда мавҷуд бошад. Ҳангоми ба дигар саҳифаи китоб гузаронидани қайдҳо дар мундариҷаи китоб оид зерҳисоби мазкур қайдҳо оиди гузаронидани қайдҳо бо нишон додани рақамҳои нави саҳифа иҷро карда мешавад.

Китобҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ҳангоми дар онҳо боқӣ модани саҳифаҳои ҳоли баъди анҷоми сол метавонанд барои қайдҳои амалиётҳои соли дигар истифода бурда шаванд. Дар ин ҳолат китобҳо дар ду сол як бор ба бойгонӣ супорида мешаванд.

Дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ қайдҳо бо хати сиёҳ (чернила), ҳамираи ручкаи сақочадор ё ки бо ёрии мошинаҳои хатнавис ва воситаҳои автоматикунонидашуда на дертар аз як рӯзи баъди қабул намудани ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирӣ гузаронида мешаванд.

Бо анҷом расидани ҳар як моҳ дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ҷамъи гардишҳо ҳисоб карда шуда, аз рӯи зерҳисобҳо бақия бароварда мешавад.

17. Ислоҳ намудани ҳатогиҳое, ки дар қайдҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ошкор шудаанд, бо чунин тартиб гузаронида мешаванд:

а) ҳатогиҳое, ки дар давраи ҷорӣ ҳисоботӣ то лаҳзаи пешниҳод намудани баланси муҳосибӣ ошкор шуда, тағйир додани маълумотҳои ордери мемориалиро талаб наменамоянд, бо роҳи бо қалами борик хат задани маблағҳои нодуруст ҳисобкардашуда ва матни хатошуда бояд ҷунун ислоҳ карда шаванд, ки матн ва маблағи ислоҳкардашуда хонда шуда, навиштаҷоти дар болои мабағ ва матни ислоҳшуда намудор бошад. Ҳамзамон, дар ҳамин саҳифа, дар муқобили сатри мутобиқи ислоҳкардашуда бо имзои сармуҳосиб навиштаҷоти «Ислоҳ карда шуд» қайд карда мешавад.

б) қайдҳои ҳатое, ки то лаҳзаи пешниҳод намудани баланси муҳосибӣ ба вучуд омада, ба хато будани ордери мемориалӣ сабаб мегардад, вобаста ба хусусиятҳои онҳо бо ордери мемориалии иловагӣ ё ки бо усули «Сторноӣ (қайди ислоҳ) сурх» («Красное сторно») ислоҳ карда мешаванд. Айнан, бо чунин усул ҳамаи ҳолатҳои ошкор намудани ҳатогиҳо дар

қайдҳои муҳосибӣ барои он давраҳое, ки баланси муҳосибӣ аллақай пешниҳод шудааст, ислоҳ дароварда мешаванд. Қайдҳои иловагии муҳосибӣ оиди ислоҳ намудани хатогихо, инчунин даровардани ислоҳ бо усули «Сторнои сурх», бо маълумотномаи муҳосибии ш.433, ки дар он ба рақам ва санаи ислоҳшудаи ордери мемориалӣ, ҳуҷҷат, асосноккунии воридкунии ислоҳ ишора карда мешавад, ба расмият дароварда мешавад.

Дар асоси маълумотномаи муҳосибии ш. 433 ордери мемориалии ш. 274 тартиб дода мешавад.

18. Регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ аз рӯи ҳисобҳои аналитикӣ ва синтетикӣ бо қайди маблағҳои бақиявӣ ба аввали сол мутобиқи баланси ҷамъбасти ва регистрҳои ҳисобгирии муҳосибии соли ҷорӣ кушода мешаванд.

Агар аз тарафи мақомоти (ташкilotи) болоӣ дар сурати тасдиқ намудани ҳисоботи солна дар баланси ҷамъбасти ислоҳот ворид карда шавад, он гоҳ дар асоси фармоиши хатии дахлдор ин ислоҳот чи дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибии соли гузашта (бо роҳи ислоҳоти қайдҳои муҳосибӣ) ва чи дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибии соли ҷорӣ (бо роҳи тағйир додани бақияҳо) дохил карда мешаванд.

19. Барои назорат оиди дурустии қайдҳои муҳосибӣ аз рӯи ҳисобҳои синтетикӣ (куллӣ) ва аналитикӣ (ҷузъӣ) варақаҳои гардиши зерин тартиб дода мешаванд: ш. 285 (варақаи гардиш аз рӯи ҳисоби ___), ш. 326 (варақаи гардиш аз рӯи воситаҳои асосӣ) аз рӯи ҳар як гурӯҳи ҳисобҳои аналитикӣ ва шахсони масъулиятноки моддие, ки ҳисобҳои синтетикӣ дахлдорро муттаҳид менамоянд. Варақаҳои гардиш барои ҳар моҳ тартиб дода мешаванд, ба ғайр аз воситаҳои асосӣ ва ашёҳои камарзиш, ки варақаҳои гардиш барои онҳо ҳар семоҳа тартиб дода мешавад. Ҷамъи гардиш ва бақияҳо аз рӯи ҳар як зерҳисоби варақаҳои гардиш бо ҷамъи гардиш ва бақияҳои ин зерҳисобҳо дар «Китоби асосӣ» ш. 308 муқоиса карда мешавад. Дар ҳолати зарурӣ дар варақаҳои гардиш қайдҳо метавонанд дар давоми якҷанд сол гузаронида шаванд.

20. Баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳо мутобиқи Дастурамали мазкур аз рӯи шакли мемориалӣ ордери баҳисобгирии муҳосибӣ амалӣ карда мешавад.

Ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибии санҷидашуда ва ба ҳисобгирӣ қабулшуда аз рӯи санаи иҷро шудани амалиётҳо мураттаб (бо тартиби хронологӣ) гардонида шуда, бо ордерҳои мемориалӣ – варақаҳои ҷамъоварандаи гуногун аз рӯи амалиётҳои маблағҳои бучетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд ва ба худ рақамҳои доимии зеринро гирифтаанд, ба расмият дароварда мешаванд:

Ордери мемориалии 1 (варақаи ҷамъоваранда аз рӯи амалиётҳои хазинавӣ) ш. 381;

Ордери мемориалии 2 (варақаи ҷамъоваранда оиди гардиши маблағҳои бучетӣ дар зерҳисобҳои 090, 091, 097, 100, 101, 102) ш. 381;

Ордери мемориалии 3 (варакаи чамъоваранда аз рӯи гардиши маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ дар зерҳисобҳои 110, 111, 114, 115, 118 ворид шудаанд) ш. 381;

Ордери мемориалии 4 (варакаи чамъоваранда оиди ҳисоббаробаркуниҳо бо чекҳо аз рӯи дафтарчаҳои маҳдудкардашуда) ш. 323;

Ордери мемориалии 5 (чамъи варақаҳои ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо) ш. 405;

Ордери мемориалии 6 (варакаи чамъоваранда аз рӯи ҳисоббаробаркунӣ бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон) ш. 408;

Ордери мемориалии 8 (варакаи чамъоваранда аз рӯи ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони таҳтиҳисоботӣ) ш. 386;

Ордери мемориалии 9 (варакаи чамъоваранда аз рӯи хориҷкунӣ ва ҷойивазкунии воситаҳои асосӣ) ш. 438;

Ордери мемориалии 10 (варакаи чамъоваранда аз рӯи хориҷкунӣ ва ҷойивазкунии ашёҳои камарзиш) ш. 438;

Ордери мемориалии 11 (чамъи варақаҳои чамъоваранда аз рӯи даромад намудани маҳсулоти хӯрокворӣ) ш. 398;

Ордери мемориалии 12 (чамъи варақаҳои чамъоваранда аз рӯи хароҷоти маҳсулоти хӯрока) ш. 411;

Ордери мемориалии 13 (варакаи чамъоваранда аз рӯи хароҷоти масолеҳҳо) ш. 396;

Ордери мемориалии 14 (варакаи чамъоваранда аз рӯи даромад, фоида (зарар)) ш. 409;

Ордери мемориалии 15 (варакаи чамъоваранда аз рӯи ҳисоббаробаркунӣ бо падару модарон барои нигоҳдории кӯдакон дар муассисаҳои кӯдакона) ш. 406;

Аз рӯи амалиётҳои боқимонда ва аз рӯи амалиётҳои «сторно» ордери мемориалии алоҳидаи ш. 274, ки аз рақами 16 сар карда рақамгузорӣ карда мешаванд, барои ҳар моҳ тартиб дода мешавад.

Дар ордери мемориалии қайдҳо дар лаҳзаи анҷом додани амалиётҳо, аммо на дертар аз рӯзи дигар (аз рӯи қабул намудани ҳуҷҷати аввалияи муҳосибӣ) чи дар асоси ҳуҷҷатҳои алоҳида ва чи дар асоси маҷмӯи ҳуҷҷатҳои якхела амалӣ карда мешаванд. Мукотиботи зерҳисобҳо дар ордери мемориалии вобаста ба хусусияти амалиёт аз рӯи дебети як зерҳисоб ва кредити зерҳисоби дигар ё ки дебети як зерҳисоб ва кредити якчанд зерҳисоб (кредити як зерҳисоб ва дебети якчанд зерҳисоб) нависонида мешаванд.

Барои инъикоси ҳароҷотҳои ҳақиқӣ ба ордери мемориалии ш. 803 аз рӯи рамзи гурӯҳбандии иқтисодии ҳароҷотҳои буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон таснифот (расшифровка) истифода бурда мешавад.

Ордери мемориалии аз тарафи сармуҳосиб ё ки муовин ва иҷроқунанда ба имзо расонида шуда, дар баҳисобгирии марказонидашуда бошад, ба ғайр аз ин роҳбари гурӯҳи баҳисобгирӣ низ имзо мегузорад.

21. «Китоби асосӣ» ш. 308 бо қайди маблағҳои бақиявӣ ба аввали сол мутобиқи баланси чамъбасти соли гузашта кушода мешавад. Баҳисобгирӣ

дар «Китоби асосӣ» аз рӯи зерҳисобҳое, ки Нақшаи ҳисобҳои Дастурамали мазкур барои пешбурди амалиётҳо оиди маблағҳои бучетӣ ва маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ба дастамада муайян намудааст, пеш бурда мешавад.

Барои таъмини тақсимоли баҳисобгирии амалиётҳо аз рӯи маблағҳои бучетӣ ва маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ба даст омада (масолеҳи қиматнок, маблағҳо ва ҳисоббаробаркуниҳо ва ғайра) ба зерҳисоб нишонаи фарқкунанда дар шакли рақам (аз рӯи маблағҳои бучетӣ -- 1, маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ба даст омадаан – 2, аз рӯи фаъолияти соҳибкорӣ – 3, аз рӯи маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт – 4) гузошта мешавад.

Қайдҳо дар ш. 308 дар лаҳзаи тартиб додани ордерҳои мемориалӣ, хангоми тартиб додани ордерҳои мемориалӣ – варақаҳои чамъоваранда бошад, дар як моҳ як бор гузаронида мешаванд. Маблағи ордери мемориалӣ аввалан дар боби «Маблағ аз рӯи ордер» ва сипас дар дебет ва кредити зерҳисобҳои дахлдор нависонида мешавад. Маблағи гардиш барои моҳи ҷорӣ аз рӯи ҳамаи зерҳисобҳо чи аз рӯи дебет ва чи аз рӯи кредит бояд ба чамъи боби «Маблағ аз рӯи ордер» баробар бошад. Дар сатри дуюм баъди гардиши маблағҳо барои моҳи ҷорӣ ба аввали моҳи дигар аз рӯи ҳар як зерҳисоб маблағҳо бароварда мешавад.

22. Бо гузаштани ҳар як моҳи ҳисоботӣ ҳамаи ордерҳои мемориалӣ, ордерҳои мемориалӣ – варақаҳои чамъоваранда якҷоя бо ҳуҷҷатҳои ба онҳо дахлдор бояд бо тартиби хронологӣ чамъ оварда шуда, чузъбандӣ карда шаванд. Дар ҳолати нисбатан кам будан шумораи ҳуҷҷатҳо чузъбандӣ метавонад барои ду – се моҳ ва зиёда аз ин дар як чузъгир гузаронида шавад.

Дар муқоваи он бояд маълумотҳои зерин қайд карда шаванд: номгӯи муассиса; ном ва рақами тартибии чузъгир; мавод; давраи ҳисоботӣ – сол ва моҳ; рақамҳои аввал ва охири ордерҳои мемориалӣ; шумораи варақҳо дар мавод.

23. Муассисаҳо вазифадоранд мутобиқи қонун ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирӣ, дафтари қайди (регистра) баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи муҳосибиро нигоҳ доранд (мод. 18. Қонуни ҚТ «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

Баъди гузаштани мӯҳлати нигоҳдорӣ маводҳо бо тартиби муқаррашуда ба бойгонии (архив) дахлдори давлатӣ супорида мешаванд. Ҳуҷҷатҳое, ки супоридани маводҳоро ба бойгонӣ тасдиқ менамоянд, дар муҳосибот доимӣ нигоҳ дошта мешаванд.

Ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ дар муҳосибот аз рӯи қитъаи баҳисобгирӣ ва рақамҳои қуттиҳо бо тартиби хронологӣ барои як моҳ чузъбандӣ карда мешаванд. Шаклҳои ҳуҷҷатҳои содиротӣ аз рӯи ҳар як қисми баҳисобгирӣ ва зерҳисоби дахлдор алоҳида нигоҳ дошта мешаванд.

Ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирӣ, регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ, ҳисобот ва балансҳои муҳосибӣ то лаҳзаи супоридани онҳо ба

бойгонӣ бояд дар муҳосибот дар биноҳои махсус ва сандуқҳои маҳкамшаванда нигоҳ дошта шаванд.

Барои ташкили нигоҳдории ҳуҷҷатҳои баҳисобгирӣ, дафтари қайди регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи муҳосибӣ роҳбар ва сармуҳосиби корхона масъул мебошанд (қисми 3, мод. 18 Қонуни ҚТ «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

24. Мусодираи (изъятие) ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирӣ танҳо аз тарафи мақомотҳои тафтишотӣ, тафтишоти пешакӣ, прокуратура ва суд, нозироти андоз ва полиси андоз дар асоси қарори ин мақомотҳо мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад. Мусодираи ҳуҷҷатҳо бо суратмачлис (протокол) ба расмият дароварда шуда, нусхаи он ба шахси мансабдори дахлдори муассиса дар асоси дастхат супорида мешавад.

Шахсони мансабдори дахлдори муассиса метавонанд дар ҳузури намояндагони мақомотҳои, ки ин ҳуҷҷатҳо меситонанд, аз ин ҳуҷҷатҳо бо нишон додани асос ва санаи мусодираи онҳо нусха бардоранд (қисми 8, мод. 10 Қонуни ҚТ «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

Агар чилди ба расмиятдароварданашудаи ҳуҷҷатҳо (дӯхтанашуда, рақамгузорикарданашуда ва ғ.) мусодира карда шаванд, он гоҳ шахсони мансабдори дахлдори муассиса метавонанд, ки бо розигӣ ва иштироки намояндагони мақомоти мусодиракунанда ин чилди ҳуҷҷатҳо ба расмият дароранд (ба рӯйхат гиранд, варақҳо ро дӯхта ва рақамгузорӣ намоянд, муҳр зананд, бо имзои худ ва муҳр тасдиқ намоянд).

25. Ҳангоми гум шудан ё ин ки нобуд шудани ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ роҳбари муассиса бо фармони худ оиди тафтиши сабабҳои гумшавӣ ва нобудшавии ҳуҷҷатҳои мазкур комиссия таъсис медиҳад.

Дар ҳолатҳои зарурӣ барои иштирок дар кори комиссия намояндагони мақомотҳои тафтишотӣ, ҳифзи табиат ва назорати давлатии сукторхомӯшкунӣ, ки дар фармон дарҷ гадидаанд, даъват карда мешаванд.

Натиҷаҳои кори комиссия бо санад ба расмият дароварда шуда, аз тарафи роҳбари муассиса тасдиқ карда мешавад. Нусхаи санад ба мақомоти болоӣ фиристода мешавад.

26. Барои таъмини назорат аз болои амнияти маблағҳои бучетӣ ва маблағҳои, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ даромад шудаанд ва инчунин, оиди мукамал будани маълумотҳои ҳисобгирӣ ва ҳисоботҳои муҳосибӣ, муассисаҳо ӯҳдадоранд, ки барӯйхатгирии (инвентаризатсия) амвол ва ӯҳдадориҳои худро, ки дар рафти он шумора, ҳолат ва арзиши ҳақиқии онҳо санчида шуда, бо ҳуҷҷат тасдиқ карда мешаванд, гузаронанд.

Тартиб ва мӯҳлати гузаронидани барӯйхатгирӣ аз тарафи роҳбари муассиса, ба истиснои ҳолатҳои, ки гузаронидани барӯйхатгирӣ ҳатмӣ мебошад, муайян карда мешавад.

Гузаронидани барӯйхатгирӣ дар чунин мавридҳо ҳатмӣ мебошад:

-- ҳангоми додани амвол ба иҷора, харидорӣ, фурӯш;

-- пеш аз тартиб додани ҳисоботи молиявии солона (ба ғайр аз амволе, ки барӯйхатгириаш на пештар аз 1 – уми октябри соли чорӣ сураат гирифтааст). Барӯйхатгирии воситаҳои асосӣ метавонад як ё ду маротиба дар се сол, фондҳои китобхона бошад, дар давоми панҷ сол як маротиба гузаронида мешавад. Дар ноҳияҳои, ки кашонидани пеш аз мӯҳлати борхоро амалӣ менамоянд, барӯйхатгирии молҳо, ашёҳои хом ва масолаҳо аз рӯи бақияи ниҳони онҳо метавонад гузаронида шавад;

-- ҳангоми иваз шудани шахсони масъулиятноки моддӣ;

-- ҳангоми муқаррар шудани далелҳои дудӣ, сӯистифода аз мансаб ё вайрон шудани амвол;

-- ҳангоми офатҳои табиӣ, сухтор ва дигар вазъиятҳои фавқуллода;

-- ҳангоми тағйир додан, азнав ташкил намудан ё ин ки барҳам хӯрдани муассиса;

-- дар дигар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун.

Барои гузаронидани барӯйхатгирии амвол ва ӯҳдадорихои молиявӣ бо фармони роҳбари муассиса Комиссияи барӯйхатгирӣ таъсис дода мешавад.

Натиҷаҳои барӯйхатгирӣ бо ҳуҷҷатҳои зерин ба расмият дароварда мешаванд:

-- барӯйхатгирии номгӯӣ (варақаи муқосакунӣ) аз рӯи воситаҳои асосӣ, ашёҳои камарзиш, захираҳои моддӣ, маҳсулоти тайёр ш. 401;

-- санади барӯйхатгирии маблағҳои пулии нақдӣ (ш. 0309014) – аз рӯи маблағҳои пули нақдӣ;

-- барӯйхатгирии номгӯӣ қоғазҳои қиматнок ва варақаҳои ҳисоботи қатъӣ (ш. 0309015) – аз рӯи қоғазҳои қиматнок ва варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ;

-- санади барӯйхатгирии ҳисоббаробаркуниҳо бо харидорон, молтаъминкунандагон ва дигар қарздорон (дебиторон) ва қарзхоҳон (кредиторон) (ш. 0309016) – аз рӯи ҳисоббаробаркуниҳо;

-- санад оиди натиҷаҳои барӯйхатгирӣ (ш. 835) бо варақаи фарқиятҳои натиҷаҳои барӯйхатгирӣ, ки ба он замима шудааст (ш. 836);

Фарқияти байни далелҳои ҳангоми барӯйхатгирии ҳақиқии амвол ҳосилшуда ва далелҳои дар ҳисоботи бухгалтерӣ дарҷгардида дар зерҳисобҳои дахлдори пешбининамудаи Дастурамали мазкур инъикос карда мешаванд:

а) барзиёдии амвол аз рӯи арзиши бозорӣ ба санаи гузаронидашудаи барӯйхатгирӣ даромад карда шуда ва маблағи дахлдори он ба зиёд намудани: маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо (зерҳисоби 270) – аз рӯи фаъолияти бучетӣ, инчунин маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бевозгашт; даромади давраи ҳисоботӣ (зерҳисоби 400) – аз рӯи фаъолияти соҳибкорӣ равона карда мешаванд.

Ташкил намудани арзиши чорӣ бозорӣ дар асоси нархҳои, ки дар санаи даромад намудани амвол ва амволи ба ин монанд амал менамоянд, гузаронида мешавад. Маълумотҳои оиди нархҳои амалкунандаи амвол бояд бо ҳуҷҷат ё ин ки бо роҳи экспертӣ тасдиқ карда шаванд.

б) камомади захираҳои моддӣ дар доираи меъёрҳои камшавии табиӣ аз рӯи арзиши балансии дебити зерҳисобҳои 140, 141, 220, 241, 270 ва кредити зерҳисобҳои 04, 05, 06, 08 ба ҳисоб гирифта мешавад.

в) камомади амвол ва вайрон шудани он дар доираи меъёри зиёдатии зарари табиӣ он, вобаста ба шахсони гунаҳкор дар асоси нархҳои бозорӣ аз рӯи дебити зерҳисоби 170 ва кредити зерҳисобҳои 040, 041, 043, 044, 050, 060-067, 069 (аз рӯи захираҳои моддӣ), 120 (аз рӯи маблагҳои пулӣ), 173 (аз рӯи воситаҳои асосӣ, активҳои ғайримоддӣ ва ашёҳои камнархе, ки аз ҳисоби маблагҳои бучетӣ харидорӣ шудаанд), 270 (аз рӯи воситаҳои асосӣ, активҳои ғайримоддӣ ва ашёҳои камнархе, ки аз ҳисобимаблагҳои мақсаднок ва даромаҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд), 401 (аз рӯи воситаҳои асосӣ, активҳои ғайримоддӣ ва ашёҳои камнархе, ки аз ҳисоби маблагҳои фаъолияти соҳибкорӣ харидорӣ шудаанд) ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар ҳолати муқаррар накардани шахсони гунаҳкор ё ин ки аз тарафи суд радъ намудани руёнидани зарар аз шахсони гунаҳкор чунин мукотибот: кредити зерҳисоби 170 ва дебити зерҳисобҳои 140, 141, 173, 270, 401 гузаронида мешавад.

Тартиби гузаронидани барӯйхатгирӣ дар Нишондоди методӣ оиди гузаронидани барӯйхатгирии амвол ва ўҳдадориҳои молиявӣ, ки бо фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 майи соли 1997 № 45 тасдиқ шудааст, муфассал дарҷ гардидааст.

27. Муассисаҳо вазифадоранд, ки ҳисоботи фосилавӣ ва солонаи муҳосибиро бо тартибе, ки Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, тартиб дода ва пешниҳод намоянд.

Ҳисоботи муҳосибии муассисаҳо бояд нишондиҳандаҳои фаъолияти филиалҳо, намояндагиҳо ва дигар сохторҳои тобеи мустақилро низ дарбар гирад.

Муассисаҳо ба мақомотҳои болоии худ дар мўҳлатҳои муқарраргардида ҳисоботҳои моҳона, семоҳа ва солона пешниҳод менамоянд. Муассисаҳое, ки аз бучети ҷумҳуриявӣ маблағгузорӣ мешаванд, ҳисоботи моҳонаи худро танҳо ба мақомоти Хазинадории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд. Ҳисоботҳои семоҳа ва солонаи муассисаҳое, ки аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ маблағгузорӣ мешаванд, пеш аз онҳо, ки ба ташкилоти болоӣ пешниҳод шаванд, ба мақомоти Хазинадории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар онҳо ҳисоби шахсии онҳо қушода шудааст, барои муайян намудани мутобиқати ҳаҷми маблағгузорӣ, бақияи маблағгузорӣ ва харочотҳои хазинавӣ дар доираи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии харочотҳои бучетии гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқа карда мешаванд.

Рӯзи пешниҳод намудани ҳисоботи муҳосибии муассиса аз рӯи санаи бо тариқи почтавӣ раво намудани он ё ин ки санаи интиқоли ҳақиқии он ба ҷои дахлдор муайян карда мешавад.

Агар санаи пешниҳод намудани ҳисоботи муҳосибӣ ба рӯзи ғайрикори (истироҳат) рост ояд, онгоҳ мӯҳлати пешниҳод намудани ҳисобот рӯзи дигари якуми кории баъди он ба ҳисоб меравад.

Ҳисоботҳои муҳосибие, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда дорои нишондиҳандаҳои сирри давлатӣ мебошанд, бо назардошти талаботи ин қонунгузориҳо пешниҳод карда мешаванд.

28. Тақсимотчиёни асосӣ ҳисоботи муҳосибии моҳона, семоҳа ва солонаи худро оиди иҷроиши сметаҳои даромаду хароҷоти муассисаҳое, ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд, мутаносибан ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомотҳои иҷрокунандаи бучетҳои маҳаллӣ, дар мӯҳлатҳои муқаррарнамудаи онҳо пешниҳод менамоянд.

Ҳисоботи муҳосибии ҷамъбасти аз тарафи роҳбар ва сармуҳосибии тақсимотчи асосӣ ба имзо расонида мешавад.

Масъулияти шахсоне, ки ба ҳисоботи ҷамъбасти муҳосибӣ имзо мегузоранд, мутобиқи қонунгузори амалкунанда муайян карда мешавад.

29. Автоматикунони баҳисобгирии муҳосибӣ - ин ҷараёни ягонаи технологияи ба ҳам алоқаманди коркарди ҳуҷҷатгузори аз рӯи ҳамаи соҳаҳои баҳисобгирӣ бо сохтани баланси муҳосибӣ дар асоси Нақшаи ҳисобҳое, ки Дастурамали мазкур пешбинӣ менамояд, мебошад.

Дар шароити автоматикунони маҷмӯавии (комплексии) ҳисобгирии муҳосибии иҷроиши сметаҳои даромаду хароҷоти муассиса маълумотҳои баҳисобгирии аналитикӣ ва синтетикӣ дар базаи маълумотҳои истифодабарии барномаи комплексӣ ҷамъ оварда шуда, ҳар моҳ дар шакли нигоҳдории ҷопӣ – шаклҳои ҳуҷҷатҳои маълумотӣ (ордерҳои мемориалӣ, карточкаҳо, варақаҳо, китоби асосӣ, ҳисобот ва ғ.) бароварда мешаванд. Дар баробари ин, мундариҷаи шаклҳои ҳуҷҷатҳои маълумотӣ бояд ба талаботҳои Дастурамали мазкур, ки барои регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ пешбинӣ шудааст, мутобиқат намоянд.

Ҳангоми дар шаклҳои ҳуҷҷатҳои маълумотӣ ошкор шудани хатогиҳо шӯъбаи муҳосибӣ (муҳосибот) санҷиши маълумотҳои хатошударо ба иҷро расонида, дар базаи маълумотҳои дахлдор ислоҳот ворид менамояд ва шаклҳои ҳуҷҷатҳои маълумотиро бо назардошти ислоҳоти гузаронидашуда қабул менамояд.

Даровардани тағйиротҳо бо роҳи гузаронидани муқотиботи ислоҳкунанда (сторнируюших проводок) дар санаи ошкор шудани хатогиҳо дар маълумотҳо амалӣ карда шуда, ҳуҷҷатҳои тағйирдодашуда ҳатман ба расмият дароварда мешаванд.

Бевосита ворид намудани ҳар гуна ислоҳот ба базаи электронии маълумотҳо бе тасдиқномаи ҳуҷҷатии барасмиятдаровардашуда манъ аст.

30. Дар муассисаҳо барои баҳисобгирии муҳосибӣ чунин Нақшаи ҳисобҳо истифода бурда мешавад: (нигоҳ кунед ҷалвали № 1)

Чадвали № 1

Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
Боби 1. Воситаҳои асосӣ ва дигар маблағгузориҳои дарозмуддат			
Воситаҳои асосӣ	01	Бино Иншоот Дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда Мошинҳо ва таҷҳизот Воситаҳои нақлиётӣ Олотҳо, асбобҳои истеҳсоли ва хоҷагӣ (аз он ҷумла, лавозимот) Ҳайвоноти корӣ ва сермахсул Фонди китобхона Дигар воситаҳои асосӣ	010 011 012 013 015 016 017 018 019
Фарсудаҷавии воситаҳои асосӣ	02	фарсудаҷавии воситаҳои асосӣ	020
Дигар маблағгузориҳои дарозмуддат	03	Маблағгузориҳои молиявии дарозмуддат Активҳои ғайримоддӣ	030 031
Боби 2. Захираҳои моддӣ			
Таҷҳизот, масолеҳи сохтмонӣ ва масолеҳҳо барои тадқиқотҳои илмӣ	04	Таҷҳизотҳои васлшаванда Масолеҳҳои сохтмонӣ барои сохтмони асосӣ	040 041
Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
		Маводҳои мӯҳлати истифодабарии дарозии барои тадқиқотҳои илмӣ ва санҷишҳои лабораторӣ истифодашаванда Таҷҳизотҳои махсус барои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ аз рӯи шартномаи фармоишдиҳандагон	043 044
Чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда	05	Чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда	050
Масолеҳ ва маҳсулоти хӯрокворӣ	06	Маводҳо барои таълим, тадқиқотҳои илмӣ ва дигар мақсадҳо Маҳсулоти хӯрокворӣ Доруворӣ ва лавозимоти	060 061

		ҷароҳибандӣ	062
		Масолехи хочагӣ ва ашӯҳои конселярӣ	063
		Сӯзишворӣ ва дигар равғанҳои молиданӣ	064
		Масолехи махсус	065
		Зарфҳои ҳолӣ	066
		Дигар масолехо	067
		Масолехҳои дар роҳбуда	068
		Қисмҳои эҳтиётӣ барои мошинҳо ва таҷҳизотҳо	069
Боби 3. Ашӯҳои камарзиш			
Ашӯҳои камарзиш	07	Ашӯҳои камарзиши дар анборбуда	070
		Ашӯҳои камарзиши дар истифодабуда	071
		Либос, лавозимоти раҳти хоб ва пайафзоли дар анборбуда	072
		Либос, лавозимоти раҳти хоб ва пайафзоли дар истифодабуда	073
Боби 4. Маҳсулоти тайёр			
Маҳсулоти тайёр	08	Маҳсулоти тайёр	080
Боби 5. Маблағҳои (Воситаҳои) муассисаҳо			
Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
Маблағҳои буҷети ҷумҳуриявӣ	09	Пулгузаронӣ аз маблағҳои буҷети ҷумҳуриявӣ ба муассисаҳо, ки дар тобеъияти тақсимотчии асосӣ (тақсимотчӣ) қарор доранд ва дигар чорабиниҳо	090
		Маблағҳои буҷети ҷумҳуриявӣ барои харочотҳои муассиса	091
		Маблағҳои буҷети ҷумҳуриявӣ бо асъори хориҷӣ	097

Маблағҳои буҷети маҳаллии Ҷумҳурии Тоҷикистон	10	Пулгузаронӣ ба муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчӣ асосӣ (тақсимотчӣ) қарор доранд ва дигар чорабиниҳо Маблағҳо барои хароҷотҳои муассиса Маблағҳои буҷети маҳаллӣ бо асъори хориҷӣ	100 101 102
Маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба дастамада	11	Маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт Маблағҳои аз ҳисоби ғайрибуҷетӣ ба дастамада Маблағҳое, ки барои истифодаи муваққатии муассиса дохил шудаанд Маблағҳое, ки аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ даромад шудаанд Маблағҳо бо асъори хориҷӣ	110 111 114 115 118
Ҳазина	12	Ҳазина	120
Дигар маблағҳо	13	Аккредитивҳо Дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ Хуччатҳои пулӣ Маблағҳои дар роҳбуда Маблағгузории молиявии кӯтоҳмуддат	130 131 132 133 134
Боби 6. Ҳисоббарбаркуниҳои дохилидоравӣ оид ба маблағгузорӣ аз буҷет			
Ҳисоббарбаркуниҳои дохилидоравӣ оид ба	14	Ҳисоббарбаркуниҳо оид ба маблағгузории буҷет барои	140
Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
маблағгузорӣ аз буҷет		хароҷотҳои муассиса ва дигар чорабиниҳо Ҳисоббарбаркуниҳо оид ба сарчашмаҳои иловагии маблағгузории буҷет барои хароҷотҳои муассиса Ҳисоббарбаркуниҳо оид ба маблағгузории буҷет барои сохтмони асосӣ	141 143

Боби 7. Ҳисоббаробаркуниҳо			
Ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон, пудратчиён ва супоришдиҳандагон барои корҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда	15	Ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон ва пудратчиён	150
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо харидорон ва супоришдиҳандагон барои корҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда	153
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои гирифташуда	155
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо иҷрокунандагон аз рӯи корҳои иҷрошуда	156
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои додашуда	157
Ҳисоббаробаркуниҳо бо шахсони тахти ҳисоботӣ	16	Ҳисоббаробаркуниҳо бо шахсони тахти ҳисоботӣ	160
Ҳисоббаробаркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон	17	Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи камомадҳо	170
		Андоз аз арзиши иловашуда аз рӯи ашёҳои қимматноки харидоришуда, қарзҳо ва хизматрасониҳо	171
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохтҳои махсус	172
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохтҳо бо буҷет	173
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳое, ки барои истифодаи муваққатии муассиса дохил шудаанд	174
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи дигар маблағҳо барои нигоҳдории қарзхона	175
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо депонентҳо	177
Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон(дебиторон) ва ва қарзхоҳон (кредиторон)	178
Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо (стипендия)	18	Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи музди меҳнат	180
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи идроргирандаҳо	181

		Ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон аз рӯи интиқолҳои ғайринақдӣ ба ҳисобҳои пасандозӣ дар муассисаҳои кредитӣ	183
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон оиди интиқолҳои ғайринақдии аъзоҳақӣ аз рӯи шартномаҳои суғуртаи ихтиёрӣ	184
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо иттифоқи касаба аз рӯи интиқоли ғайринақдии маблағҳо оиди пардохти аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба	185
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи ҳуҷҷатҳои иҷроишӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо, дигар ҳисоббаробаркуниҳо	187
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо хизматчиёни ҳарбӣ аз рӯи кӯмакпулиҳо ва дигар пардохтҳо	188
		Дигар ҳисоббаробаркуниҳо барои корҳои иҷрошуда	189
Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли	19	Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои аз фондиҳои давлатии ғайрибюжетӣ гирифташуда	191
		Ҳисоббаробаркуниҳо оид ба баргардонидани нафақа ва ёрдампулиҳои барзиёд пардохтгардида	192
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон	193
		Ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи ҳатмии тиббии Ҷумҳурии Тоҷикистон	194
		Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои расонидани ёрии иҷтимоӣ ба аҳоли	195
Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
Боби 8. Харочотҳо аз рӯи маблағҳои бюджетӣ ва маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибюжетӣ ба даст омада			
Харочотҳо аз рӯи бюджет	20	Харочотҳо аз рӯи бюджет барои нигоҳдории муассиса ва дигар	200

		чорабиниҳо Хароҷотҳо аз ҳисоби сарчашмаҳои иловагии маблағгузорию буҷет	201
		Хароҷотҳо аз рӯи буҷет барои сохтмони асосӣ	203
Хароҷотҳо барои тақсимот	21	Хароҷотҳо барои тақсимот	210
Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ	22	Хароҷотҳо аз рӯи фаъолияти соҳибкорӣ	220
		Хароҷотҳо аз рӯи тайёр намудани асбобҳои таҷрибавӣ	221
		Хароҷотҳо барои тайёр ва коркард намудани маводҳо	222
		Хароҷотҳо аз рӯи маблағҳое, ки аз ҳисоби фоида таъсис ёфтаанд	223
		Хароҷотҳо барои сохтмони асосии аз ҳисоби маблағҳои барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ - техникаӣ равона шуда	224
		Хароҷотҳо аз рӯи маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории корхона ва дигар чорабиниҳо	225
		Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағи падару модарон барои нигоҳдории муассисаҳои кӯдакона	227
		Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ гирифташуда	228
Боби 9. Маблағгузорию аз буҷет			
Маблағгузорию аз буҷет	23	Маблағгузорию аз буҷет барои интиқоли муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчию асосӣ (тақсимотчӣ) мебошанд ва дигар чорабиниҳо	230
		Сарчашмаҳои иловагии маблағгузорию буҷет	231
Номгӯи ҳисобҳо	№ ҳисоб	Номгӯи зерҳисоб	№ зерҳисоб
1	2	3	4
Боби 10. Фондҳо ва маблағҳои таъиноти мақсаднок			
Маблағҳое, ки аз ҳисоби фоида	24	Маблағҳо барои	240

таъсис ёфтаанд		ҳавасмандкунии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ Маблағҳо барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ - техникӣ	241
Фондҳои воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ	25	Фондҳои воситаҳои асосӣ Фондҳои активҳои ғайримоддӣ	250 251
Фондҳои ашӯҳои камарзиш	26	Фондҳои ашӯҳои камарзиш	260
Маблағҳои таъиноти мақсаднок	27	Маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо Маблағҳои падару модарон барои нигоҳдории муассисаҳои кудакона Маблағҳои қарзӣ Маблағҳои мақсадноки аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ гирифташуда	270 272 273 274
Боби 11. Маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон супоридашуда			
Маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон супоридашуда	28	Маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон супоридашуда	280
Боби 12. Даромад, фоида (зарар)			
Даромад	40	Даромади давраи ҳисоботӣ Даромади давраҳои оянда	400 401
Фоида ва зарар	41	Фоида ва зарар	
Ҳисобҳои ғайрибалансӣ			
Воситаҳои асосии иҷоравӣ	01		
Ашӯҳои қимматноки моддии дар нигоҳдории масъулиятнок қарордошта	02		
Варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ	04		
Аз эътибор соқит гардонидани қарзи дебиторони ба адои қарз ноқобил	05		
Масолеҳи қимматноки бо таъминоти марказонидашуда пардохтшаванда	06		
Қарздории талабагон ва донишҷуён барои барнагардонидани ашӯҳои	07		

қимматнок			
Тўхфа ва чомҳои гузарандаи варзишӣ	08		
Роҳхатҳои пардохтнашаванда	09		
Пардохти зиёдтии нафақа ва ёрдампулӣҳое, ки дар натиҷаи нодуруст истифода бурдани қонунгузори дар бораи нафақаи ёрдампулӣҳое, хатогиҳои дар вақти баҳисобгирӣ ба амал омада	10		
Ашӯҳои таълимии техникаи ҳарбӣ	11		
Қисмҳои эҳтиётии воситаҳои нақлиёт, ки бар ивази қисмҳои фарсудаи дода шудааст	12		

31. Амалиётҳо аз рӯи иҷроиши сметаи даромаду хароҷоти муассисаҳо мутобиқи қайдҳои замимаи 2 Дастурамали мазкур ба расмият дароварда мешаванд.

ҚИСМИ 2. БАҲИСОБГИРИИ АМАЛИЁТҲО ОИДИ ИҶРОИШИ СМЕТАИ ДАРОМАДУ ХАРОҶОТҲО АЗ РҶИ МАБЛАҒҲОИ БУҶЕТИ ВА МАБЛАҒҲОЕ, КИ АЗ ҲИСОБИ САРЧАШМАҲОИ ҒАЙРИБУҶЕТИ БА ДАСТ ОВАРДА ШУДААНД.

БОБИ 1. ВОСИТАҲОИ АСОСӢ ВА ДИГАР МАБЛАҒГУЗОРИҲОИ ДАРОЗМУДДАТ

32. Баҳисобгирии воситаҳои асосӣ ва дигар сармоягузори дарозмуддат бояд барасмиятдарории дурустии ҳуҷҷатӣ ва инъикоси саривақтии воситаҳои асосиро, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетии дар ихтиёри муассиса барои идоракунии амалӣ ҷудокардашуда харидорӣ шудаанд, инчунин воситаҳое, ки аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ, маблағҳои мақсаднок, даромадҳои бебозгашт ба даст оварда шудаанд, ба ҳисоб гирифта, ҷойивазкунии онҳоро дар дохили муассиса, хориҷкунӣ, назорат аз болои дуруст мавриди истифода қарор гирифтани ҳар як объект, дахлу ҳарчи дигар сармоягузориҳои дарозмуддатро дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ таъмин намояд.

Ба воситаҳои асосӣ масолеҳи қимматноки моддие, ки мӯҳлати истифодабарии онҳо аз 12 моҳ зиёдтар ва арзишашон ҳангоми харидорӣ намудани ҳар як воҳид аз андозаи зиёда аз 50 каратаи ҳадди ақали музди меҳнат, ки қонунгузори амалкунанда муқарар кардааст, дохил мешаванд.

Дар таркиби воситаҳои асосӣ инҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд: биноҳо, иншоотҳо, дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда, мошинҳои корӣ ва иқтидорӣ, таҷҳизот, асбобҳои ченкунӣ ва идоракунии техникаи ҳисобкунӣ

ва ҳисоббарорӣ, техникаи ташкилбӣ, воситаҳои нақлиёт, асбобҳо, асбобу анҷоми истеҳсоли ва хочагидорӣ, ҳайвоноти корӣ ва сермахсул, дарахтзори бисёрсола, роҳҳои дохилихоҷагӣ ва дигар воситаҳои асосӣ.

Ба воситаҳои асосӣ, инчунин маблағгузори молиявӣ барои ба таври комил беҳ намудани ҳолати замин (хушк намудан, оббӯрӣ кардан ва дигар корҳои мелиоративӣ) низ тааллуқ доранд.

Маблағгузори молиявӣ барои киштзори бисёрсола ва ба таври комил беҳ намудани ҳолати замин, ба гурӯҳи воситаҳои асосӣ воридкарда шуда, маблағи ҳарсолаи хароҷоти мансуб ба соли ҳисоботи мавриди истифода қарор гирифтани замин, бидуни мӯҳлати ба охир расидани маҷмуи корҳо, ба ҳисоб гирифта мешавад.

Маблағгузори молиявӣ (асосии) анҷом ёфта дар объектҳои иҷоравӣ воситаҳои асосӣ, аз ҷониби иҷорагир, ба ҳисоби воситаҳои асосии худаш аз рӯи хароҷоти истеҳсолии ҳақиқии гузаронидашуда, ба ҳисоб гирифта мешавад, агар дар қарордоди иҷора чизи дигаре пешбинӣ нашуда бошад,

Ашӯҳои зерин ба воситаҳои асосӣ мансуб намебошанд ва дар радифи ашӯҳои камарзиш бояд ба ҳисоб гирифта шаванд:

а) ашӯе, ки мӯҳлати истифодабариашон аз 12 моҳ камтар мебошад новобаста аз арзиши онҳо;

б) ашӯе, ки ҳангоми харидорӣ кардани он, ҳар як воҳиди арзиш аз андозаи 50 каратаи ҳадди ақали музди меҳнати мувофиқи қонунгузори амалкунанда муайян шуда, камтар мебошад, (мувофиқи арзише, ки дар қарордод пешбинӣ карда шудааст), бе дарназардошти мӯҳлати истифодабарии манфиатноки чунин ашӯ, ба ғайр аз мошину олотҳои кишоварзӣ, асбобҳои сохтмони механикӣ, силоҳ, инчунин чорвои корӣ ва сермахсул, ки ба ҳайати воситаҳои асосӣ бидуни арзиши онҳо мансуб мебошанд;

в) ашӯҳои зерин бидуни арзиш ва мӯҳлати истифодабарии манфиатнок:

- олотҳои моҳигирӣ (сабад, шаст, тур ва ғайра);

- асбобҳои махсус ва олотҳои махсус (асбобу афзолоти мувофиқи мақсад) барои истеҳсоли васеи маснуот ва ё тайёр намудани фармоишоти инфиродӣ; таҷҳизоти тухми тайёркунӣ (асбобу афзоли ба воситаҳои асосӣ мувофиқ кардашуда ва бисёркарата истифода шаванда, барои истеҳсол намудани маҳсулот дар шароити махсус - дукҳо, катализаторҳо, сорбентҳои сахтиҳолати агрегатӣ ва ғайраҳо);

- либоси махсус ва пойафзоли махсус, инчунин ашӯи ҷойи хоб;

- либоси низомии ба қормандони муассиса мувофиқи тартиби муқарраркардашуда, додашаванда;

- иншоотҳои (бе нишона) муваққатие, ки хароҷот барои сохтани онҳо мансуб ба хароҷоти корҳои сохтмонӣ дар қатори хароҷоти иловагӣ қарор доранд.

- ашӯе, ки мувофиқи қарордоди истифодабарии муваққатӣ барои ба иҷора додан пешбинӣ шудаанд;

-чавонахо ва чорвои барои парвариш кардан, парванда, харгуш, хайвоноти ваҳшии пустдех, оилаҳои занбури асал, сағҳои хизматӣ ва хайвоноти таҳти таҷриба қарордошта;

-киштзори бисёрсола, дар боғҳои ниҳолпарварӣ тайёрнамудани ниҳолҳо барои аз нав киштан;

г) арраҳои муҳаррикдор, шобабуракҳо, роҳҳои мавсимӣ, биноҳои муваққатӣ дар чангалҳо, мӯҳлати истифодабариашон зиёда аз 24 моҳ (бошишгоҳҳои саҳроӣ, устохонаҳои сайёр, анбори сӯзишворӣ ва ғайраҳо);

33. Воситаҳои асосӣ дар ҳисоби 01 "Воситаҳои асосӣ" баҳисоб гирифта шуда, аз зерҳисобҳои зерин иборат аст:

010 «Бино»

011 «Иншоот»

012 «Дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда»

013 «Мошинҳо ва таҷҳизот»

015 «Воситаҳои нақлиётӣ»

016 «Олотҳо, асбобҳои истехсолӣ ва хочагӣ (аз он ҷумла, лавозимот)»

017 «Ҳайвоноти корӣ ва сермахсул»

018 «Фонди китобхона»

019 «Дигар воситаҳои асосӣ»

Баҳисобгирии воситаҳои асосии ба муассиса ба ҳуқуқи идоракунии амалӣ мансуб буда, инчунин аз ҳисоби маблағҳои аз ҷаъолияти соҳибкорӣ, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт ба даст оварда шуда дар варакаи (карточкаи) асбобу анҷоми ш.ш. ВА- 6 бучет, ВА - 8, ВА - 9 ва рӯйхати алоҳидаи (варакаи) гардишии воситаҳои асосӣ, пеш бурда мешавад.

34. Дар зерҳисоби 010 "Биноҳо" ба гурӯҳҳо ҷудо карда шуда, ба таври зерин ба ҳисоб гирифта мешаванд:

рақами 1- биноҳои хусусияти истехсолӣ - хочагӣ дошта, биноҳои ба ташкилоти идоракунӣ тааллуқ дошта, биноҳои муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ (биноҳои муассисаҳои таълимӣ, беморхонаҳо, поликлиникаҳо ва амбулаторияҳо, хона-интернатҳо барои пиронсолон ва маъҷубон, муассисаҳои бачагона, китобхонаҳо, клубҳо, осорхонаҳо, пажуишгоҳҳои илмӣ-тадқиқотӣ, озмоишгоҳҳо) ва дигар муассисаҳо;

рақами - 2 биноҳое, ки пурра ва ё асосан барои истиқомат пешбинӣ карда шудаанд (масоҳати умумии истиқоматиашон на камтар аз 50% масоҳати истиқоматӣ ва ғайри истиқоматӣ бояд бошад).

35. Дар зерҳисоби 011 "Иншоот" ба ҳисоб гирифта мешавад: дастгоҳҳои обкашӣ, варзишгоҳҳо, ҳавзҳои шиноварӣ, роҳҳо, пулҳо, ҳайкалҳои таърихӣ, панҷараи боғҳо, гулгаштҳо ва боғҳои ҷамъиятӣ, иншооти махсус (ҳарбӣ) ва ғайра.

36. Дар зерҳисоби 12 "Дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда" дастгоҳҳои зерин ба ҳисоб гирифта мешаванд: хатҳои интиқоли барқ, лулаҳои ҳамлунақ бо ҳамаи дастгоҳҳои фосилавӣ, ки барои нерӯдиҳӣ (тағйир додани шакл) ва ҳалли нерӯ барои ба ҷои дигар ба воситаи лулаҳо ҳамлу нақл кардани

маводи моеъ ва газмонанд то истеъмолкунандагон заруранд, дастгоҳҳои интиқолии махсус (ҳарбӣ);

Биноҳои нерӯгоҳи барқӣ, газфишурдакунӣ, насоси (тулумбӣ) ва дигар пойгоҳҳо дар зерҳисоби 010 ва дастгоҳҳои дохилии онҳо дар зерҳисоби 013 ба ҳисоб гирифта мешаванд.

37. Дар зерҳисоби 013 «Мошинҳо ва таҷҳизот» мошину таҷҳизотҳои зерин ба ҳисоб гирифта мешавад: мошинҳо ва дастгоҳҳои нерӯдиҳанда, мошинҳои корӣ, дастгоҳҳои корӣ, асбобҳои корӣ, асбобҳои ченкунӣ ва идоракунӣ. Дастгоҳҳо ва асбобҳои озмоишгоҳӣ техникаи ҳисоббарорӣ, техникаи ташкилдиҳӣ, дастгоҳҳои тиббӣ, дигар мошинҳо ва дастгоҳҳо бо гурӯҳбандии зерин:

рақами 1 - мошинҳо ва дастгоҳҳои нерӯдиҳанда, мошинҳо-генераторҳо, ки гармӣ ва нерӯи барқ медиҳанд, мошин-муҳаррикҳои табдилдиҳандаи ҳаргуна нерӯ (нерӯи об, бод, гармӣ, нерӯи барқ ва ғайра) ба нерӯи механикӣ, яъне ба нерӯи ҳаракатдиҳанда;

рақами 2 - мошин ва дастгоҳҳои корӣ, мошинҳо, асбобҳо ва дастгоҳҳои таъсиррасонии механикӣ, ҳароратӣ ва кимиёвӣ ба ихтисосдиҳии меҳнат дар рафти тавлиди маҳсулот ва ё хизматрасонии хусусияти истеҳсоли дошта ва интиқол додани ашёи ихтисосии меҳнат дар рафти истеҳсолот, ба воситаи муҳаррики механикӣ, нерӯи инсонӣ ва ҷаҳорпоён;

рақами 3 - асбобҳои ченкунӣ-дозаторҳо амперметрҳо, барометрҳо, ваттметрҳо, обченкунакҳо, вакуумметрҳо, вапориметрҳо, вольтметрҳо, ченкунакҳои баландӣ, галванометрҳо, асбобҳои геодезӣ, гигроскопҳо, индикаторҳо, кутбнамоҳо, манометрҳо, хронометрҳо, тарозӯҳои махсус, ченкунакҳо, асбобҳои ҳазинавӣ ва ғайра;

рақами 4 - асбобу анҷоми идоракунӣ, асбобҳои нафаскашии оксигенӣ, асбобҳои идоракунии барқӣ, пневматикӣ, гидравликӣ, дастгоҳҳои идоракунии автоматӣ, дастгоҳҳои марказкунонӣ ва пешгиркунанда, дастгоҳҳои ноқилии назорати диспетчерӣ ва ғайра;

рақами 5 - таҷҳизоти озмоишгоҳӣ, пирометрҳо, танзимкунакҳо, калорияченкунакҳо, таҷҳизоти ченкунии рутубатнокӣ, зарфҳои мукаабҳачми сайёр, дудасанҷи озмоишгоҳӣ, таҷҳизоти санҷиши газногузарӣ, таҷҳизоти санҷиши мустаҳкамии намунаҳо ҷиҳати кандашавӣ, микроскопҳо, термостатҳо, асбобҳои ба суботоварда (стабилизаторҳо) ҳавокашҳо ва ғайра;

рақами 6 – техникаи ҳисоббарорӣ, техникаи ташкилдиҳӣ-компутерҳо ва хатти маҳали иттилоотӣ, принтерҳо, модемҳо, дастгоҳҳои нусхабардорӣ, факсималӣ, алоқаи ноқилӣ ва мобилӣ, мошинҳои электронии ҳисоббарорӣ ва идоракунии таҳлилӣ, мошинҳои ҳисоббарории рақамӣ ва дастгоҳ (мошинҳои ҳисоббарории клавишдор ва ғайра);

рақами 7 – таҷҳизотҳои тиббӣ – таҷҳизоти тиббӣ (курсҳои муолиҷаи дандон, мизҳои чарроҳикунӣ, катҳои дорои таҷҳизотҳои махсус ва ғайра), таҷҳизотҳои махсуси дезинфексионӣ ва дезинсексионӣ, таҷҳизотҳои

ошхонаҳои ширӣ ва истгоҳҳои (стансияҳои) ширистехсолкунӣ, стансияҳои хунгузаронӣ ва ғайра;

рақами 8 – дигар мошинҳо ва таҷҳизот – мошинҳо, дастгоҳҳо ва дигар таҷҳизотҳое, ки дар гурӯҳҳои номбаршудаи 1-7, 9 дарҷ нагардидаанд. Ба дигар мошинҳо ва таҷҳизот машину таҷҳизотҳои зерин дохил мешаванд: таҷҳизоти варзишгоҳҳо, майдончаҳо ва биноҳои варзишӣ (аз он чумла, асбобу анҷомҳои варзишӣ), таҷҳизотҳои устохона ва утокҳои (кабинетҳо) муассисаҳои таълимӣ, дастгоҳҳои соҳаи синамо, рӯшноидиҳанда, таҷҳизотҳои махсуси муассисаҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва дигар муассисаҳое, ки ба корҳои илмӣ машғуланд, таҷҳизоти ИАТ (истгоҳи автомати телефон), воситаҳои сухторхомӯшкунӣ бо ёрии нақлиёт ва аспҳо, зарфҳои калонҳаҷми автомобилҳои сухторхомӯшкунӣ, зинапояхҳои механикӣ зидди сухтор, машинаҳои либосшӯи ва дузандагӣ, яхдонҳо, чангкашакҳои электрикӣ ва ғайра, таҷҳизотҳои сахнаӣ, дастгоҳҳои мусиқӣ, телевизорҳо, дастгоҳҳои радиошунавонӣ;

рақами 9 – ҳамаи намудҳои мошинаҳои махсус (ҳарбӣ) ва таҷҳизотҳо.

38. Дар зерҳисоби 015 «Воситаҳои нақлиётӣ» ҳамаи намудҳои воситаҳои ҳаракаткунанда, ки барои аз як ҷой ба ҷои дигар бурдани одамон ва борҳои гуногун пешбинӣ шудаанд, бо тақсим намудани онҳо ба гурӯҳҳои зерин ба ҳисоб гирифта мешаванд:

рақами 1- ҳайати ҳаракаткунандаи нақлиёти роҳи оҳан, обӣ ва автомобилӣ (тепловозҳо, вагонҳо, платформаҳо, зарфҳои калон, танобҳои ядақдор, баржаҳо (қайқи калони боркаш, ки онро киштии дигар мекашад), қайқҳо ва киштиҳои хизматӣ, ёрирасон ва начотдиҳанда, автомобилҳои сабукрав ва боркаш, ядақҳо, автосамосвалҳо, зарфҳои автомобилӣ, автобусҳо, тракторҳо ва ғайра);

рақами 2 – ҳайати ҳаракаткунандаи нақлиёти ҳавоӣ (ҳавопаймоҳо, чарболҳо);

рақами 3 – аспу арробаи нақлиёт (равонакҳо (қисми мутаҳаррики мошин ва баъзе дастгоҳҳои техникӣ), чанаҳо ва ғайраҳо);

рақами 4 – нақлиёти истехсолӣ (мошини ҳамлу нақли электрикӣ, мотосиклҳо, моторолерҳо, велосипедҳо, равонакҳо ва ғайра);

рақами 5 – ҳамаи намудҳои нақлиёти варзишӣ;

рақами 6 – ҳамаи намудҳои нақлиёти махсус (ҳарбӣ).

Аспҳои нақлиётю варзишӣ ва дигар ҳайвоноти нақлиётӣ дар зерҳисоби 017 «Ҳайвоноти корӣ ва сермахсул» ба ҳисоб гирифта мешаванд.

39. Дар зерҳисоби 016 «Олотҳо, асбобҳои истехсолӣ (аз он чумла, лавозимот) ва хочагӣ» ҳамаи намудҳои олоту асбобҳои истехсолӣ ва хочагӣ (аз он чумла, лавозимот) бо тақсим намудани онҳо ба гурӯҳҳои зерин ба ҳисоб гирифта мешаванд:

рақами 1 – асбобу анҷом, олотҳои меҳнати таъиноти умумидоштаи механиконидашуда ва механиконида нашуда, инчунин ашёҳое, ки ба машинаҳо васл карда шуда, барои коркарди масолеҳҳо хизмат менамоянд. Ба онҳо дохил мешаванд: олотҳои меҳнати дастии буранда, зарбадиҳанда, фишордиҳанда ва маҳкамкунанда, ҳамчунин олотҳои дастии механиконидашудаи бо воситаи қувваи барқ, ҳавоӣ тазъикӣ ва ғайра

(дрелҳои электрикӣ, краскопултҳо, вибраторҳои электрикӣ, гайковертҳо ва ғайра) коркунанда, инчунин ҳар гуна асбобу олотҳо барои коркарди масолах, гузаронидани корҳои нақбкунӣ ва ғайра (гиро, патронҳо, сарпушакҳои (головкаҳои) чудошаванда, олоту анҷомҳо барои васлкунии муҳаррикҳо ва барои чарх занондани вали кардони автомобилҳо ва ғайра);

рақами 2 – асбобҳои истеҳсоли ва лавозимот – ашёҳои таъиноти истеҳсоли дошта, ки барои осонкунии амалиётҳои истеҳсоли дар вақти кор хизмат менамоянд; мизҳои кори дастгоҳҳои дуредгарӣ, кафедраҳо, курсҳои мактабӣ ва ҳоказо; таҷҳизотҳои ба муҳофизати меҳнат мусоидаткунанда; анбори нигоҳдории ҷисмҳои равшанӣ ва пошхӯранда (бакҳо, сандуқҳо, чалакҳо, анборҳо ва ғайра); ҷевонҳо ва рафҳо барои савдо; зарфҳои инвентарӣ, ашёҳои таъиноти техникӣ дошта, ки наметавонанд ба гурӯҳи мошинаҳои корӣ дохил карда шаванд;

рақами 3 - асбобу анҷоми хоҷагидорӣ – ашёҳои хоҷагии умумидоравӣ, асбобу анҷоми идора, панҷараҳои кӯчонидашаванда, либосовезакҳо, гардеробҳо, ҷевонҳои гуногун, диванҳо, мизҳо, курсҳо, ҷевонҳо ва сандуқҳои насӯзанда, машинкаҳои хатнависӣ, юртаҳои кӯчонидашаванда, хаймаҳо (ба истисноии кислотагӣ), катҳо (ба ғайр аз катҳои махсусан таҷҳизонидашуда) қолинҳо, пардаҳо ва дигар асбобу анҷоми хоҷагидорӣ, инчунин ашёҳои таъиноти зидди сӯхтордошта – гидропултҳо, тахтаҳои деворӣ, зинапояхҳои дастӣ ва ғайра (ба истисноии зинапояхҳои механикӣ, насосҳои оташнишоние, ки дар автомобилҳо ва аспҳои сухторхомушкунӣ истифода бурда шуда, дар зерҳисоби 013 «Мошинҳо ва таҷҳизот» ба ҳисоб гирифта мешаванд.

рақами 4 – ҳамаи намудҳои олотҳои махсус (ҳарбӣ).

40. Дар зерҳисоби 017 «Ҳайвоноти корӣ ва сермахсул» ҳамаи ҳайвоноти корӣ ва сермахсул бо тақсим намудани онҳо ба гурӯҳҳои зерин ба ҳисоб гирифта мешаванд:

рақами 1- ҳайвоноти корӣ – аспҳо, барзаговҳо, шутурҳо, харҳо ва дигар ҳайвонот (аз он ҷумла, аспҳои нақлиётӣ ва варзишӣ ва дигар ҳайвоноти нақлиётӣ);

рақами 2 – ҳайвоноти сермахсул ва зотӣ – говҳо, буққаҳо – ҳайвони наслдеҳ (нарина), говмешҳо, кӯтосҳо (ба ғайр аз корӣ), аспҳои нар (айгир) – аспҳои наслдеҳ ва байталҳои зотӣ (ғайрикорӣ), байталҳои ба шакли гала нигоҳ доштасаванда, шутурҳо – шутурҳои наслдеҳ ва мода (ғайрикорӣ), гавазнҳо – гавазнҳои мода ва нар (шоҳдор), хукҳо – нархукҳои наслдеҳ ва модахукҳо, гусфандҳо, бўзҳо, кӯшқорҳо ва дигарҳо.

рақами 3 – ҳайвонотҳои, ки ба мақсади хизматӣ истифода бурда мешаванд.

41. Дар зерҳисоби 018 «Фонди китобхона» фондҳои китобхонаҳо новобаста аз арзиши нусхаҳои алоҳидаи китобҳо ба ҳисоб гирифта мешавад. Ба фонди китобхонаҳо адабиётҳо бадеӣ, илмӣ ва таълимӣ, намудҳои махсуси адабиётҳо ва дигар нашрияҳо дохил мешаванд.

42. Дар зерҳисоби 019 «Дигар воситаҳои асосӣ» дигар объектҳои воситаҳои асосӣ новобаста аз арзиши онҳо бо тақсим намудани онҳо ба гурӯҳҳои зерин ба ҳисоб гирифта мешаванд:

рақами 1 – дарахтони бисёрсола. Ба дарахтони бисёрсола ҳама гуна намудҳои дарахтони мевадихандандаю ҳосилдиханда (дарахтон ва буттазорҳо), кабудизоркунӣ ва ниҳолҳои декоративии кӯчаҳо, майдонҳо, чорбоғҳо, боғҳо, гулгаштҳо, заминҳои назди муассисаҳо ва наздихавлигии хонаҳои истиқоматӣ, истиқоматгоҳҳои берунишаҳрӣ, минтақаҳои барфҳимоякунанда ва ҳимоякунадаи майдонҳои кишт, ниҳолҳои бо мақсади мустаҳкам намудани регу соҳили дарёҳо шинондашуда, ниҳолҳои дар қитъҳои оббурда ва ғайра шинонидашуда, ниҳолҳои боғҳои ботаникӣ ва дигар муассисаҳои илмию тадқиқотӣ ва ниҳолҳои шинонидаи муассисаҳои таълимӣ бо мақсадҳои илмӣ ва дигар ниҳолҳои бисёрсола новобаста ба сину соли онҳо дохил мешаванд.

Ҳама гуна дарахтони чавон аз дарахтони ба камолоти пурра, яъне ба дараҷаи ҳосилдихӣ ва ҷавс шудани шоху барги онҳо расида, алоҳида ба ҳисоб гирифта мешаванд.

рақами 2 – харочотҳои асосӣ оиди беҳтар намудани заминҳо. Ба харочотҳои асосии беҳтар намудани заминҳо харочотҳои дохил мешаванд, ки аз ҳисоби маблағгузориҳои асосӣ барои чорабиниҳои маданияту техникӣ оиди беҳтар намудани қисми болоии заминҳо (банақшагирии қитъаҳои замин, тоза кардани майдонҳо барои шудгор, аз сангу харсангҳо тоза кардани замин, ҳамвор кардани пастию баландиҳо, аз буттазорҳо ва ҳавзҳои об пок намудани замин ва ғайра) бо мақсади истифодабарии соҳаи кишоварзӣ гузаронида шуда, хусусияти инвентарӣ надоранд (ба сохтмони иншоотҳо алоқаманд нестанд);

рақами 3 – сарватҳо ва нигораҳои осорхонаҳо, ашёҳои санъат ва табиатшиносӣ, қадима ва халқӣ ва нигораҳои таъиноти илмӣ, таърихӣ ва техникидошта, сарватҳои бадеӣ, ашёҳои санъати тасвирӣ ва таҷрибавии муассисаҳо;

рақами 4 – нигораҳои олами ҳайвонот дар боғҳои ҳайвонот ва дигар муассисаҳои шабеҳи онҳо новобаста аз арзиши онҳо, асбобҳои аёни ва нигораҳои (ашёҳои) муассисаҳои илмӣ ва таълимӣ;

рақами 5 – воситаҳои ороишоти саҳнавӣ: расмҳои саҳнавӣ, маҷмӯи асбобу анҷомҳо ва ҷиҳозҳои театрҳо, шимҳои миллӣ ва театрӣ, каллапушҳо, либосу пойафзол, мӯйҳои сунъӣ ва ғайра;

рақами 6 – ҳуҷҷатҳои намунавии лоихабардорӣ;

рақами 7 – кинофилмҳо;

рақами 8 – дигар асбобу анҷом (инветарҳо): бозиҳои кӯдакона ва ғайра;

рақами 9 – дигар намудҳои воситаҳои асосии махсус (ҳарбӣ).

43. Муассисаҳое, ки сарватҳои осорхонаҳо, таҷхизотҳои лабораторӣ, асбобҳо, олотҳо ва дигар ашёҳои онҳо дорои металҳо ва сангҳои қимматбаҳо мебошанд, бояд ба ҳисобгирии онҳоро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монанд.

44. Тамоми воситаҳои асосӣ бояд дар нигоҳдории масъулиятноки шахсони дахлдор, ки бо фармони роҳбари муассиса таъин шуданд, қарор дошта бошанд.

Шахсоне, ки барои нигоҳдории воситаҳои асосӣ масъуланд, рӯйхати инвентарии воситаҳои асосӣ ш. ВА – 13 – ро пеш мебаранд. Шахсони масъулиятнок амнияти воситаҳои асосиро назорат намуда, ҳама гуна тағйирёбии онҳоро ба ҳисоб мегиранд.

Ҳангоми иваз шудани шахси масъулиятнок барӯйхатгирии воситаҳои асосии дар нигоҳдории ӯ қарордошта гузаронида шуда, санади қабул ва супоридан тартиб дода мешавад. Санади мазкур бо имзои роҳбари муассиса тасдиқ карда мешавад.

45. Воситаҳои асосӣ дар ҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисобот аз рӯи арзиши ибтидоӣ, яъне аз рӯи хароҷотҳои ҳақиқии харидоришуда, тайёр кардашуда ва бинокардашудаи онҳо, бо назардошти андози арзиши иловашуда (ба истиснои харидорӣ намудани онҳо аз ҳисоби маблағҳои аз ғайри соҳибкорӣ ба дастмада) инъикос карда шуда, объектҳои азнавнархгузорӣ кардашуда бошанд, бо арзиши барқароршуда инъикос карда мешаванд. Тағйир додани арзиши ибтидоии воситаҳои асосӣ танҳо дар ҳолатҳои азнавнархгузорӣ, сохта тамом кардан, таҷҳизонидан, таъмир кардан, модернизатсия (нав кардан) ва қисман барҳам додани объектҳои дахлдор иҷозат дода мешавад.

Воситаҳои асосие, ки бо асъори хориҷӣ харидорӣ шудаанд, дар ҳисобгирӣ бо сомонӣ бо роҳи ҳисобӣ намудани онҳо аз рӯи қурби Бонки миллии Тоҷикистон дар рӯзи ба вукӯъ пайвастании амалиёт инъикос карда мешаванд. Дар ин сурат, фарқияти қурбии аз тағйирёбии қурби сомонӣ ба вучуд омада, аз рӯзи қабул намудани объектҳои воситаҳои асосӣ то рӯзи пардохти ниҳоии (додани бақияи пул) арзиши онҳо, ба зиёд шудани (кам шудани) арзиши объектҳои воситаҳои асосӣ бурда мешаванд.

Хароҷотҳо оиди таъмири асосӣ ба зиёдшавии арзиши воситаҳои асосӣ бурда намешаванд.

Китобҳо, нашрияҳо ва дигар китобҳои дарсӣ, ки ба фонди китобхона дохил мешаванд, аз рӯи арзиши номиналӣ бо назардошти чилдкунии ибтидоии онҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд. Хароҷотҳо оиди таъмир ва аз нав барқарор кардани китобҳо, аз он ҷумла чилдкунии дуҷумбораи онҳо ба зиёдшавии арзиши китобҳо бурда нашуда, дар моддаҳои дахлдори хароҷотҳо аз рӯи сметаи даромаду хароҷотҳои муассиса аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Ба воситаҳои асосии муассиса ҳисоб намудани хурдашавӣ (амортизатсия) гузаронида нашуда, фарсудашавӣ ҳисоб карда мешавад.

46. Даромад шудани воситаҳои асосӣ, ҷойивазкунии дохилӣ ва аз анбор рухсат додани (выдача) онҳо бо чунин ҳуҷҷатҳо ба расмият дароварда мешавад:

- санади қабулу – супоридани воситаҳои асосӣ дар муассисаҳои буҷетӣ ш. ВА – 1 буҷет;

- борхатнома оиди ҷойивазкунии дохилии воситаҳои асосӣ ш. ВА -2;

- санади қабулу супоридани объектҳои таъмиршуда, бунёдшуда ва навсохташуда ш. ВА – 3 (0306002);

- борхатнома (талабнома) ш.434.

Ҳангоми дохил шудани воситаҳои асосӣ аз дигар муассисаҳо аз тарафи комиссияи таъсисдодаи роҳбари муассиса санади қабулу супоридани воситаи асосӣ ш. ВА – 1 дар ду нусха тартиб дода мешавад. Ба санад ҳуҷҷатҳои техникӣ ба объект тааллуқдошта (шиноснома, нақшаҳо ва ғайра) замима карда мешаванд. Санадро роҳбари муассиса бо имзои худ тасдиқ менамояд.

Объектҳои воситаҳои асосие, ки аз молтаъминкунандагон харидорӣ шудаанд, аз рӯи ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи молтаъминкунандагон, ки дар онҳо шахси масъулиятноки моддӣ оиди қабули ин номгӯи объектҳо бо нишон додани санаи даромадкунӣ имзо мегузорад, ба баланси муассиса даромад карда мешаванд.

Борхатнома оиди ҷойивазкунии дохилии воситаҳои асосӣ ш. ВА – 2 ҳангоми интиқол додани воситаҳои асосӣ аз як шахси масъулиятноки моддӣ ба дигар шахси масъулиятноки моддӣ дохили муассиса ё дар ҳолати муҳосиботи марказонидашуда аз як муассиса ба дигараш истифода бурда мешавад.

Қабули корҳои ба охир расида оиди сохта тамом кардан, таҷҳизонидан, ки бо тартиби маблағгузори асосӣ гузаронида шудаанд, бо санади ш. ВА – 3 (0306002) ба расмӣ дароварда мешаванд. Дар санад тағйирёбии тавсияномаҳои техникӣ ва арзиши аввалаи объектҳои сохташуда ва таҷҳизонидашуда нишон дода мешаванд. Санад аз тарафи шахсони масъули иҷрокунанда ва қабулкунандаи корҳо ба имзо расонида мешавад.

Рухсат додани воситаҳои асосӣ аз анбор аз рӯи борхатномаи (талабномаи) ш. 434, ки аз тарафи роҳбари муассиса тасдиқ карда шудааст, гузаронида мешавад. Дар ин сурат борхатнома дар ду нусха тартиб дода мешавад.

47. Хориҷ намудани воситаҳои асосӣ аз тарафи муассисаҳо мутобиқи Дастурамали намунавӣ оиди тартиби аз эътибор соқит намудани воситаҳои (фондҳои) асосии корношоям, ки аз тарафи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи давлатии идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти № 7- 7/4- 9 аз 19 октябри соли 2004 тасдиқ шудааст, амалӣ карда мешавад.

Воситаҳои асосии бебозгашт (ройгон) гирифта шуда ва дода шудаи муассиса дар ҳисобгирии муҳосибӣ аз рӯи нархи бозорӣ инъикос карда мешаванд (моддаи 12 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ»).

Воситаҳои асосии корношояме, ки аз эътибор соқит гардонида шудаанд, бо чунин ҳуҷҷатҳо ба расмӣ дароварда мешаванд: санад оиди аз эътибор соқит намудани воситаҳои нақлиёт дар муассисаҳои бучетӣ ш. ВА – 4 бучет; санад оиди аз эътибор соқит намудани адабиётҳои аз китобхона хириҷкардашуда дар муассисаҳои бучетӣ ш. 444. Санадҳои

мазкур аз тарафи комиссияи доимоамалкунандае, ки бо фармони роҳбари муассиса таъсис дода шудааст, тартиб дода мешавад.

Ба қисмҳо чудо кардан ва таҷзия (демонтаж) намудани воситаҳои асосӣ то лаҳзаи тасдиқ намудани санади аз эътибор соқит намудани онҳо манъ аст.

Қисмҳо ва деталҳои, ки бо истифода аз металлҳои қиматбаҳо тайёр карда шудаанд, инчунин қисмҳо ва деталҳои, ки аз металлҳои сиёҳ ва ранга тайёр карда шудаанд ва барои эҳтиёҷоти муассиса истифода бурда намешаванд, ба ташкилотҳои дахлдоре, ки барои ин намуди фаъолият иҷозатнома доранд, метавонанд фурӯхта шаванд. Қисмҳо ва деталҳои аз баланс соқит шудае, ки бо истифода аз металлҳои қиматбаҳо тайёр карда шудаанд, аз тарафи муассиса мутобиқи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Арзиши масолаҳоте, ки аз ба қисмҳо чудо намудани объектҳои алоҳидаи воситаҳои асосӣ ба даст омада, дар ихтиёри корхона боқӣ мемонанд, ба чунин самтҳо марбут мебошанд:

аз рӯи ашёҳои, ки бо маблағҳои бучетӣ харидорӣ шудаанд, - ба маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо равона карда мешаванд (зерҳисоби 270);

аз рӯи ашёҳои, ки бо маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада харидорӣ шудаанд, - ба зиёд намудани маблағҳо оиди нигоҳдорӣ ва рушди базаи (заминаи) моддию техникаи равона карда мешаванд (зерҳисоби 241);

аз рӯи ашёҳои, ки бо маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, - ба маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо равона карда мешаванд (зерҳисоби 270);

Маблағҳои, ки ба муассиса аз ҳисоби фурӯши таҷҳизотҳо ва дигар объектҳои воситаҳои асосии истифоданашаванда, инчунин фурӯши масолаҳоте, ки аз ба қисмҳо чудо намудани воситаҳои асосӣ ба даст омада, дар ихтиёри корхона боқӣ мемонанд, ба чунин самтҳо марбут мебошанд:

а) бо андозаи арзиши баланси (ибтидоӣ ё ки барқароршуда);

аз рӯи ашёҳои, ки бо маблағҳои бучетӣ харидорӣ шудаанд, - ба маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо равона карда мешаванд (зерҳисоби 270);

аз рӯи ашёҳои, ки бо маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада харидорӣ шудаанд, - ба зиёд намудани маблағҳо оиди нигоҳдорӣ ва рушди базаи (заминаи) моддию техникаи равона карда мешаванд (зерҳисоби 241);

аз рӯи ашёҳои, ки бо маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, - ба маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо равона карда мешаванд (зерҳисоби 270);

б) ба андозаи барзиёдании нархи фурӯш ва арзиши баланси бо тарҳ намудани хароҷотҳои, ки ба фурӯш ва андози арзиши иловашуда алоқаманданд, - ба зерҳисоби 400 «Даромадҳои давраи ҳисоботӣ».

Маблағҳои, ки муассисаҳо аз фурӯши биною иншоотҳо ва дастгоҳҳои таҳвилдиҳандаи дар идоракунии ғаврии муассисаҳо қарор дошта, инчунин

аз фурӯши масолахоте, ки аз ба қисмҳо ҷудо намудани ин воситаҳои асосӣ ба даст овардаанд, пурра ба даромади бучети дахлдор интиқол дода мешаванд.

Дар ҳолати вайрон намудани тартиби аз эътибор соқит намудани воситаҳои асосӣ, инчунин муносибати хунукназарона ба масолахҳои қиматнок, шахсони ба ин гунаҳкор бо тартиби муқаррарӣ ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Супоридани (интиқол додани) биною иншоотҳо мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори амалкунанда гузаронида мешавад.

48. Воҳиди баҳисобгирии муҳосибии воситаҳои асосӣ объекти инвентарӣ ба ҳисоб меравад. Объекти инвентарии воситаҳои асосӣ - ин номгӯи объект бо тамоми асбобу ҷиҳозҳо ва лавозимотҳо ё ки асбобҳои алоҳидаи конструктивии ҷудогона, ки барои иҷрои мустақилонаи вазифаҳои муайян пешбинӣ шудаанд, ё ки маҷмӯи ҷудогонаи асбобҳои конструктивӣ – пайвандкунӣ (васлкунӣ), ки яклухти пурраро ташкил намуда, барои иҷрои корҳои муайян пешбинӣ шудаанд, ба ҳисоб меравад. Маҷмӯи асбобҳои конструктивӣ – васлкунӣ – ин як ё ки якҷанд асбобҳои таъиноти якхела ё гуногун доштаи дар як таҳкурсии васл кардашуда, ки ҳар яке аз ин асбобҳои ба маҷмӯъ дохилшаванда метавонад вазифаи худро танҳо дар ҳайати маҷмӯъ иҷро намоянд, на ин ки мустақилона.

Дар ҳолати дар як объект мавҷуд будани якҷанд қисмҳои мӯҳлати гуногуни муфиди истифодабаридошта, ҳар як кадом аз ин қисмҳо ҳамчун объекти мустақилонаи инвентарӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии воситаҳои асосӣ, ба истиснои фонди китобхонаҳо бо пули мутлақи (қомил) сомонӣ пеш бурда мешавад. Маблағи дирамҳо бо зерҳисобҳои 14, 24, 27 ба танзим дароварда мешавад.

Ҳар як бинои мавҷудбуда аз рӯи зерҳисоби «Бино» объекти инвентарии алоҳида ба ҳисоб меравад. Ба ҳайати бино тамоми коммуникатсияи дохилии бино, ҳамчунин деғхонаҳои васлшудаи гармкунандаи бино (агар он дар дохили бино воқеъ бошад), шабакаҳои дохилии газ ва обгузаронӣ ва системаи кубур ва корезҳо барои партофта дур кардани ифлосӣ, шабакаи дохилии ноқилҳои электрикӣ рӯшноидиҳанда ва бузург бо тамоми маҷмӯи таҷҳизот барои гузарондани рӯшноӣ, шабакаҳои дохилии телефонӣ ва огоҳкунии электрикӣ (сигнализатсия) ва дастгоҳҳои ҳавотозакунӣ таъиноти умумисанитаридошта, дастгоҳҳои болобардор (лифтҳо) дохил мешаванд.

Агар биноҳо ба якдигар ҳамроҳ карда шуда ва девори умумӣ дошта бошанд, вале ҳар яке аз онҳо дорои томияти конструктивии мустақил бошад, онҳо онҳо объектҳои алоҳидаи инвентарӣ шуморида мешаванд.

Соҳтмонҳои наздиҳавлигӣ, панҷараҳо ва дигар иншоотҳои наздиҳавлигӣ, ки ба биноҳо (ҳезумхона (сарай), девор, ҷохи об ва ғайра) хизмат мерасонанд, якҷоя бо ин бино як объекти инвентариро ташкил менамоянд. Агар ин соҳтмонҳо ва иншоотҳо ба ду ва зиёда аз ин биноҳо хизмат расонанд, онҳо онҳо объектҳои мустақили инвентарӣ ба ҳисоб мераванд.

Барои ташкили баҳисобгирӣ ва таъмини назорати амнияти воситаҳои асосӣ ба ҳар объекти воситаи асосӣ, ба истиснои фондҳои китобхонаҳо новобаста аз он ки онҳо дар истифода, анбор ё дар консерватсия қарор доранд, рақами инвентарӣ гузошта мешавад, ки аз ҳашт нишона (рақам) иборат аст. Се нишонаи аввал маънои зерҳисоб, нишонаи чорум – гурӯҳ ва чор нишонаи охир – рақами тартибии воситаи асосиро дар гурӯҳ ифода менамояд. Аз рӯи он зерҳисобҳое, ки ба онҳо гурӯҳ ҷудо карда нашудааст, нишонаи чорум сифрро ифода менамояд. Масалан, рақами инвентарии 01010001 чунин маъно дорад: зерҳисоби 010 «Бино», гурӯҳи 1 – бинои таъиноти истеҳсолидошта, рақами тартибии объект 0001; рақами инвентарии 01630005 чунин маъно дорад: зерҳисоби 016, гурӯҳи 3 – асбобҳои (инвентарҳои) хоҷагӣ, рақами тартибии ашё 0005.

Дар ҳолате, ки объекти инвентарӣ мураккаб аст, яъне аз қисмҳои гуногун, ки якҷоя бо он объекти пурраро ташкил менамоянд, иборат аст, дар ҳар як қисми он бояд он рақами инвентарие гузошта шавад, ки дар объекти асосии мутаҳидкунандаи ин қисмҳо гузошта шудааст.

Гузоштани рақам ба объекти инвентарӣ метавонад бо роҳи часпонидани нишони металлӣ (жетон), рангкунӣ ё ки бо дигар усулҳо амалӣ карда шавад. Дар он ҳолатҳое, ки объекти инвентарӣ аз якчанд қисмҳои мӯҳлати истифодабарии муфиди гуногун иборат аст, ки онҳо ҳамчун объекти инвентарии мустақил шуморида мешаванд, ба ҳар як қисм рақами инвентарии алоҳида гузошта мешавад.

Агар ба объекте, ки аз якчанд қисмҳо иборат аст, мӯҳлати умумии муфиди истифодабарӣ муқаррар шуда бошад, онгоҳ объекти мазкур таҳти як рақами инвентарӣ ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ба ғайр аз ин, ҳангоми автоматикунии системаи баҳисобгирии воситаҳои асосӣ ба объектҳои воситаҳои асосӣ мутобиқи гурӯҳбандии умумии фаъолияти иқтисодии (ГУФИ) Ҷумҳурии Тоҷикистон рамзҳои воситаҳои асосӣ гузошта мешавад.

Рақами инвентарие, ки ба объекти воситаи асосӣ гузошта шудааст, барои тамоми давраҳои қарор доштаи он дар муассисаи мазкур, нигоҳ дошта мешавад.

Рақамҳои инвентарии объектҳои воситаҳои асосие, ки аз эътибор соқит гардонида шудаанд, ба объектҳои нав ба ҳисобгирифташудаи воситаҳои асосӣ гузошта намешавад.

Воситаҳои асосии ба иҷорагирифташуда дар ҳисоби ғайрибалансии 01 «Воситаҳои асосии иҷоравӣ» - и иҷорадор аз рӯи рақами инвентарие, ки иҷорадех ба онҳо гузоштааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

49. Арзиши воситаҳои асосии харидоришуда дар дебети зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори бобҳои «Маблағҳои муассисаҳо» ё ки бобҳои «Ҳисоббаробаркуниҳо» нависонида мешавад. Ҳамзамон аз рӯи зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 22 ва кредити зерҳисоби 250 қайдҳои муҳосибӣ иҷро карда мешавад.

Ба маблағи аз истифода хориҷшудаи воситаҳои асосӣ қайдҳои муҳосибӣ аз рӯи кредити зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 ва дебети зерҳисобҳои 020, 250 гузаронида мешавад.

Баҳисобгирии амалиётҳо оиди хориҷшавӣ ва ҷойивазкунии воситаҳои асосӣ дар варақаҳои ҷамъоварандаи ш. 438 (ордери мемориалии 9) пеш бурда мешавад. Қайдҳо дар варақаи ҷамъоваранда аз рӯи ҳар як ҳуҷҷат гузаронида мешавад. Дар ин сурат дар сутуни «Ҷамъ» маблағи объектҳои воситаҳои асосии хориҷшуда ва ҷойивазшудае, ки бояд ба маблағи қайдҳо аз рӯи дебити зерҳисобҳо баробар бошад, нависонида мешавад. Ҳангоми ба охир расидани моҳ ҷамъи маблағҳои зерҳисобҳо дар «Китоби асосӣ» нависонида мешавад.

50. Баҳисобгирии аналитикии воситаҳои асосӣ дар картоҷкаҳои инветарии зерин пеш бурда мешавад:

-- картоҷкаи инветарии баҳисобгирии воситаҳои асосӣ дар муассисаҳои буҷетӣ – ш. ВА – 6 буҷет;

-- картоҷкаи инветарии баҳисобгирии воситаҳои асосӣ дар муассисаҳои буҷетӣ (барои ҳайвонот, ниҳолҳои бисёрсола ва хароҷотҳои асосӣ оиди беҳтар намудани заминҳо) – ш. ВА – 8;

-- картоҷкаи инветарии баҳисобгирии гурӯҳии воситаҳои асосӣ - ш. ВА – 9.

Картоҷкаҳо аз рӯи ҳар як объекти инветарӣ пеш бурда мешаванд.

Картоҷкаҳои инветарии ш. ш. ВА – 6 буҷет, ВА – 8 ва ВА – 9 дар рӯйхати картоҷкаҳои инветарӣ оиди баҳисобгирии воситаҳои асосӣ ш. ВА – 10 ба қайд гирифта мешаванд. Қайдҳо дар он дар доираи гурӯҳҳои воситаҳои асосӣ бо нишон додани соли кушодани картоҷкаҳо гузаронида мешаванд. Барои ҳар як гурӯҳ шумораи дахлдори саҳифа кушода мешавад. Рақамгузорӣ аз рӯи ҳар як гурӯҳ пеш бурда шуда, аз рақами 1 оғоз карда мешавад. Дар муҳосиботи марказонидашуда барӯйхатгирӣ низ бо чунин тартиб аз рӯи ҳар як муассисаи хизматрасон пеш бурда мешавад. Ҳангоми хориҷшавӣ ва ҷойивазшавии воситаҳои асосӣ дар сутуни «Эзоҳ»- и барӯйхатгирӣ сана (рӯз, моҳ, сол) ва рақами ордери мемориалӣ нишон дода мешавад.

51. Картоҷкаи ш. ВА – 6 буҷет барои баҳисобгирии биноҳо, иншоотҳо, дастгоҳҳои таҳвилдиханда, мошин ва таҷҳизотҳо, олотҳо, асбобҳои истеҳсолӣ (ҳамчунин лавозимот) ва хоҷагӣ, воситаҳои нақлиёт ва ғайра пешбинӣ карда шудааст. Қайдҳо дар он дар асоси ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ: санадҳои қабули оид ба истифода додан, шиносномаҳои техникӣ заводҳои истеҳсолкунанда (тайёркунанда) ва дигар ҳуҷҷатҳо гузаронида мешаванд. Дар картоҷкаҳо нишонаҳои тавсифии (хусусии) объектҳо: нақшаҳо, навъ, намуд, тамға, рақами заводӣ, санаи барориш (истеҳсолкардашуда), сана ва рақами санади ба истифода додани воситаҳои асосӣ, маълумот дар бораи фарсудашавӣ ва ғайра нишон дода мешаванд. Ба ғайр аз ин, барои тамоми объектҳои воситаҳои асосӣ тавсифи мухтасари инфиродӣ нависонида мешавад. Дар ҳолатҳои дар таркиби таҷҳизотҳо, асбобҳо, мошинаҳои ҳисоббарор ва ғайра мавҷуд будани металлҳои қиматбаҳо, номгӯи қисмҳои, ки дар таркиби онҳо металлҳои қиматбаҳо мавҷуд аст, номгӯи қисмҳо ва вазни металлҳои дар шиноснома нишон додашуда, нишон дода мешаванд.

Ҳангоми ҷойивазкунии воситаҳои асосӣ дар дохили муассиса дар тарафи болои карточкаи мазкур қайдҳо гузаронида мешавад.

52. Карточкаи ш. ВА – 8 барои баҳисобгирии ҳайвоноти корӣ, сермахсул ва зотӣ, инчунин барои баҳисобгирии ниҳолҳои бисёрсола ва хароҷотҳои асосӣ оиди беҳтар намудани заминҳо хизмат менамояд.

Дар карточка тавсифи инфиродии ҳайвонот бо нишон додани синну сол, зот, тамғазадашуда, номи онҳо ва ғайра оварда мешавад.

Ниҳолҳои бисёрсола аз рӯи объектҳои инвентарӣ бо нишон додани намуди ниҳолҳо, шумораи воҳидҳои шинонидашуда ва майдонҳо (масоҳат) ба ҳисоб гирифта мешаванд. Ба арзиши объект маблағи тамоми хароҷотҳо, ки ба майдонҳои ба истифода қабулшуда, новобаста аз анҷом ёфтани маҷмӯи корҳо алоқаманданд, дохил мешаванд.

Баҳисобгирии хароҷотҳои асосӣ оиди беҳтар намудани заминҳо дар доираи чунин чорабиниҳо: банақшагирии қитъаҳои замин, тоза намудани майдонҳо барои шудгор, тоза намудани бутгазорҳо ва обанборҳо (ҳавзҳо) бо нишон додани майдонҳои ишғолкардашуда ва арзиши корҳои иҷрошуда аз рӯи ҳар як чорабинӣ амалӣ карда мешавад.

53. Карточкаи ВА – 9 барои баҳисобгирии фондҳои китобхонаҳо ва воситаҳои ороиши сахнаӣ пешбинӣ карда шудааст.

Барои фондҳои китобхона як карточка кушода мешавад. Баҳисобгирӣ дар он танҳо бо ифодаи пулии маблағи умумӣ пеш бурда мешавад. Баҳисобгирии воситаҳои ороиши сахнаӣ дар карточкаҳо бо ифодаи пулӣ ва миқдори пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 02 «Фарсудашавии воситаҳои асосӣ»

Зерҳисоби 020 «Фарсудашавии воситаҳои асосӣ»

54. Дар ин ҳисоб фарсудашавии воситаҳои асосие, ки дар баланси муассиса ба ҳисоб гирифта шудаанд, инъикос карда мешаванд. Муайян ва ҳисоб кардани фарсудашавӣ аз рӯи бино ва иншоотҳо, дастгоҳҳои таҳвилдиханда, мошину тачҳизотҳо, ҳайвоноти корӣ, воситаҳои нақлиёт, асбобҳои истеҳсоли (ҳамчунин лавозимот) ва хоҷагӣ, дарахтони бисёрсолаи ба синни истифода расида амалӣ карда мешавад.

Фарсудашавӣ ба воситаҳои асосии зерин муайян ва ҳисоб карда намешавад:

барои биною иншоотҳо, ки бозёфтҳои нодири ёдгориҳои меъморӣ ва санъат ба ҳисоб мераванд; тачҳизотҳо, нигораҳо, намунаҳои амалкунанда ва амалнакунандае, ки аз рӯи онҳо расм мекашанд ё ҳайкал месозанд, макетҳо ва дигар асбобҳои аёниё, ки дар утокҳо ва лабораторияҳо қарор дошта ва барои мақсадҳои илмӣ ва таълимӣ истифода бурда мешаванд; ҳайвоноти сермахсул, говмешҳо, барзаговҳо, гавазнҳо, нигораҳои олами ҳайвонот (дар боғҳои ҳайвонот ва дигар муассисаҳои ҳаммонанди онҳо); ниҳолҳои бисёрсолае, ки ба синни истифода нарасидаанд; фондҳои китобхонаҳо, фондҳои синамо, воситаҳои ороиши сахнаӣ, сарватҳои бадеӣ ва осорхонаҳо, воситаҳои асосии муассисаҳо, ки дар хориҷа воқеъ мебошанд. Фарсудашавии объектҳои

воситаҳои асосӣ барои соли пурраи тақвимӣ (новобаста аз он, ки онҳо дар кадои моҳи соли ҳисоботӣ харидорӣ ё сохта шудаанд) мутобиқи меъёрҳои муқарраршуда муайян карда мешавад.

Дар карточкаҳои инвентарии баҳисобгирии воситаҳои асосии ш. ВА – 6 буҷет, ВА – 8 меъёри солона ва маблағи фарсудашавӣ бо ифодаи сомонӣ, рамзи меъёри солонаи фарсудашавӣ ва соли, ки охири бор фарсудашавӣ ҳисоб карда шудааст, нивисонида мешавад. Меъёрҳои солонаи фарсудашавӣ аз рӯи объектҳои воситаҳои асосие, ки чи аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ ва чи аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ ба дастамада, инчунин маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, мутобиқи санадҳои методии меъёрие (Қарори Шӯрои Вазирони ИҶШС аз 22 октябри соли 1990 № 1072), ки бо тартиби муқарраршуда таҳия карда шудаанд (дар асоси фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 сентябри соли 1997 № 86 азнав ба нашр расонида шудааст), муайян карда мешавад.

Ҳисоб намудани фарсудашавӣ наметавонад, ки зиёда аз 100% арзиши воситаҳои асосӣ гузаронида шавад. Ҳар сол маблағи фарсудашавӣ аз рӯи карточкаҳо дар варақаи гардишии ш. 326 аз рӯи зерҳисоби 020 нависонида мешавад. Ба маблағи умумии барои соли ҳисоботӣ ҳисобкардашудаи фарсудашавии воситаҳои асосие, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ ва маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба дастамада харидорӣ шудаанд, дар рӯзи охирини кории моҳи декабр ордери мемориалии ш. 274 бо инъикос намудани он аз рӯи дебити зерҳисоби 250 ва кредити зерҳисоби 020 тартиб дода мешавад.

Фарсудашавии ҳисобкардашуда ба андозаи 100% арзиши объектҳои, ки барои истифодаи минбаъда коршояманд, наметавонад, ки барои аз эътибор соқит намудани онҳо бо сабаби фарсудашавии пурра асос шавад.

Ҳангоми хориҷ шудани объектҳо вобаста ба барҳам додани онҳо ё бебозгашт интиқол додани онҳо аз рӯи карточкаи дахлдор маблағи умумии фарсудашавӣ барои мӯҳлати дар истифода қарор доштаи объект муайян карда шуда ва дар ҳаҷми ин маблағ фарсудашавӣ аз рӯи зерҳисоби 020 кам карда мешавад.

Барои баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 020 варақаи гардишии воситаҳои асосӣ ш. 326 истифода бурда мешавад. Қайдҳо дар варақаи гардишӣ бо роҳи инъикос намудани бақияи дохилшаванда аз рӯи фарсудашавии ҳисобкардашудаи ҳар як объекти воситаи асосӣ ва гардиши маблағи фарсудашавӣ аз рӯи ҳисоб намудан ва аз эътибор соқит гардонидани онҳо гузаронида мешавад.

Ҳисоби 03 «Дигар маблағгузориҳои дарозмуддат»

55. Дар ҳисоби 03 маблағгузориҳои молиявии дарозмуддат (зерҳисоби 030) ва активҳои (дороиҳои) ғайримоддӣ (зерҳисоби 031) ба ҳисоб гирифта мешаванд.

56. Дар зерҳисоби 030 «Маблағгузориҳои молиявии дарозмуддат» гардиши маблағгузориҳои (сармоягузориҳои) муассиса дар шакли қоғазҳои

қиматнок ба сармоџи онномавии ҷамъиятҳои хоҷагидор ва ширкатҳои, ки ба боварӣ асос ёфтаанд, ба мӯҳлати зиёда аз як сол, дар шакли облигатсияҳои ғоизноки вомбаргҳои давлатӣ, ки аз ҳисоби маблағҳои аз ғайрифаъолияти соҳибдорӣ ба даст омада бароварда шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар ин сурат маблағгузори аз рӯи дебити зерҳисоби 030 ва кредити зерҳисобҳои ҳисоби 01, зерҳисоби 031 (ҳамзамон қайдҳои дуюм аз рӯи дебити зерҳисобҳои 020, 250, 251 ва кредити зерҳисоби 241 гузаронида мешавад) ва зерҳисобҳои 111, 118 инъикос карда мешавад.

Фурӯш ва пардохти облигатсияҳо ва дигар қоғазҳои қиматнок бо арзиши баҳисобгирӣ аз рӯи дебити зерҳисобҳои 111, 118 ва кредити зерҳисоби 030 инъикос карда мешавад; ба маблағи барзиёдии арзиши баҳисобгирӣ зерҳисобҳои 111, 118 дебет карда шуда, зерҳисоби 400 кредит карда мешавад; ба маблағи аз арзиши баҳисобгирӣ камтар зерҳисоби 400 дебет карда шуда, зерҳисоби 030 кредит карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 030 аз рӯи намудҳои маблағгузориҳои молиявӣ ва аз рӯи объектҳои, ки ин маблағгузориҳо амалӣ шудаанд, дар карточкаҳо бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

57. Дар зерҳисоби 031 «Активҳои ғайримоддӣ» активҳои ғайримоддӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки истифодаи онҳо дар давраи мӯҳлати ғайрифаъолияти хоҷагидорӣ зиёда аз 12 моҳро ташкил намоянд.

Ба активҳои ғайримоддӣ ҳуқуқҳои зерини пайдошаванда дохил мешаванд:

-- аз шартномаҳои муаллифӣ ва дигар шартномаҳо барои таъсиси таҳияҳои илмӣ, инчунин барои асарҳои илмӣ, санъат, адабиётҳо ва объектҳои ҳуқуқҳои муштарак ба барномаҳои МЭҲ, базаи маълумотҳо ва ғайра;

-- аз патентҳо барои ихтироот, намунаҳои саноатӣ, комёбиҳои комплексӣ, аз шаҳодатномаҳо ба навъҳои муфид, нишонаҳои молӣ ва нишонаҳои хизматрасонӣ ё ки шартномаҳои иҷозатномавӣ барои истифодаи онҳо;

-- аз ҳуқуқҳои ба ноу – ҳау, ҳуҷраҳои алоҳидае, ки барои муассисаҳо ҳамчун объектҳои фонди манзил харидорӣ шуда, дар баланси дигар ташкилотҳо қарор доранд.

Ба ғайр аз ин, ба активҳои ғайримоддӣ хароҷотҳои ташкилӣ (хароҷотҳои вобаста ба таъсис додани шахси ҳуқуқӣ) метавонанд дохил шаванд.

Активҳои ғайримоддӣ дар баҳисобгирӣ аз рӯи дебити зерҳисобҳои 031 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори маблағҳои муассиса, бо ҳисоб намудани маблағи хароҷотҳо оиди харидорӣ намудан ва хароҷотҳои ба ҳолати коршоями истифодабарӣ овардани онҳо инъикос карда мешаванд. Ҳамзамон ҳангоми даромад намудани онҳо қайдҳо аз рӯи кредити зерҳисоби 251 ва дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 22 гузаронида мешавад. Ҳангоми хориҷшавии активҳои ғайримоддӣ қайдҳо аз рӯи дебити зерҳисоби 251 ва кредити зерҳисоби 031 гузаронида мешавад.

Аз рӯи активҳои ғайримоддӣ фарсудашавӣ ҳисоб карда намешавад.

Хангоми аз эътибор соқит намудани активҳои ғайримоддӣ шаклҳои хуччатҳои истифода мешаванд, ки барои аз эътибор соқит намудани воситаҳои асосӣ муқаррар шудаанд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 031 аз рӯи объектҳои активҳои ғайримоддӣ дар карточкаи инвентарии ВА – 6 буҷет пеш бурда мешавад.

БОБИ II. ЗАХИРАҲОИ МОДДӢ

58. Дар ҳисобҳои захираҳои моддӣ масолеҳоти сохтмонӣ, таҷҳизотҳои васлшаванда, масолеҳҳо, маҳсулоти хурукворӣ, сӯзишворӣ ва равшанҳои молиданӣ, хӯроки ҳайвонот, зарфҳо, қисмҳои эҳтиётии мошину таҷҳизотҳо, чорвои чавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда, маводҳо барои таълим, илм ва дигар мақсадҳо, инчунин маводҳои мӯҳлати истифодабариашон дарози барои тадқиқотҳои илмӣ ва санҷишҳои лабораторӣ истифодашаванда, таҷҳизотҳои махсус барои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ аз рӯи шартномаи супоришдиҳандагон, маводҳои махсус (ҳарбӣ).

Вазифҳои асосии баҳисобгирии захираҳои моддӣ инҳо ба ҳисоб мераванд: таъмин намудани маҳфузӣ ва назорат аз болои ҳаракат (гардиши) ва дуруст истифодабарии тамоми масолеҳи қиматнок; риоя намудани меъёрҳои муқарраршудаи захира ва хароҷотҳо; бо тартиби муқаррарӣ саривақт ошкор намудани масолеҳи истифоданашудае, ки барои фурӯш пешбинӣ шудааст; дастрас намудани маълумоти саҳеҳ оиди бақияи масолеҳоте, ки дар анбори муассиса қарор доранд.

Бо мақсади таъмини дурусти ҳисоби масолеҳи қиматнок, бояд ҳисоби дуруст ва зарурии анборӣ ташкил карда шавад. Нигоҳдории масолеҳи қиматнок дар биноҳои махсуси мувофиқ (анборҳо) гузаронида мешавад. Тартиби ҷойгиркунии масолеҳи қиматнок дар анборҳо бояд амалиётҳои фавриро оиди қабул, супоридан ва гузаронидани барӯйхатгирии онҳо таъмин намояд. Қабул, нигоҳдорӣ ва рухсат додани масолеҳи қиматнок ба шахсони масъулиятноки моддие, ки бо фармони роҳбари муассиса таъин карда шудаанд, воғузур карда мешавад. Ҳангоми иваз шудани ин шахсон барӯйхатгирии захираҳои моддӣ дар анбор қарордошта гузаронида шуда, санади қабулу супоридан, ки бо имзои роҳбари муассиса тасдиқ шудааст, тартиб дода мешавад.

Ҷои нигоҳдории масолеҳоти қиматнок бояд бо вазнкашанда, асбобҳои ченкунанда, зарфченкунакҳо ва дигар асбобҳои назоратӣ ҷиҳозонида шуда бошад.

Захираҳои моддие, ки ба муассиса тааллуқ надошта, вале дар истифодабарӣ ё ки ихтиёрдорӣ ва нигоҳдории масъулиятноки он мутобиқи шартҳои шартнома қарор доранд, дар ҳисобҳои ғайрибалансӣ аз рӯи арзише, ки дар шартнома пешбинӣ шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

59. Захираҳои моддӣ дар баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳо аз рӯи арзиши ҳақиқӣ инъикос карда мешаванд. Арзиши ҳақиқии захираҳои моддие, ки харидорӣ шудаанд, маблағе дониста мешавад, ки муассиса барои харидорӣ намудани онҳо амалан хароҷот намудааст.

Ба таркиби харочотҳои ҳақиқӣ оиди харидорӣ намудани масолеҳи қиматнок метавонанд инҳо дохил шаванд:

-- маблағе, ки мутобиқи шартнома ба молтаъминкунанда (фурӯшанда) пардохта шудааст, аз он ҷумла андоз аз арзиши иловашуда (ба истиснои харидорӣ намудани онҳо аз ҳисоби маблағҳое, ки аз ғайри соҳибкорӣ ба даст оварда шудаанд);

-- маблағе, ки ба ташкилотҳо барои хизматрасонии иттилоотӣ ва машваратии вобаста ба харидорӣ намудани масолеҳи қиматнок пардохта шудааст;

-- боҷҳои гумрукӣ ва дигар пардохтҳо;

-- мукофотпулиҳои пардохтшаванда ба ташкилотҳои миёнараве, ки ба воситаи онҳо масолеҳи қиматнок харидорӣ шудааст;

-- харочотҳои оиди захира намудан ва то ҷои истифодабарӣ бурда расонидани масолеҳи қиматнок, ҳамчунин харочотҳои суғурта. Харочотҳои мазкур, қман аз таркибҳои зерин иборатанд: харочотҳои оид ба захира ва бурда расонидани масолеҳи қиматнок, харочотҳои барои хизматрасонии нақлиёт оиди бурда расонидани масолеҳи қиматнок то ҷои истифодабарии онҳо ва ғайра. Ба таркиби харочотҳои мазкур муассиса метавонад харочотҳоро аз рӯи пардохти ғайри воситаҳои вомбаргӣ (заёмҳо) дохил намояд, агар онҳо ба харидорӣ намудани захираҳои вобаста буда, то санаи даромад намудани захираҳои моддӣ ба анбори муассиса гузаронида шуда бошанд; дигар харочотҳои бевоситаи ба харидорӣ намудани захираҳои моддӣ вобаста буда.

Харочотҳои кироя намудани нақлиёт оиди бурда расонидани маҳсулоти хӯрокворӣ, доруворӣ, лавозимоти ҷароҳибандӣ, обҳои минералӣ, хуноба ва ғайра барои муассисаҳои табобатӣ – профилактикӣ, кӯдакона ва дигар иҷтимоию фарҳангӣ аз рӯи сметаи даромаду харочоти муассисаҳо ба дигар харочотҳои нақлиётӣ дохил карда мешаванд.

Захираҳои моддӣ, ки бо асъори хориҷӣ харидорӣ карда шудаанд, дар баҳисобгирӣ бо пули сомонӣ бо роҳи ҳисобӣ намудани асъори хориҷӣ аз рӯи қурби Бонки миллии Тоҷикистон дар санаи иҷрошавии амалиёт инъикос карда мешаванд.

Баҳисобгирии захираҳои моддӣ, ки аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ, маблағҳои аз ҳисоби ғайри соҳибкорӣ ба дастамада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, аз рӯи номгуӣ масолеҳҳо ва шахсони масъулиятноки моддӣ бо ифодаи миқдорӣ ва пулӣ дар қарточкаҳои баҳисобгирии миқдорӣ – пулии масолеҳи қиматнок ш. 296 ва дар варақаҳои ҷудоғонаи гардишии ш. М – 44 пеш бурда мешаванд.

Баҳисобгирии масолеҳи қиматнок дар анбор аз тарафи шахси масъулиятноки моддӣ дар китоби баҳисобгирии масолеҳҳои анбор ш. М – 17, аз рӯи номгуӣ, навъ ва миқдор амалӣ гардонидани мешавад.

Муҳосибот мунтазам назоратро оиди даромад ва харочоти масолеҳи қиматноки дар анбор қарордошта амалӣ намуда, инчунин оиди маълумотҳои баҳисобгирӣ ва қайдҳое, ки дар анбор вучуд доранд, муқоиса мегузаронад.

60. Даромад намудани масолеҳо ва маҳсулоти хӯрокворӣ дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар асоси ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ дар ҳамон рӯзе нависонида мешаванд, ки онҳо қабул карда шудаанд. Дар ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибӣ бояд чунин маълумотҳо нишон дода шаванд: масолеҳ ва маҳсулоти хӯрокворӣ аз кӣ даромад карда шудааст, номгӯй, навъ, шумора (вазн), нарх, маблағ, санаи ба анбор дохилшавӣ ва дастхати шахси масъулиятноки моддие, ки ин маводҳо қабул намудааст.

Дар он ҳолатҳое, ки аз рӯи маълумотҳои ҳуҷҷатҳои молтаъминкунанда фарқияти муқоисавӣ пайдо мешавад, санади қабул аз рӯи шакли 429 тартиб дода мешавад. Санад аз тарафи комиссияи қабулкунанда дар ду нусха бо иштироки ҳатмии мудирани анбор ва намояндаи молтаъминкунанда ё ки ташкилоти беғараз тартиб дода мешавад. Як нусхаи санад барои баҳисобгирии масолеҳи қиматноки қабулкардашуда ва нусхаи дигар барои ба молтаъминкунанда ирсол намудани мактуб истифода бурда мешавад.

61. Рухсат додани масолеҳҳо аз анбор дар асоси ҳуҷҷатҳое, ки роҳбари муассиса тасдиқ намудааст, амалӣ карда мешавад. Барои рухсат додани масолеҳо аз анбор ҳуҷҷатҳои зерин истифода бурда мешаванд:

а) борхатнома (талабнома) ш. 434 ҳангоми рухсат додани масолеҳот аз анбор ва ҳангоми ҷойивазкунии масолеҳот дар дохили хоҷагӣ истифода бурда мешавад. Борхатнома (талабнома) дар ду нусха нависонида мешавад;

б) Рӯйхат - талабнома барои додани маҳсулоти хӯрокаи ш. 299 барои додани маҳсулоти хӯрокворӣ аз анбор истифода бурда мешавад. Рӯйхат – талабнома ҳар рӯз дар асоси меъёри тақсимои маҳсулоти хӯрокаи ва маълумотҳо оиди шумораи таъминотчиён тартиб дода мешавад.

Рӯйхат – талабнома бо дастхати шахсон оиди додан ва гирифтани маҳсулоти хӯрокворӣ ба муҳосибот дар мӯҳлати муқарраршудаи чадвалӣ, аммо на камтар аз се маротиба дар як моҳ пешниҳод карда мешавад.

Рухсат додани маҳсулоти хӯрокворӣ дар муассисаҳои таъбибатӣ – профилактикӣ бо тартибе, ки Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, гузаронида мешавад.

в) варақа оиди рухсат додани хӯрокаи чорво ш. 397. Хӯрокаи чорво аз анбор дар доираи меъёрҳои муқарраркардашуда рухсат дода мешавад.

г) варақаи додани масолеҳҳо барои эҳтиёҷоти муассисаҳо ш. 410 барои додани масолеҳи хоҷагидорӣ, маводҳо барои таълим ва дигар мақсадҳои дар давоми моҳ истифодашаванда истифода бурда мешавад. Дар ин сурат қайдҳо дар варақа бояд на ба тартиби хронологӣ, балки барои ҳар як намуди масолеҳ гузоштани шумораи сатрҳои муайян зарур аст, то ин ки дар охири моҳ аз рӯи ҳар як намуди масолеҳ баровардани ҷамъи умумӣ мумкин бошад.

д) картаи ҷамъоваранда ш. 431 ҳангоми рухсатдиҳии ҳаррӯзаии масолеҳ ва сӯзишворӣ ва бо гузаштани як вақти муайян дар давоми моҳ истифода бурда мешавад.

Картаи чамъоваранда ба ҳар як қабулқунанда аз рӯи якчанд номгӯи масолеҳи барои хароҷоти таъиноти бевоситадошта нависонида мешавад. Ин карта дар ду нусха нависонида шуда, як нусха бо имзои қабулқунанда дар анбор нигоҳ дошта шуда, нусхаи дигар ба қабулқунанда дода мешавад. Ҳангоми рухсатдиҳии ҳаррӯзаии масолеҳо картаи чамъоваранда ба мӯҳлати 15 рӯз, вале ҳангоми рухсатдиҳии даврагӣ бошад – ба мӯҳлати як моҳ нависонида мешавад.

Масолех ва сӯзишворӣ бо тартиби муқарраршуда ҳангоми аз тарафи қабулқунанда нишон додани нусхаи картаи чамъоваранди худ рухсат дода мешавад. Рухсат додани масолеҳи аз меъёри муқарраршуда зиёд аз рӯи борхатномаи (талабномаи) ш. 434 гузаронида мешавад.

Дар он ҳолатҳое, ки рухсат додани сӯзишворӣ аз анбор аз рӯи борхатнома (талабнома) ё ки картаи чамъоваранда ғайриимкон аст, аз эътибор соқит намудани хароҷоти сӯзишворӣ аз рӯи санади санҷиши бақияҳо гузаронида мешавад.

е) варақаи сафарӣ (ш. 3 (0345001), 3- махсус (0345002), 4 (0345003), 4- с (0345004), 4-п (0345005), 6 – махсус (0345007)) барои аз эътибор соқит намудани хароҷоти ҳамаи намудҳои сӯзишворӣ истифода бурда мешавад. Сӯзишворӣ аз рӯи хароҷоти ҳақиқӣ, аммо на зиёда аз меъёри хароҷоти масолеҳи сӯзишворӣ ва раванҳои молидание, ки барои нақлиёти автомобилӣ бо тартиби мақаррарӣ тасдиқ шудааст, аз эътибор соқит гардонида мешавад. Бақайдгирии варақаҳои сафарӣ дар дафтари баҳисобгирии гардиши варақаҳои сафарӣ ш. 8 (0345008) гузаронида мешавад.

ж) борхатномаи молӣ – нақлиётӣ ш. 1 – т (0345009) байнисоҳавӣ дар муассисаҳое, ки ба интиқол ва барасмиятдарории ҳар гуна борҳо вобастаанд, истифода бурда мешавад.

62. Аз эътибор соқит намудани масолехҳо ва маҳсулотҳои хӯроқворӣ аз рӯи нархҳои харидоришудаи онҳо ё ки нархи миёна гузаронида мешавад, агар масолех ва маҳсулоти хӯроқворӣ бо нархҳои гуногун харидорӣ шуда бошанд.

Аз эътибор соқит намудани масолехҳо ва маҳсулоти хӯроқворӣ мутобиқи меъёри хароҷотҳои ба тартиби муқаррарӣ тасдиқшуда дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи хароҷоти миқдории онҳо, ки аз тарафи роҳбари муассиса тасдиқ шудаанд, гузаронида мешавад (ш. 299, 397, 410, 431, 3, 3 – махсус, 4, 4 – с, 4 – п, 6 – махсус ё ки санад оиди аз эътибор соқит намудани захираҳои моддӣ ш. 230).

Зарфҳои баргардонидашуда ва ивазкардашудаи (чалакҳо, бидонҳо, қуттиҳо, шишаҳо ва ғайра) ҳам ҳолӣ ва ҳам дар зер масолеҳҳои қиматнок қарордошта аз рӯи гурӯҳ ва намудҳои дахлдор вобаста ба нархҳое, ки дар ҳисобномаҳои молтаъминқунандагон нишон дода шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҳангоми баргардонидани ё ки фурӯши зарфҳо фарқияти нархи харид ва нархе, ки бо он зарфҳо фурухта шудаанд, аз рӯи сметаи даромаду хароҷотҳо ба ҳисоби дигар хароҷотҳои ҷорӣ дохил карда мешавад.

63. Барои баҳисобгирии захираҳои моддӣ чунин ҳисобҳо пешбинӣ шудаанд: 04 «Таҷҳизот, масолеҳи сохтмонӣ ва масолеҳҳо барои тадқиқотҳои илмӣ», 05 «Чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда», 06 «Масолеҳ ва маҳсулоти хӯрокворӣ»

Ҳисоби 04 «Таҷҳизот, масолеҳи сохтмонӣ ва маводҳо барои тадқиқотҳои илмӣ»

Дар ин ҳисоб таҷҳизоте, ки барои васлкунӣ ба объектҳои сохташаванда (таҷдидшуда) тааллуқ доранд, масолеҳи сохтмонӣ, конструкция, қисмҳо ва дигар масолеҳи сохтмони аз ҳисоби маблағҳои аз буҷет ҷудокардашуда ва маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба дастамада харидорӣ шудаанд, маводҳои мӯҳлати истифодабариашон дарози барои тадқиқотҳои илмӣ истифодашаванда, инчунин таҷҳизоти махсусе, ки барои иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ аз рӯи шартномаҳои супоришдиҳандагон харидорӣ шудаанд.

Ҳисоби 04 «Таҷҳизот, масолеҳи сохтмонӣ ва маводҳо барои тадқиқотҳои илмӣ» ба чунин зерҳисобҳо ҷудо мешавад:

040 «Таҷҳизотҳои васлшаванда»;

041 «Масолеҳҳои сохтмонӣ барои сохтмони асосӣ»;

043 «Маводҳои мӯҳлати истифодабариашон дарози барои тадқиқотҳои илмӣ ва санҷишҳои лабораторӣ истифодашаванда»;

044 «Таҷҳизотҳои махсус барои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ аз рӯи шартномаи супоришдиҳандагон»

65. Дар зерҳисоби 040 «Таҷҳизоти васлшаванда» конструкция ва қисмҳои, ки барои васлкунӣ тайёранд, ба ҳисоб гирифта мешавад. Ба онҳо дохил мешаванд: конструкцияҳои металлӣ, оҳанубетонӣ ва ҷубӣ; қисмҳои тайёр ва томи биноӣ иншоотҳо, элементҳои васлшаванда, таҷҳизотҳо барои системаи гармидиҳӣ, ҳавотозакунӣ, санитарӣ – техникӣ (деғҳои гармидиҳӣ, радиаторҳо ва ғайра).

Дар ин зерҳисоб инчунин таҷҳизотҳои ватанию хориҷе, ки монтаж талаб менамоянд ва барои васлкунӣ пешбинӣ шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Ба таҷҳизотҳои, ки монтаж талаб менамоянд, таҷҳизотҳои дохил мешаванд, ки онҳо танҳо баъди васл кардани қисмҳои он ва ба таҳкурсии (пойдевори) ё ки тақияҳои биноӣ иншоотҳо мустақам кардани онҳо метавонанд фаъолият намоянд, инчунин маҷмӯи қисмҳои эҳтиётии ин таҷҳизотҳо дохил мешаванд. Дар ин сурат ба таркиби таҷҳизотҳои дастгоҳҳои назоратӣ ченкунанда ё ки дигар дастгоҳҳои, ки барои монтаж кардан дар таркиби таҷҳизоти васлшаванда пешбинӣ шудаанд, дохил карда мешаванд. Дар зерҳисоби мазкур инчунин дигар масолеҳ; қиматҳои барои сохтмон зарур ба ҳисоб гирифта мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ин зерҳисоб аз рӯи таҷҳизотҳо, конструкция ва қисмҳо, шумораи арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

66. Дар зерҳисоби 041 «Масолеҳҳои сохтмонӣ барои сохтмони асосӣ» масолеҳи сохтмоние, ки аз ҳисоби маблағҳои барои сохтмони асосӣ

пешбинишуда харидорӣ шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Ба масолеҳи сохтмонӣ чунин масолеҳҳо дохил мешаванд: масолеҳҳои силикатӣ (семент, рег, сангрета, оҳак, санг, хишт, сафоли бомпӯшӣ); масолеҳҳои чубӣ (чубҳои гирд, чубу тахта, фанера ва ғайра); металлҳои сохтмонӣ (оҳан, тулука, руҳи варақӣ ва ғайра); маҳсулотҳои металлӣ (меҳҳо, гайкаҳо, болтҳо, маснуоти оҳангарӣ ва ғайра); маҳсулотҳои санитарии техникӣ (болобардоракҳо, муфтҳо, сечумакҳо ва ғайра); масолеҳи электротехникӣ (кабелҳо, фурузонакҳо, патронҳо, роликҳо, симҳои электрикӣ, пешгирикунандаҳо, изоляторҳо ва ғайра); рангворҳои химикӣ (краскаҳо, алифҳо, толҳо ва ғайра) ва дигар масолеҳи ба инҳо монанд.

Дар хоҷагиҳои ёрирасони кишоварзӣ дар ин зерҳисоб маҳсулотҳои шинондашавандае, ки аз ҳисоби маблағҳои барои шинондани боғҳо, буттаҳои мевадор, ангурбоғҳо ва ғайра пешбинишуда харидорӣ шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии масолеҳҳои сохтмонӣ аз рӯи номгӯи масолеҳҳо, шумора, арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

Дар зерҳисоби 043 «Маводҳои мӯҳлати истифодабариашон дарози барои тадқиқотҳои илмӣ ва санҷишҳои лабораторӣ истифодашаванда» маводҳои аз анбор барои лаборатория ё ки дигар сохторҳои тобеи институти илмӣ – тадқиқотӣ, муассисаҳои олии таълимӣ барои иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ гирифташудае, ки якчанд бор ё ки ба мӯҳлати дароз истифода мешаванд, инчунин маводҳое, ки объекти тадқиқотҳои илмӣ маҳсуб мешаванд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар дебити зерҳисоби 043 маблағи маводҳои аз анбор гирифташуда нависонида шуда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 06 кредит карда мешаванд.

Маводҳои аз анбор барои иҷрои корҳои нишондодашуда гирифташуда бояд таҳти нигоҳдории масъулиятноки шахсоне, ки бо фармони роҳбари муассиса тасдиқ шудаанд, қарор дошта бошанд.

Аз эътибор соқит намудани хароҷоти маводҳо дар асоси санадҳо ё ки дигар ҳуҷҷатҳое, ки аз тарафи роҳбари муассиса тасдиқ шудаанд, гузаронида мешавад. Ба маблағи маводҳои хароҷотшуда зерҳисоби 043 кредит карда шуда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 22 дебет карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 043 дар муҳосибот аз рӯи номгӯи маводҳо, шумора, арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

68. Дар зерҳисоби 044 «Таҷҳизотҳои махсус барои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ аз рӯи шартномаи супоришдиҳандагон» таҷҳизотҳои махсусе ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар муассисаҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва муассисаҳои олии таълимӣ барои иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотии мавзӯи мушаххаси супоришдиҳанда то лаҳзаи интиқол додани он ба баҳши илмӣ харидорӣ шудаанд.

Дар дебити зерҳисоби 044 таҷҳизоти харидоришуда барои иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ аз рӯи шартномаи супоришдиҳанда аз рӯи мавзӯи нависонида шуда, зерҳисобҳои 111, 178 кредит карда мешаванд. Ҳангоми интиқол додани таҷҳизот аз анбор ба баҳши илмӣ барои иҷрои корҳо аз рӯи мавзӯи (шартнома) зерҳисоби 044 кредит карда шуда зерҳисоби 220 дебет карда мешавад ва ин ашёҳо дар ҳисоби ғайрибалансии 02 «Ашёҳои қимматноки моддии дар нигоҳдории масъулиятнок қарордошта» ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Агар баъди анҷоми корҳо аз рӯи мавзӯи (шартнома) таҷҳизоти махсус ба супоришдиҳанда баргардонида нашавад, онгоҳ он аз рӯи нархи бозорӣ дар санаи даромад намудан, амволи дар ҳуди ташкилот истехсолшуда бошад – аз рӯи арзиши тайёр кардани он (харочотҳои ҳақиқии вобаста ба истехсоли объекти амволӣ) баҳогузори карда шуда, аз рӯи дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 01, 07 ва кредити зерҳисобҳои 020, 250, 260 ё ки аз рӯи дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 06 ва кредити зерҳисобҳои 241, 270, агар ин ашёҳо ба сифати масолеҳ истифода шаванд, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Арзиши ин таҷҳизот дар ҳисоби ғайрибалансии 02 аз эътибор соқит гардонида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 044 аз рӯи номгӯи ашёҳо, шумора, арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 05 «Чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда» Зерҳисоби 050 «Чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда»

Дар ин ҳисоб ҳама гуна чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда, парандаҳо, харгӯшҳо, ҳайвонҳои мӯинадор, оилаи занбӯрҳо новобаста аз арзиши онҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҳангоми харидорӣ намудани чорвои ҷавон ва ҳайвоноте, ки барои парвариш пешбинӣ шудаанд, қайдҳои зерин – дебити зерҳисоби 050 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори 111, 178 гузаронида мешавад.

Чорвои ҷавони дар хоҷагии худ зоидашуда дар асоси санади зоиш аз рӯи арзиши нақшавӣ дар рӯзи зоиш, тӯлгирӣ ва ғайра даромад карда мешавад ва ба арзиши насли гирифташуда аз рӯи дебити зерҳисоби 050 ва кредити зерҳисоби 220 қайдҳо гузаронида мешавад.

Чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда ҳар моҳ вазн кашида мешаванд, ба истиснои чорвои ҷавоне, ки на барои фарбеҳшавӣ балки барои афзоиш ба ҳисоб гирифта шудаанд. Вазни фарбеҳшудаи чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда ба вазни ибтидоии онҳо дар асоси санад илова карда мешавад. Арзиши фарбеҳшавӣ аз рӯи фарбеҳшавии ҳақиқии ҳайвонот барои моҳи ҳисоботӣ аз рӯи арзиши нақшавии воҳиди фарбеҳшавӣ муайян карда мешавад.

Аз рӯи чорвои ҷавоне, ки афзоиши онҳо ба ҳисоб гирифта мешавад, арзиши афзоиш вобаста ба мавҷудияти онҳо дар хоҷагӣ аз рӯи шумораи ҳақиқии хӯроки чорво – рӯз, ки бо арзиши нақшавии парвариш мутобиқи

ҳисобӣ намудани хароҷотҳои нақшавӣ барои як ҳӯроки чорво – рӯз - и намуд ва гурӯҳҳои дахлдори ҳайвонот, ҳисоб карда мешавад.

Ба арзиши гирифташудаи фарбеҳшавӣ ва афзоиш аз рӯи дебити зерҳисоби 050 ва кредити зерҳисоби 220 қайдҳо гузаронида мешавад.

Аз рӯи ба охир расидани фарбеҳкунӣ арзиши ҳайвоноти кушташуда аз рӯи кредити зерҳисоби 050 аз эътибор соқит гардонида мешавад. Дар ин сурат арзиши маҳсулоти гирифташуда дар асоси санад аз рӯи дебити зерҳисоби 080 бо арзиши нақшавӣ даромад карда мешавад. Фарқияти байни арзиши ҳайвоноти кушташуда ва арзиши маҳсулоти гирифташуда аз куштани ҳайвонот дар зерҳисоби 220 дар мукотибот бо зерҳисоби 050 дохил карда мешавад.

Ҳалок шудани чорвои ҷавон ва ҳайвоноти дар парваришбуда ҳамчун талафоти иқтисодӣ баррасӣ гардида ва арзиши онҳо ба зиёд намудани арзиши саршумори чорвои дар парваришбуда дохил карда мешавад. Дар давоми соли ҳисоботӣ ин талафотҳо бояд бо нарҳе, ки дар аввали соли ҳисоботӣ вучуд доштанд, бо илова намудани арзиши нақшавии фарбеҳкунӣ ва афзоиш барои давраи аз аввали сол то лаҳзаи ҳалокшавӣ дар дебити зерҳисоби 050 ва кредити зерҳисоби 220 аз эътибор соқит гардонида шаванд.

Дар сурати ҳалок шудани ҳайвонот бо гуноҳи шахсони масъулиятноки моддӣ, зарари ба хоҷагӣ расонидашуда бояд аз шахсони гунаҳкор бо тартиби муқаррарӣ рӯёнида шавад.

Дар охири сол арзиши нақшавии маҳсулоти чорвопарварӣ ва арзиши фарбеҳкунии чорвои ҷавони дар зерҳисобҳои 080 ва 050 ба ҳисоб гирифташуда ба маблағи гирифташудаи сарфашуда ё ки хароҷотҳои барзиёдатеи ислоҳот (корректировка) карда мешавад. Ба фарқияти ошкоршудаи байни арзиши нақшавӣ ва ҳақиқии маҳсулот бо ададҳои мусбӣ дар ҳолати хароҷоти барзиёдатеи ва бо ададҳои манфӣ (ранги сурх) дар ҳолати сарфашуда муқобили арзиши нақшавӣ зерҳисоби 080 ва 050 дебет карда шуда, зерҳисоби 220 ё ки 400 кредит карда мешавад.

Чорвои ҷавони дар соли дигар барои парвариш ва фарбеҳкунӣ гузаронидашаванда, инчунин чорвои ҷавони дар соли ҳисоботӣ ба подаи асосӣ гузаронидашуда аз рӯи арзиши ҳақиқӣ нарҳгузорӣ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии чорвои ҷавон аз рӯи намудҳо ва гурӯҳҳои синусолӣ ва ҳайвоноти дар парваришбуда бошад – танҳо аз рӯи намудҳо дар китоби баҳисобгирии ҳайвонот ш. 395 пеш бурда мешавад. Баҳисобгирӣ бояд имконияти гирифтани маълумотҳоро оиди саршумор ва вазни зинда, фарбеҳкунӣ, афзоиши ҳайвонот ва ғайра таъмин намояд.

Ҳисоби 06 «Масолеҳҳо ва маҳсулоти ҳӯроқворӣ»

Дар ин ҳисоб масолеҳ ва маҳсулоти ҳӯроқворӣ аз рӯи тавсифи ашёгии онҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҳисоби 06 «Масолехҳо ва маҳсулоти хӯроқворӣ» ба зерҳисобҳои зерин тақсим мешавад:

060 «Маводҳо барои таълим, тадқиқотҳои илмӣ ва дигар мақсадҳо»;

061 «Маҳсулоти хӯроқворӣ»;

062 «Доруворӣ ва лавозимоти чароҳибандӣ»;

063 «Масолехи хоҷагӣ ва ашёҳои конселярӣ»;

064 «Сӯзишворӣ ва дигар равғанҳои молиданӣ»;

065 «Масолехи махсус»;

066 «Зарфҳо»;

067 «Дигар масолехҳо»;

068 «Масолехҳои дар роҳбуда»;

069 «Қисмҳои эҳтиётӣ барои мошинҳо ва таҷҳизотҳо»

71. Дар зерҳисоби 060 «Маводҳо барои таълим, тадқиқотҳои илмӣ ва дигар мақсадҳо» реактивҳо ва химикатҳо, шиша ва ашёҳои химиявӣ, металлҳо, масолехҳои электрикӣ ва радиошунавонӣ, радиофурузонакҳо, лавозимотҳои суратгирӣ, қоғаз барои чопи барномаҳои дарсӣ, дастурҳо ва корҳои илмӣ, ҳайвонти зери таҷриба қарордошта ва дигар маводҳои барои омӯзиш ва тадқиқотҳои илмӣ зарурӣ, инчунин металлҳои қиматбаҳо ва дигар металлҳои барои узви сунъӣ гузоштан пешбинишуда ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии металлҳои қиматбаҳои узви сунъӣ гузошташаванда бо тартиби муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад.

72. Дар зерҳисоби 061 «Маҳсулоти хӯроқворӣ» - маҳсулоти хӯроқвории дар сметаи даромаду хароҷоти мактаб дохилбуда, чи аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ ва чи аз ҳисоби маблағҳои аз сарчашмаҳои ғайрибучетӣ бадастомадаи ба ин мақсадҳо пешбинишуда, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии воридоти маҳсулоти хӯроқворӣ дар варақаҳои ҷамъоварандаи даромади масолехи хӯроқворӣ ш. 300 қайд мегардад. Варақаи мазкур барои ҳар як шахси масъулиятноки моддӣ алоҳида тартиб дода мешавад.

Қайдҳо дар варақаҳо дар асоси ҳуҷжатҳои аввалаи баҳисобгирӣ бо ифодаи пулӣ ва миқдорӣ гузаронида мешавад. Дар охири моҳ дар варақа ҷамъи умумӣ ҳисоб карда мешавад. Барои тартиб додани ордери мемориалии 11 варақаи ҷамъоварандаи ш. 300 ё ин ки ҷамъи варақаҳои ҷамъоваранда аз рӯи даромади маҳсулот хӯроқворӣ ш. 398 асос шуда метавонад.

Баҳисобгирии хароҷоти маҳсулоти хӯроқворӣ дар варақаи ҷамъоваранда аз рӯи хароҷоти маҳсулоти хӯроқворӣ ш. 399 пеш бурда мешавад. Ин варақа аз рӯи шахсони масъулиятноки моддӣ тартиб дода мешавад. Қайдҳо дар он дар асоси рӯйхат – талабномаи рухсат додани маҳсулоти хӯроқворӣ ва дигар ҳуҷжатҳо гузаронида мешавад. Дар охири моҳ дар варақа ҷамъи умумӣ ҳисоб карда мешавад, ки он барои муайян намудани арзиши маҳсулоти хӯроқвории хароҷотшуда хизмат менамояд. Ҳамзамон, шумораи умумии таъминотчиён бо маълумоти иштироки воқеии кӯдакон дар муассисаҳои кӯдакона ва дар муассисаҳои тиббӣ

бошад – аз рӯи ахборотҳо оиди шумораи беморон ва ғайра муқоиса карда мешавад. Асоси тартиб додани ордери мемориалии 12 варақаи ҷамъоварандаи ш. 399 ё ки ҷамъи варақаҳои ҷамъоваранда аз рӯи хароҷоти маҳсулоти хӯрокворӣ ш. 411 мебошанд. Ба ҷамъи ш. 411 ба ғайр аз маълумотҳои варақаҳои ҷамъоваранда, инчунин ахборотҳои дигар ҳуҷҷатҳои хароҷоти маҳсулоти хӯрокворӣ (санадҳои камомати маҳсулоти хӯрокворӣ, баргардонидани онҳо ва ғайра) низ нависонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии маҳсулоти хӯрокворӣ аз рӯи номгӯй, навъ, миқдор, арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар варақаҳои гардишӣ оиди захираҳои моддӣ ш. М – 44 пеш бурда мешавад. Дар варақаҳои гардишӣ ҳар моҳ гардишҳо ҳисоб карда шуда, ба аввали моҳи навбатӣ бақияҳо бароварда мешаванд.

73. Дар зерҳисоби 062 «Доруворӣ ва лавозимоти ҷароҳибандӣ» маводҳои тиббӣ, аз он ҷумла доруворӣ, эндопротезҳо, дорувориҳои зиддибактериявӣ, ҳунобаҳо, ваксинаҳо, хун ва лавозимоти ҷароҳатбандии беморхонаҳо, муассисаҳои тиббӣ – профилактикӣ, тиббӣ – ветеринарӣ ва дигар муассисаҳои, ки дар сметаи даромаду хароҷотҳои онҳо аз рӯи маблағҳои бучетӣ ва маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ бадастомада барои ин мақсадҳо маблағҳои давлатӣ пешбинӣ шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии доруворӣ ва лавозимоти ҷароҳибандӣ аз тарафи муассисаҳо бо тартибе, ки Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, пеш бурда мешавад.

74. Дар зерҳисоби 063 «Масолеҳи хоҷагӣ ва ашёҳои конселярӣ» масолеҳи хоҷагӣ ва ашёҳои конселярии барои эҳтиёҷоти ҷорӣ муассиса истифодашаванда (фурӯзонаҳои электрикӣ, собун, ҷутқаҳои гуногун ва ғайра) ва масолеҳи сохтмони барои таъмири асосӣ пешбинишуда ба ҳисоб гирифта мешаванд. Лавозимоти конселярӣ (қоғаз, қаламҳо, ручкаҳо ва ғайра), инчунин дорувориҳо ва доруву давоҳои тайёри (ба истиснои спирт, лавозимоти ҷароҳатбандӣ ва дорувориҳои қимат) харидоришуда ва ҳамзамон барои эҳтиёҷоти ҷорӣ додашуда метавонанд ба хароҷотҳои ҳақиқӣ бо инъикос намудани маблағи умумии онҳо аз рӯи даромаду хароҷот дар зерҳисоби 063 аз эътибор соқит дониста шаванд. Дар ҳуҷҷатҳои, ки харидорӣ намудан ва қабул кардани ин масолеҳи қиматнокро тасдиқ менамоянд, дастхати шахсони қабулкунандаи ин масолеҳҳо бояд мавҷуд бошад.

75. Дар зерҳисоби 064 «Сӯзишворӣ ва дигар равшанҳои молидани» ҳама гуна намудҳои сӯзишворӣ ва равшанҳои молидани, ки дар анбор ва инчунин таҳти назорати бевоситаи шахсони масъулиятноки моддӣ қарор доранд (хезум, уғол, торф, бензин, керосин, мазут, автол ва ғайра), ба ҳисоб гирифта мешаванд.

76. Дар зерҳисоби 065 «Масолеҳи махсус» масолеҳоте ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки таъиноти махсус дошта, рӯйхати онҳо аз тарафи

мақомоти дахлдори ҳокимияти иҷроия дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

77. Дар зерҳисоби 066 «Зарфҳо» зарфҳои баргардонидашуда ва ивазкардашудаи (чалақҳо, бидонҳо, қуттиҳо, шишаҳо ва ғайра) ҳам ҳолӣ ва ҳам дар зери масолеҳи қиматнок қарордошта ба ҳисоб гирифта мешаванд.

78. Дар зерҳисоби 067 «Дигар масолеҳҳо» хӯроки чорво (хасбеда, ҷави русӣ ва дигар намуди хӯроқҳо барои чорво), тухмӣ, порӯ, дигар масолеҳҳо, инчунин маводҳои муҳрзанӣ, тӯҳфавӣ ва дигар маводҳои, ки аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ харидорӣ шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Дар сурати дар муассиса мавҷуд будани аспҳои корие, ки аз ҳисоби сметаи даромаду хароҷотҳо аз рӯи буҷет нигоҳдорӣ карда мешаванд, наслҳои ҷавони ин аспҳои корӣ низ дар ин зерҳисоб дохил карда мешаванд. Дар ин ҳолат насли ҷавони чорво аз рӯи нархи харид даромад карда шуда, дар дебити зерҳисоби 067 ва кредити зерҳисоби 140 инъикос карда мешавад.

79. Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи масолеҳи зерҳисобҳои 060, 063 - 067 дар муассисаҳо аз рӯи номгӯӣ, шумора, арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

Карточкаҳо бо тартиби пешбинамудаи банди 16 Дастурамали мазкур ба қайд гирифта шуда, дар ин сурат феҳрасти карточкаҳо (ш. 279) дар муҳосиботи марказонидашуда аз рӯи ҳар як муассисаи хизматрасон алоҳида пеш бурда мешавад.

80. Дар зерҳисоби 068 «Масолеҳҳои дар роҳбуда» масолеҳи таҳвилдиҳандаи берунии шахрие ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки муассиса онҳоро пардохт намудааст, аммо онҳо то охири моҳ ба анбори муассиса даромад нашудаанд. Дар ин зерҳисоб инчунин масолеҳе ба ҳисоб гирифта мешавад, дар анбори гурӯҳи таъминоти марказонидашуда ва хизматрасонии хоҷагидорӣ ворид шуда, ба муассисаҳо тақсим карда нашудаанд.

Маблағи дар ин зерҳисобҳо инъикосшаванда бояд бо ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба расмият дароварда шаванд, хасусан аз рӯи масолеҳе, ки дар роҳ қарор доранд, - борхатномаи нақлиёти роҳи оҳан бо муҳри истгоҳи роҳи оҳане, ки даромад нашудани борҳоро тасдиқ менамояд ва дигар ҳуҷҷатҳои дахлдор.

Баҳисобгирии аналитикии масолеҳи дар роҳбуда аз рӯи молтаъминкунандагони алоҳида дар карточкаи инвентарии ш. 296 пеш бурда мешаванд. Масолеҳи ба анбор воридшудаи гурӯҳи таъминоти марказонидашуда ва хизматрасонии хоҷагидорӣ, аз рӯи номгӯи онҳо бо нишон додани нарх, шумора ва маблағ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

81. Дар зерҳисоби 069 «Қисмҳои эҳтиёти барои мошинҳо ва таҷҳизотҳо» қисмҳои эҳтиёти ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки барои таъмир ва иваз намудани қисмҳои фарсудашудаи мошинҳо (тиббӣ, ҳисобкунакҳои электрикӣ ва ғайра), таҷҳизотҳо, тракторҳо, комбайнҳо, воситаҳои нақлиёт (муҳаррикҳо, балонҳои автомобилҳо, аз он ҷумла рӯйпушҳо, камераҳо, лентаҳои чанбарак ва ғайра) пешбинӣ шудаанд.

Баҳисобгирии аналитикии қисмҳои эҳтиётӣ аз рӯи номгӯи қисмҳои эҳтиётӣ, тамға, рақами заводӣ, шумора, арзиш ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешаванд. Дар ин сурат, муҳаррикҳо, аккумуляторҳо, баллон ва рӯйпушҳои автомобилии аз анбор барои иваз намудани қисмҳои фарсудашуда додашуда дар муҳосибот дар ҳисоби ғайрибалансии 12 «Қисмҳои эҳтиётӣи воситаҳои нақлиёт, ки ба ивази қисмҳои фарсудашуда дода шудааст» ба ҳисоб гирифта мешаванд.

82. Ба арзиши масолеҳи харидоришуда чунин қайдҳо – дебети зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 06 – ва кредити зерҳисоби дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11, 12, 13, 16, 17 гузаронида мешавад.

Арзиши масолеҳи харочотшуда дар кредити зерҳисоби дахлдори ҳисоби 06 ва дебети зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 21, 22 гузаронида мешавад.

83. Баҳисобгирии амалиётҳо оиди харочоти масолеҳҳо, ба истисноии маҳсулоти хӯрокворӣ дар варакаи чамъоварандаи харочоти масолеҳҳо ш. 396 (ордери мемориалии 13) пеш бурда мешавад.

Қайдҳо дар варакаи чамъоваранда аз рӯи ҳар як ҳуччат ва зерҳисоби дахлдор бо чудо намудани маблағҳо аз рӯи муассисаҳои хизматрасон ё ки шахсони масъулиятноки моддӣ гузаронида мешавад. Баъди ба охир расидани моҳ чамъи маблағҳои зерҳисобҳо ба «Китоби асосӣ» гузаронида мешавад.

БОБИ II. АШЁҲОИ КАМАРЗИШ

84. Ба таркиби ашёҳои камарзиш ашёҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар зербандҳои «а, б, в ва г» - и банди 32 Дастурамали мазкур дар ҳисоби 07 «Ашёҳои камарзиш» ба ҳисоб гирифта шудаанд.

Ҳисоби 07 «Ашёҳои камарзиш» ба зерҳисобҳои зерин тақсим мешавад:

070 «Ашёҳои камарзиши дар анборбуда»,

071 «Ашёҳои камарзиши дар истифодабуда»;

072 «Раҳти хоб, либос ва пойафзоли дар анборбуда».

073 «Раҳти хоб, либос ва пойафзоли дар истифодабуда».

Ашёҳои камарзиш дар баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳо аз рӯи нархи ибтидоӣ, яъне харочотҳои ҳақиқӣ барои харидории онҳо инъикос карда мешавад.

Ашёҳои камарзиш бо асъори хориҷӣ харидорӣ шуда, дар баҳисобгирӣ бо сомонӣ бо роҳи ивазкунӣ аз рӯи қурби муқарраршудаи Бонки миллии Тоҷикистон ба рӯзи иҷрои амалиёт инъикос карда мешавад.

Баҳисобгирии ашёҳои камарзиш, ки аз ҳисоби маблағҳои бучавӣ, маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт ба даст омада, харидорӣ шудаанд, дар зерҳисобҳои марбутатаи ҳисоби 07 дар карточкаҳои ш. 296 ва варакаҳои чудогонаи гардишии ш. М - 44 бурда мешавад.

85. Дар зерҳисоби 070 «Ашӯҳои камарзиши дар анборбуда» ашӯҳои камарзиши дар анборбуда новобаста аз нархи онҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ашӯҳои камарзиш вобаста ба харидорӣ шудани онҳо дар дебити зерҳисоби 070 ва кредити зерҳисоби 09,10, 11, 16, 17 инъикос карда мешавад, ҳамзамон аз рӯи дебити зерҳисоби марбутатаи ҳисобҳои 20, 22 ва кредити зерҳисоби 260 қайд ба амал оварда мешавад.

Ашӯҳои камарзиш ҳангоми додани онҳо ба истифода дар кредити зерҳисоби 070 ва дебити зерҳисоби 071 навишта мешавад, агар арзиши онҳо барои як воҳид ҳаҷми музди ҳади ақали музди меҳнатро тартиб диҳад, тибқи қонунгузориҳои ҷорӣ (бо истисноии зарфҳои хӯрокхӯрӣ ва асбобҳои ошхона), дар дебити зерҳисоби 260 ва кредити зерҳисоби 070 навишта мешавад.

Ба мақсади таъмини ҳифзи (амнияти) дар муассисаҳо назорати зарурӣ аз рӯи ҳаракати онҳо бояд ба роҳ монда шавад.

Баҳисобгирии ашӯҳои дар анборбуда, аз ҷониби шахсони асъулиятноки моддӣ аз рӯи номгӯӣ ва миқдори маводҳо дар китоби ш. М-17 пеш бурда мешавад.

Додани ашӯҳо аз анбор ба истифода, ки нархи онҳо ҳаҷми ақали музди меҳнатро ташкил медиҳад, дар асоси варақаи додани предметҳо ба эҳтиёҷи муассиса ш.410 ва ашӯҳо, ки нархи он беш аз ҳади ақали музди меҳнатро ташкил мекунад, дар борхати ф. 434, ки дар ду нусха таҳия мешавад, ба амал бароварда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ (чузъӣ) аз рӯи ҳисоби 070 баҳисобгирии муҳосибӣ аз рӯи номгӯи миқдор ва нархи ашӯҳо ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар варақаҳои ш. 296 пеш бурда мешавад.

Ашӯҳои камарзиш дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ оид ба воридот тибқи тартиботи бо банди 60-и Дастурамали мазкур пешбинишуда ба қайд гирифта мешавад.

86. Дар ҳисоби 071 «Ашӯҳои камарзиши дар истифодабуда» ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Аз эътибор соқит доништан дар натиҷаи пурра хӯрдашавии онҳо, агар тартиби дигари хориҷкунӣ мувофиқи санади Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян ногардида бошад, дар асоси санад дар бораи хориҷ кардани ашӯҳои камарзиш ш. 443, ки аз тарафи роҳбари муассиса тасдиқ мешавад, ба амал оварда мешавад.

Барои аз эътибор соқит кардани зарфҳои шикаста, китоби қайди зарфҳои шикаста ш. 325 истифода мешавад. Қайд дар ин китоб аз ҷониби шахсони масъулиятноки моддӣ пеш бурда мешавад. Ҳайати комиссияи доимии назоратбаранда аз рӯи дуруст бурдани китоб таъсис дода мешавад ва санади хориҷ кардани зарфҳои шикастаро ҳар се моҳ ва ҳармоҳ тартиб дода, бо имзои роҳбари муассиса тасдиқ карда мешавад.

Ба маблағи ашӯҳои камарзиши хориҷшуда қайд аз рӯи кредити зерҳисоби 071 ва дебити зерҳисоби 260 ба амал оварда мешавад.

Баҳисобгирии амалиётҳо оид ба хориҷкунӣ ва ҷойивазкунии ашӯҳои камарзиш дар варақаи андӯхтии ш. 438 пеш бурда мешавад. Қайдҳо дар

варакаи андӯхтӣ тибқи тартиботи бо банди 49 - и Дастурамали мазкур муқарраргардида ба амал оварда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ашёҳои камарзиш аз рӯи ҳисоби 071 аз рӯи номгӯй, миқдор, нарх ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаҳои ш. 296 пеш бурда мешавад. Тамоми ашёҳои камарзиши дар истифода буда бояд дар ҳифозати шахсоне қарор дошта бошанд, ки барои истифодаи дуруст ва маҳфузияти ин ашёҳо ҷавобгар мебошанд. Ин шахсон вазифадоранд, ки ашёҳоро аз рӯи номгӯй ва миқдор дар китоби ш. М-17 ба қайд гиранд.

87. Дар ҳисоби 072 «Рахти хоб, либос ва пойафзол дар амборбуда» маводи муассисаҳои соҳаҳои тиббӣ, ҳифзи иҷтимоӣ, таълимӣ ва ғайра бо назардошти аз рӯи номгӯй, миқдор ва шахсони масъул ба гурӯҳҳо ҷудо кардани онҳо дар китоби ш. М-17 ба ҳисоб гирифта мешавад:

а) либоси таг (куртаи шабхобрав, халат)

б) рахти хоб (курпа, болишт)

в) либос ва либоси махсус

г) пойафзол

д) либоси варзишӣ

Ашёҳои нишон дода шуда, аз ҷониби мудири амбор дар ҳузури роҳбари муассиса ва корманди муҳосибот бо штампи махсус мӯҳр гузорӣ карда мешавад. Дар ин сурат ранги махсуси кӯрнашаванда истифода гардида, намуди зохирии ашёҳо вайрон карда намешавад. Дар штамп бояд номи муассиса сабт гардад.

Ҳангоми ба истифода додани ашёҳо ба таври иловагӣ сол ва моҳи додани ашёҳо аз амбор нишон дода мешавад. Штампҳо бояд дар дасти роҳбари муассиса ё муовини ӯ нигоҳ дошта шавад.

Либоси таг, рахти хоб, либос ва пойафзол тибқи харидорӣ шуданашон дар дебити зерҳисоби 072 ва кредити зарҳисобҳои марбутаи 09, 10, 11, 12, 16, 17 инъикос карда мешаванд, ҳамзамон дар дебити зерҳисобҳои марбутаи 20, 22 ва кредити зерҳисоби 260 қайдҳо ба амал оварда мешаванд.

Либоси таг, рахти хоб, либос ва пойафзоли ба истифода додашуда дар дебити зерҳисоби 073 ва кредити зерҳисоби 072 ба қайд гирифта мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ҳисоби 072 дар муҳосибот аз рӯи номгӯй, миқдор, нарх, гурӯҳҳо ва шахсони масъул дар карточкаҳои ш. 296, В.А.-9 ба амал бароварда мешавад.

88. Дар ҳисоби 073 «Либоси таг, рахти хоб, либос ва пойафзоли дар истифодабуда», рахти хоб, либоси таг, либос ва пойафзоли дар истифодабуда ба қайд гирифта мешавад. Баҳисобгирии аналитикии либоси таг, рахти хоб пойафзол аз рӯи номгӯи маводҳо, миқдор, нархи онҳо, гурӯҳҳо ва шахсони масъулиятноки моддӣ дар карточкаҳои ш. 296 ба амал бароварда мешавад.

Аз қайд баровардани либоси таг, рахти хоб, либоси рӯй ва пойафзоли фарсудашуда бо назардошти мӯҳлати истифода, ки тибқи тартиботи муқаррарнамудаи қонунгузорӣ муайян карда шудааст, дар асоси санади

тасдиқнамудаи роҳбари муассиса дар бораи аз қайдбарории маводи камарзиш ш. 443 ба амал бароварда мешавад.

Ба маблағи либоси тағ, рахти хоб, пойафзоли аз истифода баромада дар кредити ҳисоби 073 ва дебити ҳисоби 260 қайдҳо ба амал оварда мешаванд.

Маводи модди қимматноки (латтапора, ҳезум, металл) аз бақайдгирӣ берунмонда ба санаи аз рӯи нархи имконпазири истифода (ва ё фурӯш) ворид карда мешаванд ва маблағи марбута ба афзоиши маблағгузорӣ баҳисоб гирифта мешаванд. Дар ин маврид қайди муҳосибӣ аз рӯи дебити ҳисоби 068 ва кредити ҳисоби 071, 073 ба амал оварда мешавад.

БОБИ IV. МАҲСУЛОТИ ТАЙЁР

Ҳисоби 08 «Маҳсулоти тайёр»

Зерҳисоби 080 «Маҳсулоти тайёр»

89. Дар зерҳисоби 080 «Маҳсулоти тайёр», маҳсулотҳои тайёркардашуда дар муассиса ва зерсохторҳо (истехсоли (таълимӣ) устохонаҳо, хочагиҳои ёрирасони кишоварзӣ) ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Нархи ҳақиқии маҳсулоти тайёр аз рӯи маълумотҳои харочотҳои ҳақиқии (воқеъии) сарфшуда, ба истиснои маҳсулотҳои хочагиҳои ёрирасони (илмии) кишоварзӣ муайян карда мешавад.

Маҳсулоти тайёр дар асоси санади қабул ё ҳуҷҷатҳои дигар ба анбор ворид карда мешаванд. Маблағи маҳсулоти тайёр дар дебити зерҳисоби 080 ва кредити зерҳисоби 220 қайд карда мешавад.

Дар ҳолати ба фармоишгар додани маҳсулот қайд дар кредити зерҳисоби 080 ва дебити зерҳисоби 280 ба амал оварда мешавад.

Маҳсулоти хочагиҳои ёрирасони кишоварзӣ дар соли чорӣ аз рӯи нархи нақшавӣ ба амал оварда мешавад. Дар воридшавии маҳсулот дебити зарҳисоби 080 ва кредити зарҳисоби 220 истифода мешавад. Дар додани маҳсулот ба фармоишгар қайдҳо дар кредити зерҳисоби 080 ва дебити зарҳисоби 280 ба амал оварда мешавад.

Маҳсулоте, ки барои эҳтиёҷи худи хоҷагӣ лозиманд, аз зерҳисоби 080 ба зерҳисобҳои ҳисоби 06, 07 хориҷ карда мешавад.

Дар асоси ҳисоботҳои солонии харочотҳо (калькулятсия) арзиши нақшавии маҳсулот дар охири сол то нархи воқеъӣ тахрир (корректировка) карда мешавад.

Агар нархи ҳақиқии маҳсулотҳои кишоварзӣ дар як сол аз нақша зиёд бошанд, ба фарқи маблағи байни нархи воқеъӣ ва нақшавӣ, қисми маҳсулоти фурӯхтанашуда қайди иловагӣ, аз дебити зерҳисоби 080 ва кредити зерҳисоби 220 ва ба қисми маҳсулоти фурӯхташуда дебити зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисоби 220 ба амал оварда мешавад. Агар нархи воқеъии маҳсулоти кишоварзӣ барои як сол аз нархи нақшавӣ паст бошад, он гоҳ фарқи маблағи байни нархи нақшаву ҳақиқӣ (маблағи самара) қайд бо рақамҳои манфӣ (бо ранги сурх) дар қисми маҳсулоти фурӯхташуда аз рӯи дебити зерҳисоби 080 ва кредити зерҳисоби 220 дар

қисми маҳсулоти фурӯхташуда аз рӯи дебети зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисоби 220 ба амал оварда мешавад.

Дар ин ҳисоб инчунин маҳсулотҳои хӯрокворӣ ва маҳсулоти аз анбор ба пухтупази ошхона ва барои фурӯш низ ҷудошуда пеш бурда мешавад.

Дар вақти додани маводи озуқа барои истеҳсол ва маҳсулот барои фурӯш қайд дар дебети зерҳисоби 080 ва кредити зерҳисоби ҳисоби 06 аз рӯи нархи баланси (тавозунӣ) ва ҳамзамон ба маблағи иловагӣ аз рӯи маҳсулотҳои озуқаворӣ барои истеҳсол ва маҳсулот ба фурӯш қайд дар дебети зерҳисоби 080 ва кредити зерҳисоби 401 ба амал оварда мешавад.

Ба маблағи маводу маҳсулотҳои фурӯхташуда қайди дебети зерҳисоби 111, 120 ва кредити зерҳисоби 080 аз рӯи нархи фурӯш дар як вақт аз рӯи дебети зерҳисоби 280, 401 дар алоқамандӣ бо кредити зерҳисоби 400 мутобиқан бо нархи харид бе илова ва ба маблағи иловагӣ ба амал оварда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии маҳсулоти тайёр аз рӯи номгӯй, миқдор, нарх ва ҷои ниғаҳдорӣ дар карточкаҳои ш. 296 пеш бурда мешаванд.

БОБИ V. МАБЛАҒҲОИ (ВОСИТАҲОИ) МУАССИСА

Ҳаракати маблағҳои бучетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ гирифта шудаанд, аз тарафи муассисаҳо дар ҳисоби шӯъбаҳои хазинадорӣ ё ин ки дар ҳисоби корхонаҳои қарзӣ агар ин муассисаҳо ё маблағҳои онҳо, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ гирифташуда ба хизматрасонии хазинадорӣ гузаронида нашудаанд, дар хазина ё ҳуҷҷатҳои дигари пулӣ ба амал оварда мешаванд.

Ҳисоби 09. «Маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ»

91. Дар ин ҳисоб муассиса ҳаҷми маблағгузории хароҷотҳои бучети ҷумҳуриявӣ, ки ба онҳо аз тарафи тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ ҷудо шудааст, ё аз тарафи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон кушода шудааст, бурда расонида шудааст, ба амал оварда мешавад.

Тартиби бурда расонидани ҳаҷми маблағгузории хароҷотҳои бучети ҷумҳуриявӣ то маблағгиранда, инъикоси амалиётҳои тасдиқшуда ва хароҷотҳои хазинавӣ дар ҳисобҳои шахсӣ аз тарафи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Ҳисоби амалиётҳо оиди иҷрои хароҷотҳои бучети ҷумҳуриявӣ дар ҳисоби шахсии муассиса дар варақаи андӯхтӣ аз рӯи ҳаракати воситаҳо дар ҳисоби бучетӣ ш. 381 (ордери мемориали №2) дар асоси ҳуҷҷатҳои аз ҳисоби шахсӣ ба иқтибос замимагашта пеш бурда мешаванд.

92. Ҳисоби 09 «Маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ» ба зерҳисобҳои зерин тақсим мешавад:

090 «Пулгузаронӣ аз маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ ба муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчи асосӣ (тақсимотчӣ) мебошанд ва дигар ҷорабиниҳо»;

091 «Маблагҳои бучети ҷумҳуриявӣ барои хароҷотҳои муассиса»

097 «Маблагҳои бучети ҷумҳуриявӣ бо асъори хориҷӣ»

93. Дар зерҳисоби 090 «Пулгузаронӣ аз маблагҳои бучети ҷумҳуриявӣ ба муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчи асосӣ (тақсимотчӣ) мебошанд ва дигар чорабиниҳо» амалиётҳои ҳаракати ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳо (хароҷотҳои ҷорӣ, хароҷотҳои асосӣ) дар доираи иҷрои бучети ҷумҳурӣ, ки то тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ расонида шудаанд, илова ба ин вобаста ба расонидани ҳаҷмҳои тақсимотчи маблағгузорӣ ба қабулкунандагон, ки дар иттиҳоди онҳо қарор доранд, бурда мешавад.

Ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳое, ки аз тарафи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон то тақсимотчи асосӣ, аз тақсимотчи асосӣ то тақсимотчӣ расонида мешавад, дар дебити зерҳисоби 090 ва кредити зерҳисоби 230 нависонида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳои бучети ҷумҳуриявӣ тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчӣ аз рӯи ҳисоби шахсӣ дар варақаҳои баҳисобгирии маблагҳои давлатӣ (ӯҳдадорихои меъёри бучетӣ) ва ҳаҷми маблағгузори маблагҳои бучетии хароҷотҳои тақсимотчи асосӣ (тақсимотчӣ) ш. 301 пеш бурда мешавад.

Дар қисми 1 варақаи ш. 301 меъёри ӯҳдадорихои бучетии расонидаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчиёни асосӣ - ба тақсимотчиён, дар доираи қисмҳо ва зерқисмҳо, моддаҳои хароҷот ва намудҳои хароҷоти гурӯҳбандии хароҷотҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷудо намудани рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳо нависонида мешавад. Дар охири моҳ дар сатри қисми 1 варақаи 301 «Ҷамъи умумии тасдиқшуда дар охири давраи ҷорӣ» маълумотҳои меъёрҳои тасдиқшудаи ӯҳдадорихои бучетӣ бо назардошти тағйирёбии онҳо аз рӯи намудҳои хароҷот бо ҷудо намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон нависонида мешаванд. Ҷамъи маблагҳои меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ дар варақаи моҳи оянда дар сатри «Ҷамъи умумии тасдиқшуда дар аввали давраи ҷорӣ» нависонида мешавад.

Дар қисми 2 варақаи ш. 301 баҳисобгирии ҳаҷми маблағгузориҳо ба тақсимотчи асосӣ ва тақсимотчи асосӣ ба тақсимотчӣ аз рӯи санаи нусхаи мақомотҳои хазинадорӣ аз ҳисобҳои шахсии ҷудошуда дар доираи рамзҳои ҳангоми маблағгузорӣ расонидашудаи гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми моҳ пеш бурда мешавад.

Ҷамъи маблагҳо ба охири моҳ ва аз аввали сол бо тарҳ намудани ҳаҷми маблағгузориҳои бозхондашуда ҳисоб карда мешаванд. Дар сатри «Бақияи маблагҳои давлатии (меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ) руйпӯшнашудаи маблағгузорӣ» фарқияти байни меъёрҳои тасдиқшудаи ӯҳдадорихои бучетӣ, ки ҳисоби он дар қисми 1 пешбурда мешавад ва ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳои қисми 2 ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешавад.

Ҳаҷми маблағгузориҳои тақсимотшудаи хароҷоти муассисаҳои дар тобеъияти тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ қарор дошта, аз рӯи дебети зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 090 нависонида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳаҷми ӯҳдадориҳои бучетии тақсимотшудаи муассисаҳо ва ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳо дар варақаи ш. 301, ки мутобиқи тартиби банди мазкур барои ҳар як муассиса кушода мешавад, пеш бурда мешавад.

94. Дар зерҳисоби 091 «Маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ барои хароҷотҳои муассиса» ҳаҷми маблағгузориҳои ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки то муассисаҳо (аз он ҷумла, то тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчиён – ҳамчун қабулқунандагони маблағҳои бучетӣ) барои нигоҳдории онҳо аз рӯи сметаи даромаду хароҷот ва хароҷотҳои хазинавии аз рӯи ҳисоби шахсии мақомотҳои хазинадории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидашуда пешбинӣ шудаанд.

Маблағҳои ба ҳисоби мақомотҳои хазинадории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои барқарор намудани хароҷотҳои хазинавӣ дохил шудаанд, дар дебети зерҳисоби 091 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои хазина, ҳисоббаробарқуниҳо ва ғайра нависонида мешаванд. Хароҷотҳои ба ҳисоби хуччатҳои пардохтӣ – ҳисоббаробарқунии маблағқабулқунандагон гузаронида шудаанд, дар кредити зерҳисоби 091 ва дебети зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои хазина, ҳисоббаробарқуниҳо, масолаҳо, хароҷотҳои ҳақиқӣ ва ғайра нависонида мешаванд. Хангоми бозхондани ҳаҷми маблағгузориҳои аз рӯи кредити зерҳисоби 091 ва дебети зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 14 қайдҳо гузаронида мешаванд.

Ба ғайр аз ин, аз рӯи дебети зерҳисоби 091 ва кредити зерҳисоби 141 ҳаҷми сарчашмаҳои иловагии маблағгузориҳои бучетӣ, ки мутобиқи қонун дар бораи бучети давлатӣ барои соли навбатии молиявӣ аз ҳисоби даромадҳои бучети барои маблағгузориҳои хароҷотҳои муассисаҳои дахлдор (пардохтҳои иҷоравӣ барои истифодаи амволи манқули давлатӣ, ки ба муассисаҳои илмӣ, муассисаҳои маориф, муассисаҳои тандурустӣ, осорхонаҳои давлатӣ, муассисаҳои давлатии фарҳангӣ ва санъат ва ғайра вобаста карда шудаанд) равонашаванда, муайян шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳои бучети ҷумҳуриявӣ аз рӯи ҳар як ҳисоби шахсӣ дар доираи рамзҳои расонидашудаи гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар варақаи баҳисобгирии аналитикии маблағҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои бучетӣ), ҳаҷмҳои маблағгузорӣ ва хароҷотҳои хазинавии қабулқунандаи маблағҳои бучетӣ ш. 294 пеш бурда мешавад.

Дар қисми 1, варақаи ш. 294 меъёрҳои ӯҳдадориҳои бучетие, ки ба қабулқунандагон ба воситаи ҳисобҳои шахсии мақомотҳои хазинадории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи қисмҳо ва зерқисмҳо, моддаҳои хароҷот ва намудҳои хароҷоти гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷудо намудани рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳо расонида шудаанд, нависонида мешавад. Дар охири моҳ дар сатри қисми 1

вараќаи ш. 294 «Чамъи умумии тасдиќшуда дар охири давраи чорӣ» маълумотҳои меъёрҳои тасдиќшудаи ӯҳдадорихои бучетӣ бо назардошти тағйирёбии онҳо аз рӯи намудҳои хароҷот бо ҷудо намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон нависонида мешаванд. Чамъи маблағҳои меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ дар вараќаи моҳи оянда дар сатри «Чамъи умумии тасдиќшуда дар аввали давраи чорӣ» нависонида мешавад.

Дар қисми 2 вараќаи ш. 294 баҳисобгирии ҳаҷми маблағгузориҳои, ки дар давоми моҳ ба қабулкунанда дар доираи расонидашудаи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти бучетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми маблағгузорӣ ҷудо карда шудааст, пеш бурда мешавад.

Дар вараќаи ш. 294 баҳисобгирии амлиётҳо аз рӯи санаи нусхаи додашудаи ҳисобҳои мақомотҳои хазинадорӣ ё ки ташкилотҳои кредитӣ пеш бурда мешавад. Дар вараќа чамъи маблағҳо ба охири моҳ ва аз аввали сол бо тарҳ намудани ҳаҷми маблағгузориҳои бозхондашуда ҳисоб карда мешаванд. Дар сатри «Бақияи маблағҳои давлатии (меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ) руйпӯшнашудаи маблағгузорӣ» фарқияти байни меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ, ки ҳисоби он дар қисми 1 пешбурда мешавад ва ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳои қисми 2 ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳои хазинавӣ дар қисми 3 вараќаи ш. 294 дар доираи рамзҳои моддаҳои ашёгӣ ва зермоддаҳо бо ҷудо намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои бучетҳои гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ҳаҷмҳои меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ расонидашуда, пешбинӣ шудааст, пеш бурда мешавад. Барқарор намудани хароҷотҳои хазинавӣ аз рӯи он рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад, ки аз рӯи онҳо пештар хароҷотҳо гузаронида шуда буданд. Чамъи маблағҳо ба охири моҳ аз аввали сол бо тарҳ намудани хароҷотҳои хазинавии барқароршуда ҳисоб карда мешаванд.

Аз рӯи сатри «Бақияи истифоданашудаи ҳаҷми маблағгузорӣ» фарқияти байни ҳаҷми маблағгузориҳои расонидашуда ва хароҷотҳои гузаронидашудаи хазинавӣ ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешаванд.

Аз рӯи сатри «Бақияи истифоданашудаи маблағҳои давлатӣ (ҳаҷмҳои ӯҳдадорихои бучетӣ) барои амалӣ намудани хароҷотҳои хазинавӣ» фарқияти байни ҳаҷмҳои ӯҳдадорихои бучетӣ ва хароҷотҳои гузаронидашудаи хазинавӣ ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешаванд.

Ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳои ба воситаи мақомотҳои хазинадорӣ то муассиса расонидашуда дар асоси нусхаҳои ҳисобҳои шахсӣ аз рӯи дебети зерҳисоби 091 ва кредити зерҳисобҳои 140, 141, 143 нависонида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳаҷмҳои иловагии сарчашмаҳои маблағгузориҳои бучетӣ ва хароҷотҳои гузаронидашудаи хазинадорӣ дар ш. 294 бо тартиби дар боло пешбинишуда пеш бурда мешавад.

95. Дар зерҳисоби 097 «Маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ бо асъори хоричӣ» ҳаракати (гардиши) маблағҳои муассисаҳои бучетие, ки дар

ташкilotҳои кредитӣ бо асъори хориҷӣ кушода шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Аз рӯи дебити ин зерҳисоб инъикос карда мешавад:

маблағҳо бо асъори хориҷии барои маблағгузории хароҷотҳои бучети ҷумҳуриявӣ аз рӯи фаъолияти байналхалқӣ гирифташуда, дар мукотибот бо кредити зерҳисобҳои 140, 230;

маблағҳои бадастомадае, ки аз амалиётҳои бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории амалкунанда иҷозат дода шудаанд, аз рӯи иваз намудан сомонӣ бо асъори хориҷӣ, дар мукотибот бо кредити зерҳисоби 091;

маблағи фарқияти мусбии қурб дар муқоиса бо кредит зерҳисобҳои 140, 230.

Аз рӯи кредит ин зерҳисоб инъикос карда мешавад:

маблағгузории муассисаҳо дар хориҷа, ки дар тобеъияти мақомотҳои ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доранд, дар мукотибот бо дебити зерҳисоби 140;

интиқол додани маблағҳо дар асоси шартномаҳои басташуда барои харидани молҳо, иҷроиши корҳо, хизматрасонӣ, амалӣ намудани дигар пардохтҳо мутобиқи сметаи даромаду хароҷоти муассиса дар мукотибот бо дебити ҳисоби 178;

гирифтани маблағҳои нақдӣ бо асъори хориҷӣ барои сафарҳои хориҷӣ дар муқоиса бо дебити зерҳисобҳои 120, 160;

маблағи фарқияти манфии қурб дар мукотибот бо дебити зерҳисобҳои 140, 230.

Баҳисобгирии амалиётҳо аз рӯи гардиши маблағҳои пулӣ дар зерҳисоби 097 бо асъори хориҷӣ ва сомонӣ аз рӯи қурби Бонки миллии Тоҷикистон дар рӯзи иҷро шудани амалиёт барои ҳар як ҳисоби вобаста ба асъори дахлдори хориҷии дар ташкилоти кредитӣ кушодашуда дар варақаи ҷамъоварандаи ш. 381 (ордери мемориалии 2) пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳаҷми маблағгузорӣ ва хароҷотҳои хазинавӣ бо асъори хориҷӣ ва сомонӣ аз рӯи қурби Бонки миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар рӯзи иҷро шудани амалиёт дар ш. 294 бо тартиби пешбиниамудаи банди 94 Дастурамали мазкур пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 10. «Маблағҳои бучети маҳаллӣ»

96. Дар ин ҳисоб маблағҳое, ки аз бучетҳои маҳаллӣ ба муассиса барои хароҷотҳои асосӣ ва ҷорӣ аз рӯи сметаи даромаду хароҷот равона шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағи хароҷотҳое, ки ба воситаи ташкилотҳои кредитӣ пардохта мешаванд, аз тарафи мақомотҳои иҷрокундаи бучетҳои маҳаллӣ дар доираи маблағҳои давлатии пешбиниамудаи бучет бо назардошти тағйиротҳои минбаъдаи бо тартиби муқарраршуда воридшаванда ба ихтиёрдории тақсимотчиёни асосӣ пешниҳод карда мешаванд.

97. Дар ташкилотҳои кредитӣ барои тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчиён, қабулқунандагони маблағҳои бучетӣ ҳисобҳои алоҳидаи зерин кушода мешавад:

а) барои хароҷоти муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчиён қарор доранд ва барои дигар чорабиниҳо;

б) барои хароҷоти муассиса.

Интиқоли маблағҳо аз тарафи тақсимотчии асосӣ (тақсимотчӣ) ба муассисаҳое, ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд, дар асоси супоришномаи пардохтӣ аз рӯи шакли бо тартиби муқаррарӣ тасдиқшуда амалӣ карда мешавад. Бозхондани маблағҳо низ бо чунин шакл сурат мегирад.

98. Ба тақсимотчиёне, ки интиқоли маблағҳоро ба муассисаҳои дар тобеъияти онҳо қарор дошта амалӣ наменамоянд, ҳисоб барои хароҷоти муассисаҳо кушода мешавад.

99. Хароҷоти маблағҳо аз ҳисоби муассисаҳо дар доираи бақияи маблағҳо дар ин ҳисобҳо гузаронида мешавад.

Бақияи маблағҳо аз рӯи ҳисоби 10 бояд ба бақияи ҳисоби ташкилотҳои кредитӣ мувофиқат намояд. Барои муқоисаи дурустии қайдҳо аз рӯи ҳисобҳо ташкилоти кредитӣ нусха ва ҳуҷҷатҳои ба он заимашавандаро дар мӯҳлатҳои бо муассиса мувофиқашуда раво менамояд.

Бақияи маблағҳо дар ҳисобҳои муассисаҳо дар охири сол бозхонда нашуда, ба соли дигар мегузарад ва ҳангоми маблағгузори минбаъда аз бучет ҳисоб карда мешавад, агар қонунгузори амалқунанда тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошад.

100. Баҳисобгирии амлиётҳо оиди гардиши маблағҳои пулӣ дар ҳисобҳои муассисаҳо дар варақаҳои гардиши ш. 381 (ордери мемориалии 2) пеш бурда мешавад. Дар ҳолати дар муассиса кушодани якчанд ҳисобҳо, барои ҳар як ҳисоб варақаҳои ҷамъоварандаи алоҳида пеш бурда шуда, ордерҳои мемориалӣ бо рақамҳои тартибии 2а, 2б, 2в, 2г ва ғайра кушода мешавад. Дар муассисаҳое, ки дар онҳо аз рӯи ҳаҷми амалиётҳо тартиб додани варақаҳои ҷамъоваранда талаб карда намешавад ва дар ҳолати мавҷуд будани якчанд ҳисобҳо дар ташкилотҳои кредитӣ, баҳисобгирии гардиши маблағҳо дар карточкаи баҳисобгирии маблағҳо ва ҳисоббаробаркуниҳо ш. 292 аз рӯи ҳар як ҳисоб пеш бурда мешавад.

101. Ҳисоби 100 ба зерҳисобҳои зерин тақсим карда мешавад:

100 «Маблағҳо барои интиқол ба муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчии асосӣ (тақсимотчӣ) қарор доранд ва барои дигар чорабиниҳо»;

101 «Маблағҳо барои хароҷотҳои муассиса»;

102 «Маблағҳои бучети маҳаллӣ бо асъори хоричӣ».

102. Дар зерҳисоби 100 «Маблағҳо барои интиқол ба муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчии асосӣ (тақсимотчӣ) қарор доранд ва барои дигар чорабиниҳо» гардиши маблағҳои ба ихтиёрдории тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ дохилшуда барои интиқол додани онҳо ба муассисаҳое,

ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд, инчунин барои хароҷотҳо аз рӯи чорабиниҳои марказонидашуда ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағгузориҳои гирифташуда аз рӯи дебити зерҳисоби 100 ва кредити зерҳисоби 230 инъикос карда мешаванд. Маблағгузориҳои, ки ба муассисаҳои дар тобеъияти тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ қарор дошта гузаронида шудааст, аз рӯи дебити зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 100 инъикос карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии маблағгузориҳои гирифташудаи тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ инчунин маблағгузориҳои ба муассисаҳои, ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд, дар варақаи баҳисобгирии маблағҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ) ва ҳаҷмҳои маблағгузориҳои хароҷотҳои маблағҳои буҷетии тақсимотчи асосӣ (тақсимотчӣ) ш. 301 пеш бурда мешавад.

Дар қисми 1 варақаи ш. 301 маълумотҳои сеоҳаи маблағгузориҳои солоне, ки аз тарафи мақомотҳои иҷроқунандаи буҷетҳои маҳаллӣ ба тақсимотчи асосӣ, тақсимотчи асосӣ ба тақсимотчӣ дар доираи қисмҳо ва зерқисмҳо, моддаҳои мақсаднок ва намудҳои хароҷоти гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҳудо намудани рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳо расонида мешавад, нависонида мешаванд. Дар охири моҳ дар сатри қисми 1 варақаи ш. 301 «Ҷамъии умумии тасдиқшуда дар охири давраи ҷорӣ» маълумотҳои сеоҳаи тасдиқшудаи маблағҳои давлатӣ бо назардошти тағйирёбии онҳо аз рӯи намудҳои хароҷот бо ҳудо намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон нависонида мешаванд. Ҷамъии маблағҳои меъёрҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ дар варақаи моҳи оянда дар сатри «Ҷамъии умумии тасдиқшуда дар аввали давраи ҷорӣ» нависонида мешавад.

Дар қисми 2 варақаи ш. 301 баҳисобгирии ҳаҷми маблағгузориҳои ба тақсимотчи асосӣ, аз тақсимотчи асосӣ ба тақсимотчӣ дар давоми моҳ ҳудокардашуда аз рӯи санаи нусхаи ҳисобҳои дар ташкилотҳои кредитӣ мавҷудбуда дар доираи расонидашудаи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми маблағгузорӣ ҳудо карда шудааст, пеш бурда мешавад.

Ҷамъии маблағҳо ба охири моҳ ва аз аввали сол бо тарҳ намудани ҳаҷми маблағгузориҳои бозхондашуда ҳисоб карда мешаванд. Дар сатри «Бақияи маблағҳои давлатии (меъёрҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ) руйпӯшнашудаи маблағгузорӣ» фарқияти байни маблағҳои давлатии тасдиқшуда, ки ҳисоби он дар қисми 1 пеш бурда мешавад ва ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳои қисми 2 ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии маблағҳои ба муассиса ҳудошуда ва ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷотҳо аз тарафи тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ дар варақаи ш.301, ки барои ҳар як муассиса бо тартиби пешбиниамудаи банди мазкур кушода мешавад, пеш бурда мешавад.

103. Дар зерҳисоби 101 «Маблағҳо барои хароҷотҳои муассиса» гардиши маблағҳои буҷетии чи ба тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ ва чи ба

қабулкунадаи маблағҳои буҷетӣ барои нигоҳдории онҳо аз рӯи сметаи даромаду хароҷот дохилшаванда (хароҷотҳои ҷорӣ, хароҷотҳои асосӣ) ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ҳангоми дохилшавии маблағгузорӣ ба ҳисобҳои муассисаҳо қайдҳои зерин - дебити зерҳисоби 101 ва кредити зерҳисобҳои 140, 143 гузаронида мешавад.

Ба ғайр аз ин, аз рӯи дебити зерҳисоби 101 ва кредити 141 ҳаҷми сарчашмаҳои иловагии маблағгузории муассисаҳо, ки ба маблағгузории хароҷотҳои муассисаҳои дахлдор равона карда шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҳангоми истифодабарии маблағҳо дар асоси ҳуҷҷатҳои аввалаи муҳосибӣ зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20 дебет карда шуда, зерҳисоби 101 кредит карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии маблағгузориҳои гирифташудаи муассисаҳо дар доираи рамзҳои расонидашудаи гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар варақаи баҳисобгирии аналитикии маблағҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадорихои буҷетӣ), ҳаҷмҳои маблағгузорӣ ва хароҷотҳои хазинавии қабулқунандаи маблағҳои буҷетӣ ш. 294 пеш бурда мешавад.

Дар қисми 1, варақаи ш. 294 маблағҳои давлатии ба қабулқунандагон дар доираи қисмҳо ва зерқисмҳо, моддаҳои хароҷот ва намудҳои хароҷоти гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷудо намудани рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳо расонида шудаанд, нависонида мешавад. Дар охири моҳ дар сатри қисми 1 варақаи ш. 294 «Ҷамъи умумии тасдиқшуда дар охири давраи ҷорӣ» маълумотҳои семоҳаи тасдиқшудаи маблағҳои солони давлатӣ бо назардошти тағйирёбии онҳо аз рӯи намудҳои хароҷот ва ҷудо намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон нависонида мешаванд. Ҷамъи маблағҳои меъёрҳои ӯҳдадорихои буҷетӣ дар варақаи моҳи оянда дар сатри «Ҷамъи умумии тасдиқшуда дар аввали давраи ҷорӣ» нависонида мешавад.

Дар қисми 2 варақаи ш. 294 баҳисобгирии ҳаҷми маблағгузориҳои, ки дар давоми моҳ ба қабулқунанда дар доираи расонидашудаи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми маблағгузорӣ ҷудо карда шудааст, пеш бурда мешавад.

Дар варақаи ш. 294 баҳисобгирии амлиётҳо аз рӯи санаи нусхаи додашудаи ҳисобҳои ташкилотҳои кредитӣ пеш бурда мешавад. Дар варақаи ҷамъи маблағҳо ба охири моҳ ва аз аввали сол бо тарҳ намудани ҳаҷми маблағгузориҳои бозхондашуда ҳисоб карда мешаванд. Дар сатри «Бақияи маблағҳои давлатии (меъёрҳои ӯҳдадорихои буҷетӣ) руйпӯшнашудаи маблағгузорӣ» фарқияти байни маблағҳои давлатии тасдиқшуда, ки ҳисоби он дар қисми 1 пешбурда мешавад ва ҳаҷми маблағгузории хароҷотҳои қисми 2 ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳои хазинавӣ дар қисми 3 варақаи ш. 294 дар доираи ҳамон рамзҳои моддаҳои ашёгӣ ва зермоддаҳо бо ҷудо

намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетҳои гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар маблағҳои давлатии расонидашудаи тақсимотчӣ асоӣ, тақсимотчӣ пешбинӣ шудааст, пеш бурда мешавад. Барқарор намудани хароҷотҳои хазинавӣ аз рӯи он рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад, ки аз рӯи онҳо пештар хароҷотҳо гузаронида шуда буданд. Ҷамъи маблағҳо ба охири моҳ аз аввали сол бо тарҳ намудани хароҷотҳои хазинавии барқароршуда ҳисоб карда мешаванд.

Аз рӯи сатри «Бақияи истифоданашудаи ҳаҷми маблағгузорӣ» фарқияти байни ҳаҷми маблағгузори расонидашуда ва хароҷотҳои гузаронидашудаи хазинавӣ ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешаванд.

Аз рӯи сатри «Бақияи истифоданашудаи маблағҳои давлатӣ (ҳаҷмҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ) барои амалӣ намудани хароҷотҳои хазинавӣ» фарқияти байни ҳаҷмҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ ва хароҷотҳои гузаронидашудаи хазинавӣ ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ҳаҷмҳои иловагии сарчашмаҳои маблағгузориҳои буҷетӣ ва хароҷотҳои гузаронидашудаи хазинадорӣ дар ш. 294 бо тартиби дар боло нишондодашуда пеш бурда мешавад.

104. Ҳангоми маблағгузори муассисаҳо аз ҳисоби буҷетҳои маҳаллӣ ба воситаи кушодани ҳисобҳои шахсӣ дар мақомотҳои хазинадорӣ бояд тартиби пешбиниамудаи бандҳои 93 ва 94 Дастурамали мазкур бо роҳбарӣ гирифта шавад.

105. Дар зерҳисоби 102 «Маблағҳои буҷети маҳаллӣ бо асъори хориҷӣ» амалиётҳо аз рӯи гардиши маблағҳои пулӣ бо асъори хориҷӣ, ки тартиби онро қонунгузорӣ барои банди 95 Дастурамали мазкур муқарар намудааст, пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 11 «Маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба даст омада»

106. Муассиса ба ғайр аз маблағҳои буҷетӣ, дар ихтиёри худ метавонад маблағҳоеро, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба даст омадаанд ва дар ташкилотҳои кредитӣ ё ки мақомотҳои хазинадорӣ дар ҳисобҳои зерин ба қайд гирифта шудаанд:

маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ ба дастомада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт;

маблағҳои ба ихтиёри муваққатии муассиса дохилшуда;

маблағҳои аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ гирифташуда;

маблағҳо бо асъори хориҷӣ, дошта бошад.

Ҳисобҳои мазкур бо иҷзати мақомоти иҷроқунандаи буҷетҳои дахлдор Хазинадории марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон) кушода мешаванд.

Нусхаи ҳисобҳо аз рӯи маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба даст омада аз тарафи ташкилотҳои кредитӣ ё ки

мақомотҳои хазинадорӣ ба соҳибони ҳисобҳо бо тартиби муқаррарӣ ва дар мӯҳлатҳои бо муассисаҳо мувофиқашуда дода ё ки равон карда мешавад.

Барои баҳисобгирии амалиётҳо аз рӯи маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба даст омада зерҳисобҳои зерин истифода бурда мешаванд:

110 «Маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт»;

111 «Маблағҳои аз ҳисоби ғайрибуҷетӣ соҳибкорӣ ба даст омада»;

114 «Маблағҳо барои истифодаи муваққатии муассиса дохилшуда»;

115 «Маблағҳои аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ гирифташуда»;

118 «Маблағҳо бо асъори хориҷӣ».

Баҳисобгирии амалиётҳо аз рӯи гардиши маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба даст омада дар варақаи ҷамъоварандаи ш. 381 (ордери мемориалии 3) аз рӯи зерҳисобҳои алоҳидаи 110, 111, 114, 115, 118 (аз рӯи зерҳисоби 118 ба ғайр аз ин, бо асъори хориҷӣ) пеш бурда мешавад.

107. Дар зерҳисоби 110 «Маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт» чунин маблағҳо ба ҳисоб гирифта мешавад:

маблағҳои гирифташудаи муассисаҳо аз дигар мақомотҳои ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомотҳои худидоракунии маҳаллӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва шахсони воқеӣ барои: ҳисоббаробаркунӣ бо мутахассисони ҷавоне, ки баъди ба итмом расидонидани муассисаҳои таълимӣ ба ҷои кор равон карда шудаанд; барои пардохти идрорпулиҳои мақсаднок ба донишҷӯён ва хонандагон; барои ба аҳоли пардохтани иловапулиҳои иҷтимоии мақсаднок ва ҷубронпулиҳо; барои харидорӣ намудани адабиётҳои илмӣ, методӣ ва маводҳои таълимӣ; барои бо тартиби марказонидашуда харидорӣ намудани варақаҳои ҳуҷҷатгузорӣ оид ба ҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳо ва варақаҳои ҳуҷҷатҳои илмӣ – аттестатсионӣ; маблағҳои гирифташудаи муассисаҳои стансионари иҷтимоии аҳоли барои мустақкам намудани базаи моддию техники онҳо; маблағҳои дохилшуда барои ҷамъоварии хулаҳои металлҳои сиёҳ ва ранга, барои супоридан ва ҷамъоварии ашёи хоми дуҷумдараҷа, пила ва партовҳои хӯроқа; маблағҳои аз ташкилотҳо ба овардаи хонандагон; маблағҳои ҷудонамудаи корхонаҳои роҳбарикунанда ва дигар ташкилотҳо барои таъсис додани фонди китобҳо дар мактабҳои ҷамагонӣ ва дигар муассисаҳои таълимӣ; маблағҳои хонадагон барои харидорӣ намудани роҳкироҳои имтиёзнок; даромадҳои бебозгашт (ёрии мақсадноки молиявӣ барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ – техники муассисаҳо, аъзоҳаққиҳои хайриявӣ, грантҳо, кӯмакҳои молиявии бебозгашти байналмиллалӣ); маблағҳои ба муассиса мутобики қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мақсадҳои иҷроиши ғайрибуҷетӣ асосии онҳо алоқаманд, дохилшаванда; дигар даромадҳо, ки дар сметаи даромаду хароҷот муассиса барои иҷрои чорабиниҳо пешбинӣ карда нашудаанд, дар муқотибот аз рӯи кредити зерҳисоби 270;

маблағҳои аз падару модарон дохилшаванда барои нигоҳубини кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ, мактабҳои муסיқии

кӯдакона, барои хӯроки кӯдакон дар интернатҳои наздимақтабӣ дар мукотибот бо кредити зерҳисоби 172;

маблағҳои ба муассиса аз расонидани хизматрасонӣ аз рӯи фаъолияти асосии он дохилшаванда, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда ба даромадҳо аз фаъолияти соҳибкорӣ дохил намешаванд, дар мукотибот бо кредити зерҳисоби 175;

даромад шудани маблағҳо аз фурӯши масолеҳи қиматноке, ки аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, дар мукотибот бо кредити зерҳисобҳои 120, 178.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 110 аз рӯи намудҳои алоҳидаи маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт дар картоҷаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

108. Дар зерҳисоби 111 «Маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада» гардиши маблағҳое, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омадаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба дастомада аз рӯи дебети зерҳисоби 111 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 15 инъикос карда мешаванд. Аз рӯи кредити зерҳисоби 111 маблағҳои бо роҳи ғайринақдӣ пардохташуда ва маблағҳои нақдӣ ба ҳазинаи муассиса воридшуда инъикос карда мешаванд. Дар ин сурат зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 22 дебет карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 111 дар картоҷаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 05122026 аз рӯи намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ пеш бурда мешаванд.

109. Барои баҳисобгирии маблағҳое, ки барои истифодаи муваққатии муассиса дохил шудаанд, зерҳисоби 114 «Маблағҳо барои истифодаи муваққатии муассиса дохилшуда» истифода бурда мешавад. Маблағҳои мазкур ҳангоми ба вуқӯъ пайвастании шартҳои муайян ба соҳибонаш баргардонида ё ки бо тартиби муқаррарӣ аз рӯи таъинот интиқол дода мешаванд. Маблағҳои ба ҳисоби мазкур дохилшаванда аз рӯи дебети зерҳисоби 114 ва кредити зерҳисоби 174 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои барои истифодаи муваққатии муассиса дохилшуда» инъикос карда мешаванд.

Баргардонидани маблағҳо ба соҳибони онҳо ё ки бо тартиби муқаррарӣ аз рӯи таъинот интиқол додани онҳо аз рӯи кредити зерҳисоби 114 ва дебети зерҳисоби 174 инъикос карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 114 дар доираи соҳибони маблағҳо дар картоҷаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

110. Дар зерҳисоби 115 «Маблағҳои аз фондҳои давлатии ғайрибучетӣ гирифташуда» маблағҳои фондҳои ғайрибучетии давлатӣ, ки ба муассисаҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли – барои додани нафақа ва кӯмакпулиҳо аз ҳисоби маблағҳои Фонди ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассисаҳои тандурустӣ – барои хизматрасонии тиббӣ аз ҳисоби маблағҳои Фонди суғуртаи ҳатмии тиббии Ҷумҳурии

Тоҷикистон ва дигар чорабиниҳои пешбиниамудаи қонунгузорӣ аз тарафи онҳо интиқол дода шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешавад.

111. Барои баҳисобгирии маблағҳое, ки бо асъори хориҷӣ аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ворид шудаанд, дар муассисаҳои кредитӣ аз рӯи зерҳисоби 118 «Маблағҳо бо асъори хориҷӣ» ба ҳисоб гирифта мешаванд. Ҳангоми харидорӣ намудани асъори хориҷӣ дар ташкилотҳои кредитӣ аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ зерҳисоби 118 дебет карда шуда, зерҳисобҳои 110, 111 кредит карда мешавад. Ҳангоми ворид шудани асъори хориҷӣ аз рӯи иҷрои қору хизматрасонӣ, маблағҳои бунакӣ (пепардохтӣ) аз супоришдиҳандагон, инчунин ҳангоми бебозгашт даромад шудани аъори хориҷӣ аз ташкилотҳои хориҷӣ бо тартиби муқаррарӣ зерҳисоби 118 дебет карда шуда зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 15, зерҳисобҳои 175, 270 кредит карда мешаванд. Ҳангоми интиқол додани маблағҳо аз рӯи шартномаҳои басташуда ё ки аз рӯи дигар асосҳои муқаррарнамудаи қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 15, 17, 24 дебет карда шуда, зерҳисоби 118 кредит карда мешавад.

Ҳангоми ба хазина ворид шудани маблағҳои нақдӣ бо асъори хориҷӣ барои сафарҳои хизмати хориҷӣ зерҳисоби 118 кредит карда шуда, зерҳисоби 120 дебет карда мешавад.

Маблағи мусбӣ фарқияти қурбӣ аз рӯи бақияи ҳисоби арзӣ дар дебети зерҳисоби 118 ва кредити зерҳисоби 270, 401, 400 инъикос карда мешавад. Маблағи манфӣ фарқияти қурбӣ аз рӯи дебети зерҳисобҳои 270, 401, 400 ва кредити зерҳисоби 118 инъикос карда мешавад.

Ҳисоби 12 «Хазина» Зерҳисоби 120 «Хазина»

112. Дар зерҳисоби 112 гардиш ва маблағҳои нақдии дар хазина қарор доштаи муассиса ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Барасмиятдорӣ ва баҳисобгирии амалиётҳои хазина дар асоси тартиби пешбурди амалиётҳои хазинавӣ дар хоҷагии халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қарори Бонки миллии Тоҷикистон аз 15 июни соли 1993 № 19 муқаррар шудааст, амалӣ карда мешавад.

Дар ордерҳои даромад ва хароҷоти хазинавии ш. ОХ – 1 (0310001), ш. ОХ – 2 (0310002) асосҳои тартиб додани онҳо ва рӯйхати ҳуҷҷатҳои ба онҳо замимашаванда нишон дода мешавад. Ордерҳои даромад ва хароҷоти хазинавӣ аз тарафи қоруманди муҳосибот то лаҳзаи ба хазина барои иҷроиш супоридани онҳо дар китоби бақайдгирии ҳуҷҷатҳои хазинавии даромаду хароҷот ш. ОХ – 3 (0310003) ба қайд гирифта мешаванд. Ордерҳои даромад ва хароҷотҳои хазинавӣ ё ки ҳуҷҷатҳои ивазкунандаи онҳо баъди аз рӯи онҳо додан ва ё гирифтани маблағҳо аз тарафи хазиначӣ таъҷилан ба имзо расонида шуда, ҳуҷҷатҳои ба онҳо замимашуда бо штампи ё навишти «Қабул карда шуд» ё «Пардохта шуд» бо нишон додани санаи (рӯз, моҳ, сол) иҷроиш барқарориданида мешаванд. Ордерҳои хароҷотҳои хазинавие, ки барои варақаҳои пардохти (пардохтӣ –

ҳисоббаробарбаркунӣ) музди меҳнат ва дигар пардохтҳои ба он баробаршаванда ба расмият дароварда шудаанд, баъди додани ин пардохтҳо ба қайд гирифта мешаванд.

Қабул намудани маблағҳои пулии нақдӣ ба хазина аз шахсони ҳуқуқӣ ва воқеъӣ ба воситаи дастгоҳҳои хазинавии (кассовый аппарат) тасдиқшудаи намунавӣ, ки аз рӯи хаттҳои расиди (варақаҳои) ҳисоботашон қатъӣ ш. 10 гузаронида мешавад.

Чекҳо барои гирифтани маблағҳо аз ташкилотҳои кредитӣ чун қоида ба номи хазиначӣ ё ки шахсони ӯро ивазкунанда нависонида мешаванд.

Дар муассисаҳои, ки шумораи калони сохторҳо ё ки муҳосиботи марказонидашудаи хизматрасон доранд, пардохти музди меҳнат, кӯмакпулиҳо аз рӯи корношоямии муваққатӣ, идрорпулиҳо ва ғайра метавонанд бо фармони роҳбари муассиса амалӣ карда шаванд. Ҳангоми аз хазина додани маблағи нақдӣ ба шахсони боваринок, баҳисобгирии онҳо аз тарафи хазиначӣ дар китоби баҳисобгирии маблағҳои ба тақсимотчиён барои пардохти музди меҳнат ва идрорпулиҳо додашудаи ш. 320 пеш бурда мешавад.

Дар он ҳолатҳои, ки варақаҳои пардохтӣ ё ки пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ бо сабаби дур будани муассисаи хизматрасонанда наметавонанд, ки аз тарафи шахсони боваринок ба хазинаи муҳосиботи марказонидашуда дар муддати се рӯз баргардонида шаванд, пардохти музди меҳнат бояд ба воситаи шахсони тахтиҳисоботӣ гузаронида шавад. Дар ин ҳолат маблағи барои пардохти музди меҳнат зарурӣ, аз хазина ба шахсони тахтиҳисоботӣ аз рӯи ордери хароҷоти хазинавӣ дода шуда ва ба зерҳисоби 160 бурда мешавад.

Дар муассисаҳо ва муҳосиботи марказонидашудае, ки аз рӯи басти корӣ вазифаи хазиначӣ пешбинӣ нашудааст, пешбурди амалиётҳои хазинавӣ ба шахсоне, ки бо фармони роҳбари муассиса ба расмият дароварда шудаанд (ба ғайр аз сармуҳосиб ва шахсоне, ки ҳуқуқи дар ҳуҷжатҳои бонкӣ ва дафтарчаҳои чекӣ имзо гузоштанро доранд), вогузошта мешавад. Чекҳо барои аз ташкилотҳои кредитӣ гирифтани маблағҳои нақдӣ ба номи ин шахсон нависонида мешаванд.

Зерҳисоби 120 ба маблағи ба хазина воридшаванда дебет карда шуда, ба маблағи аз хазина хароҷот кардашуда кредит карда мешавад.

Баҳисобгирии амалиётҳои хазинавӣ дар муассисаҳо чи аз рӯи асъори миллӣ (сомонӣ) ва чи аз рӯи асъори хориҷӣ дар китоби хазина ш. 440 пеш бурда мешавад.

Ҳангоми бо тартиби автоматикунонӣ пеш бурдани амалиётҳои хазинавӣ риоя намудани қоидаҳои муқарраркардашудаи пешбурди китоби хазинавӣ бояд таъмин карда шавад.

Китоби хазина бояд рақамгузорӣ, ресмонбаст ва бо мӯҳри сурғучӣ (сирешимӣ) муҳр ниҳода шуда бошад ва шумораи саҳифаҳои он ба имзои роҳбар ва сармуҳосибии муассиса тасдиқ карда шавад.

Даромад ва қабули асъори нақдӣ хориҷӣ дар варақаҳои алоҳидаи китоби хазина ш. 440 аз рӯи намудҳои асъори хориҷӣ ва бо сомонӣ аз рӯи қурби Бонки миллии Тоҷикистон пеш бурда мешавад.

Қайдҳо дар китоби хазина аз тарафи хазиначӣ фавран баъди қабул ё ки додани маблағ аз рӯи ҳар як ордери хазинавӣ ё дигар ҳуҷҷатҳои ивазкунандаи онҳо дода мешаванд.

Ҳар рӯз (дар ҳолати нисбатан кам будани гардиши ҳуҷҷатҳо 4-5 ҳуҷҷат дар як рӯз, ҳаррӯза), дар охири рӯзи корӣ хазиначӣ чамъи амалиётҳои дар давоми рӯз гузаронидашударо ҳисоб намуда, бақияи маблағҳоро барои рӯзи дигар мебарорад ва ҳамчун ҳисоботи хазиначӣ варақаҳои кандашудаи дуҷумро (нусхаи қайдҳои китоби хазина дар давоми рӯз) ҳам аз рӯи асъори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам аз рӯи намудҳои асъори хориҷӣ якҷоя бо ҳуҷҷатҳои даромаду хароҷоти дар асоси дастхати китоби асосӣ ба муҳосибот пешниҳод менамояд.

Ҳисоботи хазинавии пешниҳодшуда аз тарафи муҳосибот санчида шуда, дар асоси он дар варақаҳои чамъоваранда оиди амалиётҳои хазинавӣ ш.381 (ордери мемориалии 1) ва дигар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ қайдҳо гузаронида мешавад. Ҳангоми ба «Китоби асосӣ» гузаронидани маблағҳои ордери мемориалии 1 аз гардиши умумии моҳонаи маблағҳо гардиши маблағҳои ба хазина аз ҳисобҳои дар ташкилотҳо кредитӣ кушодаи дохилшаванда хориҷ карда мешаванд.

Ҳисоби 13 «Дигар маблағҳо»

113. Дар ҳисоби мазкур маблағҳое, ки дар шакли аккредитивҳо (ҳуҷҷати муомилаи пулӣ), дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо кушода шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ин ҳисоб ба зерҳисобҳои зерин ҷудо мешавад:

130 «Аккредитивҳо»;

131 «Дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ»;

132 «Ҳуҷҷатҳои пулӣ»;

133 «Маблағҳои дар роҳбуда»;

134 «Маблағгузории молиявии кӯтоҳмуддат».

114. Дар зерҳисоби 130 «Аккредитивҳо» маблағи аккредитивҳое ба ҳисоб гирифта мешавад, ки аз рӯи шартнома бо молтаъминкунандагони берун аз шаҳрӣ барои оварда расонидани масолеҳи қиматнок ва хизматҳои расонидашуда гузошта шудаанд.

Аккредитивҳо метавонанд ҳам аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ ва ҳам аз ҳисоби маблағҳое, ки аз сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ба даст омадаанд, гузошта шаванд.

Тартиби барасмият даровардани аккредитивҳо ва мӯҳлати амали онҳо аз тарафи Бонки миллии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Ҳангоми гузоштани аккредитивҳо зерҳисоби 130 дебет карда шуда, зерҳисобҳои дахлдори баҳисобгирии маблағҳо кредит карда мешавад.

Ба маблағи истифодашудаи аккредитивҳо зерҳисоби 130 дебет карда шуда, зерҳисобҳои дахлдори масолеҳи қиматнок ва дигар масолеҳҳо кредит карда мешавад.

Маблағи истифоданашудаи аккредитивҳо дар ҳисобҳои дахлдори аз рӯи онҳо кушодашуда баргардонида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 130 аз рӯи ҳар як аккредитиви гузошташуда дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

115. Дар зерҳисоби 131 «Дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ» маблағҳои депониридашуда аз рӯи дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекие, ки барои ҳисоббаробаркунии дохилишаҳрӣ ва берунишаҳрӣ аз рӯи молҳои гирифташуда ва хизматҳои расонидашуда пешбинӣ карда шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешавад. Барои харидорӣ намудани дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ аз тарафи муассиса ба ташкилотҳои кредитӣ ё ки мақомотҳои хазинадорӣ оиди додани дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ ариза ва супоришномаи пардохтӣ пешниҳод карда мешавад.

Маблағҳои депониридашуда аз рӯи дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ ҳамчун хароҷотҳои хазинавие, ки аз рӯи рамзи дахлдори гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳо пешбинӣ шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Ҳангоми ба ҳисоби дар ташкилотҳои кредитӣ ё ки мақомотҳои хазинадорӣ будаи муассиса баргардонидани маблағҳои меъёрии истифоданашудаи дафтарчаҳои чекӣ, онҳо дар ҳисобгирӣ ҳамчун хароҷотҳои барқароршудаи хазинавӣ аз рӯи рамзи дахлдори гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос карда мешаванд.

Чекҳо аз дафтарчаҳои маҳдудкардашуда аз тарафи роҳбар ва сармуҳосибии муассиса ба имзо расонида мешаванд. Ба шахси мансабдори (дахлдори) муассиса, ки ба он оиди гирифтани молҳо боваринома дода шудааст, ҳангоми интиҳоби молҳо дар ҷойҳо имзо намудани чекҳо иҷозат дода мешавад. Дар боваринома бояд ҳуқуқи ба чек имзо намудани шахси мансабдор ва маблағе, ки барои харидорӣ намудани молҳо иҷозат дода шудааст, дарҷ карда шавад. Агар чек дар асоси бовариномаи шахси мансабдори муассиса ба имзо расонида шавад, онгоҳ он бояд пеш аз имзои дар чек гузошташуда чунин навиштаҷот «Аз рӯи боваринома» гузорад.

Чекҳо аз дафтарчаҳои маҳдудкардашуда ба молтаъминкунандагон ҳангоми рухсат додани молҳо ё ки хизматҳои пешниҳодшуда дар як вақт дода мешавад. Дар чек ҳатман маълумотҳои зерин: кадом ташкилот ва ҳангоми пардохт аз рӯи кадом ҳисоб ё ҳуҷҷати ивазкунандаи он бояд маблағи чек интиқол дода шавад, нишон дода мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 131 дар варақаҳои ҷамъоваранда оиди ҳисоббаробаркунии аз рӯи чекҳои дафтарчаҳои маҳдудкардашуда ш. 323 (ордери мемориалии 4) пеш бурда мешавад. Қайдҳо дар варақаҳои ҷамъоваранда аз рӯи ҳар як ҳуҷҷати (супоришномаи пардохтӣ, ҳисобҳо, чекҳо) вобаста ба иҷро шудани амалиёт, вале на дертар аз рӯзи дигари баъди дохил шудани ҳуҷҷатҳо ба муҳосибот бо тартиби зерин: дар аввали ҳар як моҳ аз варақаҳои ҷамъоварандаи моҳи гузашта бақияи меъёрии истифоданашуда ба аввали моҳи ҷорӣ гузаронида мешавад; маблағҳои депониридашудаи дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ дар дебити зерҳисоби 131 (сутунҳои 3-4) нависонида мешаванд; маблағҳое, ки барои харидорӣ намудани масолеҳи қиматнок ба воситаи чекҳо пардохта шудаанд, дар кредити зерҳисоби 131 сутунҳои 5 – 9 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори сутунҳои 10 -18 нависонида шудаанд, қайдҳои дуюм бошад дар сутунҳои 19 – 21 инъикос карда мешаванд. Дар охири моҳ ҷамъи умумӣ

ҳисоб карда шуда, бақияи меъёри озод ба охири моҳ бароварда мешавад, ки он бояд ба бақияи меъёр аз рӯи дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чекӣ мувофиқ бошад.

Чамъи маблағҳо аз рӯи сутунҳои 9 - 21 дар «Китоби асосӣ» нависонида мешавад. Дар он ҳолатҳое, ки бақияи истифоданашудаи меъёр аз рӯи дафтарчаи чекӣ ба ҳисоби бучетии ташкилоти кредитӣ баргардонида мешавад, қайдҳо дар «Китоби асосӣ» бе назардошти ин маблағҳо нависонида мешаванд.

116. Дар зерҳисоби 132 «Хуччатҳои пулӣ» хуччатҳои пулии гуногун, аз он ҷумла: талонҳои барои бензин ва рағғанҳои молиданӣ, хӯрокворӣ ва ғайра пардохташуда, роҳхатҳои пардохташуда барои истироҳатгоҳҳо, санаторияҳо, маконҳои сайёҳӣ, хабарномаҳои гирифташуда оиди интиқоли почтавӣ, тамғаҳои почтавӣ ва тамғаҳои бочи давлатӣ, варақаи дафтарчаҳои меҳнатӣ ва замимаҳо ба он ва ғайра ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Қабул хуччатҳои мазкур ба хазина ва додани онҳо аз хазина дар асоси ордерҳои хазинавие, ки дар онҳо штампҳои «фондӣ» гузошта мешавад, ба расмият дароварда мешаванд.

Баҳисобгирии ин амалиётҳо аз амалиётҳо оиди маблағҳои пулӣ алоҳида ба ҳисоб гирифта мешавад. Бақайдгирии даромад ва хароҷоти маблағҳои фондӣ дар охири дафтари бақайдгирии хуччатҳои даромаду хароҷоти хазинавии ш. ОХ – 3 (031003) дар варақи алоҳида пеш бурда мешавад.

Талонҳо барои бензин ба ронандагон дар асоси фармоиши роҳбари муассиса ҳамчун таҳти ҳисобот дода мешаванд. Такроран додани талонҳо танҳо баъди супоридани ҳисоботи талонҳои пештаргирифташуда мумкин аст.

Баҳисобгирии аналитикии хуччатҳои пулӣ аз рӯи намудҳои онҳо дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад. Баҳисобгирии варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ дар китоби баҳисобгирии варақаҳои ҳисоботашон қатъии ш. 448 пеш бурда мешавад. Баҳисобгирии варақаи дафтарчаҳои меҳнатӣ ва замимаҳо ба он дар китоби алоҳидаи ш. 448 пеш бурда мешавад. Китобҳо бояд саҳифабандӣ шуда, бо муҳри сурғучӣ (сирешимӣ) муҳр монда шаванд ва шумораи варақаи онҳо бояд бо имзои роҳбар ва сармуҳосиби муассиса тадиқ карда шаванд.

Аз эътибор соқит намудани варақаи дафтарчаҳои меҳнатӣ ва замимаҳои аз кор баромадаи он аз рӯи санади соқиткунии ш. 816 ба расмият дароварда мешаванд.

Дар зерҳисоби 133 «Маблағҳои дар роҳбуда» гардиши маблағҳои дар роҳбуда ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар ин зерҳисоб маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки тақсимотчи болоӣ ба муассиса интиқол намуда, вале муассиса онро дар моҳи дигар қабул намудааст, инчунин дар ҳолатҳои алоҳида пешбинӣ намудани интиқоли маблағҳо аз як ҳисоб ба ҳисоби дигар дар ташкилотҳои кредитӣ.

Дар зерҳисоби 134 «Маблағгузори молиявии кӯтоҳмуддат» гардиши маблағгузори молиявии кӯтоҳмуддати муассиса ба мӯҳлати то 1 сол, ки аз

ҳисоби маблағҳои аз сарчашмаҳои ғайрибюжетӣ ба даст омада дар шакли депозит ва қоғазҳои қиматнок дар ташкилотҳои кредитӣ гузоштааст, ба ҳисоб гирифта мешавад.

Тартиби инъикос намудани қайдҳои муҳосибӣ аз рӯи зерҳисоби 134 ба монанди тартиби пешбиниамудаи банди 56 Дастурамали мазкур барои зерҳисоби 030 гузаронида мешавад.

БОБИ VI. ҲИСОББАРОВАРКУНИҲОИ ДОХИЛИИДОРАВӢ ОИД БА МАБЛАҒГУЗОРӢ АЗ БУҶЕТ

119. Дар ҳисоби 14 «Ҳисоббароваркуниҳои дохилиидоравӣ оид ба маблағгузори аз буҷет» ҳисоббароваркуниҳое оиди маблағгузори аз буҷет ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар раванди маблағгузори аз буҷет байни тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ ва қабулкунандаи дар тобеъияти онҳо қарор дошта, инчунин гардиши амалиётҳои молиявии қабулкунанда аз рӯи сметаи даромаду хароҷотҳои он пайдо мешаванд.

Ин ҳисоб ба зерҳисобҳои зерин тақсим карда мешавад:

140 «Ҳисоббароваркуниҳо оид ба маблағгузори аз буҷет барои хароҷотҳои муассиса ва дигар чорабиниҳо»;

141 «Ҳисоббароваркуниҳо оид ба сарчашмаҳои иловагии маблағгузори аз буҷет барои хароҷотҳои муассиса»;

143 «Ҳисоббароваркуниҳо оид ба маблағгузори аз буҷет барои сохтмони асосӣ».

Дар дебети зерҳисобҳои 140, 141 ба ҳисоб гирифта мешавад:

барои тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ – ҳаҷми тақсимотшудаи маблағгузори;

барои қабулкунанда – маблағи солонаи хароҷотҳо, инчунин маблағи камомадҳои ошкоршудае, ки рӯёндани онҳо бо тартиби муқаррарӣ ғайриимкон аст ва дигар соқиткуниҳои ба ҳисоби муассиса қабулшуда, бозхондани маблағгузориҳо;

дар кредити зерҳисобҳои 140, 141 ба ҳисоб гирифта мешавад:

барои тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ – маблағи солонаи хароҷотнамудаи муассисаҳое, ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд, дар асоси ҳисоботҳои пешниҳод намуда, бозхондани маблағгузори аз рӯи муассисаҳое, ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд;

барои қабулкунанда, инчунин барои тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ ҳамчун қабулкунандаи маблағ – мабалағгузори хароҷотҳои он, маблағи дигар хароҷотҳое, ки маблағгузори зиёд менамоянд.

120. Дар зерҳисоби 143 «Ҳисоббароваркуниҳо оид ба маблағгузори аз буҷет барои сохтмони асосӣ» мабалағи молиявии аз буҷет барои сохтмони асоси муассисаҳо ҷудошуда бо инъикос намудани онҳо дар дебети зерҳисобҳои 091, 097, 101, ва 102 бо тартиби барои зерҳисоби 140 пешбиниамуда. Зерҳисоби мазкур танҳо аз тарафи қабулкунанда истифода бурда мешавад.

121. Баҳисобгирии аналитикии ҳисоббароваркуниҳо аз рӯи зерҳисобҳои 140, 141, 143 дар доираи нишондиҳандаҳои дар

«Маълумотнома оиди гардиши маблағҳои аз буҷет хароҷотшаванда» пешбинишуда нисбат ба баланси иҷроиши сметаи даромаду хароҷот ш. 1 пеш бурда мешавад.

Ҳангоми тартиб додани баланси ҷамъбасти бақияи маблағҳо аз рӯи зерҳисобҳои 140, 141 дар активи баланси тақсимотчи асосӣ, тақсимотчи ва аз рӯи ҳамин зерҳисобҳо дар баланси муассисаҳое, ки дар тобеъияти онҳо қарор доранд, дар якҷоягӣ хориҷ карда мешаванд.

БОБИ VII. ҲИСОББАРОВАРКУНИҲО

122. Дар муассисаҳо баҳисобгирии ҳисоббароваркуниҳо дар ҳисобҳои зерин пеш бурда мешавад:

15 «Ҳисоббароваркуниҳо бо молтаъминкунандагон, пудратчиён ва супоришдиҳандагон барои қарзҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда»;

16 «Ҳисоббароваркуниҳо бо шахсони тахти ҳисоботӣ»;

17 «Ҳисоббароваркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон»;

18 «Ҳисоббароваркуниҳо аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо»;

19 «Ҳисоббароваркуниҳо аз рӯи суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли».

Интиқоли маблағҳои пешпардохтии муассисаҳо ба якдигар, инчунин ба дигар шахсони ҳуқуқӣ танҳо дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ва санадҳои меъёрию ҳуқуқии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода мешавад.

123. Аз эътибор соқит намудани маблағи қарзҳои дебиторӣ ва кредиторӣ аз баланс бо чунин тартиб амалӣ карда мешавад:

Қарзҳои дебиторие, ки мӯҳлати умумии давоҷшон гузаштааст ва дигар қарзҳои воқеии баргарониданашаванда аз рӯи ҳар як намуди қарз дар асоси маълумотҳои барӯйхатгирии гузаронидашуда, асосноккунии ҳатӣ ва фармони роҳбари муассиса.

Қарзҳои дебиторие, ки мӯҳлати умумии даъвоҷшон гузаштааст, ба кам намудани маблағгузорӣ аз буҷет (зерҳисоби 140) ё ки ба кам намудани маблағҳои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддию техникӣ (зерҳисоби 241), ё ки маблағҳои мақсадноке, ки барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо (зерҳисоби 270) равона шудаанд, аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Аз эътибор соқит намудани қарзҳои депонентӣ ва кредитории дар баланс вучуддоштае, ки мӯҳлати умумии даъвоҷшон гузаштааст, ба ғайр аз пардохтҳо ба буҷет ва ҳисоббароваркунҳо бо фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ, ба монанди аз эътибор соқит намудани қарзҳои дебиторӣ ба расмӣ дароварда мешаванд ва ба:

зиёд намудани маблағҳои аз ҳисоби Ҷоида таъсисёфта (зерҳисоби 240, 241), маблағҳои аз Ҷаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада;

зиёд намудани маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо (зерҳисоби 270) аз рӯи маблағҳои буҷетӣ, маблағҳои мақсаднок ва даромаҳои бебозгашт, дохил карда мешаванд.

Шахсони мансабдоре, ки ба гузаронидани мӯҳлати умумии даъво гунаҳкоранд, мутобиқи қонунгузории амалкунанда ба ҷавобгарии интизомӣ кашида мешаванд.

Қарзҳо оиди камомад, дуздии масолеҳи қиматнок ва маблағҳои пулие, ки рӯндани онҳо аз ҷониби суд рад карда шудааст, инчунин дигар қарзҳои чоранопазир ба кам намудани маблағгузори ё ки маблағҳои ки аз ҳисоби ғоида таъсис ёфтаанд, аз эътибор соқит гардонида мешаванд. Ин қарзҳо аз лаҳзаи соқитшавӣ бояд дар ҳисоби ғайрибалансии 05 ба мӯҳлати панҷ сол барои назорат намудани имконияти рӯндани онҳо дар ҳолати беҳтар шудани ҳолати амволии қарздор нигоҳ дошта шаванд.

124. Ҳисоби 15 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон, пудратчиён ва супоришдиҳандагон барои корҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда». Ин ҳисоб ба зерҳисобҳои зерин ҷудо мешавад:

150 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон ва пудратчиён»;

153 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо харидорон ва супоришдиҳандагон барои корҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда»;

155 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои гирифташуда»;

156 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо иҷрокунандагон аз рӯи корҳои иҷрошуда»;

157 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои додашуда».

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои бучетӣ, маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт аз рӯи зерҳисобҳои 150, 153, 155, 156, 157 дар варақаҳои ҷудогонаи ҷамъоварандаи ш. 408 (ордери мемориалии б), ё ки дар карточкаҳои бисёрсутанаи ш. 283 (ш. 0512026), ё карточкаи баҳисобгирии маблағҳо ва ҳисоббаробаркуниҳо ш. 292 ва варақаҳои ҷудогонаи гардишии ш. 285 пеш бурда мешаванд.

125. Дар зерҳисоби 150 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон ва пудратчиён» ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон барои масолеҳи сохтмонӣ, конструксия ва қисмҳо, таҷҳизотҳои васлшаванда ва ғайра, ки аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ, маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, ва ҳисоббаробаркуниҳо бо пудратчиён аз рӯи конструксия ва қисмҳои, ки ба онҳо барои сохтмони асосӣ ва васлгарӣ (монтаж) инчунин барои иҷрои корҳои сохтмонию васлгарӣ супорида шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Аз рӯи ҳисоббаробаркунӣ бо молтаъминкунандагон дар дебити зерҳисоби 150 маблағҳои барои масолеҳи сохтмонӣ, конструксия ва қисмҳо пардохташуда нависонида шуда, ва дар ин сурат зерҳисобҳои 091, 097, 101, 102, 110, 111, 118 кредит карда мешаванд. Ба арзиши масолеҳи қиматноке, ки аз молтаъминкунандагон ба анбор ворид шудааст, зерҳисобҳои 040, 041 ё 150 дебет карда шуда, зерҳисоби 150 кредит карда мешавад, агар масолеҳҳои қиматнок дар анбор нигоҳ дошта нашуда ба пудратчиён дода шаванд.

Аз рӯи ҳисоббаробаркунӣ бо молтаъминкунандагон дар дебети зерҳисоби 150 маблағҳои барои иҷрои корҳои сохтмонию васлгарӣ интиқолдодашуда ва арзиши конструксияҳо ва қисмҳо, масолеҳи сохтмонию барои иҷрои корҳо ба пудратчиён супоридашуда, нависонида шуда, дар ин сурат зерҳисобҳои 040, 041, 091, 097, 101, 102, 110, 111, 118 кредит карда мешавад. Ба маблағи иҷро намудаи корҳои сохтмонию васлгарии пудратчиён дар дебети зерҳисоби 203, 224 ва кредити зерҳисоби 150 қайдҳо гузаронида мешавад.

126. Дар зерҳисоби 153 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо харидорон ва супоришдиҳандагон барои корҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда» ҳисоббаробаркуниҳо бо харидорон ва супоришдиҳандагон аз рӯи корҳои иҷронамуда, хизматҳои расонидашуда ва маҳсулотҳои тайёрнамудаи муассиса ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар дебети зерҳисоби 153 арзиши ба харидорон ва супоришдиҳандагон пешниҳод намудаи муассиса аз рӯи маҳсулотҳои баровардашуда қору хизматрасонии иҷрошуда ва супоридашуда бо назардошти андози арзиши иловашуда нависонида мешавад, ва дар ин сурат зерҳисоби 401 кредит карда мешавад.

Дар кредити зерҳисоби 153 маблағи аз харидорон ва супоришдиҳандагон дохилшуда нависонида мешавад, ва дар ин сурат зерҳисобҳои 111, 118, 120, 155 кредит карда мешаванд.

127. Дар зерҳисоби 155 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои гирифташуда» маблағҳои пешпардохти ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз харидорон ва супоришдиҳандагон барои қору хизматрасонии иҷрошаванда, тайёр намудани маҳсулот гирифта шудаанд. Маблағи пешпардохтҳои гирифташуда дар кредити зерҳисоби 155 ва дебети зерҳисоби 111 нависонида мешавад. Маблағи пешпардохтҳои ҳангоми ҳисоббаробаркунӣ бо харидорон ва супоришдиҳандагон ҳисобӣ шуда, дар дебети зерҳисоби 155 ва кредити зерҳисоби 153 нависонида мешаванд.

128. Дар зерҳисоби «Ҳисоббаробаркуниҳо бо иҷрокунандагон аз рӯи корҳои иҷрошуда» ҳисоббаробаркуниҳо бо иҷрокунандагон ва зеричрокунандагон дар асоси шартнома бо супоришдиҳандагон барои иҷрои корҳои илмӣ – тафтишотӣ ва конструкторӣ – таҷрибавӣ ҷалб кардашуда, инчунин ҳисоббаробаркунӣ бо иҷрокунандагон аз рӯи дигар корҳо ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ба маблағе, ки ба иҷрокунандагон ва зеричрокунандагон барои корҳои иҷро намудаи онҳо интиқол дода шудааст, зерҳисоби 156 дебет карда шуда, зерҳисобҳои 091, 101, 111 кредит карда мешаванд, ба арзиши корҳои аз иҷрокунандагон ва зеричрокунандагон қабулшуда бошад зерҳисобҳои 200, 220 дебет карда шуда, зерҳисоби 156 кредит карда мешавад.

Ба арзиши қабулнамудаи маҳсулотҳои тайёркардашудаи иҷрокунандагон ва зеричрокунандагон дар муассиса зерҳисоби 044 дебет карда шуда, зерҳисоби 156 кредит карда мешавад.

129. Дар зерҳисоби 157 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои додашуда» ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои додашудаи

муассиса ба иҷрокунандагон ва зерҷрокунандагони дар асоси шартнома бо супоришдиҳандагон барои иҷрои корҳои илмӣ – тафтишотӣ ва конструкторӣ – таҷрибавӣ ҷалб кардашуда, инчунин пешпардохтҳои додашуда аз рӯи дигар корҳо ба ҳисоб гирифта мешавад.

Интиқол додани пешпардохт дар муассиса мутобиқи шартномаи басташудае, ки дар он ҳаҷми маблағи пешпардохт ва мӯҳлати интиқол додани он дарҷ карда шудааст, амалӣ карда мешавад.

Дар кредити зерҳисоби 157 дар мукотибот бо зерҳисоби 156 маблағи пешпардохтҳое, ки ҳангоми ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи корҳои иҷрошуда ҳисобӣ карда шудаанд, нависонида мешаванд.

Ҳисоби 16 «Ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони тахтиҳисоботӣ» Зерҳисоби 160 «Ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони тахтиҳисоботӣ»

130. Дар зерҳисоби 160 «Ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони тахтиҳисоботӣ» ҳисоббаробаркуниҳо ба шахсони тахтиҳисоботӣ аз рӯи пешпардохтҳои бо аъзори миллӣ ва хориҷӣ бо тартиби муқарраршуда додашуда ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Пешпардохтҳои тахти ҳисоботӣ танҳо ба кормандоне, ки дар муассисаи мазкур кор менамоянд, дода мешавад.

Пешпардохтҳои тахти ҳисоботӣ аз рӯи фармоиши роҳбари муассиса дар асоси дархости хаттии қабулкунанда бо нишон додани таъиноти пешпардохт ва мӯҳлате, ки барои он дода шудааст, дода мешаванд. Дар дархост оиди додани маблағҳои тахтиҳисоботӣ аз тарафи корманди муҳосибот рамзи гурӯҳбандии бучетии иқтисодии ҳароҷотҳо аз рӯи гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳароҷоти мазкур ба он бояд дохил карда шавад, гузошта шуда ва оиди барои пешпардохтҳои гузашта қарздор набудани шахси тахтиҳисоботӣ қайд гузошта мешавад.

Маблағҳои дадошудаи тахтиҳисоботӣ танҳо ба мақсадҳои ҳароҷот карда мешаванд, ки ҳангоми додани онҳо пешбинӣ шудаанд. Оиди ҳароҷоти маблағҳои пешпардохтӣ шахсони тахтиҳисоботӣ аз рӯи ш. 286 ҳисоботи пешпардохтӣ (бунакӣ) пешниҳод менамоянд, ки ба он ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳароҷотҳои мазкур замима мешаванд.

Дар муҳосибот ҳисоботҳои пешпардохтӣ ба таври арифметикӣ, инчунин дурустии ҳуҷҷатҳои барасмият даровардашуда ва ҳароҷоти маблағҳо аз рӯи таъиноти онҳо санчида мешавад.

Дар ин зерҳисоб инчунин ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохти музди меҳнат ба воситаи шахсони тахтиҳисоботии муассисаҳое, ки дар онҳо мутобиқи басти корӣ вазифаи ҳазиначӣ пешбинӣ нашудааст ё ки вақте ки маблағҳо ба ин мақсад мутобиқи тартиби амалкунанда ба номи роҳбари муассиса ба воситаи корхонаҳои алоқа ва ташкилоти кредитӣ интиқол дода мешаванд, ба ҳисоб гирифта мешавад.

Дар мақомотҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли дар ин зерҳисоб ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пешпардохтҳои ба шахсони тахтиҳисоботӣ додашуда барои пардохтани кӯмакпулиҳои якдаъфина ба нафақачиён, ба ҳисоб гирифта мешавад.

Бақияи истифоданашудаи пешпардохт бояд, ки на дертар аз се рӯзи баъди супоридани ҳисоботи пешпарадохтӣ баргардонида шавад. Ба шахсони тахтиҳисоботӣ додани пешпардохтҳои нав танҳо ҳангоми баргардонидани пешпардохти қабли додашуда гузаронида мешавад.

Дар ҳолати пешниҳод накардани ҳисоботҳои пешпардохтӣ оиди маблағҳои тахтиҳисоботии хароҷотшуда ё ки барнагардонидани бақияи пешпардохтҳои истифоданашуда ба хазина муассиса ҳуқуқ дорад, ки нигоҳдории маблағҳои мазкурро аз музди меҳнати шахсоне, ки пешпардохт гирифтаанд, бо риоя намудани талаботҳои, ки қонунгузори амалкунанда муқаррар намудааст, амалӣ намояд.

Ба маблағи ба шахсони тахтиҳисоботӣ додашуда зерҳисоби 160 дебет карда шуда, зерҳисоби 120 кредит карда мешавад.

Ба маблағҳои пешпардохтии хароҷотшуда ва бақияи маблағҳои тахтиҳисоботии баргардонидашуда қайдҳои зерин – кредити зерҳисоби 160 ва дебети зерҳисобҳои далхдори ҳисобҳои 06, 07, 09, 10, 11, 12, 18, 20, 21, 22 гузаронида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони тахтиҳисоботӣ дар варақаи ҷамъоваранда оиди ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони тахтиҳисоботӣ ш. 386 (ордери мемориалии 8) пеш бурда мешавад. Баҳисобгирӣ дар ин варақа бо усули тартибӣ пеш бурда мешавад. Аз рӯи ҳар як сатр насаби шахси тахтиҳисоботӣ, маблағи пешпардохти додашуда ва маблағи хароҷотҳои гузаронидашуда, инчунин маблағи истифоданашудаи пешпардохти дохилшаванда дарҷ карда мешавад. Баъди ба охир расидани моҳ ҷамъи умумӣ аз рӯи сутуни «Маблағи тасдиқшудаи хароҷот аз рӯи ҳисобот – кредити зерҳисоби 160» ва аз рӯи сутуни «Дебети зерҳисобҳои» ва «Қайдҳои дуюм» дар «Китоби асосӣ» дарҷ карда мешавад.

Дар муассисаҳои, ки шумораи на он қадар зиёди шахсони тахтиҳисоботӣ доранд, баҳисобгирии аналитикии ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи ҳар як шахси тахтиҳисоботӣ дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

Амалиётҳо оиди ҳисоббаробаркуниҳо бо шахсони тахтиҳисоботие, ки аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ ба дастамада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт амалӣ мегарданд, дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибии мазкур алоҳида пеш бурда мешаванд.

Ҳисоби 17. Ҳисоббаробаркуниҳо ба ҳар гуна қарздорон (дебиторон) ва қарзхоҳон (кредиторон)

131. Ҳисоби 17 ба зерҳисобҳои зерин тақсим мешавад:

170 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи камомадҳо»;

171 «Андози арзиши иловашуда аз рӯи ашёҳои қимматноки харидоришуда, корҳо ва хизматрасониҳо»;

172 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохтҳои махсус»;

173 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохтҳо бо бучет»;

174 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои, ки барои истифодаи муваққатии муассиса дохил шудаанд»;

175 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи дигар маблағҳо барои нигоҳдории корхона»;

177 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо депонентҳо»;

178 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон»

132. Дар зерҳисоби 170 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи камомадҳо» маблағи камомад ва дуздии маблаҳои пулӣ ва масолеҳи қиматнок, маблағи талафотҳо аз вайроншавии масолеҳи қиматноке, ки ба ҳисоби шахсони гунаҳкор бурда шудаанд ва дигар маблағҳое, ки бояд бо тартиби муқаррарӣ нигоҳ дошта шаванд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Андозаи зарари аз камомад ва дуздиҳо расонидашуда аз рӯи нархҳои дар лаҳзаи ошкоршавӣ амалкунанда муайян карда мешавад (мод. 13 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳисобгирии муҳосибӣ»).

Камомад ва дуздиҳои ошкоршудае, ки дар санади санчиш ё ки тафтиш нишон дода шудаанд, аз рӯи арзиши бозории масолеҳи қиматнок дар рӯзи маълум шудани зарар ба ҳисоби шахсони гунаҳкор бурда мешаванд. Дар давоми 15 рӯзи баъди муқаррар намудани камомад ва дуздиҳо маводҳо бояд ба мақомотҳои тафтишӣ барои хулосабарорӣ интиқол дода шаванд. Дар вақти қабул намудани қарори суд маблағи ба ҳисоби шахсони гунаҳкор бурдашуда мутобиқи варақаҳои иҷроӣ саҳеҳ карда шуда, дар регистрҳои баҳисобгирии муҳосибӣ инъикос карда мешавад.

Дар дебети зерҳисоби 170 маблағҳои ошкоршудаи камомад, дуздӣ, талафот ва ғ. аз рӯи арзиши бозорӣ дар мукотибот бо кредити зерҳисобҳои даҳдори маблағҳои пулӣ, масолеҳҳо, ҳисоббаробаркунӣ бо буҷет, маблағҳои мақсадноки барои нигоҳдории муассиса пешбинишуда, даромадҳои давраҳои оянда (аз рӯи объектҳои воситаҳои асосӣ, активҳои ғайримоддӣ ва ашёҳои камарзише, ки мутаносибан аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ, маблағҳои мақсаднок, маблағҳои аз ҳисоби фаъолияти соҳибкорӣ ба дастамада харидорӣ шудаанд) дохил карда мешаванд. Дар кредити зерҳисоби 170 маблағҳое нависонида мешаванд, ки барои барқарор намудани зарари ба муассиса расонидашуда дохил шудаанд. Дар ин сурат ба маблағи камомад ва дуздии маблағҳои пулӣ ва масолеҳҳо аз рӯи рамзҳои даҳлдори гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетҳои гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барқарор намудани хароҷотҳои ҳазинавӣ гузаронида мешавад. Маблағҳои барои барқарор намудани камомад ва дуздии объектҳои воситаҳои асосӣ, активҳои ғайримоддӣ ва ашёҳои камарзиш дохилшуда бояд ба даромади буҷетҳои даҳлдор интиқол дода шаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ин зерҳисоб дар карточкаи ш. 292 аз рӯи ҳар як шахси гунаҳкор бо нишон додани ному насаб, вазифа, санаи пайдо шудани қарз ва маблағи камомад пеш бурда мешавад.

133. Дар зерҳисоби 171 ««Андози арзиши иловашуда аз рӯи ашёҳои қиматноки харидоришуда, корҳо ва хизматрасониҳо» маблағҳои андози арзиши иловашудае, ки мутобиқи қонунгузориҳои амалкунанда барои харидорӣ намудани масолеҳи қиматнок, иҷрои қору хизматҳо дар асоси ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи молтаъминкунандагон аз ҳисоби маблағҳои

бучетӣ дар муассисаҳое, ки фаъолияти соҳибкориро амалӣ менамоянд, пардохт мегарданд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Мабалағҳои андози арзиши иловашудае, ки ба молтаъминкунандагон барои харидорӣ намудани масолеҳи қиматнок, қору хизматҳои аз ҳисоби бучет, инчунин дар асоси сметаи даромаду хароҷот аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок, даромадҳои бебозгашт ва маблағҳои аз ҳисоби фоида таъсис додашуда, маблағгузорӣ карда шудаанд, дар зерҳисоби 171 ба ҳисоб гирифта намешаванд ва набояд аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ рӯнида шаванд. Маблағҳои пардохтшудаи андози арзиши иловашуда дар ин сурат ба зиёд шудани арзиши масолеҳи қиматноки хародоришуда, қору хизматҳо аз рӯи рамзҳои дахлдори гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳо дохил карда мешаванд.

Дар дебити зерҳисоби 171 ва кредити зерҳисобҳои 156, 178 маблағи андози арзиши иловашуда аз рӯи масолеҳи харидорӣ намудаи муассиса аз молтаъминкунандагон ва иҷрои қору хизматрасониҳо инъикос карда мешавад.

Аз рӯи кредити зерҳисоби 171 ва дебити зерҳисоби 173 маблағи андози арзиши иловашудае, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз бучет (ба маблағи арзиши иловашудае, ки ба ҳаҷми масолеҳи хароҷотшуда ва қору хизматҳои аз рӯи супориш иҷрошуда дохил карда мешаванд) бояд пардохт гардад, инъикос карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 171 дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

134. Дар зерҳисоби 172 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохтҳои махсус» чунин ҳисоббаробаркуниҳо:

бо падару модарон барои нигоҳдории кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ;

барои нигоҳдории тарбиятгирандагон дар мактаб интернатҳо;

барои хӯроқи кӯдакон дар интернатҳои назди мактабӣ;

барои омӯзиши кӯдакон дар мактабҳои мусиқӣ ва дигар муассисаҳо;

бо кормандон барои хӯропулиҳои аз ҷои қору гирифтаи онҳо;

бо кормандон барои либосҳои махсуси қору, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

135. Пардохтҳо барои нигоҳдории кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ аз тарафи падару модарон аз рӯи қвитансия – хабарномаи ш. ПК – 4 (0308004) дар ҳисобҳои қушодаи муассиса дар мақомотҳои ҳазинадорӣ ё ки ташкилотҳои кредитӣ, ва дар ҳолатҳои алоҳида бошад ба муассисаҳои қудаконаи томактабӣ ба шахсоне, ки қабули маблағ ба онҳо воғузошта шудааст, амалӣ карда мешаванд. Ин шахсон бо фармони роҳбари муассиса таъин гардида, бо онҳо оиди масъулияти пурраи инфиродии моддӣ шартнома ба имзо расонида мешавад.

Ҳаҷми пардохтҳои моҳона барои нигоҳдории кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ бо тартиби муқаррарӣ муайян карда мешавад.

Ҳисоб намудани пардохтҳо дар асоси ҷадвали тақвими кории муассисаи кӯдаконаи томактабӣ ва табели иштироки (хузури) кӯдакон ш. 305 дар рӯзи якуми кории моҳи чорӣ гузаронида мешавад.

Ҳангоми аз тарафи падару модарон бевосита ба муассиса пардохтани маблағҳо ба онҳо хатти расид (квитансия) оиди пардохти маблағ дода мешавад. Маблағҳои қабулшуда аз тарафи шахсони ваколатдор бояд ба ҳисоби муассиса супорида шаванд. Харочот намудани ин маблағҳо бе супоридани пешакии онҳо ба ин ҳисобҳо иҷозат дода намешавад. Шахсоне, ки қабули маблағҳо ба онҳо вогузор карда шудааст, ӯҳдадоранд, ки ҳар даҳрӯза ба муҳосибот ҳуҷҷатҳои ташкилоти кредитиро оиди ба онҳо супоридани маблағҳо якҷоя бо хабарномаҳои дахлдор супоранд. Квитансия – хабарномаҳое, ки аз тарафи падару модарон пардохт нашудаанд, дар рӯзи охирини моҳи корӣ бояд ба муҳосибот баргардонида шаванд.

Ба маблағи ҳисобнамудаи пардохтҳо аз рӯи дебет зерҳисоби 172 ва кредити зерҳисоби 272 қайдҳо гузаронида мешаванд; ба маблағи дохилшуда аз падару модарон зерҳисоби 172 кредит карда шуда, зерҳисобҳои 110, 120 дебет карда мешаванд.

Баргардонидани маблағи падару модарон (ҳангоми хориҷ шудани кӯдакон аз ин муассисаҳо) дар асоси аризаи онҳо аз рӯи фармоиши роҳбари муассисаи кӯдаконаи томактаби амалӣ карда мешавад. Ариза бо фармоиши роҳбари муассисаи кӯдаконаи томактабӣ якҷоя бо табели баҳисобгирии иштироки кӯдакон ба муҳосибот пешниҳод мегардад. Баргардонидани маблағ ба воситаи хазина ё ки интиқоли почтавӣ сурат мегирад. Маблағҳои баргардонидашуда дар дебети зерҳисоби 172 ва кредити зерҳисобҳои 120 ё ки 110 нависонида мешаванд. Ҳамзамон қайди «Сторно» аз рӯи дебети зерҳисоби 172 ва кредити зерҳисоби 272 гузаронида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоббаробаркунӣ барои нигоҳдории кӯдакон дар варакаи ҳисоббаробаркунӣ бо падару модарон барои нигоҳдории кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ ш. 327 пеш бурда мешавад.

Варақа метавонад барои як сол ё ки нимсола бо ҷойгир намудани нишондихандаҳо аз рӯи сутунҳои 3- 10 барои ҳар як моҳ дар варақаҳои замиравӣ тартиб дода шавад.

Дар асоси маълумотҳои варакаи ш. 327 ордери мемориалии 15 (ш. 406) тартиб дода мешавад.

136. Пардохт барои нигоҳдории кӯдакон дар мактабҳо аз тарафи падару модарон ҳар моҳ, на дертар аз рӯзи 10 - уми моҳи чорие, ки пардохт гузаронида мешавад, сурат мегирад.

Ҳаҷми (андозаи) пардохти моҳона барои нигоҳдории тарбиятгирандагон бо тартиби муқарраршуда муайян карда мешавад. Ҳуҷҷатҳо оиди муайян намудани ҳаҷми пардохт барои нигоҳдории тарбиятгирандагон ҳангоми пешниҳод намудани ариза ба муассисаҳои интернатӣ, ва минбаъд бошад – дар мӯҳлатҳои муқарраршуда пешниҳод карда мешаванд.

Ҳангоми аз мактаб – интернатҳо хориҷ намудани тарбиятгиранда (бо сабабҳои беморӣ, дар натиҷаи иваз намудани ҷои истиқомат ва бо дигар сабабҳо) маблағи барои нигоҳдории ӯ пардохташуда бояд барои шумораи дахлдори рӯзҳои моҳи мазкур баргардонидани шавад. Баргардонидани маблағҳои барзиёдати гузаронидашуда барои нигоҳдории тарбиятгирандагон дар муассисаҳои интернатӣ дар асоси аризаи онҳо ба мақомотҳои иҷроқунандаи буҷетҳои дахлдор оиди баргардонидани маблағ то лаҳзаи ба анҷомрасии мӯҳлатҳои муқарраршудаи дохишавии ин маблағҳо ба буҷет гузаронида мешавад.

Пардохтҳо барои нигоҳдории тарбиятгирандагон аз рӯи қвитансия – хабарнома ш. ПК – 4 (0308004) ба мақомотҳои ҳазинадорӣ ё ки ташкилотҳои кредитӣ бо мақсади дар оянда интиқол додани онҳо ба ҳисоби муассисаи мазкур ё ки мақомоти ҳазинадорӣ супорида мешаванд. Пардохтҳо метавонанд, ки ба ҳазинаи мактаб – интернатҳо дар асоси ордери даромади ҳазинавӣ супорида шаванд. Маблағҳои қабулшуда ҳар рӯз бояд ба ҳисоби муассиса гузаронида шаванд. Маблағҳои ба ҳисоби мактаб – интернатҳо дохилшаванда ба даромади буҷети дахлдор интиқол дода мешаванд. Ба маблағи пардохтҳои дохилшаванда зерҳисоби 172 кредит карда шуда, зерҳисобҳои 091, 101, 120 дебет карда мешаванд. Ба маблағи барои рӯзҳои ҳақиқии вучуддоштаи тарбиятгирандагон дар мактаб – интернатҳо ҳисоб намудаи пардохтҳо зерҳисоби 172 дебет карда шуда, зерҳисоби 173 кредит карда мешавад. Ба маблағҳои, ки ба даромади буҷет дохил карда шудаанд зерҳисоби 173 дебет карда шуда, зерҳисобҳои 091, 101 кредит карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоббаробаркунӣ бо падару модарон дар варақаи ш. 327 пеш бурда мешавад.

137. Пардохтҳо барои хӯроки кӯдакон дар интернатҳои назди мактабӣ аз тарафи падару модарон ҳар моҳ, на дертар аз рӯзи 5 – уми моҳи ҷорӣ супорида мешавад. Ҳисоб намудани пардохтҳо барои хӯроки кӯдакон дар асоси рӯйхати аз рӯи гурӯҳҳо тартиб додашуда, ки ба он муррабӣ ва директори мактаб имзо гузоштаанд, гузаронида мешавад.

Пардохтҳо барои нигоҳдории кӯдакон аз рӯи қвитансия – хабарнома ш. ПК – 4 (0308004) ба ташкилотҳои кредитӣ бо мақсади дар оянда интиқол додани онҳо ба ҳисоби маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба дастамада супорида мешаванд.

Пардохтҳо метавонанд, ки дар мавридҳои махсус ба ҳазинаи мактаб ё ки ба шахси бо имзои директор ваколатдоршуда супорида шаванд. Харочот намудани маблағҳои мазкур ба супоридани пешакии онҳо ба ҳисоби нишондодашуда манъ аст.

Ҳангоми дар интернатҳо мавҷуд будани биноҳои озуқаворӣ пардохтҳо метавонанд, ки дар шакли маҳсулотҳои хӯрокворӣ қабул карда шаванд.

Қабул намудани маҳсулотҳои хӯрокворӣ аз падару модарон аз рӯи борхатномаи (талабномаи) ш. 434, дар се нусха тартиб дода шаванда, ки аз онҳо: нусхаи якум ба муҳосибот, дуум – ба шахси масъулиятноки моддӣ ва сеюм – ба шахси супорандаи маҳсулот дода мешавад, амалӣ мегардад.

Ба маблағи пардохтҳои барои хӯроки хонандагон ҳисобкардашуда дар дебити зерҳисоби 172 ва кредити зерҳисоби 272 қайдҳо гузаронида мешавад. Ба маблағи пардохтҳои дохилшуда зерҳисоби 172 кредит карда шуда, зерҳисобҳои 110 ё ки 120, 061 (агар ба ҷои пардохтҳо маҳсулоти хурукворӣ дохил шуда бошад) дебет карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ҳисоббаробаркуниҳо бо падару модарон дар варақаи ш. 327 пеш бурда мешавад.

138. Баҳисобгирии ҳисоббаробаркуниҳо бо падару модарон барои омӯзиши кӯдакон дар мактабҳои мусиқӣ ва дигар муассисаҳо бо тартиби пешбининамудаи банди 135 Дастурамали мазкур татбиқ карда мешавад. Ба маблағи пардохтҳои барои омӯзиши кӯдакон ҳисобкардашудаи падару модарон дар дебити зерҳисоби 172 ва кредити зерҳисоби 272 қайдҳо гузаронида мешавад. Ба маблағи пардохтҳои аз падару модарон дохилшуда зерҳисоби 172 кредит карда шуда, зерҳисобҳои 110 ё ки 120 дебет карда мешаванд.

139. Ҳисоббаробаруниҳо бо кормандон барои хӯропулиҳои аз ҷои кор гирифтаи онҳо ба кормандони ҳамон муассисаҳое (беморхонаҳо, муассисаҳо қудаконаи томактабӣ, хона – интернатҳо барои маъҷубон ва кӯҳансолон ва дигар муассисаҳо) гузаронида мешавад, ки мутобиқи қонунгузори амалқунанда додани хӯроқпулиҳо ба кормандон иҷозат дода шудааст, дар ҳолате ки дар ҷои воқеъгаштаи муассисаҳои мазкур муассисаҳои хӯроқи умумӣ вучуд набошад.

Ҳангоми ҳисоббаробарқунӣ бо кормандон аз рӯи хӯроқпулиҳои гирифташуда дар дебити зерҳисоби 172 арзиши хароҷотшудаи маҳсулоти хӯроқворӣ (зерҳисоби 061) ва дар кредит бошад – маблағи пешпардохтие, ки аз кормандон барои хӯроқ гирифта шудааст (зерҳисоби 120).

Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи хӯроқворӣ дар варақаи гардишии ш. 285, ки дар он насаб ва исми хоси кормандон дарҷ карда мешавад, пеш бурда мешавад.

140. Тартиби баҳисобгирии ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи либосҳои махсуси корӣ аз тарафи мақомотҳои дахлдори ҳокимияти иҷроия дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

141. Дар зерҳисоби 173 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи пардохтҳо бо бучет» ҳисоббаробаркуниҳо бо бучет аз рӯи:

андозҳои нигоҳдошташуда аз музди меҳнат; маблағҳои дохилшуда аз фурӯши воситаҳои асосӣ: биноҳо, иншоотҳо, дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда, масолаҳҳоте, ки аз ба қисмҳо ҷудо намудани воситаҳои асосӣ (онҳо) ворид шудаанд ва мутобиқи қонунгузори амалқунанда бояд ба даромадҳои бучет интиқол дода шаванд;

пардохтҳо барои нигоҳдории кӯдакон дар мактаб – интернатҳо;

андоз ва пардохтҳои муқаррарнамудаи санадҳои қонунгузорӣ;

маблағҳои ошкоршудаи камомад, дуздӣ аз рӯи объектҳои воситаҳои асосӣ, активҳои ғайримоддӣ ва ашёҳои қиматнок;

дигар дохилшавиҳо пеш бурда мешавад.

Маблағҳои ҳисобкардашудаи андоз ва пардохтҳо ба бучет дар кредити зерҳисоби 173 ва дебети зерҳисобҳои ҳисобҳои дахлдори 15, 17, 18, 22, 40, 41 дарҷ карда мешавад. Ба даромади бучет интиқол додани маблағҳои ҳисобкардашуда дар дебети зерҳисоби 173 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11 инъикос карда мешавад.

Дар дебети зерҳисоби 173 аз рӯи андози арзиши иловашуда аз кредити зерҳисоби 173 маблағи ААИ, ки ба молтаъминкунандагон пардохта шуда, бо тартиби муқарраршуда барои талофӣ намудан аз бучет қабул шудаанд, дарҷ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ дар доираи намудҳои ҳисоббаробаркунӣ дар картоҷаҳои бисёрсутунаи ш. 283, ш. 0512026 ё ки ш. 292 пеш бурда мешавад.

142. Дар зерҳисоби 174 «Ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи маблағҳое, ки барои истифодаи муваққатии муассиса дохил шудаанд» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки ба истифодаи муваққатии муассиса дохил шуда, ҳангоми ба вучуд омадани шартҳои муайян бояд баргардонида шаванд.

Ин маблағҳо дар ҳисобҳои ташкилотҳои кредитӣ нигоҳ дошта шуда, аз рӯи шартҳои мавҷуда ба номи шахсон ё ки ташкилотҳое, ки маблағҳои мазкур ба онҳо тааллуқ доранд аз рӯи супоришномаҳои пардохтӣ интиқол дода мешаванд.

Дар кредити зерҳисоби 174 маблағҳои ба ихтиёри муваққатии муассиса дохилшаванда дарҷ карда мешаванд ва дар ин ҳолат зерҳисобҳои 114 ё ки 120 дебет карда мешаванд. Дар дебети ин зерҳисоб маблағҳое дарҷ карда мешаванд, ки аз рӯи таъинот дода ё интиқол карда шудаанд.

Баҳисобгирии аналитикии маблағҳое, ки муваққатан ба ихтиёри корхона дохил шудаанд, аз рӯи ҳар як қабулкунандаи маблағ дар варақаи гардишии ш. 285 пеш бурда мешавад.

143. Дар зерҳисоби 175 «Ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи дигар маблағҳо барои нигоҳдории корхона» маблағҳои ҳисобкардашудаи пардохтҳое, ки аз: шахсони ҳуқуқӣ дар доираи иҷроиши бучет барои маблағгузорӣ намудани хароҷотҳои муассиса равона мешаванд (пардохтҳои иҷоравӣ барои истифодаи амволи манкули давлатӣ, ки ба муассисаҳои илмӣ, муассисаҳои маориф, муассисаҳои тандурустӣ, осорхонаҳои давлатӣ, муассисаҳои давлатии фарҳангӣ ва санъат ва ғайра вобаста карда шудаанд); аз шахсони ҳуқуқӣ ва воқеъӣ барои хизматҳои расонидашудае, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ба фаъолияти соҳибкорӣ дохил намешаванд; аз донишҷуён ва аспирантон – барои истиқомат дар хобгоҳҳо, бояд дохил шаванд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағи ҳисобкардашудаи пардохтҳое, ки аз шахсони ҳуқуқӣ дар доираи иҷроиши бучет барои маблағгузорӣ намудани хароҷотҳои муассиса равона мешаванд, аз рӯи дебети зерҳисоби 175 ва кредити зерҳисоби 173 гузаронида мешаванд; даромад шудани маблағҳои мазкур аз рӯи дебети 091 ва кредити зерҳисоби 141 дарҷ карда мешаванд. Ҳамзамон аз рӯи маблағи мазкур қайдҳои дуюм аз рӯи дебети зерҳисоби 173 ва кредити зерҳисоби 175 гузаронида мешавад.

Маблағи ҳисобкардашудаи пардохти хизматҳои расонидашудае, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ба фаъолияти соҳибкорӣ дохил намешаванд, аз рӯи дебити зерҳисоби 175 ва кредити зерҳисоби 270 гузаронида мешаванд. Маблағҳои мутобиқи шартнома дохилшаванда аз рӯи дебити зерҳисобҳои 110, 120 ва кредити зерҳисоби 175 инъикос карда мешаванд.

Маблағи ҳисобкардашудаи пардохтҳо барои истиқомати хонандагон, донишҷуён ва аспирантон дар хобгоҳҳо аз рӯи фаъолияти аз буҷет маблағгузоришаванда аз рӯи дебити зерҳисоби 175 ва кредити зерҳисоби 140 гузаронида мешавад. Дохил шудани пардохтҳо аз рӯи дебити зерҳисобҳои 091, 101, 120 ва кредити зерҳисоби 175 гузаронида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 175 дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хизматрасониҳои омӯзиши пулакӣ дар варақаи гардишӣ аз рӯи ҳисоббаробаркуниҳо барои омӯзиши пулакии донишҷуён ш. 809, пардохтҳо барои истиқомат дар хобгоҳҳо – дар варақаи гардишии ш. 285 пеш бурда мешавад.

144. Дар зерҳисоби 177 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо депонентҳо» маблағи музди меҳнат ва идрорпулиҳое, ки дар мӯҳлати муқарраршуда гирифта нашудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағи музди меҳнат ва идрорпулиҳое, ки дар мӯҳлати муқарраршуда гирифта нашудаанд, дар кредити зерҳисоби 177 ва дебити зерҳисоби 180 ё ки 181 дарҷ карда шуда, ва дар мӯҳлатҳои муқарраршуда ба ҳисобҳои дахлдори ташкилотҳои кредитӣ супорида мешаванд. Дар ин ҳолат аз рӯи дебити зерҳисобҳои 091, 101, 110, 111 ва кредити зерҳисоби 120 қайдҳо гузаронида мешаванд. Ба маблағи депонентии додашуда зерҳисоби 177 дебет карда шуда, зерҳисоби 120 ё 160 кредит карда мешавад.

Дар дебити зерҳисоби 177 инчунин маблағи қарзҳои депонентие, ки мӯҳлати умумии даъвоёшон гузаштааст дарҷ карда мешаванд. Маблағҳои мазкур ба зиёд намудани маблағҳои хавасмандгардонии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ, маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо (зерҳисоби 240, 270) дохил карда мешаванд.

Баҳисобгирии маблағҳои депонентӣ аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо дар китоби баҳисобгирии аналитикии музди меҳнат ва идрорпулиҳои депониронидашаванда ш. 441 пеш бурда мешавад. Қайдҳо дар ин китоб аз рӯи ҳар як депонент гузаронида мешавад. Дар сутунҳои дахлдори «Кредит» бояд моҳ ва соли пайдошавии қарзҳо, рақами варақаҳои пардохтӣ (пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ) ва маблағҳо дарҷ карда шуда, дар сутуни «Дебет» бошад дар муқобили насаби депонент рақами ордери хароҷоти ҳазинавӣ ва маблағи пардохтшуда нависонида мешавад.

Дар охири моҳ дар китоби ш. 441 маблағи умумӣ аз рӯи сутунҳои «Кредит» ва «Дебет» ҳисоб карда шуда, ба аввали моҳи оянда бақияи кредитӣ бароварда мешавад.

145. Дар зерҳисоби 178 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон» ҳисоббаробаркуниҳо ба ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон, аз

он чумла ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон барои таъмини маҳсулоти хӯрокворӣ, дорувориҳо ва ғ. ба ҳисоб гирифта мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи зерҳисоби 178 дар варакаи чамъоваранда аз рӯи ҳисоббаробаркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон ш. 408 (ордери мемориалии б), ки дар он барои ҳар як қарздор ё ки қарзхоҳ шумораи сатрҳои зарурӣ оиди инъикос намудани амалиётҳо дар давоми моҳ чудо карда шудааст, пеш бурда мешавад. Қайдҳо дар он аз рӯи ҳар як ҳуҷҷат бо тартиби зерин гузаронида мешавад: дар аввали ҳар як моҳ аз варакаи чамъоварандаи моҳи гузашта дар сутунҳои 2 – 6 маълумоти ҳисобҳое, ки аз рӯи онҳо аз рӯи ҳар як қарздор ва қарзхоҳ масолеҳи қиматнок гирифта ё ки хизматҳо расонида нашудаанд, дарҷ карда мешаванд.

Ба андозаи пардохт намудани ҳисобномаи молтаъминкунанда дар асоси супоришномаи пардохтӣ қайдҳо дар сутунҳои 7 – 12 аз рӯи ҳар як қарздор ва қарзхоҳ гузаронида мешаванд. Маблағи пешпардохтҳое, ки мутобиқи шартномаҳо интиқол дода шудаанд, низ дар ин сутунҳо ба қайд гирифта мешаванд. Ба маблағи масолеҳи қимматноки харидоришуда ва хизматҳои расонидашуда дар кредити зерҳисоби 178 дар сутунҳои 13 – 15 аз рӯи ҳамон сатре, ки қарзҳо дар он сабт шудаанд ва дар дебети зерҳисобҳои дахлдори сутунҳои 16 – 26 қайдҳо гузаронида шуда, қайдҳои дуҷум бошад аз рӯи сутунҳои 27 – 29 инъикос карда мешаванд. Баъди ба охир расидани моҳ чамъи умумӣ ва маълумотҳои сутунҳои 15 – 29 ҳисоб карда шуда, дар «Китоби асосӣ» нависонида мешаванд.

Дар сутунҳои 30 – 31 аз рӯи ҳар як сатр бақия ба охири моҳ бароварда мешавад.

Баҳисобгирии ҳисоббаробаркуниҳо бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон метавонад дар карточкаи ш. 292 пеш бурда шавад.

Ҳисоби 18 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо»

146. Дар ин ҳисоб ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон аз рӯи музди меҳнат, кӯмакпулиҳо аз рӯи корношоямии муваққатӣ, ҳомиладорӣ ва таваллуд ва дигар пардохтҳое, ки қонунгузори амалкунанда пешбинӣ намудааст, ҳисоббаробаркуниҳо бо донишҷӯён, аспирантон ва хонандагон аз рӯи идрорпулиҳо, инчунин дигар пардохтҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҳисоби 18 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо» ба зерҳисобҳои зерин тақсим мешавад:

180 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи музди меҳнат»;

181 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи идрорпулиҳо»;

183 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон аз рӯи интиқолҳои ғайринақдӣ ба ҳисобҳои чамъшаванда дар муассисаҳои кредитӣ»

184 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон оиди интиқолҳои ғайринақдӣ аъзоҳақӣ аз рӯи шартномаҳои суғуртаи ихтиёрӣ»;

185 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо аъзоёни иттифоқи касаба аз рӯи интиқоли ғайринақдӣ маблағҳо оиди аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба»;

187 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи ҳуччатҳои иҷроӣ ва дигар ҳуччатҳо, дигар ҳисоббаробаркуниҳо»;

188 «Ҳисоббаробаркунӣ бо хизматчиёни ҳарбӣ аз рӯи кӯмакпулиҳо ва дигар пардохтҳо»;

189 «Дигар ҳисоббаробаркуниҳо барои корҳои иҷрошуда».

147. Дар зерҳисоби 180 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи музди меҳнат» ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандони дар ҳайати рӯйхати муассисаҳо вучудошта ва вучуднадошта аз рӯи ҳамаи намудҳои музди меҳнат, мукофотпулиҳо, кӯмакпулиҳо аз рӯи корношоямии муваққатӣ, аз рӯи ҳомиладорӣ ва таваллуди кудак, аз рӯи нигоҳубини кудак то расидани онҳо ба синни 1, 5 солагӣ, инчунин аз рӯи дигар намуди даромадҳои дохилшуда ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ҳисоб намудани музди меҳнат ва кӯмакпулиҳо дар як моҳ як бор гузаронида шуда ва дар ҳисобгирӣ дар рӯзи охири моҳ инъикос карда мешавад.

Барои ҳисоб намудани музди меҳнат чунин ҳуччатҳо заруранд: фармони роҳбари муассиса дар бораи ба кор қабул намудан, озод намудан ва гузариши кормандон мутобиқи ҳайатҳои бастӣ (штатами) ва меъёрҳои музди меҳнати тасдиқшуда, табели баҳисобгирии вақти корӣ ва ҳисоббаробаркунии музди меҳнат ш. 421, ва дигар ҳуччатҳо.

Табел аз тарафи шахсоне, ки бо фармон таъин шудаанд, ҳар моҳ аз рӯи шакли тасдиқшуда дар шакли умумии муассисавӣ ё ки вобаста ба тобеъиятҳои сохторӣ (шӯъбаҳо, факултаҳо, лабораторияҳо ва ғ.) пеш бурда мешавад. Аз рӯи табел шумораи рӯзҳои (соатҳои) коркардашуда ба охири моҳ муайян карда шуда, ҳисоббаробаркунии пардохти онҳо гузаронида мешавад.

Табелҳои пуркардашуда ва дигар ҳуччатҳои бо имзоҳои дахлдор ба расмият даровардашуда, дар мӯҳлатҳои муқарраршуда барои ҳисоб намудани музди меҳнат ба муҳосибот супорида мешаванд.

Мутобиқи қонунгузори амалкунанда маблағи музди меҳнат на камтар аз ҳар ниммоҳа пешпардохт карда мешавад (мод. 108 Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон).

Тартиби пардохтҳои пешпардохтӣ дар асоси шартномаҳои меҳнати коллективӣ (инфироӣ) муайян карда мешаванд.

Ҳисоб намудани музди меҳнати моҳона ва пардохтҳо барои нимаи дуҷуми моҳ аз рӯи варақаи пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ ш. 49 амалӣ карда мешавад. Дар варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ чунин маълумотҳо дарҷ карда мешаванд: рақами табелӣ, насаб ва инисиалҳои кормандон, маблағи ҳисобкардашудаи музди меҳнат ва кӯмакпулиҳо, пешпардохтҳои додашуда, андозҳои нигоҳдошташуда ва дигар маблағҳо.

Ҳисоббаробаркунӣ бо кормандон ҳангоми аз кор рафтани онҳо ки озод шудани онҳо дар ш. 425 Дастхат – ҳисоббаробаркунӣ оиди додани рухсатии меҳнатӣ (озодкунӣ) пеш бурда мешавад. Рақам ва санаи дастхат бояд бо рақам ва санаи фармон оиди рухсатии навбатӣ ё ки озодкунӣ мувофиқат наояд. Маблағҳои ин ҳисоббаробаркуниҳо дар варақаи пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ, ки барои моҳи қорӣ кушода шудааст, дарҷ

карда мешаванд. Дар он ҳолатҳое, ки ҳисоббаробаркуниҳои якҷаъфаина аз рӯи музди меҳнат ҳангоми ба рӯҳсатии меҳнати рафтани ӯ ки озодкунии кормандон ба тартиб додани ҳисоббаробаркуниҳои умумӣ мувофиқат наменамоянд, пардохтҳои давраи байни ҳисоббаробакуниҳо дар асоси варақаи пардохтӣ барои додани пешпардохтҳо ва музди меҳнат ш. 389 ӯ ки ордери хароҷоти ҳазинавӣ гузаронида мешаванд. Маблағҳои ҳисобкардашуда ва пардохташуда аз рӯи ин ҳисоббаробаркуниҳо ба варақаи пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии моҳи ҷорӣ дохил карда мешавад. Дар ин ҳолат аз рӯи сутунҳои «Маблағи пардохт» дар муқобили насаб (фамилия) хат кашида шуда, маблағи пардохтгардида бошад дар сутуни «Пардохтҳо дар давраи байни ҳисоббаробаркуниҳо» дарҷ карда мешавад.

Варақаҳои пардохтӣ ва пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии аз тарафи кормандоне, ки ин варақаҳоро тартиб медиҳанд ва месанҷанд ба имзо расонида мешавад. Додани иҷозат оиди пардохти музди меҳнат аз тарафи роҳбар ва сармуҳосиби муассиса ба имзо расонида мешавад.

Дар муҳосиботи марказонидашуда варақаҳои пардохтӣ ва пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии барои ҳар як муассисаи хизматрасон алоҳида тартиб дода шуда, аз тарафи роҳбари муассисаи дахлдори хизматрасон, роҳбари гурӯҳ ва иҷрокунандаи варақа ба имзо расонида мешавад. Додани иҷозат дар варақаи пардохтии ш. 389 оиди пардохти музди меҳнат, аз тарафи роҳбар ва сармуҳосиби муассисае, ки дар он муҳосиботи марказонидашуда созон дода шудааст, ба имзо расонида мешавад.

Баъди гузаштани мӯҳлати пардохт ҳазиначӣ ӯҳдадор аст, ки дар варақаҳои пардохтӣ ва пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии дар муқобили насаби шахсоне, ки музди меҳнати онҳо пардохт нашудааст, штамп (муҳр) ӯ ки қайди дастии «Депонентишуда» гузорад ва феҳрасти маблағҳои депонентиро ш. 414 тартиб диҳад. Дар охири варақа ҳазиначӣ оиди маблағҳои ҳақиқии пардохташуда ва маблағҳои гирифтанишудаи музди меҳнат, муқоисаи ин маблағҳо бо ҷамъии умумии варақаҳои пардохтӣ ва пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии навиштаҷот гузошта, онро бо имзои худ тасдиқ менамояд. Агар маблағҳо аз тарафи на ин ки ҳазиначӣ, балки дигар кас пардохта шуда бошанд, онҳо дар варақа иловатан навиштаҷоти зерин «Маблағро аз рӯи варақа додам – вазифа, имзо, рамзкушоии имзо) иҷро карда мешавад. Баъди санҷиши ҷиддии қайдҳои дар варақаҳои пардохтӣ ва пардохтӣ - ҳисоббаробаркунии гузошташудаи ҳазиначӣ ва ҳисоб намудани маблағҳои пардохташуда ва депониронидашуда ба маблағҳои додашудаи музди меҳнат ордери хароҷоти ҳазинавӣ тартиб дода мешавад, ки ба тартиби муқарраршуда ба расмият дароварда шуда, дар китоби (журнали) бақайдгирии ҳуҷҷатҳои ҳазинавии даромаду хароҷот ба қайд гирифта мешавад. Дар варақаҳои пардохтӣ ва пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии сана ва рақами ордери хароҷоти ҳазинавие, ки аз рӯи он маблағҳо аз ҳисоби ҳазина соқит гардонида шуданд, гузошта мешавад.

Маблағҳои депониронидашуда дар рӯзи дигари пардохтани музди меҳнат ба ҳисобе, ки муассиса дар ташкилоти кредитӣ кушодааст, супорида шуда ва ба маблағи супоридашуда ордери хароҷоти ҳазинавӣ тартиб дода мешавад.

Барои дастрас намудани маълумотҳо оиди музди меҳнати корманд карточка – маълумотномаи ш. 417 пеш бурда мешавад, ки дар он дар баробари маълумотҳои умумӣ дар бораи корманд, ҳар моҳ аз рӯи тамоми сарчашмаҳои маблағҳои ҳисоббардашудаи музди меҳнат вобаста ба намудҳои он, тамоми намудҳои маблағҳои нигоҳдошташуда ва маблағи пардохт инъикос карда мешаванд.

Ба маблағҳои ҳисоббардашудаи музди меҳнат ва кӯмакпулиҳо қайдҳои зерин - кредити зерҳисоби 180 ва дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 19, 20, 21, 22 гузаронида мешавад.

Маблағҳои пардохташудаи музди меҳнат ва кӯмакпулиҳо, нигоҳдорихое, ки бо тартиби муқарраршуда гузаронида шудаанд, дар дебити зерҳисоби 180 ва кредити зерҳисобҳои 120, 160 ва зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 17, 18 ва 19 дарҷ карда мешаванд.

Дар асоси варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ ордери мемориалии 5 тартиб дода мешавад. Дар муассисаҳое, ки дар онҳо якчанд варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ тартиб дода мешаванд ва дар муҳосиботи марказонидашуда дар асоси ин варақаҳо аз рӯи ш. 405 (ордери мемориалии 5) маҷмӯи маълумотҳо тартиб дода шуда, оиди варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробаркунии маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба даст омада маҷмӯи алоҳида аз рӯи ш. 405 тартиб дода мешавад. Ба ордери мемориалии тамоми ҳуҷҷатҳое, ки барои додани музди меҳнат асос мебошанд (табели истифодабарии вақти корӣ, нусхаи фармонҳо оиди қабул намудан ба кор, озодкунӣ ва ғ), бояд замима карда шаванд.

Варақаҳои беморӣ (варақаҳои корношоямӣ) дар чӯзгирҳои (папкаҳои) алоҳида дӯхта шуда, ба тартиби хронологӣ аз аввали сол рақамгузорӣ карда мешаванд. Дар ҳар як варақаи корношоямӣ рақами варақаи пардохтӣ – ҳисоббаробаркуние, ки барои ҳисоб намудани он дохил карда шудааст, гузошта мешавад.

148. Дар зерҳисоби 181 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо идроргирандаҳо» ҳисоббаробаркуниҳо бо донишҷуён, аспирантон, докторантҳои муассисаҳои олии таълимӣ, муассисаҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва хонандагони техникумҳо, омӯзишгоҳҳо, мактабҳо, шунавандагони курсҳо ва ғ., аз рӯи идрорпулиҳои онҳо ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ҳисоб намудан ва пардохти идрорпулиҳо дар варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ дар асоси фармонҳо дар як моҳ як бор гузаронида мешавад.

Барасмиятдарории варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробаркунӣ оиди пардохтани музди меҳнат ба тартибипешбиниамудаи банди 147 – и Дастурамали мазкур амалӣ карда мешавад.

Ба маблағи ҳисоббардашудаи идрорпулӣ дар кредити зерҳисоби 181 қайдҳо гузаронида шуда, дар дебити ин зерҳисоб бошад маблағҳои нигоҳдорихои гузаронидашуда аз рӯи варақаҳои иҷроишӣ, идрорпулиҳои пардохташуда ва дар мӯҳлаташ гирифтанишуда дарҷ карда мешаванд.

Карточкаи ҳисоби шахсии идроргиранда аз рӯи шакле, ки Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, пеш бурда мешавад.

149. Дар зерҳисоби 183 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон аз рӯи интиқолҳои ғайринақдӣ ба ҳисобҳои чамъшаванда (пасандозҳо) дар муассисаҳои кредитӣ» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар асоси дархости хаттии ҳар як корманди алоҳида, ки хоҳиши интиқол додани музди меҳнати худро ба ҳисобҳои чамъшаванда (пасандозҳо) дар муассисаҳои кредитӣ ба роҳи ғайринақдӣ дорад, аз музди меҳнати онҳо нигоҳ дошта шудааст.

Ба маблағи нигоҳдошташудаи кормандон аз музди меҳнат барои интиқоли онҳо ба ҳисоби пасандозҳо зерҳисоби 183 кредит карда шуда, зерҳисоби 180 дебет карда мешавад. Дар дебети зерҳисоби 183 маблағҳои интиқолдодашуда ба ҳисобҳо оиди пасандози кормандон дар ташкилотҳои кредитӣ дарҷ карда шуда, дар ин ҳолат зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11 кредит карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ин зерҳисоб аз рӯи ҳар як ташкилоти алоҳидаи кредитӣ дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад. Ҳангоми нисбатан зиёд будани пасандозчиён баҳисобгирӣ аз рӯи ҳар як шахс ва ҳар як ташкилоти кредитӣ дар варакаи гардишии ш. 285 пеш бурда мешавад.

150. Дар зерҳисоби 184 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо кормандон оиди интиқолҳои ғайринақдии аъзоҳаққӣ аз рӯи шартномаҳои суғуртаи ихтиёрӣ» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз рӯи супоришоти кормандон барои пардохтҳои суғуртавӣ аз рӯи шартномаҳои суғуртаи ихтиёрӣ бо роҳи ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ бо ташкилотҳои суғурта аз музди меҳнати онҳо нигоҳ дошта шудаанд.

Нигоҳдории пардохтҳои суғуртавӣ аз музди меҳнати кормандон ва интиқол додани онҳо ба ҳисоби мақомотҳои суғурта дар асоси рӯйхат ва супоришоти агенти суғурта, ки бо тартиби муқарраршуда ба меҳосиботи муассиса пешниҳод шудааст, гузаронида мешавад.

Дар кредити зерҳисоби 184 ва дебети зерҳисоби 180 маблағҳое дарҷ мегарданд, ки аз музди меҳнат нигоҳ дошта шудаанд.

Маблағҳои ба ҳисоби мақомотҳои суғурта интиқолдодашаванда дар дебети зерҳисоби 184 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11 дарҷ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 184 аз рӯи ҳар як мақомоти суғурта дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

151. Дар зерҳисоби 185 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо иттифоқи касаба аз рӯи интиқоли ғайринақдии маблағҳо оиди пардохти аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба» аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба, ки аз музди меҳнат нигоҳ дошта шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд ва дар ин ҳолат системаи ҳисоббаробаркунии бо ташкилоти иттифоқҳои касаба бояд бо роҳи ғайринақдӣ сурат гирад.

Нигоҳдории аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба дар асоси мавҷуд будани дархостҳои хаттии аъзоёни иттифоқи касаба оиди аз онҳо бо роҳи

ғайринақдӣ қабул намудани аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба гузаронида мешавад.

Маблағҳои аз музди меҳнат барои пардохти аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба нигоҳдошташуда дар кредити зерҳисоби 185 ва дебити зерҳисоби 180 дарҷ карда мешаванд. Ба маблағҳои интиқолдодашуда зерҳисоби 185 дебет карда шуда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11 кредит карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 185 аз рӯи ҳар як ташкилоти иттифоқи касаба дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

152. Дар зерҳисоби 187 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи ҳуччатҳои иҷроишӣ ва дигар ҳуччатҳо, дигар ҳисоббаробаркуниҳо» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар асоси варақаҳои супоришӣ ва дигар ҳуччатҳо аз музди меҳнат ва идрорпулиҳо нигоҳ дошта шудаанд, инчунин ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи қарзхое, ки аз ҳисоби маблағҳои ҳавасмандкунии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ (зерҳисоби 240) дода шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағҳое, ки дар асоси варақаҳои супоришӣ ва дигар ҳуччатҳо аз музди меҳнат нигоҳ дошта шудаанд, дар кредити зерҳисоби 187 ва дебити зерҳисобҳои дахлдори 180, 181, 188 дарҷ карда мешаванд. Дар дебити зерҳисоби 187 ва кредити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11, 12 маблағҳои интиқолдодашуда ва пардохтгардида дарҷ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоббаробаркунҳо аз рӯи варақаҳои иҷроишӣ ва дигар ҳуччатҳо аз рӯи ҳар як қабулқунанда бо нишон додани насаб ё ташкилот, рақам, сана ва мӯҳлати амали варақаи иҷроишӣ ё ки дигар ҳуччат ва маблағҳои (фоизҳои) нигоҳдошташуда дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

153. Дар зерҳисоби 188 «Ҳисоббаробаркунӣ бо хизматчиёни ҳарбӣ аз рӯи кӯмакпулиҳо ва дигар пардохтҳо» ҳисоббаробаркуниҳо бо хизматчиёни ҳарбӣ аз рӯи нигоҳдории пулии онҳо, чубронпулиҳои бар ивази кумакҳои молӣ додешаванда, таъмини озуқаворӣ, пардохти арзиши ҳуччатҳои роҳкиро барои истифодаи нақлиёт ҳангоми рухсатии меҳнатӣ ва дигар пардохтҳои пешбинишудаи қонунгузорӣ ба ҳисоб гирифта мешавад. Ҳисоб намудан ва пардохти кӯмакпулиҳо бо тартибе, ки барои ҳисоби 180 (банди 147 Дастурамали мазкур) пешбинӣ шудааст, амалӣ карда мешавад.

154. Дар зерҳисоби 189 «Дигар ҳисоббаробаркуниҳо барои корҳои иҷрошуда» ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои ҳаққи муаллифӣ, ки ба ҳайати ғайриштатӣ (оҳангсозон, сарояндагон, муаллифон) барои корҳо ва баромади онҳо аз рӯи шартнома ва супориши якдаъфина дар барномаҳои телевизион ва радиошунавонӣ ва ғ. пардохт шудааст, ба ҳисоб гирифта мешавад.

Дар кредити зерҳисоби 189 дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 22 маблағҳои ҳисобкардашудаи ҳаққи муаллифӣ дарҷ карда мешаванд. Дар дебити зерҳисоби 189 андозҳои ба тартиби муқарраршуда нигоҳдошташуда ва маблағҳои пардохташудаи ҳаққи муаллифӣ нависонида мешаванд.

Дар ҳолатҳои зарурӣ барои гирифтани маълумотҳо оиди маблағҳои пардохташудаи ҳаққи муаллифӣ аз рӯи ҳар як қабулқунанда мумкин аст, ки карточка – маълумотномаи ш. 417 пеш бурда шавад.

Ҳисоби 19 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли»

155. Дар ин ҳисоб ҳисоббаробаркуниҳои мақомотҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли бо корхонаҳои алоқа ва ташкилотҳои кредитӣ аз рӯи пардохти нафақавӣ ва кӯмакпулиҳо ва бо нафақахӯрон оиди аз онҳо баргардонидани (рӯёндани) нафақа ва кӯмакпулиҳои барзиёддодашуда, инчунин ҳисоббаробаркуниҳои муассисаҳо бо фондҳои ғайрибучетии давлатӣ аз рӯи аъзоҳаққиҳои суғуртавӣ ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ҳисоби 19 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли» ба зерҳисобҳои зерин ҷудо мешавад:

191 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои аз фондҳои давлатии ғайрибучетӣ гирифташуда»;

192 «Ҳисоббаробаркуниҳо оид ба баргардонидани нафақа ва ёрдампулиҳои барзиёд пардохтгардида»;

193 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;

194 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи ҳатмии тиббии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;

195 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои расонидани ёри иҷтимоӣ ба аҳоли».

156. Дар зерҳисоби 191 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои аз фондҳои давлатии ғайрибучетӣ гирифташуда» ҳисоббаробаркуниҳои муассисаҳои бучетӣ аз рӯи маблағҳои аз фондҳои ғайрибучетии давлатӣ барои пардохтҳои пешбиниамудаи қонунгузориҳои амалқунанда гирифташудаи он, ба ҳисоб гирифта мешавад.

157. Дар зерҳисоби 192 «Ҳисоббаробаркуниҳо оид ба баргардонидани нафақа ва ёрдампулиҳои барзиёд пардохтгардида» амалиётҳо оиди аз қабулқунандагон баргардонидани нафақа ва ёрдампулиҳои барзиёд пардохтгардида, маблағҳои ғайриқонунӣ гирифтаи онҳо, ба ҳисоб гирифта мешавад.

158. Дар зерҳисоби 193 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи ҳиссачудокуниҳо ба суғуртаи иҷтимоии давлатӣ ба ҳисоб гирифта мешавад. Ҳисоб намудани аъзоҳаққиҳои суғуртавӣ аз рӯи меъёри муқарраршуда ба маблағҳое, ки аз рӯи ҳамаи асосҳо, новобаста ба сарчашмаҳои маблағгузорӣ ба Ҷоиди қормандон ҳисобӣ шудааст, амалӣ карда мешавад.

Ҳисоб намудани аъзоҳаққиҳо ба суғуртаи иҷтимоӣ дар асоси варақаҳои пардохтӣ – ҳисоббаробарқунӣ ё ки маблағи умумии варақаҳои ҳисоббаробарқунӣ аз рӯи музди меҳнат ва идрорпулиҳо ш. 405 (ордери мемориалии 5) як маротиба дар як моҳ гузаронида мешавад.

Рӯйхати пардохтҳое, ки ба онҳо аъзоҳаққиҳои суғуртавӣ ба Фонди суғуртаи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб карда намешаванд, аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Ҳисоб намудани кӯмакпулиҳо аз рӯи корношоямии муваққатӣ дар асоси варақаҳои беморӣ (варақаҳои корношоямӣ) амалӣ карда мешавад.

Пардохти маблағҳо аз рӯи кӯмакпулиҳои корношоямии муваққатӣ ва кӯмакпулиҳо аз рӯи нигоҳубини кӯдак то расидани он ба синни 1,5 солагӣ дар якҷоягӣ бо музди меҳнат аз рӯи ҳуҷҷати ягонаи пардохтӣ амалӣ карда мешавад.

Кӯмакпулиҳои яквақтаина (барои маросими дафн, барои таваллуди кӯдак, хизматрасонии истироҳатгоҳии кормандон ва аъзоёни оилаҳои онҳо, инчунин дигар мақсадҳои суғуртаи иҷтимоии давлатӣ) дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда ба воситаи хазина ё ки шахсони тахтиҳисоботӣ пардохт карда мешаванд.

Ба суғуртаи иҷтимоии давлатӣ интиқол додани аъзоҳаққиҳо дар асоси тартиб ва мӯҳлатҳои муқаррарнамудаи қонунгузории амалкунанда гузаронида мешавад.

Идора намудани системаи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар симои Фонди ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад. Идоракунии самараноки маблағҳо ва амволи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ аз тарафи Фонди ҳифзи иҷтимоии аҳолии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қонуни ҚТ аз 13. 12. 1997 сол № 517 «Дар бораи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ») амалӣ карда мешавад.

Маблағҳои аъзоҳаққиҳои аз рӯи суғуртаи иҷтимоӣ ҳисобкардашуда ва маблағҳое, ки барои талофӣ кардани қарзҳо ва ғайра дохил шудаанд, дар дебети зерҳисоби дахлдори ҳисобҳои 09, 10, 11, 20, 21, 22 ва кредити зерҳисоби 193 дарҷ карда мешаванд.

Дар дебети зерҳисоби 193 бошад, маблағҳои ба кормандон аз ҳисоби суғуртаи иҷтимоии давлатӣ ҳисобкардашудаи кӯмакпулиҳои корношоямии муваққатӣ ва кӯмакпулиҳо аз рӯи нигоҳубини кӯдак то расидани он ба синни 1,5 солагӣ, хизматрасонии истироҳатгоҳии кормандон ва аъзоёни оилаҳои онҳо ва дигар пардохтҳо дарҷ карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳои Фонди суғуртаи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар карточаҳои бусёрсутонаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи нишондиҳандаҳои ҳисоботи маблағҳои Фонди суғуртаи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад.

159. Дар зерҳисоби 194 «Ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи ҳатмии тиббии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи ҳиссачудокуниҳо ба суғуртаи ҳатмии тиббии кормандони муассиса ба ҳисоб гирифта мешавад.

Аъзоҳаққиҳо ба суғуртаи ҳатмии тиббӣ дар асоси меъёрҳои муқарраргардида ҳисоб карда шуда аз рӯи дебети зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 21, 22 ва кредити зерҳисоби 194 инъикос карда мешавад.

Маблағҳои ба суғуртаи тиббӣ интиқолдодашуда дар дебити зерҳисоби 194 ва кредити зерҳисобҳои ҳисобҳои дахлдори 09, 10, 11 ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 194 дар карточкаи бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи нишондиҳандаҳои ҳисобот аз рӯи маблағҳои Фонди суғуртаи ҳатмии тиббии Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад.

160. Дар зерҳисоби 195 «Ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағҳои расонидани ёрии иҷтимоӣ ба аҳоли» ҷубронпулиҳои иҷтимоӣ, кумакпулиҳо, субсидияҳо ва дигар пардохтҳо, ки аз ҳисоби маблағҳои бучети маҳаллӣ аз тарафи муассиса пардохта шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Пардохтҳои ҳисоб намуда аз рӯи дебити зерҳисоби 200 ва кредити зерҳисоби 195 инъикос карда мешаванд. Маблағҳои пардохташуда дар дебити зерҳисоби 195 ва кредити зерҳисобҳои 101, 120 дарҷ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 195 дар карточкаи бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 аз рӯи намуд ва пардохтҳо пеш бурда мешавад.

Маблағҳое, ки аз музди меҳнати кормандон ба андозаи як фоиз (фонди нафақа) нигоҳ дошта шуда ва ба ҳисоби инфиродии онҳо гузаронида шудаанд, бо ҳисоббаробаркуниҳо бо Фонди суғуртаи иҷтимоӣ дахл дошта, дар шакли тартибии алоҳида ба ин Фонд интиқол дода мешаванд.

БОБИ VIII. ХАРОЧОТҲО АЗ РҶИ МАБЛАҒҲОИ БУЧЕТӢ ВА МАБЛАҒҲОИ АЗ ҲИСОБИ САРЧАШМАҲОИ ҒАЙРИБУЧЕТӢ БА ДАСТ ОМАДА

161. Харочотҳои гузаронидашудаи муассисаҳо барои чорабиниҳо, ки дар сметаи даромаду харочотҳо пешбинӣ шудаанд ва аз ҳисоби маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, инчунин аз ҳисоби маблағҳои аз ғаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт маблағгузорӣ шуда, бо ҳуҷҷатҳои дахлдор ба расмият дароварда шудаанд, харочотҳои ҳақиқии муассисаҳо ба ҳисоб мераванд. Ба чунин харочотҳо инчунин харочотҳо аз рӯи ҳисобҳои пардохтнагардидаи қарзхон (кредиторон), ӯҳдадорихо дар назди бучет ва фондҳои давлатии ғайрибучетӣ, музди меҳнат ва идрорпулиҳои ҳисоббаробаршуда ва ғ. низ дохил мешаванд.

Баҳисобгирии харочотҳои ҳақиқии бучет аз рӯи қисмҳо, зерқисмҳо, моддаҳои мақсаднок, рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии харочоти бучетҳои гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирии харочотҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои аз ғаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт маблағгузорӣ шудаанд, ба монанди тартибе, ки барои баҳисобгирии маблағҳои бучетӣ пешбинӣ шудааст, амалӣ карда мешавад. Барои баҳисобгирии харочотҳои ҳақиқӣ ҳисобҳои 20 «Харочотҳо аз рӯи бучет»,

21 «Хароҷотҳо барои тақсимот», 22 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ» пешбинӣ карда шудаанд.

Ҳисоби 20 «Хароҷотҳо аз рӯи буҷет»

162. Ин ҳисоб аз зерҳисобҳои зерин иборат аст:

200 «Хароҷотҳо аз рӯи буҷет барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо»;

201 «Хароҷотҳо аз ҳисоби сарчашмаҳои иловагии маблағгузории буҷет»;

203 «Хароҷотҳо аз рӯи буҷет барои сохтмони асосӣ».

163. Дар зерҳисоби 200 «Хароҷотҳо аз рӯи буҷет барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо» хароҷотҳои ҳақиқии гузаронидашуда барои нигоҳдории муассисаҳо ва дигар чорабиниҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Хароҷотҳои маблағҳои буҷетӣ мутобиқи қатъии сметаҳои даромаду хароҷотҳои тасдиқшуда амалӣ карда мешавад.

Аз тарафи қабулқунандагони маблағҳои буҷетӣ зерҳисоби 200 дар охири сол бо роҳи соқит намудани хароҷотҳои солонаи гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 140 маҳкам карда мешавад.

Агар маблағи хароҷотҳои ҳақиқӣ аз рӯи буҷет аз бақияи маблағгузорӣ аз рӯи зерҳисоби 140 зиёд бошад, онгоҳ аз эътибор соқит намудани хароҷотҳо аз рӯи маблағе, ки ба бақияи ин зерҳисоб баробар аст, гузаронида мешавад.

Дар муассисаҳо баҳисобгирии хароҷотҳои ҳақиқӣ дар варақаи баҳисобгирии аналитикии маблағҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ) ва хароҷотҳои ҳақиқии қабулқунандагони маблағҳо ш. 309 пеш бурда мешавад.

Ҳар семоҳа дар қисми 1 варақаи ш. 309 маблағҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои буҷетӣ) бо назардошти тағйирёбии онҳо мутобиқи сметаҳои бо тартиби муқарраршуда тасдиқшудаи сметаи даромаду хароҷотҳо дар доираи қисмҳо ва зерқисмҳо, моддаҳои мақсаднок ва намудҳои хароҷотҳои гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҷудо намудани рамзҳои гурӯҳбандии хароҷотҳо дарҷ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳои ҳақиқӣ дар қисми 2 варақаи ш. 309 дар доираи рамзҳои моддаҳои ашёӣ ва зермоддаҳо бо ҷудо намудани онҳо аз рӯи элементҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетҳои гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад. Барқарор намудани хароҷотҳои ҳақиқӣ аз рӯи он рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад, ки аз рӯи онҳо пештар хароҷотҳо гузаронида шуда буданд. Қайдҳо бо чернилаи гузаронида мешаванд. Ҷамъи маблағҳо ба охири моҳ ва ба аввали сол бо тарҳ намудани маблағҳои барқароршуда ҳисоб карда мешаванд.

Аз рӯи сатри «Бақияи истифоданашудаи ҳаҷми маблағгузорӣ» барои амалӣ намудани хароҷотҳои ҳақиқӣ фарқияти байни ҳаҷми маблағгузории

тасдиқшуда (меъёрҳои ӯҳдадорихои бучетӣ) ва хароҷотҳои ҳақиқии гузаронидашуда ба санаи ҳисоботӣ инъикос карда мешаванд.

164. Дар зерҳисоби 201 «Хароҷотҳо аз ҳисоби сарчашмаҳои иловагии маблағгузори бучет» хароҷотҳои ҳақиқие, ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз тарафи муассисаҳо бо тартиби муқарраршуда дар асоси сметаҳои тасдиқшудаи даромаду хароҷотҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои иловагии маблағгузори бучетӣ, ки мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меърию ҳуқуқии ҳокимиятҳои иҷроияи маҳаллӣ (ҳукуматҳо) барои соли навбатии молиявӣ муайян карда шудаанд, амалӣ шудаанд.

Баъди ба охир расидани сол, хароҷотҳои ҳақиқӣ аз зерҳисоби 201 дар дебети зерҳисоби 141 аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Хароҷотҳои ҳақиқӣ наметавонанд, ки аз ҳаҷми маблағгузориҳои зерҳисоби 141 зиёд бошанд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 201 дар ш. 309 бо тартибе, ки барои зерҳисоби 200 пешбинӣ шудааст, пеш бурда мешавад.

165. Дар зерҳисоби 203 «Хароҷотҳо аз рӯи бучет барои сохтмони асосӣ» хароҷотҳо аз рӯи сохтмонҳои нав ва таъмири биноҳои иншоотҳо аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ, новобаста аз усулҳои пешбурди корҳои сохтмонӣ васлкунӣ ба ҳисоб гирифта мешавад.

Агар сохтмонҳо бо усули хоҷагидорӣ пеш бурда шаванд, онҳо ба маблағи хароҷотҳои гузаронидашуда зерҳисоби 203 дебет карда шуда, ҳисобҳои дахлдори воситаҳои пулӣ, ҳисоббаробаркуниҳо, масолеҳи сохтмонӣ ва таҷхизотҳои васлшаванда, ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунандагон ва пудратчиён кредит карда мешаванд.

Агар сохтмонҳо бо усули ҷалб кардани пудратчиён пеш бурда шаванд, онҳо зерҳисоби 203 ҳангоми бо пудратчиён барои корҳои иҷрокарда ҳисобӣ намудан дебет карда шуда, зерҳисоби 150 кредит карда мешавад.

Хароҷотҳо аз рӯи объектҳои ба охир расида ва ба истифода додшуда дар дебети зерҳисоби 143 дар асоси санади қабул аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Ҳамзамон объектҳои ба охир расида ва ба истифода додшудаи сохтмонӣ дар асоси санади қабул дар дебети ҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 ва кредити зерҳисоби 250 ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Хароҷотҳо аз рӯи объектҳои сохтмони нотаҷом ва ба итмом расида, вале ба истифода дода нашуда ва таъмирҳо аз рӯи зерҳисоби 203 ба баланси соли дигар гузаронида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳо аз рӯи зерҳисоби 203 барои сохтмонҳои, ки бо усули хоҷагидорӣ бунёд шудаанд, дар ш. 309 аз рӯи ҳар як объект бо тартибе, ки барои зерҳисоби 200 пешбинӣ карда шудааст, пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳо барои сохтмонҳои, ки бо усули ҷалб намудани пудратчиён бунёд шудаанд, дар ш. 309 танҳо аз рӯи объект (бе тақсим намудани онҳо аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти бучетҳои гурӯҳбандии бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон) пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирии корҳои сохтмонӣ ва баҳисобгирии корҳои васлқунӣ (монтаж) алоҳида пеш бурда мешаванд.

Ҳисоби 21 «Хароҷотҳо барои тақсимот»
Зерҳисоби 210 «Хароҷотҳо барои тақсимот»

166. Дар зерҳисоби 210 «Хароҷотҳо барои тақсимот» хароҷотҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар лаҳзаи пайдошавии онҳо нематавонанд, ки бевосита ба намудҳои муайяни ғайрибуҷетӣ ва намудҳои муайяни маҳсулот дохил карда шаванд, бо назардошти он ҳолатҳое, ки якҷанд сарчашмаҳои маблағгузорӣ ва якҷанд намудҳои маҳсулотҳои истеҳсолшуда вучуд дорад.

Дар ин ҳисоб инчунин хароҷоти давраҳои оянда низ ба ҳисоб гирифта мешавад.

Хароҷотҳое, ки барои тақсимот пешбинӣ шудаанд, дар давоми моҳ дар дебити зерҳисоби 210 ва кредити зерҳисобҳои дахлдор дарҷ карда мешаванд. Дар охири моҳ ин хароҷотҳо ба намудҳои алоҳидаи ғайрибуҷетӣ аз рӯи сарчашмаи маблағгузорӣ бо тартиби муқарраршуда тақсимот карда мешаванд.

Хароҷотҳои мазкур вобаста ба шартҳои мушаххас мутаносибан тақимот мешаванд: майдони ишғолкарда аз рӯи ғайрибуҷетӣ; миқдори контингентҳо ё ки сарчашмаҳои маблағгузорӣ ва ғ.

Хароҷотҳо барои тақсимот аз кредити зерҳисоби 210 дар дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 22 аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ин зерҳисоб дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 22 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ»

167. Дар ин ҳисоб хароҷотҳое, ки дар асоси сметаи даромаду хароҷот аз рӯи ғайрибуҷетӣ соҳибкорӣ барои истеҳсоли маҳсулот, иҷрои қору хизматрасонӣ, тайёр намудани дастгоҳҳои таҷрибавӣ, захира ва қоркарди масолахҳо ба нақша гирифта шудаанд, инчунин хароҷотҳои ба нақшагирифташудаи сметаҳои маблағҳои мақсаднок. Даромадҳои бебозгашт ва маблағҳое, ки аз ҳисоби ғайрибуҷетӣ дода шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Хароҷотҳои банақшагирифташудаи сметаи даромаду хароҷотҳо аз рӯи намудҳои нишондодашудаи ғайрибуҷетӣ, инчунин иҷроиши онҳо дар вобаста ба моддаҳои ашёгии гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ба хароҷотҳои мустақим ва талабномавӣ (ғайримустақим) ҷудо карда мешаванд.

Ба хароҷотҳои мустақим хароҷотҳое дохил мешаванд, ки ба истеҳсоли маҳсулот, иҷроиши қору хизматрасонӣ алоқаманд буда, бевосита ба арзиши аслии маҳсулот дохил карда мешаванд. Аз он ҷумла, масолах, музди меҳнати қорғарони истеҳсолӣ, қормандони илмӣ ва ғ.,

ҳиссачудокуниҳо ба фондҳои ғайрибуҷетии давлатӣ, қувваи барқ, хароҷотҳои солҳои гузаштае, ки ба арзиши маҳсулоти соли ҳисоботӣ дохил карда шудааст ва дигар хароҷотҳои бевосита.

Ба хароҷотҳои ғайримустақим хароҷотҳои дохил мешаванд, ки ба ташкил ва идоракунии истеҳсоли маҳсулот, иҷрои қору хизматрасониҳо алоқаманданд буда, ба фаъолияти ташкилот пурра вобастаанд: нигоҳдории дастгоҳи идоракунӣ ва ҳайати хизматрасон, аз он ҷумла, музди меҳнат, ҳиссачудокуниҳо ба фондҳои ғайрибуҷетии давлатӣ, иҷораи бино, гармидиҳӣ, рӯшноӣ, обтаъминкунӣ, таъмири ҷорӣ ва дигар хароҷотҳои ғайримустақим.

Дар он муассисаҳое, ки як намуди маҳсулот коркард мешавад, тамоми хароҷотҳо ба хароҷотҳои мусатақим дохил карда мешаванд.

Дар ҳолати мавҷуд будани якчанд объектҳои калкулясия хароҷотҳои талабномавӣ дар зерҳисоби 210 «Хароҷотҳо барои тақсимот» пешакӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Тақсимои хароҷотҳои талабномавӣ аз рӯи маҳсулотҳои истеҳсолшуда, қору хизматрасонӣ - ҳар моҳ, дар хоҷагиҳои ёрирасони кишоварзӣ ва илмӣ – таҷрибавӣ бошад, - дар охири сол гузаронида мешавад.

Дар муассисаҳо, хароҷотҳои талабномавӣ вобаста аз шартҳои мушаххас аз рӯи намудҳои алоҳидаи маҳсулот, маснуот, қору хизматрасонӣ, музди меҳнати мутаносибии коргарони истеҳсолӣ, кормандони илмӣ ва ғ. ё ки масолеҳи хароҷотшуда, ё маҷмӯи хароҷотҳои мустақим тақсимот мешаванд. Дар ин ҳолат хароҷотҳои талабномавӣ аз кредити зерҳисоби 210 дар дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20, 22 аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Ҳисоби 22 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ» ба зерҳисобҳои зерин ҷудо карда мешавад:

220 «Хароҷотҳо аз рӯи фаъолияти соҳибкорӣ»;

221 «Хароҷотҳо аз рӯи тайёр намудани асбобҳои таҷрибавӣ»;

222 «Хароҷотҳо барои тайёр ва коркард намудани масолеҳҳо»;

223 «Хароҷотҳо аз рӯи маблағҳое, ки аз ҳисоби Ҷоида ташкил ёфтаанд»;

224 «Хароҷотҳо барои сохтмони асосӣ аз ҳисоби маблағҳои барои нигоҳдорӣ ва рушди фазои моддӣ ва техникӣ равона шуда»;

225 «Хароҷотҳо аз рӯи маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории қорхона ва дигар қорабиниҳо»;

227 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағи падару модарон барои нигоҳдории муассисаҳои қудақона»;

228 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои аз ҳисоби фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ ба даст омада».

Дар зерҳисоби 220 «Хароҷотҳо аз рӯи фаъолияти соҳибкорӣ» хароҷотҳои вобаста ба барориши маҳсулоти тайёр, иҷрои қору хизматрасонии муассисаҳо ва сохторҳои он (аз он ҷумла, устохонаҳои илмии истеҳсолӣ, хоҷагиҳои ёрирасони (илмии) кишоварзӣ) ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар дебети зерҳисоби 220 тамоми хароҷотҳои вобаста ба тайёр намудани маҳсулот, иҷрои қору хизматрасонӣ дохил карда мешаванд. Хангоми барориши маҳсулоти тайёр ва интиқол додани он ба анбор қайдҳои зерин – дебети зерҳисоби 080 ва кредити зерҳисоби 220 гузаронида мешавад.

Бақияи зерҳисоби 220 маблағи хароҷотҳои истеҳсолоти нотамодро танҳо аз рӯи ҳамон маҳсулоте, ки дар раванди истеҳсолот ва қорҳои нотамом қарор доранд, инъикос менамояд.

Барои муайян намудани арзиши ҳақиқии маҳсулоти истеҳсолшуда дар асоси маълумотҳои баҳисобгирии хароҷотҳо калкулятсияи ҳисоботӣ тартиб дода мешавад. Дар ин ҳолат маблағи умумии хароҷотҳо аз рӯи зерҳисоби мазкур бо тарҳ намудани хароҷотҳо аз рӯи истеҳсолоти нотамом дар охири давраи ҳисоботӣ аз рӯи намудҳои маҳсулоти тайёр тақсимот карда мешавад, ки баъди он арзиши ҳар як воҳиди намудҳои маҳсулотҳои баровардашуда муайян карда мешавад.

Хароҷотҳо дар хоҷагиҳои ёрирасони (илмии) кишоварзӣ вобаста ба соҳаҳои хоҷагидорӣ (чорводорӣ ва растанипарварӣ) ва намудҳои онҳо алоҳида ба ҳисоб гирифта мешавад. Аз рӯи соҳаи растанипарварӣ хароҷотҳои зироаткорӣ, марғзорпарварӣ, сабзавоткорӣ, боғпарварӣ алоҳида ба ҳисоб гирифта мешаванд. Дар ҳолатҳои зарурӣ аз рӯи кишти алоҳида (зироатдона, сабзавот, картошка ва ғ.) метавонад баҳисобгири ташкил карда шавад. Вобаста ба соҳаи чорводорӣ хароҷотҳо аз рӯи ҳайвоноти калони шохдор, гусфанпарварӣ, хукпарварӣ ва ғ. алоҳида ба ҳисоб гирифта мешавад.

Дар дебети зерҳисоби 220 тамоми хароҷотҳои истеҳсолот, инчунин талафотҳои, ки дар натиҷаи ҳалок шудани ҳайвоноти ҷавон ба вучуд омадаанд, дохил карда мешаванд.

Дар кредити зерҳисоби 220 арзиши нақшавии маҳсулоти гирифташудаи кишоварзӣ (зерҳисоби 080 дебет карда мешавад) ва арзиши нақшавии фарбеҳкунӣ ва афзоиши чорвои ҷавон (зерҳисоби 050 дебет карда мешавад) дар давоми сол дохил карда мешаванд. Дар кредити зерҳисоби 220 дар охири сол фарқияти байни арзиши нақшавӣ ва арзиши ҳақиқии маҳсулот аз эътибор соқит гардонида мешавад. Фарқиятҳои ба маҳсулоти фурухтнашуда вобаста буда дар зерҳисоби 080, 050 дебет карда шуда, дар зерҳисоби 220 кредит карда мешаванд. Фарқиятҳои ба маҳсулоти фурухташуда вобаста буда дар зерҳисоби 280 дебет карда шуда, дар зерҳисоби 220 кредит карда мешаванд. Дар ин сурат хароҷотҳои барзиёдотӣ бо ададҳои мусбӣ ва сарфашуда – бо ададҳои манфӣ (чернилаи сурх) дарҷ карда мешаванд.

Объектҳои калкулятсияшавандаи арзиши маҳсулотҳои кишоварзӣ зироатҳои гуногуни киштшаванда ва намудҳои гуногуни маҳсулотҳои асосии чорводорӣ ба шумор мераванд.

Барои муайян намудани арзиши ҳақиқии маҳсулот дар охири сол калкулятсияи ҳисоботӣ тартиб дода мешавад. Аз рӯи хоҷагиҳои ёрирасони кишоварзие, ки дар ҳайати онҳо соҳаҳои зироаткорӣ ва чорводорӣ вучуд

доранд, пеш аз ҳама калкулятсияи ҳисоботӣ барои маҳсулоти зироаткорӣ тартиб дода шуда, баъд аз он барои соҳаи чорводорӣ тартиб дода мешавад.

Хангоми тартиб додани калкулятсияи ҳисоботии арзиши маҳсулоти кишоварзӣ аз маблағи умумии хароҷотҳо, хароҷотҳое, ки барои ҳосили соли оянда гузаронида шудаанд, вобаста ба ҳар як намуди кишт: аз рӯи кишти тирамоҳӣ, шудгори тирамоҳӣ, тайёр намудани гармхонаҳо, гармкунии парваришгоҳо, хароҷотҳо аз рӯи боғҳо, буттаҳои мевадор, ангурбоғҳо ва ғ. ҷудо карда мешаванд. Ин хароҷотҳо ҳамчун истехсолоти нотамо аз рӯи зерҳисоби 220 ба соли дигар гузаронида мешаванд. Дигар хароҷотҳои боқимонда вобаста ба кишт тақсимот карда шуда, баъди он арзиши ҳар як воҳиди намудҳои маҳсулотҳои киштшаванда (ҷав, гандум ва ғ.), инчунин маҳсулотҳои ғайриасосӣ низ муайян карда мешавад.

Арзиши ҳақиқии воҳиди маҳсулоти кишоварзӣ ва чорводорӣ бо роҳи тақсим намудани маблағи умумии хароҷотҳои ҳақиқӣ ба шумораи маҳсулоти гирифташудаи кишоварзӣ ё ки чорводорӣ муайян карда мешавад.

Мабалағи умумии хароҷотҳои ба парвариши картошка, сабзавот, ғалладона ва дигар зироатҳо алоқаманд (аз он ҷумла, хароҷотҳои соли гузашта) аз рӯи зироатҳои алоҳида мутаносибан бо нархҳои барориш (рухсат додан) ё ки арзиши нақшавии ин маҳсулот тақсимот (гурӯҳбандӣ) карда мешаванд.

Ба хароҷотҳо оиди иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва таҷрибавӣ – конструкторӣ» аз рӯи шартномаҳо бо шахсони ҳуқуқӣ, тамоми хароҷотҳои вобаста ба иҷрои мавзӯ (корҳо), аз он ҷумла, хароҷотҳои харидорӣ намудани таҷҳизоти махсусе, ки барои гузаронидани корҳо зарур аст, дохил мешаванд. Таҷҳизоти махсусе, ки барои иҷрои корҳои илмӣ - тадқиқотӣ ва конструкторӣ харидорӣ шудааст, дар ҳайати хароҷотҳои истехсолоти нотамо (аз рӯи дебети зерҳисоби 220) ба ҳисоб гирифта мешавад.

Дар дебети зерҳисоби 220 тамоми хароҷотҳои вобаста ба корҳои иҷрошудаи илмӣ – тадқиқотӣ ва таҷрибавӣ – конструкторӣ дохил карда мешаванд. Аз рӯи зерҳисоби 220 ба охири сол метавонад вобаста ба корҳои нотамо бақия мавҷуд бошад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳо аз рӯи намудҳои барориши маҳсулот, иҷрои қору хизматрасонӣ (мавзӯҳо – барои муассисаҳои илмӣ) вобаста ба рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷотҳои бучетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш бурда мешавад. Дар сарлавҳаи карточка номгӯи маҳсулот, корҳо, мавзӯҳо, рақами шартнома, мӯҳлати иҷроиши он ва ғ. нишон дода мешавад.

169. Дар зерҳисоби 221 «Хароҷотҳо аз рӯи тайёр намудани асбобҳои таҷрибавӣ» хароҷотҳо оиди тайёр намудани асбобҳои гуногуни таҷрибавӣ (васлқунӣ, намунаҳои дастгоҳу асбобҳо, стендҳои (тахтаҳои) озмоишӣ ва ғ.) барои гузаронидани тадқиқотҳои илмӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар дебети зерҳисоби 221 хароҷотҳое, ки ба тайёр намудани дастгоҳҳои таҷрибавӣ алоқаманданд, дар мукотибот бо зерҳисобҳои дахлдор дохил карда мешаванд.

Дар кредити зерҳисоби 221 хароҷотҳои ҳақиқии вобаста ба тайёр намудани дастгоҳҳои таҷрибавие, ки дар асоси санади тасдиқнамудаи роҳбари муассиса қабул шудаанд, дарҷ карда мешаванд. Дастгоҳҳои таҷрибавии тайёркардашуда дар зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои масолеҳи қиматнок даромад карда мешаванд.

Агар баъди ба анҷом расонидани корҳо дастгоҳ даромад карда нашуда, таҷзия карда шавад, онгоҳ санад тартиб дода шуда, маводҳо ва лавозимотҳои аз таҷзия ба даст омада аз рӯи нархи имконияти истифодабарӣ даромад карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳо аз рӯи тайёр намудани дастгоҳҳои таҷрибавӣ вобаста ба ҳар як дастгоҳи таҷрибавӣ дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи моддаҳои воқеъӣ пеш бурда мешавад.

170. Дар зерҳисоби 222 «Хароҷотҳо барои тайёр ва коркард намудани масолеҳҳо» амалиётҳо оиди тайёр ва коркард намудани масолеҳҳо (дӯхтани либосҳо, захира кардани сӯзишворӣ, тоза кардани сабзавот ва ғ.) бо усули хочагӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар зерҳисоби мазкур арзиши масолеҳи тайёкардашаванда ва коркардшаванда маълум карда мешавад. Дар дебити зерҳисоби 222 тамоми хароҷотҳо, ки ба тайёр кардан ва коркард намудани масолеҳҳо алоқаманданд, арзиши онҳо, инчунин хароҷотҳои интиқоли ва нигоҳдорӣ ва ғ. ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баъди тайёр кардан ё ки коркард намудани ин ё он намуди масолеҳ бо имзои шахсони дахлдор санад тартиб дода мешавад, ки дар он шумораи масолеҳи ҳангоми коркард ё ки аз захира намудани масолеҳҳо ба дастамада, хароҷотҳо аз рӯи ин корҳо ва арзиши онҳо нишон дода мешавад. Санад бо имзои роҳбари муассиса тасдиқ карда шуда, ҳамчун ҳуҷҷати ҳуқуқдихандаи соқит намудани маблағҳо аз ин ҳисоб ва даромад намудани масолеҳи қиматноки гирифташуда ба ҳисобҳои дахлдор хизмат менамояд.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳо аз рӯи ҳар як намуди захиракуниҳо ва коркард дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи моддаҳои воқеъӣ пеш бурда мешавад.

171. Дар зерҳисоби 223 «Хароҷотҳо аз рӯи маблағҳо, ки аз ҳисоби Ҷоида ташкил ёфтаанд» хароҷотҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз ҳисоби маблағҳои барои ҳавасмандкунии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ, нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ – техникаи пешбинишуда, аз рӯи сметаи даромаду хароҷот амалӣ карда шудаанд. Ба чунин хароҷотҳо дохил мешаванд: кӯмакпулиҳои моддӣ, ҳисоб намудани мукофотпулиҳо, додани қарзҳо, нигоҳдории базаи моддию техникаи, харидорӣ намудани воситаҳои асосӣ ва ашёҳои камнарх, нигоҳдории объектҳои соҳаи иҷтимоӣ, беҳтар намудани шароитҳои манзилӣ, хизматрасонии тиббӣ, харидорӣ намудани роҳхатҳо ва ғ., инчунин хароҷотҳои бо ҳисоб намудани муҷозотҳои

ҷаримавай, пеняҳо, ҳисоб намудани маблағи андозҳо ва пардохтҳои иловагӣ алоқаманд.

Маблағи хароҷотҳои гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 223 ва кредити зерҳисобҳои дахлдор дарҷ карда мешавад.

Баъди ба охир расидани сол зерҳисоби 223 бо роҳи соқит намудани хароҷотҳои дар давоми сол гузаронидашуда дар дебити зерҳисобҳои 240 ва 241 маҳкам карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 223 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи моддаҳои воқеӣ пеш бурда мешавад.

172. Дар зерҳисоби 224 «Хароҷотҳо барои сохтмони асосӣ аз ҳисоби маблағҳои барои нигоҳдорӣ ва рушди фазои моддӣ ва техникӣ равона шуда» хароҷотҳо барои сохтмони асосӣ ва таъмир (таҷдид), ки аз ҳисоби маблағҳои барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ – техникӣ (зерҳисоби 241) пешбинӣ шуда амалӣ шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешавад.

Тартиби баҳисобгирии хароҷотҳои мазкур ба мисли тартибе, ки дар банди 167 аз рӯи зерҳисоби 203 пешбинӣ шудааст, амалӣ карда мешавад.

Хароҷотҳо аз рӯи объектҳои ба анҷом расида ва ба истифода додашуда вобаста ба супоридани онҳо дар асоси санади қабул дар дебити зерҳисоби 241 аз эътибор соқит гардонидани мешаванд. Арзиши объектҳои ба анҷом расида ва ба истифода додашуда дар як вақт аз рӯи дебити ҳисоби 01 ва кредити ҳисоби 25 инъикос карда мешавад.

Хароҷотҳо аз рӯи объектҳои нотамоми сохтмонӣ дар зерҳисоби 224 боқӣ мемонанд.

173. Дар зерҳисоби 225 «Хароҷотҳо аз рӯи маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории корхона ва дигар чорабиниҳо» хароҷотҳои ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз рӯи сметаи даромаду хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт гузаронида шудаанд.

Маблағи хароҷотҳои гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 225 ва кредити зерҳисобҳои дахлдор дарҷ карда мешавад.

Баъди ба охир расидани сол зерҳисоби 225 бо роҳи соқит намудани хароҷотҳои дар давоми сол гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 270 маҳкам карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳо дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи рамзҳои гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва намуди маблағҳо пеш бурда мешавад.

174. Дар зерҳисоби 227 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағи падару модарон барои нигоҳдории муассисаҳои кӯдакона» хароҷотҳои мутобиқи сметаи даромаду хароҷот аз ҳисоби маблағҳои падару модарон дар муассисаҳои кӯдаконаи томақтабӣ, интернатҳои наздимақтабӣ, мактабҳои мусиқӣ гузаронидашуда, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағи хароҷотҳои гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 227 ва кредити ҳисобҳои дахлдори масолеҳи қиматнок, ҳисоббаробаркуниҳо дарҷ карда мешавад.

Баъди ба охир расидани сол зерҳисоби 227 бо роҳи соқит намудани хароҷотҳои дар давоми сол гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 272 маҳкам карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии хароҷотҳои ҳазинавӣ аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии буҷетҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ш. 309 пеш бурда мешавад.

175. Дар зерҳисоби 228 «Хароҷотҳо аз ҳисоби маблағҳои аз ҳисоби фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ ба даст омада» хароҷотҳои ҳақиқии гузаронидашудае, ба ҳисоб гирифта мешавад, ки аз ҳисоби маблағҳои мақомотҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли - барои пардохти нафақа ва кӯмакпулиҳо, аз ҳисоби Фонди суғуртаи ҳатмии тиббии Ҷумҳурии Тоҷикистон - барои хизматрасонии тиббии аҳоли дар муассисаҳои тандурустӣ ва дигар хароҷотҳо, ки қонунгузори амалкунанда аз рӯи ҳифзи иҷтимоии аҳоли пешбинӣ намудааст, амалӣ шудаанд.

БОБИ IX. МАБЛАҒГУЗОРӢ АЗ БУЌЕТ

Ҳисоби 23 «Маблағгузорӣ аз буҷет»

176. Ҳисоби 23 аз тарафи тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчиён истифода бурда мешавад. Ин ҳисоб ба зарҳисобҳои зерин ҷудо мешавад:

230 «Маблағгузорӣ аз буҷет барои интиқоли муассисаҳо, ки дар тобеъияти тақсимотчиёни асосӣ (тақсимотчӣ) мебошанд ва дигар чорабиниҳо»;

231 «Сарчашмаҳои иловагии маблағгузори буҷет».

177. Дар зерҳисобҳои 230, 231 ҳаҷми маблағгузориҳо, ки аз тарафи мақомотҳои иҷрокуандаи буҷет ба тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчиён барои интиқол додани онҳо ба муассисаҳои дар тобеъияти онҳо қарор дошта расонида шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар кредити зерҳисобҳои 230, 231:

ҳаҷми маблағгузори расонидашуда ба тақсимотчиёни асосӣ, тақсимотчӣ дарҷ карда мешавад.

Дар дебити зерҳисобҳои 230, 231:

ҷамъи маблағҳои бозхондашуда;

маблағи хароҷотҳо, ки дар охири сол дар асоси ҳисоботҳои солонии қабулкунандагон аз эътибор соқит гардонида шудаанд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисобҳои 230, 231 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи нишондиҳандаҳои дар «Маълумотнома оиди гардиши маблағҳо, ки аз буҷет маблағгузорӣ мешаванд» пешбинишуда ба баланси иҷроиши сметаи даромаду хароҷотҳо ш. 1 пеш бурда мешавад.

БОБИ X. ФОНДҲО ВА МАБЛАҒҲОИ ТАЪИНОТИ МАҚСАДНОК

Ҳисоби 24 «Маблағҳо, ки аз ҳисоби Ҷоиди таъсис дода шудаанд»

178. Ҳисоби 24 «Маблағҳо, ки аз ҳисоби Ҷоиди таъсис дода шудаанд» ба зерҳисобҳои зерин тақсим мешавад:

240 «Маблагҳо барои ҳавасмандкунии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ»;

241 «Маблагҳо барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддию техники».

179. Дар зерҳисоби 240 «Маблагҳо барои ҳавасмандкунии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ» маблагҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз ҳисоби фоида аз рӯи натиҷаҳои молиявии семоҳа ба даст омада, барои кӯмакҳои моддӣ, пардохти мукофотҳо, хизматрасонии тиббӣ, заридорӣ намудани роҳхатномаҳо, беҳтар намудани шароитҳои манзилӣ ва ғ. равона шудаанд.

Дар ин ҳолат дар дебити зерҳисоби 410 ва кредити 240 қайдҳо гузаронида мешавад.

Баъди ба охир расидани сол дар дебити зерҳисоби 240 аз кредити зерҳисоби 223 дар доираи маблагҳои мавҷуда хароҷотҳои гузаронидашуда аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 240 аз рӯи сарчашмаҳои дохилшавии маблагҳо ва самтҳои истифодаи онҳо дар карточкаҳои бисёрсутонаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

180. Дар зерҳисоби 241 «Маблагҳо барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддию техники» маблагҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз ҳисоби фоида, инчунин дигар даромадҳои барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддию техникии муассиса, объектҳои соҳаи иҷтимоӣ воридгардида таъсис дода шуда, барои сохтмони асосӣ, инчунин барои пӯшонидани хароҷотҳои вобаста ба ҳисоб намудани муҷозотҳои ҷаримаӣ, пеняҳо, иловаҳисобкуниҳои маблағи андоз ва пардохтҳо бо тартиби муқарраршуда интиқол дода шудаанд.

Дар ин ҳолат қайдҳои зерин – дебити зерҳисоби 410 ва кредити зерҳисоби 241 гузаронида шуда, дигар даромадҳо бошанд аз дебити зерҳисобҳои дахлдор вобаста ба даромад шудани онҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар дебити зерҳисоби 241 дар охири сол маблағи зарарҳое дохил карда мешаванд, ки аз ҳисоби фурӯши маҳсулоти истехсолшуда, иҷрои қору хизматҳо ва амалиётҳои ғайрифурӯшӣ ба вучуд омадаанд.

Баъди ба охир расидани сол хароҷотҳои аз ҳисоби маблагҳои нишондодашуда гузаронидашуда дар дебити зерҳисоби 241 ва кредити зерҳисоби 223 дарҷ карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии зерҳисоби 241 аз рӯи сарчашмаҳои дохилшавии маблагҳо ва самтҳои истифодаи онҳо дар карточкаҳои бисёрсутонаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 25 «Фондҳои воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ»

181. Ҳисоби 25 «Фондҳои воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ» аз зерҳисобҳои зерин иборат аст:

250 «Фондҳои воситаҳои асосӣ»;

251 «Фондҳои активҳои ғайримоддӣ».

182. Дар зерҳисоби 250 хиссаҷудокуниҳо ба фонди воситаҳои асосӣ (бо назрдошти фарсдашавӣ), ки дар ихтиёри муассиса қарор доранд, ба

ҳисоб гирифта мешаванд. Ҳангоми мавриди амал қарор додани объектҳои нави сохтмонӣ ва заминсозӣ, дар кредити зерҳисоби 250 ва дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 қайдҳо гузаронида мешаванд.

Ҳангоми харидорӣ намудан ва даромад кардани воситаҳои асосӣ дар як вақт қайдҳои зерин – дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20 ва 22 ва кредити зерҳисоби 250 гузаронида мешавад.

Ҳангоми қабул намудани воситаҳои асосӣ ба тарзи бевозгашт (ройгон) зерҳисобҳои 020 ва 250 кредит карда шуда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 дебет карда мешаванд.

Ҳангоми барҳам додан, хориҷ намудан ва бевозгашт додани воситаҳои асосӣ зерҳисобҳои 02 ва 250 (ба маблағи фарсудаҷавӣ) дебет карда шуда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 кредит карда мешаванд.

Дар зерҳисоби 250 инчунин арзиши ҳуҷҷатҳои ба лоихакашиҳои намунавӣ вобастабуда низ инъикос карда мешаванд. Ҳангоми қабул намудани ҳуҷҷатҳои ба лоихакашиҳои намунавӣ вобастабуда дар дебити зерҳисоби 019 ва кредити зерҳисоби 150, 178 қайдҳо гузаронида шуда, дар як вақт ба маблағи хароҷотҳои гузаронидашуда дар дебити зерҳисобҳои 200, 203, 223, 224, 225 ва кредити зерҳисоби 250 қайдҳо гузаронида мешаванд. Ҳангоми аз эътибор соқит намудани ин ҳуҷҷатҳо зерҳисоби 250 дебет карда шуда, зерҳисоби 019 кредит карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 250 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи нишондиҳандаҳо аз рӯи дохилшавӣ ва хориҷшавии воситаҳои асосӣ, ки дар ҳисоботи солонаи ш. 5 «Ҳисобот оиди гардиши воситаҳои асосӣ» оварда шудаанд, пеш бурда мешавад.

183. Дар зерҳисоби 251 ҳиссаҷудокуниҳо ба фонди активҳои ғайримоддӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд. Ҳангоми харидорӣ намудан ва даромад кардани активҳои ғайримоддӣ дар як вақт қайдҳои зерин – дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20 ва 22 ва кредити зерҳисоби 251 гузаронида мешавад.

Ҳангоми хориҷ намудани активҳои ғайримоддӣ зерҳисоби 251 дебет карда шуда, зерҳисоби 031 кредит карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 251 дар карточкаи бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 26 «Фондҳои ашёҳои камарзиш» Зерҳисоби 260 «Фондҳои ашёҳои камарзиш»

184. Дар зерҳисоби 260 арзиши ашёҳои камарзиш, ки дар ихтиёри муассиса қарор доранд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҳангоми харидорӣ намудан ва даромад кардани ашёҳои камарзиш дар як вақт қайдҳои зерин – дебити зерҳисобҳои дахлдори ҳисобҳои 20 ва 22 ва кредити зерҳисоби 260 гузаронида мешавад. Ба маблағи аз истифода хориҷшудаи ашёҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзол дар дебити зерҳисоби 260 ва кредити зерҳисобҳои 071, 073 қайдҳо гузаронида мешаванд.

Бақия аз рӯи зерҳисоби 260 бояд ба маблағи бақияи зерҳисобҳои 070, 071, 072, 073 баробар бошад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 260 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 27 «Маблағҳои таъиноти мақсаднокдошта»

185. Ҳисоби 27 «Маблағҳои таъиноти мақсаднокдошта» ба зерҳисобҳои зерин ҷудо мешавад:

270 «Маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо»;

272 «Маблағҳои падару модарон барои нигоҳдории муассисаҳои кӯдакона»;

273 «Маблағҳои қарзӣ»;

274 «Маблағҳои мақсадноки аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ гирифташуда».

186. Дар зерҳисоби 270 «Маблағҳои мақсаднок барои нигоҳдории муассиса ва дигар чорабиниҳо» чунин маблағҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд:

маблағҳои гирифташудаи муассисаҳо аз дигар мақомотҳои ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомотҳои худидоракунии маҳаллӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва шахсони воқеӣ барои: ҳисоббарбаркунӣ бо мутахассисони ҷавоне, ки баъди ба итмом расидонидани муассисаҳои таълимӣ ба ҷои кор раван карда шудаанд; барои пардохти идрорпулиҳои мақсаднок ба донишҷӯён ва хонандагон; барои ба аҳоли пардохтани иловапулиҳои ӣҷтимоии мақсаднок ва ҷубронпулиҳо; барои харидорӣ намудани адабиётҳои илмӣ, методӣ ва маводҳои таълимӣ; барои бо тартиби марказонидашуда харидорӣ намудани варақаҳои ҳуҷҷатгузорӣ оид ба ҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳо ва варақаҳои ҳуҷҷатҳои илмӣ – аттестатсионӣ; маблағҳои гирифташудаи муассисаҳои стансионари ҳифзи иҷтимоии аҳоли барои мустаҳкам намудани базаи моддию техники онҳо; маблағҳои дохилшуда барои ҷамъоварии хулаҳои металлҳои сиёҳ ва ранга, барои супоридан ва ҷамъоварии ашёи хоми дуумдараҷа, пила ва партовҳои хӯроқа; маблағҳои аз ташкилотҳо ба овардаи хонандагон; маблағҳои ҷудонамудаи корхонаҳои роҳбарикунанда ва дигар ташкилотҳо барои таъсис додани фонди китобҳо дар мактабҳои ҷамагонӣ ва дигар муассисаҳои таълимӣ; маблағҳои хонадагон барои харидорӣ намудани роҳкироҳои имтиёзнок; даромадҳои бебозгашт (ёрии мақсадноки молиявӣ барои нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ – техники муассисаҳо, аъзоҳаққиҳои хайриявӣ, грантҳо, кӯмакҳои молиявӣ бебозгашти байналмилалӣ); маблағҳои ба муассиса мутобиқи қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ба мақсадҳои иҷроиши фаъолияти асосии онҳо алоқаманд, дохилшаванда; дигар даромадҳои, ки дар сметаи даромаду хароҷот муассиса барои иҷрои чорабиниҳо пешбинӣ карда нашудаанд, дар мукотибот аз рӯи кредити зерҳисоби 110;

ҳисоб намудани пардохтҳо ба муассиса барои хизматҳои расонидашуда аз рӯи ҷаъолияти асосии он, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда ба даромад аз ҷаъолияти соҳибкорӣ дохил мешаванд, дар мукотибот аз рӯи дебити зерҳисоби 175;

даромад шудани маблағҳо аз фурӯши таҷҳизотҳои истифоданашаванда ва дигар объектҳои воситаҳои асосӣ, масолеҳи қиматноке, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд, дар мукотибот бо дебити зерҳисобҳои 110, 120, 178;

даромад намудани масолеҳи барзиёдотӣ, инчунин масолеҳе, ки ҳангоми аз эътибор соқит намудани объектҳои воситаҳои асосии аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ, маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шуда ба даст омадаанд, дар мукотибот бо дебити зерҳисобҳои 04, 06;

маблағи дар баланс вучуддоштаи қарзҳои дебиторӣ ва кредиторие, ки мӯҳлати умумии даъвоёшон гузаштааст, дар мукотибот бо дебити зерҳисобҳои 177, 178.

Хароҷотҳои ҳақиқӣ дар охири сол дар дебити зерҳисоби 270 аз рӯи кредити зерҳисоби 225 дар ҳаҷми маблағҳое, ки дар зерҳисоби 270 вучуддоранд, аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ин зерҳисоб дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки 0512026 аз рӯи сарчашмаҳои маблағгузорӣ пеш бурда мешавад.

187. Дар зерҳисоби 272 «Маблағҳои падару модарон барои нигоҳдории муассисаҳои кӯдакона» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз падару модарон дохил шуда, мутобиқи сметаи даромаду хароҷот барои нигоҳубини кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ, мактабҳои кӯдаконаи мусиқӣ ва дигар муассисаҳо интиқол дода мешаванд. Ба маблағи аъзоҳақиқҳои ҳисобкардашуда зерҳисоби 272 дебет карда шуда, зерҳисоби 172 кредит карда мешавад.

Дар охири сол дар дебити зерҳисоби 272 хароҷотҳои ҳақиқии гузаронидашуда аз зерҳисоби 227 соқит гардонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ин зерҳисоб дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

188. Дар зерҳисоби 273 «Маблағҳои қарзӣ» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз ташкилотҳои кредитӣ ва дигар ташкилотҳо барои амалӣ намудани ҷаъолияти соҳибкорӣ гирифта шудаанд.

Тартиби гирифтани баргардонидани маблағҳои қарзӣ, пардохти фоизҳо аз рӯи ин қарзҳо бо қонунгузори амалкунанда ба танзим дароварда мешавад.

Маблағҳои гирифташудаи қарзӣ аз рӯи кредити зерҳисоби 273 ва дебити зерҳисоби 111 инъикос карда мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 273 дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

189. Дар зерҳисоби 274 «Маблағҳои мақсадноки аз фондҳои давлатии ғайрибуҷетӣ гирифташуда» маблағи фондҳои давлатии ғайрибуҷетие ба

ҳисоб гирифта мешаванд, ки муассисаҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли аз шӯъбаҳои маҳаллии фонди ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон - барои пардохт намудани нафақа ва кӯмакпулиҳо; муассисаҳои тандурустӣ аз Фонди суғуртаи ҳатмии тиббӣ - барои хизматрасонии тиббии аҳоли гирифтаанд, инчунин дигар чорабиниҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли, ки қонунгузори амалкунанда пешбинӣ намудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар дебети зерҳисоби 274 дар рӯзи охирони кории моҳи декабр хароҷотҳои ҳақиқии пардохти нафақа ва кӯмакпулиҳои аз ҳисоби Фонди ҳифзи иҷтимоии аҳоли гузаронидашуда, ки дар зерҳисоби 228 инъикос гардидаанд, аз эътибор соқит гардонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 274 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи нишондиҳандаҳои зиёдкунанда ё камкунандаи маблағгузори пеш бурда мешаванд.

БОБИ XI. МАҲСУЛОТ, КОРУ ХИЗМАТРАСОНИИ ИЧРОШУДА ВА БА ФАРМОИШГАРОН СУПОРИДАШУДА

Ҳисоби 28 «Маҳсулот, кору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон додашуда»

Зерҳисоби 280 «Маҳсулот, кору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон додашуда»

190. Дар зерҳисоби 280 маҳсулоти истеҳсолшуда, корҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда, ки аз рӯи арзиши ҳақиқӣ ба фармоишгарон супорида шудаанд ва инчунин молу масолеҳи ба шахсони воқеӣ фурӯхташуда ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда оиди ба фармоишгарон додани маҳсулот, кору хизматрасонӣ қайдҳои зерин – дебети зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисобҳои 080, 220 аз рӯи хароҷотҳои ҳақиқӣ, дар маҳсулотҳои кишоварзӣ бошад аз рӯи арзиши нақшавӣ дар қарда мешавад.

Дар дебети зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисоби 220 дар охири сол маблағи ислоҳоткардашуда (корректировки) маҳсулоти хоҷагии қишлоқ, ки аз тарафи хоҷагиҳои ёрирасони (илмӣ) кишоварзӣ истеҳсол қарда шуда, ба фармоишгарон аз рӯи нархи ҳақиқӣ фурӯхта шудаанд, дохил қарда мешаванд. Дар ин ҳолат маблағи барзиёдии хароҷотҳои ҳақиқӣ нисбат ба арзиши нақшавӣ дар ҳаҷме, ки ба маҳсулоти фурӯхташуда вобаста аст, бо роҳи қайд намудан - бо ададҳои мусбӣ ва сарфакорӣ бошад - бо ададҳои манфӣ (чернилами сурх) гузаронида мешаванд.

Ҳангоми аз фармоишгарон дохил шудани маблағҳо барои маҳсулот, ва кору хизматрасонии ба онҳо додашуда, аз рӯи кредити зерҳисоби 280 ва дебети зерҳисоби 400 ба маблағи ҳақиқии хароҷоти маҳсулоти фурӯхташуда, кору хизматрасонӣ, аз рӯи маҳсулотҳои кишоварзӣ бошад аз рӯи арзиши нақшавӣ қайди иловагӣ гузаронида мешавад.

Ҳангоми дохил шудани маблағҳо аз фармоишгарон аз рӯи ба онҳо супоридани марҳалаҳои алоҳидаи корҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва таҷрибавӣ –

конструктории пешбиниnamудаи шартномаҳо, қайдҳои дуум аз рӯи дебети зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисобҳои 173, 400 баъди пардохти тамоми марҳилаҳои корҳои илмӣ ба фармоишгарон супоридашуда, яъне аз рӯи корҳои пурра ба анҷом расида, гузаронида мешавад.

Хангоми ба шахсони воқеӣ фурӯхтани маҳсулоти хӯрокворӣ ва молҳо чунин қайдҳо гузаронида мешавад: ба арзиши маҳсулоти хӯрокворӣ ва молҳои фурӯхташуда ба нархи иловагӣ – дебети зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисоби 400, ба маблағи соқит намудани хароҷотҳои ҳақиқии ба фурӯши онҳо алоқаманд – дебети зерҳисоби 280 ва кредити зерҳисоби 220.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 280 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 дар доираи намудҳои маҳсулот, қору хизматрасонӣ, корҳои илмӣ ва фармоишгарони корҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва таҷрибавӣ – конструкторӣ ва ғ. пеш бурда мешавад.

БОБИ XII. ДАРОМАДҲО, ФОИДА (ЗАРАР)

191. Барои баҳисобгирии даромадҳо, фоида (зарар) ҳисобҳои зерин пешбинӣ шудаанд

40 «Даромадҳо»;

41 «Фоида (зарар)»

192. Дар ҳисоби 40 «Даромадҳо» даромадҳои давраи ҳисоботӣ (зерҳисоби 400) ва даромадҳои давраи оянда (зерҳисоби 401) ба ҳисоб гирифта мешаванд.

193. Дар зерҳисоби 400 «Даромадҳои давраи ҳисоботӣ» маблағҳое ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки дар давраи ҳисоботӣ аз фармоишгарон (шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ) барои маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба онҳо додашуда, ки дар оянда боиси гирифтани даромад мегарданд, дохил шудаанд; даромадҳои ғайрифурӯшӣ (даромадҳо аз фурӯши масолахҳои қимматноки истифоданашаванда, даромадҳо аз фурӯш ва пардохтани облигатсияҳо ва дигар қоғазҳои қиматнок, фоизҳое, ки аз гузоштани маблағҳои муассиса дар ташкилотҳои кредитӣ дохил шудаанд, маблағи фарқиятҳои қурбӣ ва ғ.)

Аз рӯи кредити зерҳисоби 400 маблағе, ки фармоишгарон аз рӯи арзиши шартномавӣ барои маҳсулот, қору хизматрасонии иҷронамудаи муассисаҳо пардохт намудаанд, инчунин маблағи ба хазина аз фурӯши молу маҳсулот воридшуда инъикос карда мешаванд, ки дар ин сурат зерҳисобҳои 111, 120 дебет карда шуда, зерҳисоби 400 кредит карда мешавад. Ба ғайр аз ин, аз рӯи кредити зерҳисоби 400 ва дебети зерҳисоби 280 арзиши ба шахсони воқеӣ фурӯхташудаи маҳсулот хӯрокворӣ ва молҳо бе назардошти илованархҳо ва маблағи илованархҳо аз дебети зерҳисоби 401 инъикос карда мешаванд.

Дар дебети ҳисоби 400 хароҷотҳои ҳақиқии маҳсулотҳои ба фармоишгарон фурӯхташуда, қору хизматрасониҳо аз эътибор соқит гардонида мешаванд, дар ин сурат зерҳисоби 280 кредит карда мешавад, ба ғайр аз маҳсулотҳои хоҷагиҳои ёрирасони (илмӣ) кишоварзие, ки дар

онҳо дар давоми сол арзиши накшавии маҳсулоти фурухташуда дар дебети зерҳисоби 400 ва кредити зерҳисоби 280 дарҷ карда мешавад.

Дар дебети зерҳисоби 400 ва кредити зерҳисоби 280 инчунин арзиши маҳсулотҳои фурухташудаи хӯрокворӣ ва молҳо бе нархи изофаи онҳо ва маблағи хароҷотҳои ҳақиқии ба фуруши онҳо алоқамандбуда дарҷ карда мешавад.

Натиҷаҳои аз фуруши маҳсулот ва қору хизматрасонӣ ба даст омада чунини инъикос карда мешаванд: барзиёдатии даромад нисбат ба хароҷот дар дебети зерҳисоби 400 ва кредити зерҳисоби 410, дар ҳолати баръакс бошад, яъне барзиёдии хароҷот нисбат ба даромад зерҳисоби 410 дебет карда шуда, зерҳисоби 400 кредит карда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 400 дар карточкаҳои бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 05122026 аз рӯи намудҳои маҳсулотҳои баровардашуда, қорҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда пеш бурда мешавад.

194. Дар зерҳисоби 401 «Даромади давраҳои оянда» сунин маблағҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд:

маблағҳое, ки ба фармоишгарон барои маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда (бо ҳамроҳ кардани андозии арзиши иловашуда бо тартиби муқарраршуда) ва ба онҳо додашуда мутобиқи шартномаҳо ва ҳуҷҷатҳои пардохтӣ (ҳисобномаҳо) ҳисоб карда шудааст;

маблағҳои фарқияти қурбӣ, ки бо сабаби пардохти пешакии қору хизматрасониҳо бо асъори хориҷӣ пайдо шудаанд;

маблағҳои аз фармоишгарон дохилшудае, ки ба даромади давраҳои ҳисоботӣ дохил намешаванд.

Аз рӯи кредити зерҳисоби 401 дар мукотибот бо дебети зерҳисоби 153 маблағҳое инъикос карда мешаванд, ки ба фармоишгарон барои маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба онҳо додашуда ҳисоб карда шудааст, дар мукотибот бо дебети зерҳисоби 080 маблағҳои изофанархӣ аз рӯи молу маҳсулоти хӯроквории ба фуруш додашаванда инъикос карда мешаванд, инчунин дар мукотибот бо дебети зерҳисобҳои 118, 120, 153, 155, 156 маблағи даромадҳои вобаста ба фарқияти қурбӣ пайдошаванда инъикос карда мешаванд.

Аз рӯи маблағҳое, ки аз фармоишгарон барои маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба онҳо додашуда дохил шудаанд, зерҳисоби 401 дебет карда шуда, зерҳисоби 400 кредит карда мешавад. Ҷамзамон ба маблағи андозии арзиши иловашуда, ки бояд ба бучет интиқол дода шавад қайдҳои зерин – дебети зерҳисоби 401 ва кредити зерҳисоби 173 гузаронида мешаванд.

Ҳангоми дохил шудани маблағҳо аз фармоишгарон аз рӯи ба онҳо супоридани марҳалаҳои алоҳидаи қорҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва таҷрибавӣ – конструктории пешбининамудаи шартномаҳо, қайдҳои аз рӯи дебети зерҳисоби 401 ва кредити зерҳисобҳои 400 баъди пардохти тамоми марҳилаҳои қорҳои илмӣ ба фармоишгарон супоридашуда, яъне аз рӯи қорҳои пурра ба анҷом расида, гузарониди мешавад.

Аз рӯи дебети зерҳисоби 401 ва кредити зерҳисобҳои 118, 120, 153, 155, 160 инчунин маблағи зарарҳои вобаста ба фарқиятҳои қурби асёр пайдошаванда низ инъикос карда мешаванд.

Аз рӯи дигар асосҳои пешбининамудаи банди мазкур, қайдҳо аз рӯи дебети зерҳисоби 401 ва кредити зерҳисобҳои 173, 400, 410 ё ки кредити зерҳисоби 401 ва дебети зерҳисобҳои 173, 400, 410 дар ҳолате гузаронида мешаванд, ки шартҳои тасдиқшуда оиди зарурати гузаронидани даромад ё зарари давраҳои оянда ба даромад ё зарари давраҳои ҳисоботӣ мавҷуд бошад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 401 дар карточкаи бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

Ҳисоби 41 «Ғоида (зарар)»

195. Дар ҳисоби 41 ғоида ва зарар (зерҳисоби 410) ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар ин зерҳисоб натиҷаҳои молиявии (барзиёдати даромад нисбат ба хароҷотҳои ҳақиқӣ ё ки хароҷотҳои ҳақиқӣ нисбат ба даромад) аз фурӯши маҳсулот, қору хизматрасонӣ ба дастамада; бо тартиби муқарраршуда фурӯши амволи истифоданашаванда – масолеҳи қиматнок; ба иҷора ва зериҷора додани амволи муассиса дар асоси қонунгузори амалқунанда (ба амволи ҷумҳуриявӣ дохилнашаванда); фарқияти маблағҳои гузоштаи муассиса дар шакли депозит, қоғазҳои қиматноки ташкилотҳо, облигатсияҳои ғоизнок, вомбаргҳои давлатӣ ва ғ. ба ҳисоб гирифта мешавад.

Аз рӯи кредити зерҳисоби 410 барзиёдати даромадҳои дохилшуда нисбат ба хароҷотҳои ҳақиқии маҳсулоти фурӯхташуда, қору хизматрасониҳо, инчунин барзиёдати даромад нисбат ба хароҷот аз рӯи амалиётҳои ғайрифурӯшӣ инъикос карда шуда, дар ин ҳолат зерҳисобҳои 111, 118, 120, 400, 401 дебет карда мешаванд. Ҳангоми аз эътибор соқит намудани зарарҳои гирифташуда зерҳисоби 410 дебет карда шуда, зерҳисоби 241 кредит карда мешавад.

Аз рӯи дебети зерҳисоби 410 инъикос карда мешаванд:

барзиёдати хароҷотҳои ҳақиқӣ нисбат ба даромадҳои гирифташуда дар мукотибот бо кредити зерҳисоби 400;

ҳисоб намудани андозҳои, ки қонунгузори амалқунанда муқаррар намудааст дар мукотибот бо кредити зерҳисоби 173;

аз ҳисоби ғоида тасис додани маблағҳои ҳавасмандқунии моддӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ, маблағҳо оиди нигоҳдорӣ ва рушди базаи моддӣ – техникӣ дар мукотибот бо кредити зерҳисобҳои 240, 241.

Тақсимои ғоида (зарар), ки ба маблағи андозҳои ҳисобқардашудаи муқаррарнамудаи қонунгузорӣ кам карда шудааст, аз рӯи натиҷаҳои ғайрифаъолият барои сеоҳа гузаронида мешавад.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи зерҳисоби 410 дар карточкаи бисёрсутунаи ш. 283 ё ки ш. 0512026 пеш бурда мешавад.

ҲИСОБҲОИ ҒАЙРИБАЛАНСӢ

196. Дар ҳисобҳои ғайрибалансӣ амволи қиматноке, ки муваққатан дар ихтиёри муассиса қарор дошта, ба ӯ тааллуқ надоранд (воситаҳои асосии иҷоравӣ, масолеҳи қиматноке, ки барои нигоҳдории масъулиятнок ё ки барои коркард гирифта шудаанд), инчунин варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ, роҳхатномаҳо ба истироҳатгоҳҳо ва санаторияҳо ва ғ. ба ҳисоб гирифта мешаванд. Дар ҳисобҳои ғайрибалансӣ баҳисобгирӣ аз рӯи системаи соддакардашуда пеш бурда мешавад.

Тамоми молу масолеҳи қиматнок, инчунин воситаҳои асосии иҷоравии дар ҳисобҳои ғайрибалансӣ ба ҳисоб гирифташуда аз рӯи тартиб ва мӯҳлате, ки барои масолеҳоти дар баланс ба ҳисоб гирифташуда муқаррар шудааст, ба рӯйхат гирифта мешаванд.

Барои баҳисобгирии масолеҳоти қиматноки мазкур ҳисобҳои ғайрибалансии зерин истифода бурда мешаванд:

01 «Воситаҳои асосии иҷоравӣ». Дар ин ҳисоб воситаҳои асосие ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз ташкилотҳои беруна дар асоси шартнома, аз рӯи арзиши дар шартнома пешбинишуда ба иҷора гирифта шудаанд.

Баҳисобгирии аналитикии воситаҳои асосии иҷоравӣ аз рӯи иҷорадеҳ вобаста ба ҳар як объекти воситаҳои асосӣ (аз рӯи рақами инвентарии иҷорадеҳ) дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

02 «Молу масоҳи қиматноке, ки барои нигоҳдории масъулиятнок қабул шудаанд». Дар ин ҳисоб молу масолеҳи қиматноке, ки муассиса барои нигоҳдории масъулиятнок қабул намудааст, аз он ҷумла таҷҳизоти махсусе, ки барои иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ ва таҷрибавӣ – конструкторӣ харидорӣ шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии молу масоҳи қиматноке, ки барои нигоҳдории масъулиятнок қабул шудаанд, аз рӯи ташкилотҳо – соҳибмулкони, намудҳо, навъҳо ва ҷои нигоҳдории онҳо бо нархҳои шартномавӣ ё ки нархи харид пеш бурда мешаванд.

Дар ҳисоби мазкур инчунин ашёи хом ва маҳсулоте, ки барои коркард аз рӯи нархҳои дар шартнома пешбинишуда қабул шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии аз рӯи фармоишгарон, намудҳо, навъҳои масолеҳҳо ва ҷои воқеъгардидаи онҳо пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирӣ аз рӯи ҳисоби 02 дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

04. «Варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ». Дар ин ҳисоб варақаҳои ҳисоботашон қатъии барои нигоҳдорӣ қарор дошта ва таҳти ҳисобот додашаванда – дафтарчаҳои квитансия (хатти расид), аттестатҳо, дипломҳо, варақаҳои шаҳодатномаҳо ва ғ. – мутобиқи рӯйхати тасдиқнамудаи мақомотҳои дахлдори ҳокимияти иҷроия ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ аз рӯи ҳар як намуди варақа ва ҷои нигоҳдории онҳо дар китоби баҳисобгирии варақаҳои ҳисоботашон қатъӣ ш. 448 пеш бурда мешавад.

05 «Аз эътибор соқит гардонидани қарзи дебиторони ба адои қарз ноқобил». Дар ин зерҳисоб қарзи дебиторони ба адои қарз ноқобил дар давоми панҷ сол, аз лаҳзаи соқит намудани онҳо аз баланс бо мақсади назорат намудани имконияти баргардонидани онҳо дар ҳолати беҳтар шудани ҳолати молиявии қарздорон, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Маблағҳое, ки барои адои ин қарзҳо ворид шудаанд, аз ин ҳисоб соқит гардонида шуда, бояд ба даромади бучетҳои дахлдор интиқол дода шаванд.

Баҳисобгирии аналитикӣ аз рӯи ин ҳисоб дар карточкаи ш. 292 бо нишон додани ному насаби қарздорон ё ки суроғаи шахсони ҳуқуқӣ пеш бурда мешавад.

06 «Масолеҳи қимматноки бо таъминоти марказонидашуда пардохтшаванда». Дар ин ҳисоб молу масолеҳи қимматноке ба ҳисоб гирифта мешаванд, ки аз ҳисоби мақомотҳои болоӣ пардохта шуда, барои муассисаҳои зерсохтории дар дигар бучетҳо қарор доштаи худ интиқол дода шудаанд.

Ҳангоми аз муассисаҳои зерсохторӣ – борқабулкунандаҳо дастрас намудани ҳуҷжатҳои тасдиқкунанда оиди он, ки масолеҳоти мазкур ба ҳисоб гирифта шудаанд, арзиши онҳо аз ин ҳисоб соқит гардонида мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии молу масолеҳи қиматноке, ки бо тартиби марказонидашуда пардохт карда шудаанд, дар китоби баҳисобгирии масолеҳи қиматноки ба тартиби марказонидашуда пардохташаванда ш. 322 аз рӯи ҳар як муассиса – борқабулкунанда пеш бурда мешавад.

07 «Қарздории талабагон ва донишҷуён барои барнагардонидани ашёҳои қимматнок». Дар ин ҳисоб қарздории хонандагон ва донишҷуён барои аз тарафи онҳо барнагардонидани либосҳои расмӣ, асбобҳо, либосҳои раҳти хоб ва дигар маводҳои қиматнок ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Аз баланси муассисаҳои таълимӣ соқит намудани масолеҳи қиматноке, ки ба донишҷуён ва хонандагони хоричшуда тааллуқ доранд, дар асоси фармони хоричшавии онҳо амалӣ карда мешавад. Масолеҳи қиматноки аз тарафи донишҷуён ва хонандагон баргардониданашуда дар ҳисобгирии ғайрибалансӣ пеш бурда мешавад.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоби 07 аз рӯи ҳар як хонанда ва донишҷӯ дар карточкаи ш. 292 пеш бурда мешавад.

08 «Тӯҳфа ва чомҳои гузарандаи варзишӣ». Дар ин ҳисоб мукофотҳо, чомҳо, байрақҳои гузарандаи варзишӣ, ки аз тарафи ташкилотҳои гуногун тақдим шуда ва барои тақдим намудан ба дастаҳои ғолиб аз онҳо гирифта шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Мукофотҳо, чомҳо, байрақҳои гузарандаи варзишӣ дар давоми тамоми мӯҳлате, ки дар муассисаи мазкур қарор доранд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоби 08 аз рӯи ҳар як ашё ва арзиши онҳо дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

09 «Роҳхатҳои пардохтнашаванда». Дар ин ҳисоб роҳхатҳои аз ташкилотҳои ҷамъиятӣ, иттифоқи касаба ва дигар ташкилотҳо ба таври

ройгон гирифташуда ба ҳисоб гирифта мешаванд. Роҳхатҳо бояд дар ҳазина дар радифи ҳуччатҳои пулӣ нигоҳ дошта шаванд.

Баҳисобгирии аналитикии ҳисоби 09 аз рӯи намуди роҳхатҳо, шумора ва арзиши номиналии онҳо дар карточкаи ш. 296 пеш бурда мешавад.

10 «Азнав пардохтани маблағҳои нафақа ва ёрдампулӣ, ки дар натиҷаи нодуруст истифода бурдани қонунгузорӣ дар бораи нафақаи ёрдампулӣ, хатогҳои баҳисобгирӣ ба амал омадаанд». Дар ин ҳисоб дар мақомотҳои ҳифзи иҷтимоии аҳоли маблағҳои аз нав пардохташудаи нафақа ва ёрдампулӣ ба ҳисоб гирифта мешавад, ки дар натиҷаи нодуруст истифода бурдани қонунгузорӣ дар бораи нафақаи ёрдампулӣ ва хатогҳои баҳисобгирӣ ба амал омада, дар асоси санадҳои тафтиш, санҷиш ва дигар ҳуччатҳои дахлдор ошкор шудаанд.

11 «Ашӯҳои таълимии техникаи ҳарбӣ». Дар ин ҳисоб ҳамаи намудҳои таҷҳизот ва ашӯҳо, ки дар машқҳои тирпаронӣ, оташнишонҳои варзишӣ, утокҳои (кабинетҳои) фанҳои тайёрии ҳарбии муассисаҳои таълимӣ ва ғ. ҷойгир мебошанд, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

12 «Қисмҳои эҳтиётии воситаҳои нақлиёт, ки бар ивази қисмҳои фарсудашуда дода шудааст». Дар ин ҳисоб дар карточкаи ш. 296 муҳаррикҳо, аккумуляторҳо, шинаҳои аватомобили ва ҷилди рӯйкаши онҳо, ки ба ивази қисмҳои фарсудашудаи воситаҳои нақлиёт дода шудаанд, бо ифодаи миқдорӣ вобаста ба нишондоди насаби қабулкунанда, санаи қабул ва рақами заводи қисмҳо ба ҳисоб гирифта мешаванд.

ҚИСМИ Ш. ДАР БОРАИ ТАРТИБИ БАҲИСОБГИРИИ АМАЛИЁТҲО ОИДИ ТАЪМИНИ МАРКАЗОНИДАШУДАИ МАСОЛЕҲИ ҚИМАТНОК ДАР МУАССИСАҲО

197. Ҳисоббаробаркуниҳо байни тақсимотчи асосӣ, тақсимотчи (фармоишгар) ва молтаъминкунандагон аз рӯи таъминоти марказонидашудаи масолеҳи қиматноки муассисаҳо ба воситаи фармоишгар амалӣ карда мешавад.

198. Қабул намудани масолеҳи қиматноке, ки бо тартиби таъминоти марказонидашуда гирифта шудаанд, бо тартиби муқарраршуда амалӣ карда мешаванд.

199. Муассиса – молқабулкунанда баъди аз фармоишгар гирифтани хабарнома оиди ба суроғи ӯ равон кардани масолеҳи қиматнок, ӯҳдадор аст, ки барои расидани онҳо то суроғи ӯ назорат намуда, оиди қабул ва дар ҳисобот инъикос намудани ин масолеҳҳо ба фармоишгар хабар диҳад. Дар ҳолати дар мӯҳлати муқарраршуда нарасидани масолеҳи қиматнок, зарур аст, ки ба фармоишгар барои чораандешӣ оиди ҷустуҷӯ ва ба суроғи таъиншуда расонидани онҳо хабар дода шавад.

Агар баҳисобгирии сметаи даромаду хароҷоти муассисаҳо аз тарафи муҳосиботи марказонидашуда пеш бурда шавад, онҳо фармоишгар бояд ба он (муҳосиботи марказонидашуда) оиди ба нишонаи муассисаҳо – молқабулкунандаҳо интиқол додани масолеҳи қиматнок хабар диҳад.

Муҳосиботи марказонидашуда оиди воридшавии масолеҳи қиматнок назорат муқаррар намуда, дар бораи қабули онҳо дар ҳисобот ба фармоишгар хабар медиҳад.

Тартиби баҳисобгирии амалиётҳо аз рӯи таъминоти марказонидашудае, ки байни фармоишгар ва молқабулқунандагони аз як бюджет маблағгузоришаванда ба вучуд омадаанд.

200. Ҳисоббаробарқуниҳо бо молтаъминқунандагон барои масолеҳи қиматноке, ки бо тартиби таъминоти марказонидашудаи муассисаҳо амалӣ шудааст, фармоишгар дар зерҳисоби 178 ба ҳисоб мегирад. Фармоишгар ҳангоми пардохт намудани ҳисоби молтаъминқунанда зерҳисоби 178 - ро дебет намуда, зерҳисоби 091 ё ки 101 – ро кредит менамояд.

201. Дар асоси ҳуҷҷатҳои аз молтаъминқунанда қабулшудаи тасдиққунанда (ҳисобномаҳо, борхатномаҳо ва ғ.) барои молҳои ба молқабулқунанда борқардашуда, фармоишгар ба маблағи ин масолеҳҳо дар дебети зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 178 қайдҳо мегузаронад. Дар як вақт бо ин, фармоишгар ба муассиса - молқабулқунанда ё ки муҳосиботи марказонидашуда хабарномаи ш. 280 мефиристад. Дар хабарномаи ш. 280 нусхаи ҳисобномаи молтаъминқунанда оиди ба молқабулқунанда ирсол намудани масолеҳи қиматнок замима қарда мешавад.

202. Муҳосиботи молқабулқунанда баъди гирифтани хабарнома ва нусхаи ҳисобномаи молтаъминқунанда оиди ба молқабулқунанда ирсол намудани масолеҳи қиматнок, қайдҳои зеринро мегузаронад:

ба маблағи таҷҳизоти дохилшуда ё ки дигар ашёҳо, ки ба ҳайати воситаҳои асосӣ, ашёҳои камарзиш, аз он ҷумла, либос ва лавозимоти раҳти хоб, пойафзол дохил мешаванд, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 ё ки зерҳисобҳои ҳисоби 07 дебет қарда шуда ва зерҳисоби 140 кредит қарда мешавад. Ҳамзамон дар дебети зерҳисоби 200 ва 250 ё ки 260 қайдҳои дуҷум гузаронида мешавад;

ба маблағи дохилшудаи масолеҳҳо ё ки зарфҳои барқардонидашаванда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 06 дебет қарда шуда, зерҳисоби 140 кредит қарда мешавад;

ба маблағи масолеҳи қиматноки ба молқабулқунанда ирсол қардашуда, вале то лаҳзаи гирифтани хабарнома қабул нашуда, зерҳисоби 068 дебет қарда шуда, зерҳисоби 140 кредит қарда мешавад. Ҳангоми қабул намудани ин масолеҳҳо зерҳисобҳои дахлдори масолеҳи қиматнок дебет қарда шуда, зерҳисоби 068 кредит қарда мешавад. Ҳангоми қабул намудани воситаҳои асосӣ, ашёҳои камарзиш, аз он ҷумла, либос ва лавозимоти раҳти хоб, пойафзол қайдҳои дуҷум гузаронида мешавад.

203. Фармоишгар (тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ) ба маблағи камомад ва вайроншавии масолеҳи қиматнок ё ки номукамалии ашёҳо, ки ҳангоми қабули онҳо аз тарафи молқабулқунанда ошкор шудаанд, дар асоси санадҳои ба расмият даровардашудаи зарурии аз молқабулқунандагон воридшуда, зерҳисоби 178 (молтаъминқунанда ё ки

ташкilotҳои нақлиётӣ) дебет карда шуда, зерҳисоби 200 кредит карда мешавад. Ҳамзамон аз ҳисоби ғайрибалансии 06 маблағи мазкур аз эътибор соқит гардонида мешавад.

204. Ҳангоми ба молтаъминкунанда баргардонидани зарфҳои баргардонидашаванда муҳосиботи молқабулкунанда ба фармоишгар барои ҳисоббаробаркуниҳо бо молтаъминкунанда тамоми ҳуҷҷатҳоеро, ки интиқол додани зарфҳоро тасдиқ менамоянд, бо нишон додани шумора, нарх ва арзиши онҳо равон менамояд. Аз рӯи ин амалиётҳо молқабулкунанда қайдҳои зерин – дебети зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 066 мегузаронад.

Фармоишгар аз рӯи ин амалиётҳо дар ҳисобگیری қайдҳои зеринро мегузаронад:

ҳангоми гирифтани ҳуҷҷатҳо аз муҳосиботи молқабулкунанда барои зарфҳои интиқолдодашуда ва пешниҳод намудани ҳисобнома аз рӯи онҳо ба молтаъминкунанда зерҳисоби 178 – ба маблағи ҳисобномаи пешниҳодшуда дебет карда шуда, зерҳисоби 140 – ба маблағи фарқияти нархи харидоришудаи зарфҳо ва нархе, ки зарфҳо ба молтаъминкунанда баргардонида шудаанд, кредит карда мешавад. Ҳамзамон қайдҳои дуюм аз рӯи дебети зерҳисоби 200 ва кредити зерҳисоби 140 гузаронида мешавад.

ҳангоми қабул намудани маблағҳо барои зарфҳои баргардонидашуда зерҳисоби 091 ё ки 101 дебет карда шуда, зерҳисоби 178 кредит карда мешавад. Агар зарфҳои баргардонидашуда дар соли гузашта харидорӣ шуда бошанд, онҳо фармоишгар ин маблағҳоро ба даромади он бучете, ки аз онҳо маблағгузорӣ шудаанд, дохил менамояд.

205. Дар он ҳолатҳое, ки муассиса – молқабулкунанда бевосита ба тақсмотчи асосӣ (фармоишгар) тобеъ нест, тақсмотчи асосӣ баҳисобگیری амалиётҳоро аз рӯи таъминоти марказонидашудаи масолеҳи қиматнок ба ин муассиса ба воситаи тақсмотчӣ, ки муассисаи мазкур ба он тобеъ аст, пеш мебарад.

Тақсмотчи асосӣ (фармоишгар) аз рӯи ин амалиётҳо ба тақсмотчи поёнӣ нусхаи хабарнома оиди ба муассисаи зертобеъи ӯ интиқол додани масолеҳи қиматнок бо тартиби марказонидашуда фиристода, ҳамзамон арзиши масолеҳи қиматноки интиқолдодашударо ба ҳисоби «ҳисоббаробаркуниҳо бо тақсмотчиёни поёнӣ» дар дебети зерҳисоби 140 дохил менамояд.

Тақсмотчи поёнӣ баъди гирифтани нусхаи хабарнома оиди бо тартиби марказонидашуда пардохт намудани арзиши масолеҳи қимтанок, ки бевосита ба муассисаи зертобеъи ӯ интиқол дода шудаанд, аз рӯи дебети зерҳисоби 140 дар қисми актив (ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағгузори муассисаҳои зертобеъ) ва кредити зерҳисоби 230 дар қисми пасив (ҳисоббаробаркуниҳо аз рӯи маблағгузорӣ бо тақсмотчи болоӣ) маблағҳои мазкурро ба ҳисоб мегирад.

Тартиби баҳисобгирии амалиётҳо аз рӯи таъминоти марказонидашудае, ки байни фармоишгар ва молқабулқунандагони аз буҷетҳои гуногун маблағгузоришаванда ба вучуд омадаанд.

206. Ҳисоббаробарқуниҳо бо молтаъминқунандагон барои масолеҳи қиматноке, ки бо тартиби таъминоти марказонидашудаи муассисаҳо амалӣ шудааст, фармоишгар дар зерҳисоби 178 ба ҳисоб мегирад. Фармоишгар ҳангоми пардохт намудани ҳисоби молтаъминқунанда зерҳисоби 178 - ро дебет намуда, зерҳисоби 091 ё ки 101 – ро кредит менамояд.

207. Фармоишгар дар асоси ҳуҷҷатҳои аз молтаъминқунанда қабулшудаи тасдиққунанда (ҳисобномаҳо, борхатномаҳо ва ғ.) барои молҳои ба молқабулқунанда боркардашуда, ба маблағи ин масолеҳҳо дар дебети зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 178 қайдҳо мегузаронад.

Ҳамзамон аз рӯи ҳисоби ғайрибалансии 06 «Масолеҳи қимматноки бо таъминоти марказонидашуда пардохтшаванда» дар китоби баҳисобгирии масолеҳи қимматноки бо тартиби марказонидашуда пардохт карда шуданд ш. 322 аз рӯи муассисаҳо – молқабулқунандаҳо, қайдҳо гузаронида мешавад. Дар ин сурат, фармоишгар ба муҳосиботи молқабулқунанда хабарномаи (огоҳинома) ш. 280 дар ду нусха равон мекунад. Ба хабарномаи ш.280 нусхائي ҳисобномаи молтаъминқунанда оиди масолеҳи қимматноки боркардашуда замима карда мешавад.

208. Муҳосиботи молқабулқунанда баъд аз гирифтани огоҳинома ва нусхائي ҳисобномаи молтаъминқунанда оиди масолеҳи қимматноки боркардашуда қайдҳои зеринро мегузаронад:

ба маблағи таҷҳизоти дохилшуда ё ки дигар ашёҳо, ки ба ҳайати воситаҳои асосӣ, ашёҳои камарзиш, аз он ҷумла, либос ва лавозимоти раҳти хоб, пойафзол дохил мешаванд, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 ё ки зерҳисобҳои ҳисоби 07 дебет карда шуда ва зерҳисоби 250 ё ки 260 кредит карда мешавад;

ба маблағи дохилшудаи масолеҳҳо ё ки зарфҳои баргардонидашаванда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 06 дебет карда шуда, зерҳисоби 140 кредит карда мешавад;

ба маблағи масолеҳи қимматноки ба суроғаи молқабулқунанда ирсол намудаи молтаъминқунанда, вале то лаҳзаи гирифтани хабарнома қабул нашуда, зерҳисоби 068 дебет карда шуда, зерҳисоби 140 кредит карда мешавад.

Ҳангоми қабул намудани масолеҳи қимматноки мазкур қайдҳои зерин гузаронида мешавад:

ба маблағи таҷҳизоти дохилшуда ё ки дигар ашёҳо, ки ба ҳайати воситаҳои асосӣ, ашёҳои камарзиш, аз он ҷумла, либос ва лавозимоти раҳти хоб, пойафзол дохил мешаванд, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 01 ё ки зерҳисобҳои ҳисоби 07 дебет карда шуда, зерҳисоби 250 ё ки 260 кредит карда мешавад. Ҳамзамон аз рӯи дебети зерҳисоби зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 068 қайдҳо гузаронида мешаванд;

ба маблағи дохилшудаи масолахҳо ё ки зарфҳои баргардонидашаванда, зерҳисобҳои дахлдори ҳисоби 06 дебет карда шуда, зерҳисоби 140 кредит карда мешавад;

209. Муҳосиботи молқабулқунанда ҳангоми қабул намудани масолаҳи қимматнок ўҳдадор аст, ки феврал ба фармоишгар нусхаи дуҷуми хабарномаи ш. 280 – ро бо имзои сармуҳосиб оиди дар ҳисобот қабул намудани масолаҳи қимматноки бо тартиби таъминоти марказонидашуда дохилшуда фиристонад.

Ҳангоми аз муҳосиботи молқабулқунанда гирифтани хабарномаи ҷавобӣ, инчунин санадҳо дар бораи камомад ва вайроншавии масолаҳи қимматнок ё ки номукамалии ашёҳо, ки дар натиҷаи қабули масолаҳи қимматнок ошкор шудаанд, фармоишгар қайдҳои зеринро мегузаронад:

ба маблағи қабулшудаи масолаҳи қимматнок аз ҳисоби ғайрибалансии 06 соқитгардонӣ гузаронида мешавад;

ба маблағи камомад ва вайроншавии масолаҳи қимматнок ё ки номукамалии ашёҳо, ки ҳангоми қабули масолаҳи қимматнок ошкор шудаанд, зерҳисоби 178 (молтаъминқунанди ё ки ташкилотҳои нақлиётӣ) дебет карда шуда, зерҳисоби 200 кредит карда мешавад. Ҳамзамон аз ҳисоби ғайрибалансии 06 маблағи мазкур аз эътибор соқит гардонида мешавад.

210. Ҳангоми ба молтаъминқунанда баргардонидани зарфҳои баргардонидашаванда муҳосиботи молқабулқунанда ба фармоишгар барои ҳисоббаробарқуниҳо бо молтаъминқунанда тамоми ҳуҷҷатҳоеро, ки интиқол додани зарфҳоро тасдиқ менамоянд, бо нишон додани шумора, нарх ва арзиши онҳо равон намуда, аз рӯи ин ҳуҷҷатҳо қайдҳои зерин – дебети зерҳисоби 140 ва кредити зерҳисоби 066 мегузаронад.

Фармоишгар аз рӯи ин амалиётҳо дар ҳисобгирӣ қайдҳои зеринро мегузаронад:

ҳангоми гирифтани ҳуҷҷатҳо аз муҳосиботи молқабулқунанда барои зарфҳои интиқолдодашуда ва пешниҳод намудани ҳисобнома аз рӯи онҳо ба молтаъминқунанда зерҳисоби 178 дебет карда шуда, зерҳисоби 200 кредит карда мешавад;

ҳангоми аз молтаъминқунанда қабул намудани маблағҳо барои зарфҳои баргардонидашуда зерҳисоби 091 ё ки 101 дебет карда шуда, зерҳисоби 178 кредит карда мешавад. Дар он ҳолатҳое, ки зарфҳои баргардонидашуда дар соли гузашта харидорӣ карда шудаанд, фармоишгар ин маблағҳоро ба даромади он бучете, ки аз онҳо маблағгузорӣ шудаанд, дохил менамояд.

Замимаи 1
ба Дастурамал оиди пешбурди ҳисобгирии муҳосибӣ
дар муассисаҳои буҷетӣ, ки бо фармони Вазорати молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 декабри соли 2000
№ 157 тасдиқ шудааст.

**Шаклҳои
ҳуччатҳои аввалияи баҳисобгирии муҳосибӣ ва регистрҳои
баҳисобгирии муҳосибӣ дар муассисаҳои буҷетӣ**

№ шакл	Рамзи шакл	Номгӯи шаклҳои ҳуччат
		1. Воситаҳои асосӣ ва дигар маблағгузориҳои дарозмуддат. Захираҳои моддӣ. Ашёҳои камарзиш
ВА – 1 буҷет	0504101	Санади додугурифти воситаҳои асосӣ дар муассисаҳои буҷетӣ
ВА - 2	0504102	Борхатнома (накладной) оид ба ҷойивазкунии дохилии воситаҳои асосӣ
ВА – 4	0504104	Санад оид ба аз эътибор соқит донистани воситаҳои асосӣ дар ташкилотҳои буҷетӣ
ВА – 4а буҷет	0504105	Санад оид ба аз эътибор соқит донистани воситаҳои нақлиёт дар муассисаҳои буҷетӣ
ВА-6 буҷет	0504106	Карточкаи инвентарии баҳисобгирии воситаҳои асосӣ дар муассисаҳои буҷетӣ
ВА-8	0504108	Карточкаи инвентарии баҳисобгирии воситаҳои асосӣ дар муассисаҳо (барои чорво, ниҳолҳои бисёрсола, хароҷотҳои асосӣ барои беҳтар намудани ҳолати заминҳо)
ВА- 9	0504109	Карточкаи инвентарии баҳисобгирии гурӯҳии воситаҳои асосӣ
ВА – 10	0504110	Руйхати карточкаҳои инвентарӣ оиди баҳисобгирии воситаҳои асосӣ
ВА -13	0504113	Руйхати инвентарии воситаҳои асосӣ
444	0504144	Санад оиди аз эътибор соқит гардонидани адабиёти аз китобхона хориҷкардашуда дар муассисаҳои буҷетӣ
326	0504126	Варақаи гардишӣ оиди воситаҳои асосӣ Варақаи замимавии № 1 ба ш. 326 Варақаи замимавии № 2 ба ш. № 326
410	0504210	Варақаи додани масолеҳҳо барои эҳтиёҷоти муассисаҳо
434	054234	Борхатнома
431	0504231	Картаи ҷамъоваранда
299	0504202	Руйхат - талабнома барои додани маҳсулоти хӯрока
300	0504220	Варақаи ҷамъоваранда оиди даромади маҳсулоти хӯрока
399	0504213	Варақаи ҷамъоваранда оиди хароҷоти маҳсулоти хӯрока
397	0504203	Варақа барои додани хӯроки чорво ва фураж
395	0504208	Китоби баҳисобгирии ҳайвонот
230	0504230	Санад оиди аз эътибор соқит гардонидани захираҳои моддӣ
296	0504207	Карточкаи баҳисобгирии шуморавӣ - маблағии масолеҳҳои қимматнок
М – 44	0504205	Варақаи гардишӣ оид ба захираҳои моддӣ Варақаи замимавии № 1 ба ш. М- 44

№ шакл	Рамзи шакл	Номгӯи шаклҳои ҳуҷжат
		Варақаи замиравии № 2 ба ш. М - 44
М -17	0504204	Китоби баҳисобгирии амбории масолехҳо
325	0504325	Китоби бақайдгирии зарфҳои шикаста
443	0504143	Санад оиди аз эътибор соқит гардонидани ашёҳои камарзиш
		2. Маблағҳои муассиса
301	0504605	Варақаи баҳисобгирии маблағгузориҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои бучетӣ) ва ҳаҷми маблағгузориҳои хароҷоти тақсимотчи асосӣ (тақсимотчӣ) - и маблағҳои бучетӣ
294	0504504	Варақаи баҳисобгирии аналитикии маблағгузориҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои бучетӣ), ҳаҷми маблағгузорӣ ва хароҷотҳои хазинавии қабулқунандаи маблағҳои бучетӣ
440	0504514	Китоби хазина
317	0504501	Варақаи пардохти маблағ аз хазина ба шахсони таҳтиҳисоботӣ
320	0504520	Китоби баҳисобгирии маблағҳои ба тақсимқунандагон додашуда барои пардохти музди меҳнат ва идрорпулиҳо
448	0504819	Китоби баҳисобгирии варақаҳои ҳисоботи қатъӣ
816	0504916	Санад оиди аз эътибор соқит донишдани варақаҳои дафтарчаҳои меҳнатӣ ва варақаҳои ба он замиравашаванда
414	0504414	Фехрасти маблағҳои депониридашуда
10	0504510	Квитансияҳо (ҳатти расид)
		3. Ҳисоббаробарқуниҳо
286	0504601	Ҳисобот оиди пешпардохтҳо
327	0504609	Варақа оиди ҳисоббаробарқуниҳо бо падару модарон барои нигоҳубини кӯдакон дар муассисаҳои кӯдакона Варақаи замиравии № 1 ба ш. №327 Варақаи замиравии № 2 ба ш. № 327
305	0504608	Табели баҳисобгирии давомоти кӯдакон
809	0504809	Варақаи гардишӣ аз рӯи ҳисоббаробарқуниҳо барои омӯзиши пулакии донишҷуён Варақаи замиравӣ ба ш. № 809
292	0504604	Карточкаи баҳисобгирии маблағҳо ва ҳисоббаробарқуниҳо
441	0504411	Китоби баҳисобгирии аналитикии маблағҳои депониридашуда ва идрорпулиҳо
421	0504421	Табели баҳисобгирии вақти кории истифодашуда ва ҳисоббаробарқуниҳои музди меҳнат Варақаи замиравӣ ба ш. № 421
425	0504425	Дастхат – ҳисоббаробарқуниҳо оиди додани руҳсатии меҳнатӣ (озодқуниҳо)
49	0504401	Варақаи ҳисоббаробарқуниҳо – пардохтӣ
389	0504403	Варақаи пардохти оиди додани бунак (аванс), музди меҳнат
417	0504417	Карточка – маълумотнома
		4. Хароҷотҳо аз рӯи бучет ва маблағҳои ғайрибучетӣ

309	0504508	Вараќаи баҳисобгирии аналитикии маблағгузориҳои давлатӣ (меъёрҳои ӯҳдадориҳои бучетӣ) ва хароҷотҳои ҳақиқии қабулқунандаи маблағҳои бучетӣ
№ шакл	Рамзи шакл	Номгӯи шаклҳои ҳуҷҷат
		5. Шаклҳои умумии муҳосибӣ
433	0504833	Маълумотномаи муҳосибӣ
523	0504523	Шартномаи намунавӣ оиди масъулияти пурраи моддии инфиродӣ
279	0504804	Феҳрасти карточкаҳо
442	054842	Феҳрасти супоридани ҳуҷҷатҳо
401	0504801	барӯйхатгирии номгӯӣ (вараќаи муқоисавӣ)
835	0504835	Санад доир ба натиҷаҳои барӯйхатгирӣ
836	0504836	Вараќаи фарқияти (нормувофиқатӣ) аз рӯи натиҷаҳои барӯйхатгирӣ
--	0512026	Карточкаи бисёрграфа
283	0504807	Карточкаи бисёрграфа
285	0504808	Вараќаи гардишӣ Вараќаи замимавии № 1 ба ш. № 285 Вараќаи замимавии № 2 ба ш. № 285
322	0504815	Китоби баҳисобгирии масолеҳи қимматноки ба тартиби марказонидашуда пардохтгардида
429	0504229	Санади қабул
280	0504508	Хабарнома
		6. Ордериҳои мемориалиӣ
381	0504513	Ордериҳои мемориалии № 1, 2, 3 Вараќаи ҷамъқунанда
323	0504511	Ордери мемориалии № 4 Вараќаи ҷамъоваранда оид ба ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи чекҳои дафтарчаҳои лимитиқунонидашуда
405	0504405	Ордери мемориалии № 5 Ҷамъи варақаҳои ҳисоббаробаркунӣ оид ба пардохти музди меҳнат ва идрорпулиҳо
408	0504613	Ордери мемориалии № 6 Вараќаи ҷамъоваранда оид ба ҳисоббаробаркунӣ бо ҳар гуна қарздорон ва қарзхоҳон
386	0504610	Ордери мемориалии № 8 Вараќаи ҷамъоваранда оид ба ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони таҳтиҳисоботӣ
438	0504138	Ордери мемориалии № 9, 10 Вараќаи ҷамъоваранда аз рӯи хориҷ ва ҷойивазкунии воситаҳои асосӣ ва ашёҳои камарзиш
398	0504212	Ордери мемориалии № 11 Ҷамъи варақаҳои ҷамъоваранда оид ба даромад қардани маҳсулоти хӯрокворӣ
411	0504214	Ордери мемориалии № 12 Ҷамъи варақаҳои ҷамъоваранда оид ба хароҷот қардани маҳсулоти хӯрокворӣ

396	0504211	Ордери мемориалии № 13 Варақаи чамъоваранда оид ба харочоти масолеҳҳо
409	0504703	Ордери мемориалии № 14 Варақаи чамъоваранда оид ба даромад, фоида (зарар)
406	0504611	Ордери мемориалии № 15
№ шакл	Рамзи шакл	Номгӯи шаклҳои ҳуҷҷат
		Чамъи варақаҳо оид ба ҳисоббаробаркуниҳо бо падару модарон аз рӯи нигоҳубини кӯдакон дар муассисаҳои кӯдакона
274	0504802	Ордери мемориалии № 16 ва ғ.
803	0504803	Рамзкушоии ордери мемориалӣ
308	0504811	Китоби Асосӣ

Ташкилот – равоқунанда

Тасдиқ мекунам:

Сардор _____

муассиса (имзо) (таснифи имзо)

«___» _____ с. _____

Ташкилот – қабулқунанда

Тасдиқ мекунам:

Сардор _____

муассиса (имзо) (таснифи имзо)

«___» _____ с. _____

САНАДИ № _____
қабулу супоридани воситаҳои асосӣ
дар муассисаҳои бучетӣ

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз «___» _____ с. _____ Шакли ВА – бучет аз рӯи КУҲИ
 Тобеъияти сохторӣ _____ Сана
 Сарчашмаи маблағгузорӣ _____ аз рӯи КУКТ
 Шахси масъулиятноки моддӣ _____ аз рӯи КТС
 Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

Рамзҳо
0504101
383

Равоқунанда						Қабулқунанда					
муассиса (тобеъияти сохторӣ)		шахси масъулиятноки моддӣ	рақами инвентарии объект	рамзи баҳисобгирии аналитикӣ	рамзи баҳисобгирии синтетикӣ	муассиса (тобеъияти сохторӣ)		шахси масъулиятноки моддӣ	рақами инвентарии объект	рамзи баҳисобгирии аналитикӣ	рамзи баҳисобгирии синтетикӣ
номгӯй	рамз					номгӯй	рамз				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Шиноснома, нақша (лоиха, навъ, намуд, тамға)	Рақами объект (деталҳо)		Санаи барориш (тайёр кардан)	Сана ва рақами санади ба истифода додан	Арзиши аввалаи ибтидоӣ (балансӣ)	Хурдашавӣ		
	заводӣ					маблағ ба 01 ва аз рӯи ҳуҷҷатҳои харидоришуда	рамзи меъёри солона	меъёри солона, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Тавсифи муҳтасари инфиродии объект

Номгӯи нишонаҳои тавсифқунандаи объект	Масолехҳо, андоза ва дигар ахборотҳо					Нигоҳ доштани масолеҳи қиматбаҳо (металлҳо, санғҳо ва ғ.)				
	объекти асосӣ	номгӯи сохтмонҳои муҳим, тақвиятдиҳӣ ва лавозимот, ки ба объект тааллуқ доранд				номгӯй		воҳиди ченак		шумора (вазн)
		объект (деталҳо)	масолеҳи қиматбаҳо	номгӯй	рамз аз рӯи КУВЧ	номгӯй	рамз аз рӯи КУВЧ			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Дар асоси фармоиши _____
 фармони
 № _____ аз «___» _____ с. _____ дида баромадани _____,
 (номгӯи объект)
 аз _____ барои истифода қабулқардашуда (супоридашуда) гузаронида шуд.

Дар лаҳзаи қабулу супоридан объект дар _____ воқеъ гардида буд.
(ҷои воқеъ гардидани объект)

Объект ба шартҳои техникии ҷавобгӯ аст _____
ҷавобгӯ нест (нишон дода шавад, ки маҳз ҷӣ ҷавобгӯ нест)

Қоркард талаб карда мешавад _____
талаб карда намешавад (нишон дода шавад, ки маҳз ҷӣ талаб карда мешавад)

Натиҷаҳои санҷиши объект _____

Ҳулосаҳои Комиссия _____

Замима _____
(рӯйхати ҳуҷҷатҳои техникӣ объект)

Аъзоёни Комиссия:

_____	(вазифа)	_____	(имзо)	_____	(таснифи имзо)
_____	(вазифа)	_____	(имзо)	_____	(таснифи имзо)
_____	(вазифа)	_____	(имзо)	_____	(таснифи имзо)
_____	(вазифа)	_____	(имзо)	_____	(таснифи имзо)

Объекти воситаи асосиро қабул кард: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Объекти воситаи асосиро супорид: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Қайди муҳосибот дар бораи кушодани қарточкаи инвентарӣ _____

Сармуҳосиб _____
(имзо) (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

БОРХАТНОМАИ (НАКЛАДНОЙ) № _____
аз рӯи ҷойивазкунии дохилии воситаҳои асосӣ

Рамзҳо
0504102
383

Шакли ВА – 2 аз рӯи КУҲИ
Сана _____
аз рӯи КУКТ
аз рӯи КУШТ
аз рӯи КУВЧ

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) аз «____» _____ с. _____
 Номгуи объект _____
 Воҳиди ченак: сомони _____
 Асоси ҷойивазкунии _____

Сана	Рақами инвентарии объект	Дебет			Кредит			Арзиши балансӣ
		тобеъияти сохторӣ	рамзи баҳисобгирии аналитикӣ	рамзи баҳисобгирии синтетикӣ	тобеъияти сохторӣ	рамзи баҳисобгирии аналитикӣ	рамзи баҳисобгирии синтетикӣ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Шакли ВА – 2 с.2

Тавсифи мухтасари ҳолати техникӣ объект _____

Объектро супорид: _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Объектро қабул кард: _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Дар карточкаи (китоби) баҳисобгирии ҷойивазкунии объект қайд карда шуд

Сармуҳосиб _____
 (имзо) (таснифи имзо)

Мувофиқа карда шуд:

Тасдиқ мекунам:

(номгуи вазоратҳо, дигар мақомоти муассиса
идоракунии давлатӣ)

Сардори _____
(имзо) (таснифи имзо)
«___» _____ с. _____.

Сардори _____
муассиса (имзо) (таснифи имзо)
Сармухосиб _____
(имзо) (таснифи имзо)

«___» _____ с. _____

(номгуи мақомоти идоракунии амволи давлатӣ)

Сардори _____
муассиса (имзо) (таснифи имзо)
«___» _____ с. _____

САНАДИ № _____

ОИД БА АЗ ЭЪТИБОР СОҚИТ ДОНИСТАНИ ВОСИТАҲОИ АСОСӢ ДАР МУАССИСАҲОИ БУЧЕТӢ

Шакли ВА – 4 буҷет аз рӯи

аз _____ с. _____

КУҲӢ

Сана

Рамзҳо
0504104

Муассиса (мухосиботи марказонидашуда) _____ аз

рӯи КУКТ _____ аз

Тобеъияти сохтори _____ аз

рӯи КТС _____ по

Номгуи объект _____

КУШТ _____

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Рақами заводӣ _____

Рақами инвентарӣ _____

Номгуи нишондиҳанда	Ҳисобҳои муқотиботӣ		Маблағ, сомонӣ
	дебет	кредит	
1	2	3	4
Арзиши балансӣ			
Хурдашавӣ ҳисоб карда шуд			

Комиссия дар ҳайати _____, ки
(вазифа, насаб)

бо фармони (фармоиши) _____

аз «___» с. _____ № _____ тасдиқ шудааст, дар асоси _____

дида баромада

(номгуи объект)

ва аз эътибор соқит донистани (разборка) онро аз рӯи чунин сабабҳо зарур донист:

1. Соли бароиш ё ин ки сохтани он «___» с. _____
2. Санаи ба муассиса дохил шудани он «___» с. _____
3. Санаи ба истифода додани он «___» с. _____
4. Шумораи таъмири асосӣ _____ ба маблағи _____ сомонӣ

5. Маълумот оиди таркиби нигоҳ доштани масолеҳи қиматбаҳо (металлҳо, санғҳо в.ғ.)

Номгуи масолеҳҳои қиматбаҳо	Рамзи баҳисобгирии аналитики	Воҳиди ченак		шумора (вазн)
		номгуӣ	рамз аз рӯи КУВЧ	
1	2	3	4	5

6. Ҳолати техникӣ ва сабабҳои аз эътибор соқиткунӣ _____

7. Хулосаи Комиссия _____

Замимаи 1.

2.

Аъзоёни Комиссия :

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

НАТИҶАҶОИ ХОРИҶШАВИИ ВОСИТАҶОИ АСОСӢ

Харочотҳое, ки ба хориҷшавии васитаҳои асосӣ вобастаанд			Аз хориҷшавии воситаи асосӣ даромад карда шудаанд							
Номгӯи ҳуҷчат	рамзи моддаи харочотҳо аз рӯи КИХ	маблағ, сомонӣ	сана ва рақами ҳуҷчат	ногӯй	рамзи баҳисобгирии аналитикӣ	қайдҳои муҳосибӣ		шумора	маблағ, сомонӣ	
						дебет	кредит			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ҷамағӣ			Ҷамағӣ							

Маблағҳое, ки аз фурӯш даромад шудаанд _____ сомонӣ _____ дирам _____
(маблағ бо хат)

Дар карточкаи инвентарии баҳисобгирии воситаҳои асосӣ хориҷшавӣ ба қайд гирифта шуд.

Сармуҳосиб _____
(имзо) (таснифи имзо)

Мувофиқа карда шуд:

Тасдиқ мекунам:

(номгуи вазоратҳо, дигар мақомоти идоракунии давлатӣ)

Сардори _____
муассиса (имзо) _____ (таснифи имзо) _____
«__» _____ с. _____

Сардори _____
муассиса (имзо) _____ (таснифи имзо) _____
Сармуҳосиб _____
(имзо) _____ (таснифи имзо) _____
«__» _____ с. _____

(номгуи мақомоти идоракунии амволи давлатӣ)

Сардори _____
муассиса (имзо) _____ (таснифи имзо) _____
«__» _____ с. _____

ОИД БА АЗ ЭЪТИБОР СОҚИТ ДОНИСТАНИ ВОСИТАҲОИ НАҚЛИЁТ ДАР МУАССИСАҲОИ БУЧЕТИ

Шакли ВА – 4а бучет

аз

Рамзҳо
0504105
Сана
аз рӯи КУКТ
аз рӯи КТС
аз рӯи КУШТ

рӯи КУҲИ

аз _____ с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
Номгуи объект _____ аз рӯи КУШТ
Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Рақами заводӣ _____

Рақами инвентарӣ _____

Номгуи нишондихнда	Ҳисобҳои муқотиботӣ		Маблағ, сомонӣ
	Дебет	Кредит	
1	2	3	4
Арзиши балансӣ			
Хурдашавӣ ҳисоб карда шуд			

Комиссия, ки бо фармони (фармоиши) _____

аз «__» _____

с. _____ тасдиқ шудаст, дида баромадани автомобилро (ядак, нимядак) гузаронид.

Тавсифи техникий автомобил (присеп, полуприсеп)

Тамға	Навъ	Намуд	иктидори борбардорӣ (ғунҷоиш)	Рақами муҳаррик	Рақами шассӣ	Тамғаи рақами давлатӣ	Рақами шиносномаи техникий	Вазни объект аз рӯи шиноснома, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Маълумот дар бораи таркиби масолахҳои қимматнок (металлҳо, сангҳо ва ғ.)

Номгуи масолахҳои қимматнок	Рамзи баҳисобгирии аналитики	Воҳиди ченак		шумора (вазн)
		номгуӣ	рамз аз рӯи КУВЧ	
1	2	3	4	5

Дар натиҷаи дида баромадани автомобил (ядак, нимядак) агрегатҳо, қисмҳо ва механизмҳо ва шиносӣ бо ҳуҷҷатҳои (шиноснома, варақай хизмат) он Комиссия муқаррар намуд:

1. Дар баланси таксилот аз «__» _____ с. _____ вучуд дорад.

2. Сабаби хоричшавӣ _____ рамзи сабабҳо _____

3. Ҳолати техникий _____

4. Маълумот дар бораи аз қайди БДА баровардан _____

Воситаҳои нақлиёт		Соли барориш	Санаи ба истифода додан	Масофаи тайкарда, км	
намудҳои автомобил, ядак, нимядакҳо	рамз			аз оғози дар истифода будан	баъди таъмири охиринаи асосӣ

Хулосаи Комиссия: _____

Замима: рӯйхати ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда _____

Роҳбари Комиссия: _____

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия: _____

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

Шакли ВА – 4а буҷет с.2

Чунин чузъу қисмҳо бояд даромад карда шаванд:

Номгӯй	Рамз		Қайдҳои муҳосибӣ		Ваҳиди ченак	Шумора	Нарх сомонӣ	Маблағ, сомонӣ
	аз рӯи каталог	баҳисобгирии аналитикӣ	дебет	кредит				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ҷамағӣ								

Маълумотнома оиди хароҷотҳои ба хориҷкунӣ васитаҳои нақлиётӣ алоқаманд ва дар бораи даромад кардани масолеҳи қимматноки аз хориҷкунӣ онҳо ба даст омада

Хароҷотҳо аз рӯи хориҷкунӣ				Даромад аз рӯи хориҷкунӣ					
намуди корҳо	сана ва рақами ҳуҷжат	рамзи моддаи хароҷотҳо аз рӯи ГИХ	маблағ, сомонӣ	сана ва рақами ҳуҷжат	масолеҳҳои қимматнок		шумора	наrx, сомонӣ	маблағ, сомонӣ
					номгӯй	рамзи баҳисобгирии аналитикӣ			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ҷамағӣ					Ҷамағӣ				

Маблағи аз ҳисоби фурӯш ба даст омада _____ (маблағ бо рақам) _____ сомонӣ

Дар карточкаи инвентарии баҳисобгирии воситаҳои асосӣ хориҷкунӣ қайд карда шуд.

Сармуҳосиб _____

« ____ » _____ с. _____

КАРТОЧКАИ ИНВЕНТАРИИ № _____
БАҲИСОБГИРИИ ВОСИТАҲОИ АСОСӢ ДАР МУАССИСАҲОИ БУЧЕТӢ

(барои ҳайвонот, дарахтони бисёрсола ва харочотҳои асосӣ оиди бехтаркунии заминҳо)

Шакли ВА – 6 бучет

аз рӯи

КУҶИ

аз _____ с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Номгӯи объект (пурра) _____ аз рӯи КУШТ

Ташкилот – истехсолкунанда _____ аз рӯи КУКТ

Суроғи объект _____

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Рамзҳо
0504106

Рақами ҳисоб, зерҳисоб Рамзи баҳисобгирии аналитикӣ Рақами инвентарии объект

Шиносно ма, нақша (лоиха, навъ, намуд, тамға)	Рақами объект (қисмҳо)		Санаи барориш (истехсол кардан)	Сана ва рақами санади ба истифод а додан	Арзиши ибтидоӣ (барқарор кунӣ), сомонӣ	Хурдашавӣ				соли охирини ҳисоб намудани хурдашавӣ	
	заводӣ					аз рӯи хуччатҳои харидори шуда	солона				
							рамзи меъёрҳои солона	меъёр %	маблағ. сомонӣ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	

Таҷдид, навкунӣ, ба анҷом расонидани сохтмон (қайдҳои муҳосибӣ)						Таъмири асосӣ (қайдҳои муҳосибӣ)					
Сана	рақами о/м	маблағ, сомонӣ	Сана	рақами о/м	маблағ, сомонӣ	Сана	рақами о/м	маблағ, сомонӣ	Сана	рақами о/м	маблағ, сомонӣ
1	2	3	1	2	3	4	5	6	4	5	6

Тарафи чаппаи ш. ВА – 6

Қайд оиди даромад кардани объект (қайдҳои муҳосибӣ)	Ҷойивазкунии дохилии объект						Қайдҳои оиди хориҷшавии объект (қайдҳои муҳосибӣ)		Сабаби хориҷшавӣ	
	борхатнома		рақами о/м	ҷои воқеъгарди и объект	шахси масъулиятнок и моддӣ					
	сана	рақами о/м								сана
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Тавсифи мухтасари инфиродии объект

Номгӯи нишонаҳои тавсифкунандаи объект	Масолеҳҳо, андоза ва дигар маълумотҳо					Таркиби нигоҳдорӣ масолеҳҳои қимматбаҳо (металлҳо, сангҳо ва ғ.)				
	объекти асосӣ	номгӯи биноҳои иловагии муҳим, асбоб ва лавозимотҳои, ки ба объект тааллуқ доранд.				номгӯӣ		воҳиди ченак		шумора (вазн)
						объект (қисмҳо)	масолеҳи қимматнок	номгӯӣ	рамз аз рӯи КУВЧ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Карточкаро тартиб дод _____

(вазифа)

(имзо)

(гаснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

КАРТОЧКАИ ИНВЕНТАРИИ № _____
БАҲИСОБГИРИИ ВОСИТАҶОИ АСОСӢ ДАР МУАССИСАҶОИ БУЦЕТӢ

Шакли ВА – 8 бучет

аз рӯи

Рамзхо
0504108

КУҶИ

аз _____ с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
 Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
 Сарчашмаи маблағгузорӣ _____
 Номгӯи объект (пурра) _____ аз рӯи КУШТ
 Аз ки даромад карда шуд _____ аз рӯи КУКТ
 Суроғай объект _____
 Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Рақами ҳисоб,
 зерҳисоб

Рамзи баҳисобгирии аналитикӣ

Рақами инвентарии объект

Дафтарчаи баҳисобгирий шиноснома, рақам	Санай таваллуд (гаравхатхо)	Сана ва рақами санади қабул	Арзиши ибтидоӣ, сомонӣ	Хурдашавӣ				соли охиринаи ҳисоб намудани хурдашавӣ
				аз рӯи ҳуччатҳои харидоришуда	рамзи маъёрҳои солона	солона		
						меъёр %	маблағ, сомонӣ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Тарафи чаппаи ш. ВА – 8

Қайд оиди даромад намудан (қайдҳои муҳосибӣ)		Қайд оиди хориҷ намудан (қайдҳои муҳосибӣ)		Сабаби хориҷ намудан
сана	рақами о/м	сана	рақами о/м	
1	2	3	4	5

Ҷойивазкунии дохилии объект

Борхатнома		ҷои воқеъгардии объект	шахси масъулиятноки моддӣ	Тавсифи мухтасари инфиродии ҳайвонот ё ин ки дарахтони бисёрсола	
сана	рақам			5	
1	2	3	4	5	
				Зот (хушзот)	
				Шумораи ҳайвонҳо	
				Ҳайвоноти хонагӣ	
				Зоти асп, нишонаҳо	
				Шумора, дона	
				Дарахтон	
				Бутта, бех	
				Рақами қитъа, порчай замин	
				Майдон, га	

Карточкаро тартиб дод _____
 (вазифа)

_____ (имзо)

_____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

КАРТОЧКАИ ИНВЕНТАРИИ № _____**БАҲИСОБИРИИ ГУРҶҲҲИИ ВОСИТАҲОИ АСОСӢ**

Шабли ВА - 9 аз

Рамзҳо
0504109

рӯи КУҲИ _____

аз _____ с. _____

Сана _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Номгӯи объект (пурра) _____ аз рӯи КУШТ

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Рақами ҳисоб, зерҳисоб Рамзи баҳисобгирии аналитикӣ

Рақами инвентарӣ	Даромад карда шуд				Хориҷ карда шуд (тахвил дода шуд)				Бақия	
	сана	рақами о/м	шумора	маблағ, сомонӣ	сана	рақами о/м	шумора	маблағ, сомонӣ	шумора	маблағ, сомонӣ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Рақами инвентарӣ	Даромад карда шуд				Хориҷ карда шуд (тахвил дода шуд)				Бақия	
	сана	рақами о/м	шумора	маблағ, сомонӣ	сана	рақами о/м	шумора	маблағ, сомонӣ	шумора	маблағ, сомонӣ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Карточкаро тартиб дод _____
(вазифа)

_____ (имзо)

_____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

**РҶҶҲАТИ КАРТОЧКАҲОИ ИНВЕНТАРӢ ОИДИ
БАҲИСОБИРИИ ВОСИТАҲОИ АСОСӢ**

Шакли - 10 аз рӯи

КУҶИ

барои давраҳои аз _____ с. _____

Сана

то _____ с. _____

Сана

РАМЗҲО
0504110

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Номгӯи

гурӯхбандии гурӯхҳо _____ рамз аз рӯи КУШТ

Рақами карточка	Рақами инвентарӣ	Номгӯи объект	Қайд оиди хориҷкунӣ	
			сана	рақами о/м
1	2	3	4	5

Рӯйхати инвентарии воситаҳои асосӣ

РАМЗҲО

0504113

383

Шакли ВА -13 аз рӯи

КУҲИ

Муассиса _____ аз рӯи КУКТ

Тобъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

Гурӯҳи гурӯҳбандӣ _____

Карточкаи инвентарӣ		Рақами инвентарӣ	Номгӯи пураи объект	Хориҷкунӣ (ҷойивазкунӣ)		
рақам	сана			ҳуҷҷат		Сабаби хориҷкунӣ
1	2	3	4	сана	рақам	8

Карточкаи инвентарӣ		Рақами инвентарӣ	Номгӯи пураи объект	Хориҷкунӣ (қойивазкунӣ)		
				хуччат		Сабаби хориҷкунӣ
рақам	сана			рақам	сана	
1	2	3	4	6	7	8

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____
 (имзо) (таснифи имзо)

« _____ » с. _____

Тасдиқ мекунам:

Сардори _____
 муассиса (имзо) (таснифи имзо)
 « _____ » с. _____

САНАДИ № _____

оиди аз эътибор соқит гардонидани адабиёти аз китобхона хоричкардашуда дар муассисаҳои бучетӣ

рӯи КУҲИ

Шакли № 444 аз

а «____» _____ с.____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504144

Дебети зерҳисоби

Кредити зерҳисоби

Комиссия дар ҳайати _____
(вазифа, ному насаб)

ки бо фармони (фармоиши) № _____ аз «____» _____ с. _____ таъин шудааст, санҷиши ҳолати мазмунан кӯҳнашавӣ ва фарсудашавии адабиётҳои дар китобхона мавҷуд бударо гузаронида, муқаррар намуд, ки адабиётҳои дар рӯйхат номнависшуда аз эътибор соқит доништа шуда, аз ҳисоб хорич карда шаванд.

Замима: рӯйхати аз китобхона хорич намудани адабиётҳои мазмунан кӯҳнашуда ва фарсудашуда.

Дар китоби инвентари китобхона хоричкунии адабиётҳо қайд карда шуд.

Рохбари Комиссия: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Адабиётҳои аз эътибор соқитгардонидашуда ба муассисаи маҳаллие, ки ба захира намудани ашёи хоми дуумдача машғуланд, аз рӯи қвитансияи № _____ аз «____» _____ с. _____ супорида шуд.

Рохбари Комиссия: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Замима ба санади № _____ аз «_____» _____ с. _____

РЎЙҲАТ
оиди аз китобхона хориҷ намудани адабиётҳои мазмунан
кӯҳнашуда ва фарсудашуда (ғайридаркорино хат занед)

№ р/т	Рақами инвентарии нашр	Номи китоб ва муаллифи он	Шумора, дона	Нарх, сомони	Маблағ, сомони
1	2	3	4	5	6

Хамагӣ

Рохбари Комиссия:			
	(вазифа)	(имзо)	(таснифи имзо)
Аъзоёни Комиссия:			
	(вазифа)	(имзо)	(таснифи имзо)
	(вазифа)	(имзо)	(таснифи имзо)
	(вазифа)	(имзо)	(таснифи имзо)

ВАРАҚАИ ГАРДИШӢ оиди воситаҳои асосӣ

РАМЗҲО
0504126
383

Шакли 326 аз рӯи КУҲИ

а «_____» _____

с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи

марказонидашуда) _____ аз рӯи

КУКТ

Воҳиди ченак _____ аз рӯи КУВЧ

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

Рамзи

баҳисобгирии аналитикӣ

Санаи санчиш	Рохбари гурӯҳи гузаронидани санчиш (санчишгар)			Сармуҳосиб	
	вазифа	имзо	таснифи имзо	имзо	таснифи имзо

Шакли 326 с.3

№ р/т	Рақами инвентарӣ	Номгӯи объект (ашё)	Бақия ба	Гардиш барои		Бақия ба
			1 январи с. дебет	симоҳаи 1 дебет кредит		1 апрел дебет

№ р/т	Рақами инвентарӣ	Номгӯи объект (ашё)	Бақия ба	Гардиш барои		Бақия ба
			1 январи с. дебет	симоҳаи 1 дебет кредит		1 апрел дебет

Варақаи замимавии 1 ба ш.326

семоҳаи 3	Бақия ба 1 октябри с.	Бақия ба семоҳаи 4		Бақия ба 1 январ	Эзоҳ
		дебет	кредит		
дебет	дебет	дебет	кредит	дебет	

семоҳаи 3	Бақия ба 1 октябри с.	Бақия ба семоҳаи 4		Бақия ба 1 январ	Эзоҳ
		дебет			
дебет	дебет	дебет		дебет	

Сардори Тасдиқ мекунам

муассиса (имзо) (таснифи имзо)
«___» _____ с. _____

ВАРАҚАИ ДОДАНИ МАСОЛЕҲҲО БАРОИ ЭҲТИЁҶОТИ МУАССИСАҲО

Шакли № 410 аз рӯи КУҲИ

барои «___» _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
 Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
 Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КМХ
 Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ
 Шахси масъулиятноки моддӣ _____ Кредити зерҳисоб

РАМЗҲО
0504210

Санаи додан	Масолеҳҳо		Воҳиди ченак		Нарх, сомонӣ	Шумора	Маблаг, сомонӣ	Дебити зерҳисоб	Маддаи харочот аз рӯи ГИХ	Ба ки дода шуд	Дастхат оиди гирифтани масолех
	номгӯй	рамз	номгӯй	рамз							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Шакли 410 с.2

Санаи додан	Масолехҳо		Воҳиди ченак		Нарх, сомонӣ	Шумора	Маблағ, сомонӣ	Дебети зерхисоб	Маддаи харочот аз рӯи ГИХ	Ба ки дода шуд	Дастхат оиди гирифтани масолех
	номгӯй	рамз	номгӯй	рамз							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Ҷамағӣ

Масолехҳоро дод _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Сармуҳосиб _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

« _____ » с. _____

Тасдик мекунам:

Сардори _____

муассиса (имзо) (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____

БОРХАТНОМА (НАКЛАДНАЯ) № _____

Шакли 434

аз рӯи КУҲИ

барои с. _____

Сана

Муассиса – қабулкунанда (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Муассиса (равонкунанда) _____ аз рӯи КУВЧ

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504234

Номгӯи масолахҳои кимматнок, навъ, андоза	Воҳиди ченак	Қайдҳои муҳосибӣ		Шумора		Нарх, сомонӣ	Маблағ, сомонӣ
		дебет	кредит	талаб карда шуд			
1	2	3	4	5	6	7	8

Шакли 434 с.2

Номгӯи масолахҳои кимматнок, навъ, андоза	Воҳиди ченак	Қайдҳои муҳосибӣ		Шумора		Нарх, сомонӣ	Маблағ, сомонӣ
		дебет	кредит	талаб карда шуд			
1	2	3	4	5	6	7	8

Дода шуд _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____

Қабул кард _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____

Тасдиқ мекунам

Сардори
муассиса

(имзо)

(таснифи имзо)

ҚАРТАИ ЧАМЪОВАРАНДА

«_____»

с. _____

Шакли № 431

аз рӯи КУҲИ

Сана

барои «_____» с. _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____

аз рӯи КТС

Қисм, зерқисм _____

аз рӯи КМХ

Моддаи мақсаднок _____

аз рӯи КММ

Намуди харочот _____

аз рӯи КНХ

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

Намуди амали _____

Дебетии зерҳисоб

РАМЗҲО
0504231

Масолаххо, маҳсулот		номгӯй рамз								Зарфҳо	
Воҳиди ченак		рамз рамз аз рӯи ГИХ									
Моддаи харочот											
Шумора											
Нарх											
Маблаг											
Лимит(меъёр)											
№ р/т	Сана	рухсат дода шуд	рухсат дода шуд	рухсат дода шуд	рухсат дода шуд	рухсат дода шуд	рухсат дода шуд	Зарфҳои пардохтшаванда	Имзо	Бозгашт	

Лимит(меъёр)												
№ р/т	Сана	руҳсат дода шуд	руҳсат дода шуд	руҳсат дода шуд	руҳсат дода шуд	руҳсат дода шуд	руҳсат дода шуд	Зарфҳои пардохтшаванда	Имзо	Бозгашт		

Масолаххоро дод _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
 Сармуҳосиб _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
 «_____» _____ с. _____

Тасдиқ мекунам
Сардори

муассиса _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

Рўйхат – талабнома барои додани маҳсулоти хўрока № _____

Рамзҳои дараҷаҳои таъмини маҳсулот (гурӯҳҳо)		Арзиши нақшавии як рӯз, сомонӣ	Шумораи таъминот аз рӯи арзиши нақшавии як рӯз	Арзиши нақшавӣ барои ҳамаи таъминотчиён, сомонӣ	Арзиши ҳақиқӣ, сомонӣ	Ҳайати кормандо (шумораи одамон)
дараҷаи маблағӣ	арзиши нақшавии як рӯз, сомонӣ					
1	2	3	4	5	6	7
Ҳамагӣ						

рӯи КУҲИ _____ Шакли № 299 аз _____
 барои « _____ » _____ с. _____
 Сана _____
 Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
 Қисм, зерқисм _____ аз _____
 рӯи КШҚ _____
 Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди хароҷот _____ аз рӯи КНХ
 Шахси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504202

Номгӯи маҳсулот		Рамзи сатр	Шумораи маҳсулоти хўрока, ки бардоштан тайёр карда шудааст																															Хароҷоти маҳсулоти хурока (шумора)	
воҳиди ченак			Хўроки наҳорӣ									Хўроки нисфирӯзи									хўроки бегоҳӣ				хўроки шом				барои ҳайати кормандон			амалиёт			
																																			баро и таъминотчи ён
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
Шумораи ҳисса																																			

Мақдори умумии ҳисса																																									
Гушт (говӣ, гусфандӣ)																																									
Хуҷ																																									
Паранда																																									
Зермаҳсулот (ҷигар, гурда, забон, мағи сар)																																									
Ҳасиби ҷушонидашуда																																									
Ҳасиби хушконидашуда																																									
Сарделька, сосиска																																									
Консерваҳои гушӣ																																									
Белуга, севрюга, осетрина																																									
Моҳии тоза																																									
Селди																																									
Горбуша																																									
Кети намакхурдашуда																																									
Консерваҳои моҳиғӣ																																									
Равғани сливка																																									
Равғани зард																																									
Равғани хуҷ																																									
Маргарин																																									
Равғани растанӣ																																									

Шири тоза																																							
Шири махлулшуда																																							
Кефир																																							
Сметана																																							
Творог																																							
Сир																																							
Тухм																																							

Номгӯи маҳсулот		Рамзи сағр	Шумораи маҳсулоти хӯрока, ки бардоштан тайёр карда шудааст																															Хароҷоти маҳсулоти хурока (шумора)			
	воҳиди ченак		Хӯроки нахорӣ							Хӯроки нисфирӯзи							хӯроки бегоҳӣ				хӯроки шом				барои ҳайати кормандон			амалиёт									
																													баро и таъмино тчиён	барои ҳайати кормандон							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
Орди гандумӣ																																					
Крахмал																																					
Ярмаи марчумак																																					
Ярмаи гандумӣ																																					
Ярмаи ҷавӣ																																					
Биринҷ																																					
Гандум																																					
Тупа																																					
Макарон																																					
Геркулес																																					
Нахуд																																					
Лубӣ																																					
Қанди сафед																																					
Шакар																																					
Мураббо																																					
Мураббои ғафс																																					
Қандҳои мевагӣ																																					

ВАРАҚАИ ҶАМЪОВАРАНДА № _____
онди даромади маҳсулоти хӯрока

Шакли 300

аз рӯи

КУҲИ

барои с. _____

Сана

Муассиса _____ аз
рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз
рӯи КТС

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504220

Тартиб дод _____
(имзо) (таснифи имзо)

Санҷид _____
(имзо) (таснифи имзо)

« ____ » _____ с. _____

	Санаи моҳ		Ҳамагӣ:										
	Рақами ҳуҷҷат		аз рӯи	даромад									
Номгуи молтаъминк унанда		Маблаг. сомонӣ											
Рамзи бахисобгирини аналитикӣ	Номгуи маҳсулот	Воҳиди ченак	Шумора	маблаг, сомонӣ	Шумора	маблаг, сомонӣ	Шумора	маблаг, сомонӣ	Шумора	маблаг, сомонӣ	Шумора	маблаг, сомонӣ	
	Гушт (говӣ, гусфандӣ)	кг											
	Хуг	кг											
	Паранда	кг											
	Зермаҳсулот (цигар, гурда, забон, мағи сар)	кг											
	Ҳасиби чушонидашуда	кг											
	Ҳасиби хушконидашуда	кг											
	Сарделька, сосиска	кг											
	Консерваҳои гуштӣ	халис кг											
	Белуга, севрюга, осетрина	кг											
	Моҳии тоза	кг											
	Селди	кг											
	Горбуша	кг											
	Кети намакхурдашуда	кг											
	Консерваҳои моҳигӣ	халис кг											
	Равғани сливка	кг											
	Равғани зард	кг											
	Равғани хуг	кг											
	Маргарин	кг											
	Равғани растанӣ	кг											
	Шири тоза	кг											
	Шири маҳлулшуда	кг											
	Кефир	кг											
	Сметана	кг											
	Творог	кг											
	Сир	кг											
	Тухм	дона											
	Орди гандумӣ	кг											
	Крахмал	кг											

	Санаи моҳ		Ҳамагӣ: аз руи даромад																																								
	Рақами ҳуҷҷат																																										
Номгӯи молтаъминкун анда	Маб. лағ. сомо нӣ																																										
													Рамзи бахисобгирии аналитикӣ		Номгӯи маҳсулот		Воҳиди ченак		Шумора маблағ, сомонӣ		Шумора маблағ, сомонӣ		Шумора маблағ, сомонӣ																				
																									Шумора маблағ, сомонӣ		Шумора маблағ, сомонӣ		Шумора маблағ, сомонӣ														
																																Ярмаи марчумак	кг										
																																Ярмаи гандумӣ	кг										
																																Ярмаи чавӣ	кг										
																																Биринч	кг										
																																Гандум	кг										
																																Тупа	кг										
																																Макарон	кг										
	Геркулес	кг																																									
	Нахуд	кг																																									
	Лубӣ	кг																																									
		кг																																									
	Қанди сафед	кг																																									
	Шакар	кг																																									
	Мураббо	кг																																									
	Мураббои ғафс	кг																																									
	Қандҳои мевагӣ	кг																																									
		кг																																									
	Зефир	кг																																									
		кг																																									
	Кулчаҳои қандин	кг																																									
	Қандҳои шоколадӣ	кг																																									
	Компот (меваҳои ху шк)	кг																																									
	Себҳо	кг																																									
	Картошка	кг																																									
	Карами тар	кг																																									
		кг																																									
	Пиёз	кг																																									
	Сабзӣ	кг																																									
	Бодиринги намакхӯрда	кг																																									
	Нони гандумӣ																																										
	Какао																																										

	Санаи мох		Ҳамагӣ:										
	Рақами хуччат		аз рӯи даромад										
Номгӯи молтаъминкунанда		Маблағ, сомонӣ											
Рамзи бахисобгирии аналитикӣ	Номгӯи маҳсулот	Воҳиди ченак	Шумора	маблағ, сомонӣ	Шумора	маблағ, сомонӣ	Шумора	маблағ, сомонӣ	Шумора	маблағ, сомонӣ	Шумора	маблағ, сомонӣ	
	Чой	кг											
	Ҳамирма	кг											
	Намак	кг											
	Ҷамъ	Х	Х		Х		Х		Х		Х		
	Зарфҳо												
	Тахфиф (Скидка)												
	Ҳамагӣ	Х	Х		Х		Х		Х		Х	Х	

Сардори

Тасдиқ мекунам

муассиса

(имзо)

(таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

ВАРАҚА БАРОИ ДОДАНИ ХҲРОКИ ЧОРВО ВА ФУРАЖ (АЛАФ)

Шакли № 397

аз рӯи КУҲИ

барои « _____ » _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____

аз рӯи КТС

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504203

Санаи додан	Намуди ҳайвонот	Шумораи сар	Номгӯи хӯроки чорво (алаф)															Имзон қабулқунанда	
			Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд	Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд	Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд					
			номгӯӣ	рамз аз рӯи КУВЧ															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Санаи додан	Намуди ҳайвонот	Шумораи сар	Номгӯи хӯроки чорво (фураж)																Имзои қабулқунанда
			Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд	Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд	Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд	Воҳиди ченак		меъёр	дода шуд	
			номгӯӣ	рамз аз рӯи КУВЧ															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ҳамагӣ			Нархи як воҳид Маблағ																

Масолахҳоро дод _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)
 « _____ » с. _____

Санҷид _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

КИТОБИ БАҲИСОБГИРИИ ҲАЙВОНОТ № _____
оиди даромади маҳсулоти ҳӯрока

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ **Шакли 395** аз рӯи КУҲИ
Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КУКТ
Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____ аз рӯи КТС

РАМЗҲО
0504208

Шакли 395 с.2

Намуди хайвонот _____ Рамзи намуд

Гурӯҳи таркиби синну сол _____ Рамзи гурӯҳ

Сана	Рақами ордери мемориалӣ	Санаи дохил шудани чорво	Мундариҷаи қайдҳо (чорво аз қучо дохил шуд ё ба қучо хориҷ шуд, вазни фарбеҳӣ ва ғ)	Рақами инвентарӣ	Дебет			Кредит		
					Шумора	вазн, кг	Маблағ	Шумора	вазн, кг	Маблағ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Сардори

Тасдиқ мекунам

муассиса

(имзо)

(таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

СНАД ОИДИ АЗ ЭЪТИБОР СОЌИТ КАРДАНИ ЗАХИРАҲОИ МОДДӢ

Шакли № 230

аз рӯи КУҲИ

барои « _____ » _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____
Тобеъияти сохторӣ _____
Қисм, зерқисм _____
Моддаи мақсаднок _____
Намуди харочот _____
Комиссия дар ҳайати _____

аз рӯи КУКТ
аз рӯи КТС
аз рӯи КШҚ
аз рӯи КММХ
аз рӯи КНХ

РАМЗҲО
0504230

(вазифа, ном ва номи падар)

ки бо фармони (фармоиши) № _____ аз « _____ » _____ с. _____ таъин шудааст, санчиши аз анбор ба сохтори зертобеъ додани захираҳои моддиро гузаронида, харочоти ҳақиқии масолахҳои зеринро муқаррар намуд: произвела проверку выданных со склада в подразделения материальных запасов и установила фактическое расходование следующих материалов:

Номгӯи масолах	Воҳиди ченак		Меъёри хароҷо т	Амалан хароҷот карда шуд			Самти хароҷот	Қайдҳои муҳосибӣ		Рамзи хароҷот аз рӯи ГИХ
	номгӯӣ	рамз		шумора	нарх	маблағ		дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Номгӯи масолах	Воҳиди ченак		Меъёри хароҷот т	Амалан хароҷот карда шуд			Самти хароҷот	Қайдҳои муҳосибӣ		Рамзи хароҷот аз рӯи ГИХ
	номгӯӣ	рамз		шумора	нарх	маблағ		дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Ҳамагӣ

Ҳамагӣ аз рӯи санади мазкур ба маблағи _____ сомонӣ захираҳои моддӣ аз эътибор соқит гардонида шуд.
(маблағ бо рақам)

Хулосаи комиссия _____

Роҳбари Комиссия: _____
(вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия: _____
(вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

_____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

_____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Карточкаи баҳисобири шуморавӣ – маблағии масолеҳҳои қиматнок

РАМЗҲО

Шакли 296 аз рӯи КУҲИ

0504207

Муассиса _____ аз рӯи КУКТ
 Сарчашмаи маблағгузорӣ _____ аз рӯи КҲМ
 Шахси масъулиятнокӣ моддӣ _____
 Номгӯи ҳисоб _____
 Номгӯи маҳсулот, намуди таҷҳизот,
 қисмҳо ва масолеҳҳо _____
 Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

383

Ордери мемориалӣ		Мундариҷаи амалиёт	Нарх	Дебет		Кредит		Бақия	
сана	рақам			шумора	маблағ	шумора	маблағ	шумора	маблағ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Шакли 296 с.2

Ордери мемориалӣ		Мундариҷаи амалиёт	Нарх	Дебет		Кредит		Бақия	
сана	рақам			шумора	маблағ	шумора	маблағ	шумора	маблағ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Карточкаро тартиб дод _____
 (вазифа) (имзо) (ғаснифи имзо)
 «___» _____ с. _____

**ВАРАҚАИ ГАРДИШӢ ОИД
БА ЗАХИРАҲОИ МОДӢ**

Шакли М - 44

аз рӯи КУҲИ

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

аз рӯи КУКТ

Номгӯи ҳисоб _____

Раками ҳисоб

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504205

Шакли М-44 с.2

Номгӯи зерҳисоб

рақам

№ р/г	Масолахҳо		Воҳиди ченак		Бақия ба 1_____		Гардиш барои _____			
	номгӯӣ	рамз	номгӯӣ	рамз	Шумора	Маблағ	дебет		кредит	
							Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
Гухаронидан										

Шакли М-44 с.2

Бақия ба 1_____		Гардиш барои _____				Бақия ба 1_____		Қайдҳо	№ р/г
Шумора	Маблағ	дебет		кредит		Шумора	Маблағ		
		Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ				
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0

Номгӯи зерҳисоб

рақам

№ п/п	Масолахҳо		Воҳиди ченак		Бақия ба 1		Гардиш барои			
	номгӯӣ	рамз	номгӯӣ	рамз	Шумора	Маблағ	дебет		кредит	
					Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
Гухаронидан										

Варақаи замилавии № 1 ба ш. М-44

Бақия ба 1		Гардиш барои				Бақия ба 1		Кайдҳо	№ р/г
		дебет		кредит					
Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ		
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0

Номгӯи зерҳисоб

рақам

№ п/п	Масолахҳо		Воҳиди ченак		Бақия ба 1_____		Гардиш барои _____			
	номгӯӣ	рамз	номгӯӣ	рамз	Шумора	Маблағ	дебет		кредит	
							Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
0										
Гухаронидан										

Варақои замиравии № 16а ш. М-44

Бақия ба 1_____		Гардиш барои _____				Бақия ба 1_____		Қайдҳо	№ р/г
Шумора	Маблағ	дебет		кредит		Шумора	Маблағ		
		Шумора	Маблағ	Шумора	Маблағ				
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0
									1
									2
									3
									4
									5
									6
									7
									8
									9
									0

**КИТОБИ БАҲИСОБГИРИИ
АНБОРИИ МАСОЛЕҲҶО**

Шакли М - 17

барои _____ с. _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

Тобеъияти сохторӣ _____

аз рӯи КУҲИ

Сана

аз рӯи КУКТ

аз рӯи КТС

РАМЗҶО
0504204

**КИТОБИ БАҚАДГИРИИ
ЗАРФҲОИ ШИКАСТА**

Шакли 325

аз рӯи

КУҲИ

барои _____ с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____
рӯи КУКТ

аз

Тобеъияти сохторӣ _____
рӯи КТС

аз

Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Санаи оғоз

РАМЗҲО
0504325

Санаи анҷом

Сана	Номгӯи ашё	Шумора (бо хат)	Имзои шахси масъул		
			вазифа	имзо	таснифи имзо
1	2	3	4	5	6

Тасдиқ мекунам:

Сардори _____
 муассиса (имзо) (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

**САНАДИ № _____
 оиди аз эътибор соқит гардонидани ашӯҳои камарзиш**

Шакли 443

аз рӯи КУҲИ

барои с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____
 Тобеъияти сохторӣ _____
 Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

аз рӯи КУКТ
 аз рӯи КТС

РАМЗҲО

0504143

Комиссия дар ҳаёти _____
 (вазифа, ном ва номи падар)

_____ ки бо фармони (фармоиши) № _____ аз « _____ » _____ с. _____
 таъин карда шудааст, санҷиши ҳолати корношоямии ашӯҳои камарзишро дар _____ гузаронид

(сохтори зертобъ)

ва муқаррар намуд, ки номгӯи ашӯҳои мазкурӣ дар поён зикршуда барои таъмир нолоиқ буда, наметавонанд дар оянда истифода шаванд ё ин ки ба дигар ташкилот интиқол дода шаванд. Ашӯҳои мазкур бояд аз эътибор соқит карда шуда ва аз баҳисобгирӣ бароварда шаванд:

№ р/т	Номгӯй ва тавсиф (тамға, навъ ва ғ)	Шумораи солҳои дар истифодабуд	Рамзи баҳисобгирӣ аналитикӣ	Шумораи ашӯҳо	Нарх	Маблағ	Сабоби аз эътибор соқит кардан

Чамъ _____

Ҳамагӣ аз рӯи санади мазкур _____
 (шумора бо хат)
 ашӯҳо ба мабағи умумии _____
 (бо хат)
 аз эътибор соқит доништа шуданд.
 Хулосаи Комиссия _____

Роҳбари Комиссия: _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)
 Аъзоёни Комиссия: _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Амволи дар санади мазкур номнависшударо барои нигоҳдории масъулиятнок қабул кард
 «_____» _____ с. _____
 Дар натиҷаи аз эътибор соқит намудан масолеҳои зерин ворид карда шуданд, ки барои
 даромад намудан ва супоридан ба анбор барои истифодаи минбаъда тааллуқ доранд:

№ р/т	Номгӯи масолеҳҳо	Воҳиди ченак аз рӯи КУВЧ	Рамзи баҳисобгирии аналитикӣ	Шумораи ашӯҳо	Нарх	Маблағ	Барои кадом намуди истифода

Ҳамагӣ

(Маблағ бо рақам)

Роҳбари Комиссия: _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)
 Аъзоёни Комиссия: _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Амволи дар санади мазкур номнависшударо ба маблағи _____ сомонӣ _____ дирам барои нигоҳдорӣ қабул кард

Мудири анбор (анборчӣ) _____
 (имзо) (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____

Вараќан бахисобиғри маблағҳои давлати (меъерҳои ухдадорихои бучети) ва ҳаҷми маблағгузори харочотҳои тақсимчи асоси (тақсимчи) маблағҳои бучети

Кисм ва зеркисм _____ аз руи ШГК	РАМЗХО	Шакли 301	аз руи КУҲИ	РАМЗХО
Вазорат, муассиса _____ аз руи ШХК		ба " " _____ с.	Сана	
Моддаи мақсаднок _____ аз руи КММ		Қабулқунандаи маблағҳои бучети	аз руи КҮКТ	
Намуди харочотҳо _____ аз руи КНХ		Воҳиди ченак: сомони	аз руи ҚУВЧ	
				504605
				383

1. Ҳаракати маблағҳои давлати (меъерҳои ухдадорихои бучети) бо назардошти тағйирҳо ("+" "-") аз руи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)

Сана, асоси тасдиқ намудани маблағҳои давлати (меъери ухдадорихои бучети)																	Ҷамъи маблағҳои тасдиқшудаи давлати (меъери ухдадорихои бучети)
Ҷамъ ба аввали моҳ тасдиқ карда шуд																	
Ҷамъ ба охири давраи қори тасдиқ карда шуд																	
Санаи нусхабардории банк (идораи ҳазинадори)	2. Ҳаракати ҳаҷми маблағгузори харочотҳо аз руи кредити ҳисоби 230 (бо назардошти маблағгузариҳои бозқондашуда "-") аз руи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)															Ҷамъи ҳаҷми ҷудокардашудаи маблағгузари	
Ҷамъ аз аввали сол (ба аввали моҳи қори)																	
Ҷамъи ҳаҷми маблағгузори харочотҳо дар давоми моҳи қори																	
Ҷамъи ҳаҷми маблағгузори харочотҳо аз аввали сол																	
Бақияи маблағҳои давлатие, ки (меъери ухдадорихои бучети) маблағгузори қарда нашудаанд																	

1. Харакати маблагҳои давлати (меъерҳои ухдадорӣҳои бучети) бо назардошти тағйиротҳо ("+" "-") аз руи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)

Сана, асоси тасдиқ намудани маблагҳои давлати (меъери ухдадорӣҳои бучети)																		Чамъи маблагҳои тасдиқшудаи давлати (меъери ухдадорӣҳои бучети)
Чамъ ба аввали моҳи тасдиқ карда шуд																		
Чамъ ба охири давраи чори тасдиқ карда шуд																		
Санаи нусхабардории бонк (идораи хазинадори)	2. Харакати ҳаҷми маблағгузориҳои харочотҳо аз руи кредити ҳисоби 230 (бухгалтерской отчетности назардошти маблағгузарии бозқондашуда "-") аз руи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)																Чамъи ҳаҷми ҳудоқардашудаи маблағгузарони	
Чамъ аз аввали сол (ба аввали моҳи чори)																		
Чамъи ҳаҷми маблағгузориҳои харочотҳо дар давоми моҳи чори																		
Чамъи ҳаҷми маблағгузориҳои харочотҳо аз аввали сол																		
Бақияи маблагҳои давлатие, ки (меъери ухдадорӣҳои бучети) маблағгузори карда нашудаанд																		

Варакаи бахисобгирин аналитикии маблагҳои давлатии (меъерҳои уҳдадорихон бучети) ҳаҷми маблағгузори ва хароҷотҳои ҳазинавии маблагҳои бучетии қабулқунанда

Кисм ва зеркисм _____ аз руи ШГК	РАМЗХО	Шабли 294	аз руи КУХИ	РАМЗХО
Вазорат, муассиса _____ аз руи ШХК		ба " " _____ с.	Сана	504504
Моддаи мақсаднок _____ аз руи КММ		Қабулқунандаи маблагҳои бучети	аз руи КУКТ	
Намуди хароҷотҳо _____ аз руи КНХ		Воҳиди ченак: сомони	аз руи КУВЧ	383

1. Ҳаракати маблагҳои давлатии (меъерҳои уҳдадорихон бучети) бо назардошти тағйиротҳои ("+" "-") аз руи гуруҳбандии иқтисодии хароҷотҳо (ГИХ)

Сана, асоси тасдиқ намудани маблагҳои давлатии (меъери уҳдадорихон бучети)															Ҳаҷми маблагҳои тасдиқшудаи давлатии (меъери уҳдадорихон бучети)
Ҳаҷми ба аввали моҳ тасдиқ карда шуд															
Ҳаҷми ба охири давраи қори тасдиқ карда шуд															
Санаи нусхабардории бонк (идораи ҳазинадори)	2. Ҳаракати ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳо аз руи кредити ҳисоби 230 (бо назардошти маблағгузориҳои бозхондашуда "-") аз руи гуруҳбандии иқтисодии хароҷотҳо (ГИХ)														Ҳаҷми ҳаҷми ҷудокардашудаи маблағгузарони
Ҳаҷми аз аввали сол (ба аввали моҳи қори)															
Ҳаҷми ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳо дар давоми моҳи қори															
Ҳаҷми ҳаҷми маблағгузори хароҷотҳо аз аввали сол															
Бақияи маблагҳои давлатие, ки (меъери уҳдадорихон бучети) маблағгузори қарда нашудаанд															

Бақияи маблағҳои давлатии истифоданақшада (меъёри уҳдадорихои бучети) барои амали намудани харочотҳои хазинави																					Давоми ш. 294 с.2
3. Хароотҳои хазинави (ба назардошти хароотҳои хазинави барқароршуда "-" аз ғуни рамзи ғуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ))																					
Санай нусхабардори (выписка) муассисаи кредити (мақомоти хазинадори)																					Чамъи харочотҳои хазинави
Чамъ аз аввали сол (ба аввали моҳи чори)																					
Чамъ барои моҳи чори																					
Чамъ аз аввали сол																					
Бақияи ҳаҷми маблағгузори истифоданақшада																					

КИТОБИ ХАЗИНА

Шакли 440 аз руи КУХИ
аз _____ с. _____ Сана

РАМЗХО
504514

Муассиса (мухосиботи марказонидашуда) _____ аз руи КУКТ

Дар ин китоб
(____) _____ варақ ракамгузори ва духта шудааст
бо хат

Рохбари _____
муассиса (имзо) (таснифи имзо)

Сармухосиб _____
_____ (имзо) (таснифи имзо)

" ____ " _____ с. _____

Ч.М.

Воҳиди ченак: сомони аз рӯи КУВЧ
Доллар / дигар асьор _____ аз рӯи КУА

383
001/

Хазина барои «___» _____ с. ___ Шакли 440 варақи

№ хуччат	Аз ки қабул карда шуда ё ба ки дода шуд	№ ҳисоби мукотиботӣ	Аз рӯи буҷет		Аз рӯи маблағҳои ғайрибуҷетӣ	
			даромад	хароҷот	даромад	хароҷот
1	2	3	4	5	6	7
	Бақия ба аввали рӯз			×		×
	Гузариш ба дигар саҳифа					

№ Хуччат	Аз ки қабул карда шуда ё ба ки дода шуд	№ ҳисоби мукотиботӣ	Аз рӯи буҷет		Аз рӯи маблағҳои ғайрибуҷетӣ	
			даромад	хароҷот	даромад	хароҷот
1	2	3	4	5	6	7
	Аз дигар саҳифа					
Ҷамъ барои як рӯз						
Бақия ба охири рӯз				×		×
Аз он ҷумла, барои музди меҳнат				×		×
бақияи умумии маблағҳои пулии хазина дар охири рӯз						

Хазинадор _____
(имзо) (таснифи имзо)

Қайдхоро дар китоби Хазина санчидам ва хуччатхоро ба миқдори _____ хуччатҳои даромад _____
(бо хат)

ва _____ хуччатҳои хароҷотӣ _____
(бо хат)
қабул намудам.

Сармуҳосиб _____
(имзо) (таснифоти имзо)

Воҳиди ченак: сомони аз рӯи КУВЧ
 Доллар / дигар асъор _____ аз рӯи КУА

№ хуччат	Аз ки қабул карда шуда ё ба ки дода шуд	№ ҳисоби мукотиботӣ	Аз рӯи буҷет		Аз рӯи маблағҳои ғайрибуҷетӣ	
			даромад	хароҷот	даромад	хароҷот
1	2	3	4	5	6	7
	Бақия ба аввали рӯз			×		×
		Гузариш ба дигар саҳифа				

Ҳазина барои «___» _____ с. ___ Шакли 440 вараки

№ хуччат	Аз ки қабул карда шуда ё ба ки дода шуд	№ ҳисоби мукотиботӣ	Аз рӯи буҷет		Аз рӯи маблағҳои ғайрибуҷетӣ	
			даромад	хароҷот	даромад	расход
1	2	3	4	5	6	7
	Аз дигар саҳифа					
	Чамъ барои як рӯз					
	Бақия ба охири рӯз			×		×
	Аз он чумла, барои музди меҳнат			×		×
	бақияи умумии маблағҳои пулии ҳазина дар охири рӯз					

Ҳазинадор _____
 (имзо) _____ (таснифи имзо)

Қайдхоро дар китоби Ҳазина санҷидам ва хуччатхоро ба миқдори _____ хуччатҳои даромад
 (бо хат)

ва _____ хуччатҳои хароҷотӣ
 (бо хат)

қабул намудам.

Сармуҳосиб _____
 (имзо) _____ (таснифоти имзо)

Сардори

_____ муассиса _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
 «_____» _____ с. _____

ВАРАҚАИ ПАРДОҲТИ МАБЛАҒ АЗ ХАЗИНА БА ШАХСОНИ ТАҲТИҲИСОБОТӢ

Шакли № 317 аз рӯи КУҲИ

барои «_____» _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____
 Тобеъияти сохторӣ _____
 Қисм, зерқисм _____
 Моддаи мақсаднок _____
 Намуди хароҷот _____
 Воҳиди ченак _____

аз рӯи КУКТ
 аз рӯи КТС
 аз рӯи КШҚ
 аз рӯи КММХ
 аз рӯи КНХ
 аз рӯи КУВЧ

РАМЗҲО
0504501
383

Дебити зерҳисоб Кредити зерҳисоб Ордери хароҷоти ҳазинавӣ № аз Санаи

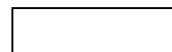
Ному насаби шахси таҳти ҳисоботӣ	Номгӯи муассиса	Рамзи муассиса	Рақами табели	Маблаг	Маблаг бо хат	Дастхат дар бораи қабул намудан	Нишондиҳандаҳои иловагӣ
1	2	3	4	5	6	7	8

Ному насаби шахси таҳти ҳисоботӣ	Номгӯи муассиса	Рамзи муассиса	Рақами табели	Маблағ	Маблағ бо хат	Дастхат дар бораи қабул намудан	Нишондиҳандаҳои иловагӣ
1	2	3	4	5	6	7	8

Чамъ:

Маблағ бо хат _____

Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

«____» _____ с. _____

КИТОБИ
БАҲИСОБГИРИИ МАБЛАҒҲОИ БА ТАҚСИМКУНАНДАГОН ДОДАШУДА
БАРОИ ПАРДОХТИ МУЗДИ МЕХНАТ ВА ИДРОРПУЛИҲО

Шакли 320

барои _____ с. _____ Сана _____ аз рӯи КУҲИ _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ _____

Воҳиди ченак _____ аз рӯи КУВЧ _____

РАМЗҲО
0504320
383

Сана	Номгӯи муассиа	Ба тақсимкунандагон аз хазина дода шуд			
		Ном ва номи падар	маблағ бо хат	маблағ бо адад	имзои тақсимотчӣ

РЀЙХАТИ ШАҲСОҢЕ, КИ ТАҚСИМОТЧӢ ТАБИҢ ШУДААНД

№ р/т	Номгӯи муассиса (сохторизертобеъ)	Ном ва номи падар	Рақам ва санаи фармон дар бори таъинот	Намунаи имзоҳо

Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Дар китоби мазкур _____ саҳифа рақамгузорӣ карда шудааст
(шумора)

« _____ » _____ с. _____

КИТОБИ
БАҲИСОБГИРИИ ВАРАҚАҲОИ ҲИСОБОТИ ҚАТЪӢ

Шакли 448 аз рӯи КУҲИ

Барои _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Санаи кушодан
Санаи маъкам намудан

Рамзҳо
0504819

Номгӯи шаклҳои ҳисоботи қатъӣ _____

Рамзи шаклҳо

Сана			Аз ки қабул карда шуд ё ин ки баки супорида шуд	Асосноккунӣ (номгӯи рақам ва санаи хуччат)	Даромад			Хароҷот			Бақия	
сана	моҳ	сол			Шумора	Серия ва рақами варақа (мукова)	Маблағ, сомони	Шумора	Серия ва рақами варақа (мукова)	Маблағ, сомони	Шумора	Маблағ, сомони
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Тасдиқ мекунам:

Сардори _____
муассиса _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
« _____ » _____ с. _____

САНАДИ № _____

оиди аз эътибор соқит дониستاني варақаҳои дафтарчаҳои меҳнатӣ ва варақаҳои ба он
замимашаванда

Шакли 816

аз рӯи КУҲИ

барои с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи
КУКТ _____
Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

РАМЗҲО
0504816

Комиссия дар ҳайати _____

(ному насаб, вазифа)

ки бо фармони (фармоиши) № _____ аз « _____ » _____ с. _____ таъин шудааст, санади мазкурро дар
он асос тартиб додааст, ки дар давраҳои аз « _____ » _____ с. _____ то « _____ »
_____ с. _____ варақаҳои зерини дафтарчаҳои меҳнатӣ корношоям гардидаанд.

Варақаҳои дафтарчаҳои меҳнатӣ (замима)		Номгуи забони истифодашуда	Сабабҳои корношоямгардӣ	Санаи нобудкунӣ (сӯзондан)
рақам	серия			
1	2	3	4	5

Роҳбари Комиссия: _____
(вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия: _____
(вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

_____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

_____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

_____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

ФЕҲРАСТИ МАБЛАҒҲОИ ДЕПОНЕНТӢ

РАМЗҲО
0504414

Шакли № 414 аз рӯи

КУҲИ

барои «_____» _____ с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

Қисм, зерқисм _____

Моддаи мақсаднок _____

Намуди хароҷот _____

Воҳиди ченак: сомони _____

аз рӯи КУКТ
аз рӯи КШҚ
аз рӯи КММХ
аз рӯи КНХ
аз рӯи КУВЧ

Рамзи баҳисобгирии аналитикӣ Дебети зерҳисоб Кредити зерҳисоб

Тобеъияти сохторӣ	Рақами варақаи пардохтӣ	Ному насаб	Рақами табели	Намуди ҳисоббаробаркунӣ	Маблағ
1	2	3	4	5	6

Шакли 0504414 с. 2

Тобеъияти сохторӣ	Рақами варақаи пардохтӣ	Ному насаб	Рақами табели	Намуди ҳисоббаробаркунӣ	Маблағ
1	2	3	4	5	6

Ҳамагӣ

Сармуҳосиб _____
(имзо)

_____ (таснифи имзо)

Хазиначӣ _____
(имзо) _____ (таснифи имзо)

Муҳосиб _____
(имзо)

_____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

Квитансия (хатти расиди) №000000 * Силсилаи

	Шакли 10	аз рӯи	РАМЗҲО
	КУҲИ		0504510
Муассиса _____	барои с. _____	Сана _____	
_____		аз рӯи КУКТ _____	

Аз _____ (ному насаб) _____ қабул карда шуд

Барои пардохти _____

(намуди маҳсулот, хизматрасонӣ)

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Маблағ _____

(бо хат)

_____ сомони _____ дирам

--

Қабул кард _____

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

Пардохт намуд _____

« _____ »

с. _____

(имзо)

ЧМ

Нусхаи Квитансия (хатти расиди) №000000 * Силсилаи

	Шакли 10	аз рӯи	РАМЗҲО
	КУҲИ		0504510
Муассиса _____	барои с. _____	Сана _____	
_____		аз рӯи КУКТ _____	

Аз _____ (ному насаб) _____ қабул карда шуд

Барои пардохти _____

(намуди маҳсулот, хизматрасонӣ)

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Маблағ _____

(бо хат)

_____ сомони _____ дирам

--

Қабул кард _____

(вазифа)

(имзо)

(таснифи имзо)

Пардохт намуд _____

« _____ »

с. _____

(имзо)

ЧМ

Тасдиқ мекунам:
 Ҳисобот аз рӯи маблағи _____

(бо хат)

Сардори _____
 муассиса (имзо)(таснифи имзо)
 «____» _____ с. _____

ҲИСОБОТ ОИДИ ПЕШПАРДОХТҲО (БУНАКӢ)

РАМЗҲО
0504601

Шакли № 286 аз рӯи КУҲИ
 барои «____» _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи
 КУКТ
 Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
 Сарчашмаи маблағгузорӣ _____
 Қисм (зерқисм) _____ аз рӯи
 КШҚ
 Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ
 Шахси тахтиҳисоботӣ _____ Рақами табел

Вазифа _____ Таъиноти пешпардохт _____

Номгӯи нишондиҳанда	Маблаг
Пешпардохти гузашта <u>бақия</u> барзиёдати харочот	
Пешпардохт гирифта шуд (аз ки ва сана)	
Ҳамагӣ қабул карда шуд (кредити зерҳисоби 120)	
Харч карда шуд	
Бақия	
Ҳарочоти барзиёдатӣ	

Замима: _____ хуччат

Қайдҳои муҳосибӣ		Рамз аз рӯи ГИХ	Маблаг
дебет	кредит		
1	2	3	4

Истифодаи мақсадноки харочотҳоро тасдиқ мекунам

Ҳисобот санчида шуд

Сардори тобеъияти сохторӣ _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
 Барои тасдиқ _____ сомонӣ _____ дирам
 Муҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Бақия гузаронида шуд ба маблағи сомонӣ дирам аз рӯи ордери ҳазинавии № _____
 Харчоти иловагӣ дода шуд аз «____» _____ с. _____
 _____ «____» _____ с. _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Дастхат. Аз _____ хисоботи пешпардохтии № _____ аз _____ с. _____
 ба маблағи _____ сомони _____ дирам қабул карда шавад, шумораи хуччатҳо _____
 Муҳосиб _____ «____» _____ с. _____
 (имзо) (таснифи имзо)

Сана	Рақами хуччат	Ба ки, барои чи ва бо кадом хуччат пардохт карда шудааст	Маблағи харочот				Рамз аз рӯи ГИХ	Дебети зерҳисоб
			аз рӯи ҳисобот		ба ҳисоб гифта шудааст			
			бо сомони	бо асъор	бо сомони	бо асъор		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Ҳамагӣ					

Шахси таҳти ҳисоботӣ _____

(имзо)

(таснифи имзо)

**ВАРАҚА ОИДИ ҲИСОББАРОВАРКУНИ БО ПАДАРУ МОДАРОН БАРОИ
НИГОҲУБИНИ КҶДАКОН ДАР МУАССИСАҲОИ КУДАКОНА**

	Шакли 327	аз рӯи	РАМЗҲО
	КУҲИ		0504609
	барои с. _____	Сана	
Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда)	_____	аз	
рӯи КУКТ			
Тобеъияти сохторӣ	_____	аз	383
рӯи КТС			
Воҳиди ченак	_____	аз рӯи КУВЧ	

Моҳ _____

№ р/г	Ному насаби кӯдак	Пардохт аз рӯи меъёр	Маблағи дар хатти расид нависонидашуда	Барои рӯзҳои иштироккарда ҳисоб карда шуд		Барои пардохт ворид карда шуд		Қарздорӣ ба охири моҳ	
				Шумораи рӯзҳо	маблағ	сана	маблағ	Пардохти нопура	Пардохти барзиёдагӣ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Варақи замиравӣ ба ш. 327
(бо тарафи чаппааш)

Моҳ _____

Пардохт аз рӯи меъёр	Маблағи дар хатти расид нависонидашуда	Барои рӯзҳои иштироккарда ҳисоб карда шуд		Барои пардохт ворид карда шуд		Қарздорӣ ба охири моҳ		Эзоҳ
		Шумораи рӯзҳо	маблағ	сана	маблағ	Пардохти нопура	Пардохти барзиёдагӣ	
3	4	5	6	7	8	9	10	11

**ТАБЕЛИ
БАҲИСОБГИРИИ ДАВОМОТИ (ИШТИРОКИ) КӯДАКОН**

Шакли № 305

аз рӯи КУҲИ

барои « ____ » _____

с. ____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____

аз рӯи КТС

Намуди ҳисоббаробаркунӣ _____

аз рӯи КМХ

Гурқӯх _____

Речаи корӣ _____

РАМЗҲО
0504608

Ному насаби кӯдак	Рақами ҳисоби шахсӣ	Пардохт аз рӯи маблағ	Рӯзҳои давомот (иштирок)																															Рӯзҳои иштирок надошта		Рӯзҳои иштироке, ки барои пардохт намудан тааллуқдоранд	Сабабҳои иштирок накардан (асоснокунӣ)					
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Ҳамагӣ	Аз он ҷумла, ба ҳисобгирифташуда							

ВАРАҚАИ ГАРДИШӢ
оиди ҳисоббарбаркунӣ барои омӯзиши пулакии донишҷӯён
аз рӯи зерҳисоби 175

Шакли 809

барои с. _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

Тобеъияти сохторӣ _____

Воҳиди ченак _____

аз рӯи КУҲИ
Сана
аз рӯи КУКТ
аз рӯи КТС
аз рӯи КУВЧ

РАМЗҲО
0504809
383

Шакли 809 с. 2

Рамзи сатр	Пардохтуна нда (шаҳси хуқуқӣ- номгӯи	Ному насаби донишҷӯ Факултет, иктисос	Шартнома оиди омӯзиши пулақӣ				Қайдҳои махсус	
			Рақам	Санаи ба имзо расӣ	Мӯҳлати шартнома			Маблағи солонаи пардохт
					Оғоз	Анҷом		
01								
02								
03								
04								
05								
06								
07								
08								
09								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								
31								
32								
33								
34								
35								
36								
37								
38								
39								
40								

Шакли 809 с. 3

Гардиш барои			Бақия ба 1		Гардиш барои			Бақия ба 1		Рамзи сатр
Рақам ва санаи хуҷҷат	дебет	кредит	дебет	кредит	Рақам ва санаи хуҷҷат	дебет	кредит	дебет	кредит	
										01
										02
										03
										04
										05
										06
										07
										08
										09
										10
										11
										12
										13
										14
										15
										16
										17
										18
										19
										20
										21
										22
										23
										24
										25
										26
										27
										28
										29
										30
										31
										32
										33
										34
										35
										36
										37
										38
										39
										40

КАРТОЧКАИ №
баҳисобгирии маблағҳо ва ҳисоббаробаркуниҳо

Шакли 292

аз рӯи КУҲИ

барои с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____

аз рӯи КТС

Воҳиди ченак _____

аз рӯи КУВЧ

Номгуи ҳисоб, зерҳисоб _____

Рақам

РАМЗҲО
0504604
383

Сана	Рақами о / м	Мундариҷаи амалиёт	Дебет	Кредит	Бақия	
					Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7

Тарафи чаппаи ш. 292

Сана	Рақами о / м	Мундариҷаи амалиёт	Дебет	Кредит	Бақия	
					Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7

КИТОБИ
БАҲИСОБГИРИИ АНАЛИТИКИИ
МАБЛАҒҲОИ ДЕПОНЕНТӢ ВА ИДРОРПУЛИҲО

Шакли 441 аз рӯи КУҲИ

Барои _____ с. _____ Сана _____
Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ _____
Воҳиди ченак: сомони _____ аз рӯи КУВЧ _____
Санаи кушодан _____
Санаи маҳкам намудан _____

Рамзҳо
0504411

Рақами табели	Ному насаб	Кредит (ба ҳисоби депонентӣ бурда шуд)			Дебет-пардохт карда шуд												
		моҳ	Варақаи пардохтӣ	маблағ	Ордери хароҷоти хазиनावӣ	январ	феврал	март	апрел	май	июн	июл	август	сентябр	октябр	ноябр	декабр
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

ТАБЕЛИ
БАҲИСОБГИРИИ ВАҚТИ КОРИИ ИСТИФОДАШУДА
ВА ҲИСОББАРОВАРКУНИИ МУЗДИ МЕҲНАТ

	Шакли № 421	аз рӯи КУҲИ	РАМЗҲО
барои «_____» _____ с. _____ Сана			0504421
Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____		аз рӯи КУКТ	
Тобеъияти сохторӣ _____		аз рӯи КТС	
Қисм, зерқисм _____		аз рӯи КМХ	
Моддаи мақсаднок _____		аз рӯи КММХ	
Намуди хароҷот _____		аз рӯи КНХ	
Сарчашмаи маблағгузорӣ _____			

Шумораи рӯзҳои корӣ дар моҳ Рамзи баҳисобгирии аналитикӣ Ҳисоби балансии №

Аломатҳои шартӣ

Номгӯи нишондиҳанда	Рамз	Номгӯи нишондиҳанда	Рамз
Рӯзҳои истироҳат ва ид	И	Ҳозир нашудан бо розигии маъмурият	М
Кор дар вақти шабона	Ш	Рухои истироҳати вобаста ба омӯзиш	ИО
Иҷроиши вазифаҳои давлатӣ	Д	Рухсатии вобаста ба омӯзиш	РО
Рухсатҳои навбатӣ ва иловагӣ	Р	Ба ҷои дигар кас таъин намудан дар синфҳои 1 -3	ҚТ
Давраи корношоямӣ	К	Ба ҷои дигар кас таъин намудан дар гурӯҳҳои дарсҳои иловашуда	ҚТИ
Рухсатии ба тавааллуд алоқадоршта	Т	Ба ҷои дигар кас таъин намудан дар синфҳои 4 -11	ҚТБ
Соатҳои барзиёдатиҳои корӣ	Б	Иҷрои корҳо дар рӯзи истироҳат	КИ
Дермонӣ, коргурезӣ	Д	Соатҳои ҳақиқии коркардашуда	Х

№ р/т	Ному насаб	Вазифа (фан)	Санаи моҳ																														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34

Шакли 421 с.3

Рӯзҳои (соатҳои) ҳозир набудан	Дарача		Рақами табел	Аришиши 1 рӯз	Ҳисоб намудани бақияпулӣ			Аришиши 1 рӯз	Пардохти рӯзи (соатҳои) қоркардашуда			Ба ҷои дигар таъин намудан									
	Андозсу поранда	Ҳайати қормандон			Намуди пардохт	маблағ	Рӯзи ҳозир набудан		Намуди пардохт	маблағ	Рӯзи (соатҳо)	Намуди пардохт	соат	Намуди пардохт	соат	Намуди пардохт	соат	Намуди пардохт	соат	Намуди пардохт	соат
23	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55		

Варақай замилавии ба ш. 421

Рӯзҳои (соатҳои) хазир набудан	Дарача		Рақами табел	Аришиши 1 рӯз	Ҳисоб намудани бақияпулӣ			Аришиши 1 рӯз	Пардохти рӯҳои (соатҳои) коркардашуда			Ба ҷои дигар таъин намудан							
	Андозсу поранда	Ҳайати кормандон			Намуди пардохт	маблағ	Рӯзҳои хазир набудан		Намуди пардохт	маблағ	Рӯзҳои (соатҳои)	Намуди пардохт маблағ	соат	Намуди пардохт маблағ	соат	Намуди пардохт маблағ	соат	Намуди пардохт маблағ	соат
23	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55

№ р/т	Ному насаб	Вазифа (фан)	Санаи моҳ																																			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34					

**ДАСТХАТ - ҲИСОББАРОВАРКУНИ
ОИДИ ДОДАНИ РУХСАТИИ МЕҲНАТИ (ОЗОДКУНИ)**

Шакли № 425 аз рӯи КУҲИ

барои «_____» _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Ному насаб _____ аз рӯи табел

Намуди рухсатӣ (озодкунӣ) _____ аз рӯи КНР ва О

Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

РАМЗҲО
0504425

Рухсатӣ барои мӯхлати аз то шниҳод карда шуд

Рухсатӣ (озодкунӣ) то пешниҳод карда мешавад

Шумораи рӯзҳои рухсатӣ		
асосӣ	иловагӣ	ҳамагӣ

Музди меҳнат аз рӯи моҳҳо

Сол													Маблағи солони маош
Моҳҳо													
Маблағ													

Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____

Номгӯи нишондиханда	Рамзи сатр	Ҳисоб карда шуд									Нигоҳ дошта шуд							Ҳамагӣ			
		Музди меҳнат аз рӯи сарчашмаҳо									ҳамагӣ	ҳиссачудок унӣ ба фонди нафақа	Андоз аз даромад			Дигар нигоҳдориҳо			Пешпардохти нақшавӣ		
		рӯзҳо	мабл.ағ	Ҳисоб, зерҳисоб	рӯзҳо	мабл.ағ	Ҳисоб, зерҳисоб	рӯзҳо	мабл.ағ	Ҳисоб, зерҳисоб			14	15	16	17	18			19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Моҳҳо:	01																				
	02																				
	03																				
Ҳамагӣ ба моҳҳои ҳисобкарда шуда	04			х			х			х											
Маоши миёна: моҳона	05		х		х		х	х				х	х	х	х	х	х	х	х		
Рӯзона	06		х		х		х	х				х	х	х	х	х	х	х	х		
Маблағи рухсатии моҳи қорӣ	07																				
Маблағи рухсатии моҳи оянда	08																				
Ҷамъи рухсатпулиҳо	09																				

Барои пардохт аз рӯи варакаи пардохтӣ (ордери хароҷоти № _____ аз «__» _____ с. _____ сомони дирам.

Иҷроқунанда _____
(вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Санҷид: Роҳбари _____
гурӯҳи баҳисобгирӣ _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

ВАРАҚАИ ҲИСОББАРОВАРКУНИЙ – ПАРДОҲТӢ _____

Ба хазина барои пардохт дар мӯҳлати
аз _____ то _____ с. _____

Шакли 49 аз рӯи КУҲИ

Ба маблағи _____ сомонӣ

Сардори муассиса _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

барои _____ с _____ Сана
Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУВД

Тобъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШК

Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ

Намуди хароҷотҳо _____ аз рӯи КНХ

Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

Ордери хароҷоти хазинавии № _____ аз Санаи _____

РАМЗҲО
0504401
383

№ р/т	Рақами табел	Вазифаи ишголкидарда	Ҳисоб карда шуд							Нигоҳ ва ҳисобӣ карда шуд							Маблағ барои пардохт	Дастхат оиди қабул намудан	Ному насаб	
			Кумакпули аз рӯи корношоям ии муваққати	Рӯзҳои бемории	маблағ	кумакпули аз рӯи нигоҳубини кудак	Ҳамагӣ ҳисоб карда шуд	Пешпардохт барои ниммай авали моҳ	Андоз аз даромад	Ба фонди нафақа	Ҳамагӣ нигоҳ дошта шуд	16	17	18						
															4	5				6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

№ р/т	Рақами табел	Вазифаи ишголкикарда	Ҳисоб карда шуд								Нигоҳ ва ҳисоби карда шуд							Маблағ барои пардохт	Дастхат оиди қабул намудан	Ному насаб	
			Кумакпули аз рӯи корношоямии муваққатӣ	Кумакпул аз рӯи нигоҳубини кудак	Ҳамагӣ ҳисоб карда шуд	Пешпардохт барои ниммаи авали моҳ	Андоz аз даромад	Ба фонди нафақа	Ҳамагӣ нигоҳ дошта шуд												
										Рӯзҳои беморӣ	маблағ										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	

Тартиб дод _____
 (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо) _____

Санчид _____
 (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо) _____

« ____ » _____ с. ____

№ р/т	Ному насаб	Рақами табел	Маблағ	Дастхат оиди қабул намудани маблағ
1	2	3	4	5

Аз рӯи варакаи мазкур:

дода шуд, дода нашуд, ба депонентӣ гузаронида шуд

Тақсиротчӣ _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
 Ҳазиначӣ _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

Тартиб дод _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Санчид _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

КАРТОЧКА -- МАЪЛУМОТНОМА

Шакли № 417 аз рӯи КУҲИ

РАМЗҲО
0504417

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Қисм (зерқисм) _____ аз рӯи КШК

Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ

Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

Ному насаб _____

Санаи таваллуд	Ихтисос дараҷа	Маълумот	Унвон ё дараҷаи илмӣ	Собиқаи корӣ	Маоши асосӣ (меъёр)	Шумора		Гурӯҳи маъюбӣ	Санаи ба нафақа баромадан
						кудакон	хуранда (нафақахур)		

Қайдҳо оиди ба корқабулкунӣ ва антиқолдихӣ (переводах)

Фармон		Номгӯи зерсохтор	Вазифа	Пешпардохти нақшавӣ	Намуд ва маблағҳои доими ҳисобкардашудаи музди меҳнат, иловапулиҳо, ва ғ.							
сана	рақам				3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Маълумот оиди истифодабарии рухсатиҳо					Намуд ва маблағҳои доимӣ нигоҳ доштасаванда							
Фармон		Барои давраҳои	оғоз ва анҷом	Шумораи рӯзҳо	Хуччат (асос)		Намуди нигоҳдорӣ	Санаи нигоҳдории яқум	Санаи нигоҳдории охири	Ҳаҷми маблағи нигоҳдоштасуда СОМОНИ	Ба ғоидаи ки нигоҳ дошта шудааст	Суроға (суратҳисоб)
сана	рақам				номгӯӣ	Рақам ва сана						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Шакли 417 с. 2

Номгӯи нишондиҳанда	Рамзи сатр	Январ			Феврал			Март			Апрел			Май			Июн		
				чамъ			чамъ			чамъ			чамъ			чамъ			чамъ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Рӯзҳои коркардашуда	01																		
Ҳамагӣ ҳисоб карда шуд	02																		
Аз он ҷумла, аз рӯи намудҳои :	03																		
	04																		
	05																		
	06																		
	07																		
	08																		
	09																		
	10																		
	11																		
	12																		
Ҳамагӣ нигоҳ дошта шуд	13																		
Аз он ҷумла, аз рӯи намудҳои :	14																		
	15																		
	16																		
	17																		
	18																		
	19																		
	20																		
	21																		
	22																		
	23																		
Маблағ барои пардохт	24																		

Номгӯи нишондиҳанда	Рамзи сатр	Июл			Август			Сентябр			Октябр			Ноябр			Декабр		
				чамъ			чамъ			чамъ			чамъ			чамъ			чамъ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Рӯзҳои коркардашуда	01																		
Ҳамагӣ ҳисоб карда шуд	02																		
Аз он ҷумла, аз рӯи намудҳои :	03																		
	04																		
	05																		
	06																		
	07																		
	08																		
	09																		
	10																		
	11																		
	12																		
Ҳамагӣ нигоҳ дошта шуд	13																		
Аз он ҷумла, аз рӯи намудҳои :	14																		
	15																		
	16																		
	17																		
	18																		
	19																		
	20																		
	21																		
	22																		
	23																		
Маблағ барои пардохт	24																		

Тартибдиҳанда _____ « ____ » _____ с. _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Шакли 417 с. 4

ҶОЙИ ШИРЕШ КАРДАНИ ҲИСОБҲОИ ШАХСӢ

Варакан бахисобгирии аналитикии маблагҳои давлати (меъёри ухладорихои молияви) ва харочотҳои хақиқии қабулқунандаи маблагҳои бучети

Кисм ва зеркисм _____ аз руи ШГК	РАМЗХО	Шакли 309	аз руи КУХИ	РАМЗХО
Вазорат, муассиса _____ аз руи ШХК		ба " _____ с.	Сана	504508
Моддаи мақсаднок _____ аз руи КММ		Қабулқунандаи маблагҳои бучети _____ аз руи КУКТ		
Намуди харочотҳо _____ аз руи КНХ		Воҳиди ченак: сомони	аз руи КУВЧ	383

1. Маблагҳои давлати (меъёри ухладорихои бучети) аз руи рамзи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)														
Сана, асосҳои тасдиқкуни (тағйирот)														Чамъи маблагҳои давлати (меъёри ухладорихои бучети)
Чамъ ба аввали давраи чори тасдиқ карда шуд														
Чамъ ба охири давраи чори тасдиқ карда шуд														
Санаи иҷро шудани амалиёт, рақами хуччат (ордери мемориали)	2. Харочотҳои хақиқии (бо назардошти маблагҳои барқароршуда) аз руи рамзи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)												Чамъи харочотҳои хақиқии	
Чамъ аз аввали сол (ба аввали моҳи чори)														
Чамъ барои моҳи чори														
Чамъ аз аввали сол														
Бақияи маблагҳои давлатии (меъёри ухладорихои бучети) истифоданашуда барои амали намудани харочотҳои хақиқии														

1. Маблагҳои давлати (меъёри ухдадорихон бучети) аз руи рамзи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)															
Сана, асосҳои тасдиқкуни (тағйирот)															Чамъи маблагҳои давлати (меъёри ухдадорихон бучети)
Чамъ ба аввали давраи чори тасдиқ карда шуд															
Чамъ ба охири давраи чори тасдиқ карда шуд															
Санаи иҷро шудани амалиёт, рақами ҳуҷҷат (ордери мемориали)	2. Харочотҳои ҳақиқи (бо назардошти маблагҳои барқароршуда) аз руи рамзи гуруҳбандии иқтисодии харочотҳо (ГИХ)														Чамъи харочотҳои ҳақиқи
Чамъ аз аввали сол (ба аввали моҳи чори)															
Чамъ барои моҳи чори															
Чамъ аз аввали сол															
Бақияи маблагҳои давлатии (меъёри ухдадорихон бучети) истифоданашуда барои амали намудани харочотҳои ҳақиқи															

МАЪЛУМОТНОМАИ МУҲОСИБӢ

Шакли 433

аз рӯи КУҲИ _____
Сана _____

барои с. _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
Воҳиди ченак _____ аз рӯи КУВЧ

РАМЗҲО
0504833
383

Асос (асосноккунии қайдҳои муҳосиби гузаронидашуда)	Рақами ҳуччат	Сана	Қайдҳои муҳосибӣ		Маблағ
			дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6

Шакли 433 с. 2

Асос (асосноккунии қайдҳои муҳосиби гузаронидашуда)	Рақами ҳуччат	Сана	Қайдҳои муҳосибӣ		Маблағ
			дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6

Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

ШАРТНОМАИ НАМУНАВӢ
оиди масъулияти пурраи инфиродии моддӣ

Шартномаҳои хаттӣ оиди масъулияти пурраи инфиродии моддӣ мутобиқи моддаҳои 136 ва 137 Кодекси Меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 15 майи соли 1997 қабул карда шудааст, аз тарафи корхонаҳо, муассиса ва ташкилотҳо бо кормандоне (шахсони ба синни 18 солагӣ расида) ба имзо расонида мешавад, ки вазифаҳои ӯ иҷрои корҳои бевосита ба нигоҳдорӣ, коркард, фурӯш (рухсат додан), интиқол додан ӯ истифода бурдани масолеҳи қимматноки дар ҷараёни истеҳсолот ба онҳо супоридашуда вобастаанд, иҷро менамоянд, агар вазифа ӯ иҷроиши корҳои кормандон дар номгӯи корҳои махсуси бо тартиби муқаррарӣ тасдиқшуда пешбинӣ шуда бошад.

(номгӯи корхона, муассиса, ташкилот)

Рохбар ӯ ин ки муовини рохбари корхона, муассиса, ташкилот _____

_____, ки

(вазифа, ному насаб)

дар оянда ҳамчун «маъмурият» ном бурда шуда, аз номи корхона, муассиса, ташкилот баромад менамояд, аз як тараф ва корманд _____

(ному насаб)

_____,

(шӯъба, сеҳ, қитъа, сексия, анбор ва ғ.)

ки минбаъд «корманд» ном бурда мешавад, аз тарафи дигар, шартномаи мазкурро оиди амалҳои зерин ба имзо расониданд:

1. Корманд, ки вазифаи _____

(номгӯи вазифа)

ишғол менамояд ӯ ки корҳои _____

(номгӯи корҳо)

вобаста ба _____

(нигоҳдорӣ, коркард, фурӯш (рухсат додан), интиқол додан

_____-ро

ӯ ин ки истифода бурдани масолеҳи қимматноки дар ҷараёни истеҳсолот ба ӯ супоридашуда)

бевосита иҷро менамояд, масъулияти (ҷавобгарии) пурраи моддиро оиди таъмин намудани амнияти масолеҳи қимматноки ба ӯ боварикардашудаи корхона, муассиса, ташкилот бар дӯши худ гирифта, бо назардошти ин ўҳдадор карда мешавад, ки:

а) ба масолеҳи қимматноки корхона, муассиса, ташкилот, ки барои нигоҳдорӣ ӯ ки дигар мақсадҳо ба ӯ супорида шудааст, эҳтиёкорона муносибат намуда, оиди пешгирӣ намудани зарарҳо чораҳо андешад;

б) маъмурияти корхона, муассиса ва ташкилотро оиди ҳамаи ҳолатҳои, ки таъмини амнияти масолеҳи қимматноки ба ӯ боварикардашударо таҳдид менамояд, саривақт огоҳ созад;

в) баҳисобгирии масолеҳи қимматноки ба ӯ боварикардашударо пеш бурда, оиди гардиш (ҳаракат) ва бақияи онҳо ҳисоботи молиро пулӣ ва дигар ҳисоботҳо тартиб диҳад ва бо тартиби муқарраршуда онҳоро пешниҳод намояд;

г) дар барӯйхатгирии (инвентаризатсия) масолеҳи қимматноки ба ӯ боварикардашуда иштирок намояд.

Маъмурият ўҳдадор аст, ки:

а) ба корманд шароитхоеро, ки барои беҳтар намудани корҳо ва таъмини пурраи амнияти масолеҳи қимматноки ба ӯ боварикардашуда заруранд, муҳаё созад;

б) кормандро бо қонунгузори амалкунанда оиди масъулияти моддии кормандон ва хизматчиён барои зарарҳои ба корхона, муассиса ва ташкилот расонидашуда, инчунин ба дастурнамал, меъёрҳо ва қоидаҳои амалкунандае, ки ба нигоҳдорӣ, қабул, коркард, фурӯш (рухст додан) интиқол додан ё истифода бурдани масолеҳи қимматноки дар ҷараёни истеҳсолот ба онҳо супоридашуда вобастаанд, шинос намояд;

в) бо тартиби муқарраршуда барӯйхатгирии (инвентаризатсия) масолеҳи қимматнокро гузаронад.

3. Дар ҳолати бо гуноҳи корманд таъмин нагардидани амнияти масолеҳи қимматноке, ки ба ӯ бовар карда шудааст, андозаи зарари ба корхона, муассиса ва ташкилот расонидашуда ва барқарор намудани он мутобиқи қонунгузори амалкунанда амалӣ карда мешавад.

4. Агар зарари расонидашуда бо айби корманд ба амал наомада бошад, онгоҳ корманд барои ҷавобгариӣ он масъул нест.

5. Амали шартномаи мазкур барои тамоми вақти кории корманд, ки масолеҳи қимматноки корхона, муассиса ва ташкилот ба ӯ бовар карда шудааст, амалӣ мегардад.

6. Шартномаи мазкур дар ду нусха тартиб дода шуда, нухаи якум дар маъмурият ва нухаи дуюм дар дасти корманд нигоҳ дошта мешавад.

Суроғаи тарафҳои дар
шартнома зикрфта:

Имзои тарафҳои дар
шартнома зикрфта:

Маъмурият _____

Маъмурият _____

Корманд _____

Корманд _____

Санаи ба имзо расидани Шартнома

Ҷои муҳр

Форма 279 с. 2

Рақами тартибии карточкаи кушодашуда	Номгӯи ҳисоби аналитикӣ	Санаи кушодани карточка	Рақами саҳифи кушодаи карточка
1	2	3	4
ФЕХРАСТИ КАРТОЧКАҲО			

Шакли 279 аз рӯи КУҲИ
 Муассиса (муҳосиботи
 марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

РАМЗҲО
0504804

ФЕХРАСТИ СУПОРИДАНИ ХУЧЧАТҲО №_____

Шакли 442 аз рӯи КУҲИ
 барои _____ с. _____ Сана
 Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
 Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
 Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Номгӯи хуччатҳои аввалия	Рақами хуччати аввалия	Шумораи хуччатҳо
1	2	3

Шакли 442 с. 2

Номгӯи хуччатҳои аввалия	Рақами хуччати аввалия	Шумораи хуччатҳо
1	2	3

Ҳамагӣ _____ хуччат
 қабул карда шуд
 Супорид _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)
 Қабул кард _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)
 «__» _____ с. _____

**БАРҶҲАТГИРИИ НОМГҶЙ
(ВАРАҚАИ МУҚОИСАВӢ) № _____**

РАМЗҲО
0504801

Шакли 401 аз рӯи КУҲИ _____
барои с. _____ Сана _____
Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ _____
Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС _____
Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

Комиссия дар ҳайати _____
(вазифа, ному насаб)

(вазифа, ному насаб)

(вазифа, ному насаб)

(вазифа, ному насаб)

Дар асоси _____
санҷиши мавҷудияти нақдӣ (ҳақиқӣ) _____ гузаронид
Ҷои санҷиш _____
Ному насаби шаҳси масъулиятноки моддӣ _____

Хулосаи роҳбари муассиса

<p>ДАСТҲАТ (то оғози барӯйхатгири ба расмият дароварда мешавад)</p> <p>То оғози гузаронидани барӯйхатгири ҳамаи ҳуҷҷатҳои ба даромаду хароҷоти масолеҳи қимматнок вобаста буда ба муҳосибот супорида шуда, ҳеҷ гуна масолеҳи қимматноки даромадкарданашуда ва хароҷоти аз эътибор соқит карданашуда вучуд надорад.</p> <p>Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____ (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)</p> <p>«_____» _____ с. _____</p>

Ҳамаи масолеҳи қиматноке, ки дар барӯйхатгирии номгӯи зерин аз № _____ то № _____ номнавис шудаанд, аз тарафи Комиссия дар шакли натуравӣ бо иштироки ман санҷида шуда, ба номгӯӣ (рӯйхат) дохил карда шудаанд, бинобар ин ба комиссияи барӯйхатгири эътироз надорам. Масолеҳи қиматноке, ки дар рӯйхат номнавис шудаанд, дар нигоҳдории масъули ман қарор доранд.

Шаҳси масъулиятноки моддӣ _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____

Роҳбари Комиссия

(имзо)

(таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия:

(имзо)

(таснифи имзо)

(имзо)

(таснифи имзо)

(имзо)

(таснифи имзо)

(имзо)

(таснифи имзо)

Эзоҳ.

Ба Шакли 401 варақи замиравӣ илова карда мешавад, ки мундариҷаи саҳифаҳои 2 ва 3 – ро дарбар мегирад.

Тасдиқ мекунам:

Сардори _____
муассиса (имзо) (таснифи имзо)
«____» _____ с. _____

САНАДИ № _____
оиди натиҷаҳои барӯйхатгирии

Шакли 385 аз рӯи КУҲИ
аз «____» _____ с. _____

Рамзҳо
0504835

Сана
Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
Шахси масъулиятноки моддӣ _____

Комиссия дар ҳайати _____
(вазифа, ному насаб)

ки бо фармони (фармоиши) № _____ аз «____» _____ с. _____ таъин шудааст,
санади мазкурро дар он хусус тартиб дод, ки дар мӯҳлати аз «____» _____
с. _____ то «____» _____ с. _____ барӯйхатгирии

(масолеҳи қиматнок, воситаҳои пулӣ, ҳисоббаробаркуниҳо)
, ки дар таҳти нигоҳдории масъули _____ қарор
(вазифа, ному насаби шахси масулиятноки моддӣ)

доранд, гузаронида шуд.
Дар асоси номгӯи барӯйхатгирифташуда (варакаи муқоисавӣ) Варакаи фарқият
(расҳоджений) № _____ аз «____» _____ с. _____ тартиб дода шуд, ки он чунин муқаррар
намуд: _____

Варакаи фарқият оиди натиҷаҳои барӯйхатгирии аз «____» _____ с. _____ № _____ дар
ҳаҷми _____ варақ пешниҳод карда мешавад

Роҳбари Комиссия _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Аъзоёни Комиссия: _____
(вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

_____ (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

_____ (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

_____ (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

«____» _____ с. _____

Шакли 836 аз руи КУҲИ

аз «__» _____ с. _____

Муассиса _____ аз рӯи КУКТ
 Тобеъияти сохторӣ _____ аз руи КТС

РАМЗҲО
0504836

№ р/т	Номгуи масолеҳи қимматнок	Рақами инвентга трий	Воҳиди ченак		Натиҷаҳои барӯйхатгирии														барзиёдатӣ				
					камомат										Аз меъёрҳои зарари табиӣ зиёдтар								Фарқияти арзиши бозорӣ ва арзиши баланси (+,-)
			Номгӯй	рамз	Арзиши баланси омонӣ	Дар доираи меъёрҳои зарари табиӣ				Арзиши бозорӣ сомони	Аз меъёрҳои зарари табиӣ зиёдтар				Фарқияти арзиши бозорӣ ва арзиши баланси (+,-)				Шумора	маблағ	дебет	кредит	
Шумора	маблағ	дебет				кредит	Шумора	маблағ	дебет		кредит	Шумора	маблағ	дебет	кредит	Шумора	маблағ	дебет					кредит
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

№ р/т	Номгуи масолехи кимматнок	Раками инвентарӣ	Воҳиди ченак		Натиҷаҳои барӯйхатгирии камомад														барзиёдагӣ			
			Номгуӣ	рамз	Аз ҷарами ва балоғ	Дар доираи меъёрҳои зарари табиӣ				Аз ҷарами бозорӣ сомони	Аз меъёрҳои зарари табиӣ зиёдтар				Фарқиати арзиши бозорӣ ва арзиши баланси (+,-)				Шумора	маблағ	дебет	кредит
						Шумора	маблағ	дебет	кредит		Шумора	маблағ	дебет	кредит	Шумора	маблағ	дебет	кредит				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Иҷрокунанда _____ Сармуҳосиб _____ «____» _____
 с. _____ (вазифа) (имзо) (таснифи имзо) (имзо) (таснифи имзо)

КАРТОВКАИ БИСЁРГРАФА

Шакл аз рӯи КШФ

Барои «____» _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
 Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
 Номгӯи зерҳисоб _____ Рақам

Рақами карточка _____

Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

РАМЗҲО
0512026
383

Ордери мемориали		Мундарицаи амалиёт	Дебет					Бақия аз рӯи дебет	Кредит					Бақия аз рӯи кредит
сана	рақам		4	5	6	Ҷамъ	7		8	9	10	11	Ҷамъ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		

Ордери мемориали		Мундарицаи амалиёт	Дебет							Бақия аз рӯи дебет	Кредит							Бақия аз рӯи кредит
сана	рақам						Ҷамъ				Ҷамъ							
1	2	3	4		5	6		7	8	9		10	11		12	13		

Иҷрокунанда _____

(имзо)

(таснифи имзо)

Сармуҳосиб _____

(имзо)

(таснифи имзо)

« ____ » _____ с. _____

КАРТОЧКАИ БИСЁРГРАФА

Шакли 283 аз рӯи КУҲИ

Сана

барои «_____» _____ с. _____

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС

Номгӯи зерҳисоб _____ Рақам

РАМЗҲО
0512026
383

Рақами карточка

Воҳиди ченак: сомонӣ

аз рӯи КУВЧ

Ордери мемориали		Мундариҷаи амалиёт	Дебет – Кредит (ғайридаркориро хат занед)																
			сана	рақам	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Ордери мемориалӣ		Мундариҷаи амалиёт	Дебет – Кредит (ғайридаркориро хат занед)																
сана	рақам		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13							
1	2	3																	

Иҷрокунанда _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)
Сармухосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо)

Варақай гардишӣ
аз рӯи ҳисоби № _____

Шакли 285 аз рӯи КУҲИ

Муассиса
(муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
Тобеъияти сохторӣ _____ аз рӯи КТС
Воҳиди ченак: сомони _____ аз рӯи КУВЧ

РАМЗҲО
0504808
383

Рамзи сатр	Рақами карточка	Номгӯи хисоб	Бақия ба 1		Гардиш барои моҳи ____		Бақия ба 1	
			дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
01								
02								
03								
04								
05								
06								
07								
08								
09								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								
31								
32								
33								
34								
35								
36								
37								
38								
39								
40								

Шакли 285 с. 2

Гардиш барои моҳи ____		Бақия ба 1 ____		Гардиш барои моҳи ____		Бақия ба 1 ____		Рамзи сатр
дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	
								01
								02
								03
								04
								05
								06
								07
								08
								09
								10
								11
								12
								13
								14
								15
								16
								17
								18
								19
								20
								21
								22
								23
								24
								25
								26
								27
								28
								29
								30
								31
								32
								33
								34
								35
								36
								37
								38
								39
								40

Рамзи сатр	Рақами кар- точка и	Номгӯи ҳисоб	Бақия ба 1		Гардиш барои моҳи ____		Бақия ба 1	
			дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
01								
02								
03								
04								
05								
06								
07								
08								
09								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								
31								
32								
33								
34								
35								
36								
37								
38								
39								
40								

Варақи замиравии № 1 ба ш. 285 бо тарафи чаппааш

Гардиш барои моҳи ____		Бақия ба 1		Гардиш барои моҳи ____		Бақия ба 1		Рамзи сатр
дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	
								01
								02
								03
								04
								05
								06
								07
								08
								09
								10
								11
								12
								13
								14
								15
								16
								17
								18
								19
								20
								21
								22
								23
								24
								25
								26
								27
								28
								29
								30
								31
								32
								33
								34
								35
								36
								37
								38
								39
								40

КИТОБИ
баҳисобгирии масолеҳи қимматноки ба тартиби
марказонидашуда пардохтгардида

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ барои _____ Шакли 322 аз рӯи КУҲИ _____ Сана _____
Муассисаи молқабулқунанда _____ аз рӯи КУКТ _____
Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ _____

РАМЗҲО
0504815
383

Сана ва рақамаи о/м	Сана ва рақамаи хабарнома	Номгӯи молтаъминқунанда	Номгӯи масолеҳи қимматнок	Сана ва рақамаи молтаъминқунанда	Маблағ	Санаи воридшудани хабарномаи ҷавобӣ	Маблағи хабарномаи ҷавобӣ аз рӯи КУКТ
1	2	3	4	5	6	7	8

САНАДИ КАБУЛИ № _____

Шакли № 429 аз рӯи КУҲИ
барои «_____» с. _____ Сана

РАМЗҲО
0504229

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Сарчашмаи маблағгузори _____

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШҚ

Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ

Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

Комиссия дар хайти рохбар _____

ва аъзоёни комиссия _____

санади мазкурро тартиб доданд _____

(вазифа, ному насаб)

Номгуй	Воҳиди ченак	Рамзи зерҳисоб (ҳисоб)	Рақами номенклатури	Шумора	Нарх, сомони	Маблаг, сомони	Кредити зерҳисоби
1	2	3	4	5	6	7	8

Шакли 429 с. 2

Номгуй	Воҳиди ченак	Рамзи зерҳисоб (ҳисоб)	Рақами номенклатури	Шумора	Нарх, сомони	Маблаг, сомони	Кредити зерҳисоби
1	2	3	4	5	6	7	8

Хулосаи Комиссия _____

Аъзоёни Комиссия _____

Супорид _____ Кабул кард _____

(имзо)

(таснифи имзо)

(имзо)

(таснифи имзо)

ХАБАРНОМАИ (ОГОҶИНОМАИ) № _____

Шакли № 280 аз рӯи КУҶИ
аз «_____» _____ с. _____ Сана

РАМЗҶО
0504805

Муассиса (равонкунанда) _____ аз рӯи КУКТ
Муассиса (кабулкунанда) _____ аз рӯи КУКТ

Аз руи ҳисоби пешниҳодкардаи шумо № _____ барои с. _____ Санаи _____
чунин кайдхо гузаронида шуд: О / М № _____ Санаи _____

Мундариҷаи кайдхо (амалиёт)	Муассиса (равонкунанда)			Муассиса (кабулкунанда)		
	раками (ҳисоб)	зерҳисоб	Маблаг, сомони	раками (ҳисоб)	зерҳисоб	Маблаг, сомони
	дебет	кредит		дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6	7

Тарафи чаппаи шакли 280

Мундариҷаи кайдхо (амалиёт)	Муассиса (равонкунанда)			Муассиса (кабулкунанда)		
	раками (ҳисоб)	зерҳисоб	Маблаг, сомони	раками (ҳисоб)	зерҳисоб	Маблаг, сомони
	дебет	кредит		дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6	7
	Чамъ				Чамъ	

Замима: _____ хуччат

Сармуҳосиби муассиса _____ муассиса _____ Сармуҳосиби _____
(равонкунанда) (имзо) (таснифи имзо) (кабулкунанда) (имзо) (таснифи имзо)

«_____» _____ с. _____ «_____» _____ с. _____

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШҚ
 Моддаи харочот _____ аз рӯи КММХ
 Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

Рамзҳо

№ р/т	Санаи нусхаи бонк ё ки ҳисоботи хазинадор	Кредити зерҳисоб													Қайдҳои дуюм					
		Дебити зерҳисоб													Д-		Д-		Д-	
															Чамъ	К-		К-		К-
1	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	31	30	32	31	33	32
Ҳамагӣ																				

Иҷрокунанда _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо) Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо) замима дар _____ варақ

Ордери мемориалии 4
Варакаи чамъоваранда аз рӯи дафтарчаҳои чекии маҳдудкардашуда

Шакли 323 аз рӯи КУҲИ
 Сана _____
 барои _____ с. _____
 Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ
 Сарчашмаи маблағгузорӣ _____
 Воҳиди ченак: сомони _____ аз рӯи КУВЧ

Рамзҳо
0504511
383

№ р/г	Санаи нусхаи бонк ва рақами супоришно маи пардохтӣ	Дебити зерҳисоби 131		номгӯй		Рақами ҳисоб ва сана	Рақами чек	Кредити зерҳисоби 131	Дебити зерҳисобҳои									Қайдҳои дуюм		
		Кредити зерҳисобҳои	Муассиса	Молтаъмин кунанда	10				11	12	13	14	15	16	17	18	Д	Д	Д	
																	К	К	К	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Бақия ба авали моҳ

Бақия ба охири моҳ

Маблағи гардиш

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШК
 Моддаи хароҷот _____ аз рӯи КММХ
 Намуди хароҷот _____ аз рӯи КНХ

Рамзҳо

№ р/т	Санаи нусхаи бонк ва рақами супоришном аи пардохтӣ	Дебети зерҳисоби 131		номгӯй		Рақами ҳисоб ва сана	Рақами чек	Кредити зерҳисоби 131	Дебети зерҳисобҳои									Қайдҳои дуюм		
		Кредити зерҳисобҳои		Муассиса	Молтаъминқунанда				10	11	12	13	14	15	16	17	18	Д	Д	Д
		3	4															К	К	К
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Иҷроқунанда _____ Сармуҳосиб _____ замима дар _____ варақ
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо) (имзо) (таснифи имзо)

Ордери мемориалии 5

Чамъи варақаҳои ҳисоббарбаркунӣ оид ба пардохти музди меҳнат ва идрорпулиҳо

Шакли 405 аз рӯи КУҲИ

барои _____ с. _____

Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Сарчашмаи маблағгузори _____

Воҳиди ченак: сомонӣ

аз рӯи КУВЧ

Рамзҳо
0504405
383

Номгӯи нишондиҳандаҳо	Дебити зерҳисоби	Кредити зерҳисоби	Маблағ
1	2	3	4
Музди мҳнат ва дигар пардохтҳо ҳисоб карда шуд	200	180	
Ҳамчунин	201	180	
-«-	203	180	
-«-	210	180	
-«-	220	180	
-«-	221	180	
-«-	222	180	
-«-	223	180	
-«-	224	180	
-«-	225	180	
-«-	227	180	
Кӯмакпулиҳо аз рӯи корношоямии муваққатӣ ва дигар кӯмакпулиҳо аз ҳисоби фонди суғуртаи иҷтимоӣ ҳисоб карда шуд	193	180	
Идрорпулӣ ҳисоб карда шуд	200	181	
-«-	223	181	
-«-	225	181	
Ба хизматчиёни ҳарбӣ ёрдампулӣ ҳисоб карда шуд	200	188	
-«-	220	188	

Номгӯи нишондиҳандаҳо	Дебити зерҳисоби	Кредити зерҳисоби	Маблағ
1	2	3	4
Аъзоҳаққиҳо ба фонди суғуртаи иҷтимоӣ ҳисоб карда шуд	200	193	
Ҳамчунин	201	193	
-«-	203	193	
-«-	210	193	
-«-	220	193	
-«-	221	193	
-«-	222	193	
-«-	223	193	
-«-	224	193	
-«-	225	193	
-«-	227	193	
Аъзоҳаққиҳо ба суғуртаи тиббӣ ҳисоб карда шуд	200	194	
Ҳамчунин	201	194	
-«-	203	194	
-«-	210	194	
-«-	220	194	
-«-	221	194	
-«-	222	194	
-«-	223	194	
-«-	224	194	
-«-	225	194	
-«-	227	194	

Муассиса, тобеъяти сохторӣ	Рақами варақа	ХИСОБ КАРДА ШУД												
		Ба кормандони штатӣ (аз рӯи намудҳои алоҳида)						Ба кормандони ғайриштатӣ	Кумакпӯлихо аз рӯи корношоямии муваққатӣ		Кумакпул ихо аз рӯи нигоҳуби ни кӯдак	Чамъ	Пешард охт барои нимай авали моҳ	
		3	4	5	6	7	Ҳамагӣ 8		рӯзхо 10	маблаг 11				12

Вазорат, муассисаҳо _____ аз рӯи _____
 _____ аз рӯи КШК
 Сарчашмаи маблағ _____

РАМЗҲО

ППП

Қисм, зерқисм

РАМЗҲО

Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

НИГОҲ ДОШТА ШУД													
Андоз аз даромад	ба фонди нафақа	аз рӯи хуччатҳои иҷроишӣ	аз рӯи пардохтҳои ғайринақдӣ маблағҳои аъзоҳаққии иттифоқи касба						Пардохтҳои давраҳои миёнаи ҳисоббарорку	Ба суғуртаи иҷтимоӣ аъзоҳаққӣҳо ҳисоб карда шуд	Ҳамагӣ нигоҳ дошта шуд	Сумма к выдаче (кредита)	
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

Ба фондҳо ҳисоб намудани: суғуртаи иҷтимоӣ суғуртаи тиббӣ шугли аҳоли

Номгӯи нишондиҳандаҳо	Дебити зерхисоб	Кредити	Маблағ
1	2	3	4
Аъзоҳаққиҳои суғуртавӣ ба Фонди нафақа ҳисоб карда шуд			
Ҳамчунин	180	198	
-«-	200	198	
-«-	201	198	
-«-	203	198	
-«-	210	198	
-«-	220	198	
-«-	221	198	
-«-	222	198	
-«-	223	198	
-«-	224	198	
-«-	225	198	
-«-	227	198	
-«-	200	199	
-«-	201	199	
-«-	203	199	
-«-	210	199	
-«-	220	199	
-«-	221	199	
-«-	222	199	
-«-	223	199	
-«-	224	199	
-«-	225	199	
-«-	227	199	

Иҷрокунанда _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Номгӯи нишондиҳандаҳо	Дебити зерхисоб	Кредити зерхисоб	Маблағ
1	2	3	4
Андозҳо нигоҳ дошта шуданд	180	173	
Маблағҳои депонентии музди меҳнат	180	177	
Маблағҳои депонентии идрорпулиҳо	181	177	
Маблағҳои депонентии ёрдампулиҳои хизматчиёни давлатӣ	188	177	
Нигоҳдорӣ ба Фонди нафақа	180	198	
Нигоҳдорӣ аз рӯи пардохтҳои ғайринақдӣ амонатҳои ба ҳисоби банкі гузошташуда	180	183	
Нигоҳдорӣ аз рӯи шартномаҳои суғуртаи ихтиёрӣ	180	184	
Нигоҳдорӣ аз рӯи пардохти ғайринақдӣ маблағҳои аъзоҳаққиҳои иттифоқи касаба	180	185	
Нигоҳдорӣ аз рӯи ҳуҷҷатҳои иҷроишӣ ва дигар нигоҳдорихо	180	187	
Ҳамагӣ	×	×	

Сармуҳосиб _____
 (имзо) (таснифи имзо)

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШҚ
 Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди хароҷот _____ аз рӯи КНХ

Рамзҳо

№ р/т	Дебити зерҳисобҳо											Қайдҳои дуҷум			Бақия ба охири моҳ аз рӯи зерҳисоби	
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	Д	Д	Д	30	31
												К	К	К		
1												27	28	29		

Иҷрокунанда _____ Сармуҳосиб _____ замима дар _____ варақ
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо) (имзо) (таснифи имзо)

Ордери мемориалии 8

Варақаи чамъоваранда оид ба ҳисоббаробаркунӣ бо шахсони таҳтиҳисоботӣ

Шакли 386 аз рӯи КУҲИ

барои _____ с. _____ Сана

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

0504610
383

№ р/т	Рақами ҳисоботи пешпардохтӣ	Рамзи муассиса	Ному насаби шахси таҳтиҳисоботӣ	Бақия ба авали моҳ аз рӯи зерҳисоби 160			Ба таҳти ҳисобот дода шуд ва хароҷоти барзиёдотӣ баргардонида шуд-дебети зерҳисоби 160					
				Санаи пайдошавии қарздорӣ	дебед	кредит	Ордери хароҷотии		кредит	Ордери хароҷотии		Кредити зерҳисоби
							сана	рақам		сана	рақам	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШҚ
 Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди хароҷот _____ аз рӯи КНХ

Рамзҳо

№ п/п	Возврат неиспользованных сумм аванса			Утверждена сумма расхода по отчету (кредит субсчета 160)	Дебет субсчета						Вторые записи			Остаток на конец месяца по субсчету 160	
	Приходный ордер		Кредит субсчета 160		18	19	20	21	22	23	Д-	Д-	Д-	дебет	кредит
	дата	номер	Дебет субсчета								К-	К-	К-		
1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

Иҷрокунанда _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Сармуҳосиб _____
 (имзо) (таснифи имзо) замима дар _____ варақ

Ордери мемориалии _____

Варақаи чамъоваранда аз рӯи хорич ва чойивазкунии воситаҳои асосӣ ва ашёҳои камарзиш

Шакли 486 аз рӯи КУҲИ

РАМЗҲО
0504138
383

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШҚ
 Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ
 Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

барои _____ с. _____
 Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____
 Сарчашмаи маблағгузорӣ _____
 Воҳиди ченак: сомонӣ

Сана _____ аз рӯи КУКТ
 _____ аз рӯи КУВЧ

№ р/т	Сана	Рақами хуччат	Номгуи хуччат	Ному насаби шахси масъулиятноки моддӣ	Рамзи муассиса	Дебети зерҳисобҳо					Кредити зерҳисобҳо										Қайдҳои дуюм		
						7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Чамъ	Д-К-	Д-К-	Д-К-
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

Иҷрокунанда _____ (вазифа) _____ (имзо) _____ (таснифи имзо) Сармуҳосиб _____ (имзо) _____ (таснифи имзо) Замима дар _____ варақ

Ордери мемориалии I

Чамъи варақаҳои чамъоваранда оид ба даромад кардани маҳсулоти хӯрокворӣ

Шакли 398 аз рӯи КУҲИ

РАМЗҲО
0504212
383

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШҚ

барои _____ с. _____

Сана

Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи ММХ

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____

аз рӯи КУКТ

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

Воҳиди ченак: сомонӣ

аз рӯи КУВЧ

№ р/т	Ному насаби шаҳси масъулиятноки моддӣ	Рамзи муассиса	Номгуи молтаъминкунандагон										Кредити зерҳисоби 178				
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	Чамъ	Дебити зерҳисобҳои				
													061	066			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		Чамъ															

Иҷрокунанда _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Сармуҳосиб _____
 (имзо) (таснифи имзо)

Замима дар _____ варақ

ОРДЕРИ МЕМОРИАЛИИ 13
Варакаи чамъоваранда оид ба харочоти масолеххо

Шакли 396 аз рӯи КУҲИ

барои _____ с. _____ Сана

Қисм, зерқисм _____ аз рӯи КШК

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ аз рӯи КУКТ

Моддаи мақсаднок _____ аз рӯи КММХ

Сарчашмаи маблағгузорӣ _____

Намуди харочот _____ аз рӯи КНХ

Воҳиди ченак: сомонӣ _____ аз рӯи КУВЧ

№ р/г	Сана	Рақами хуччаг	Номгуи хуччаг	Кредити зерҳисобҳо					Дебети зерҳисобҳо										Аз он ҷумла, аз рӯи муассисаҳо (шахсони масъулиятноки моддӣ)								
				5	6	7	8	9	200				Чамъ	19	20	21	22	23	24	25	26	27					
									Аз рӯи ГИХ маблағ	Аз рӯи ГИХ маблағ	Аз рӯи ГИХ маблағ	Аз рӯи ГИХ маблағ															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	

Иҷрокунанда _____ Сармуҳосиб _____ Замима дар _____ варақ _____ Маблағи гардиш аз рӯи кредити _____
 зерҳисобҳои _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо) (имзо) (таснифи имзо)

Рамзкушоии № _____
ба ордери мемориалии № _____

Шакли 803 аз рӯи КУҲИ _____
 Сана _____
 аз рӯи КУКТ _____
 Дебети зерҳисоб _____

РАМЗҲО
0504803

Муассиса (муҳосиботи марказонидашуда) _____ барои _____ с. _____
 Номгуи зерҳисоб _____

Номгуи хуччат	Сана	рақам	Қайдҳои муҳосибӣ (кредит)	Маблағ	Ҳайати хароҷотҳо аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии буҷетӣ											
					Қисм, зерқисм	Моддаи мақсаднок	Намуди хароҷот	Маблағи хароҷотҳо аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии буҷетӣ								
								9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Номгуи хуччат	Сана	рақам	Қайдҳои муҳосибӣ (кредит)	Маблағ	Ҳайати хароҷотҳо аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии буҷетӣ											
					Қисм, зерқисм	Моддаи мақсаднок	Намуди хароҷот	Маблағи хароҷотҳо аз рӯи рамзҳои гурӯҳбандии буҷетӣ								
								9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Чамъ																

Иҷрокунанда _____
 (вазифа) (имзо) (таснифи имзо)

Сармуҳосиб _____
 (имзо) (таснифи имзо)

« _____ » _____ с. _____

КИТОБИ АСОСИ

Муассиса
(муҳосиботи марказонидашуда) барои _____ с. _____ Шакли 308 аз рӯи КУҲИ Сана _____ аз рӯи КУКТ _____

РАМЗҲО
0504811

Дапр китоби мазкур _____ варақ
рақамгузорӣ карда шудааст

Сармуҳосиб _____
(имзо) (таснифи имзо)
«_____» _____ с. _____

Замимаи 2
Ба Дастурамал оиди пешбурди баҳисобгирии
муҳосибӣ дар муассисаҳои бучетӣ, ки бо
фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 26 декабри соли 2000 № 157 тасдиқ шудааст

**Мукотиботи зерҳисобҳо аз рӯи
амалиётҳои асосии муҳосибӣ**

№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
1	<p>Бобби 1. Воситаҳои асосӣ ва дигар маблағгузориҳои дарозмуддат</p> <p>Ба истифода қабул намудани бино, иншоот ва дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда, азнав сохташуда ё ин ки корҳо оиди таҷдиди бино ва иншоотҳо</p> <p>Ҳамзамон қайди дуҷуми муҳосибӣ гузаронида мешавад:</p> <p style="padding-left: 40px;">аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ аз ҳисоби маблағҳои нигоҳдорӣ ва базаи моддию техникӣ аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт</p>	<p>010 -012</p> <p>143 241 270</p>	<p>250</p> <p>203 224 225</p>
2	<p>Харидорӣ намудани мошину таҷҳизотҳо, активҳои (дороиҳои) ғайримоддӣ, асбобу анҷомҳо (инструментҳо), ашёҳои истехсолӣ ва хоҷагӣ (аз он ҷумла, лавозимот), ҳайвоноти дар парваришбуда ва корӣ, китобҳои ба фонди китобхона дохилшаванда ва дигар воситаҳои асосӣ</p> <p>Ҳамзамон қайди дуҷуми муҳосибӣ гузаронида мешавад:</p>	<p>013, 015 – 019, 031</p> <p>200, 201, 210, 220, 223, 225</p>	<p>130, 131, 178</p> <p>250, 251</p>
3	<p>Воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ бебозгашт даромад (қабул) кардашуда</p>	<p>010-019, 031</p>	<p>020, 250, 251</p>
4	<p>Даромад намудани воситаҳои асосии бо роҳи хоҷагидорӣ сохташуда</p> <p>Ҳамзамон қайди дуҷуми муҳосибӣ гузаронида мешавад:</p>	<p>013, 016, 019</p> <p>200, 210, 220, 223, 225</p>	<p>222</p> <p>250</p>
5	<p>Бо арзиши бозорӣ даромад намудани востаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ барзиёдате, ки дар натиҷаи барӯйхатгирӣ (инвентаризатсия) ошкор гардидаанд</p> <p>Ҳамзамон аз рӯи объектҳои воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ, ки ба фаъолияти</p>	<p>010 – 019, 031</p> <p>241</p>	<p>250, 251</p> <p>400</p>

	сохибкорӣ алоқаманданд, чунин қайд гузаронида мешавад		
6	Безбоғашт интиқол додани (пердача) воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ	020, 250, 251	010-013, 015-019, 031
7	Фурӯши таҷҳизоти истифоданашаванда, воситаҳои нақлиёт ва дигар воситаҳои зиёдати Ба маблағи аз фурӯши воситаҳои асосӣ даромадшуда дохил намудани андози арзиши иловашуда, аз рӯи фурӯш Дар ҳаҷми арзиши балансӣ: аз рӯи ашёҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ харидорӣ шудаанд аз рӯи ашёҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти сохибкорӣ бадастома харидорӣ шудаанд	020, 250 110, 111 178 178	013, 015 -019 178 270 241
№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
	аз рӯи ашёҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои безбоғашт харидорӣ шудаанд Ба маблағи андози арзиши иловашудае, ки ба даромади буҷет бояд пардохта шавад Ба маблағи фарқияти арзиши бозорӣ ва балансӣ (бе андози арзиши иловашуда)	178 178 178	270 173 400
8	Фурӯши биноҳо, таҷҳизотҳо ва дастгоҳҳои таҳвилдиҳанда, аз рӯи нархи фурӯш Ба маблағи аз ҳисоби фурӯш ба даст омада оиди ҳисобаробаркунӣ бо буҷет чунин қайд гузаронида мешавад Ба маблағи ба буҷет гузаронидашуда	020, 250 091, 101 173	010 – 012 173 091, 101
9	Аз эътибор соқит намудани воситаҳои асосии корношоям гардида	020, 250	010 – 019
10	Аз эътибор соқит намудани активҳои ғайримоддӣ мӯҳлати истифодаашон ба анҷом расида	251	031
11	Даромад намудани арзиши масолаҳое, ки аз ҳисоби барҳам додани воситаҳои асосӣ ва дар ихтиёри корхона боқӣ мондани онҳо ба даст омадаанд:	063, 069	270

	аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ харидорӣ шудаанд – барои зиёд намудани маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассисаҳо ва дигар чорабиниҳо	063, 069	241
	аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ бадастома харидорӣ шудаанд – барои зиёд намудани маблағҳои нигоҳдорӣ ва рушди базаи (заминаи) моддию техникаӣ	063, 069	270
	аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд – барои зиёд намудани маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассисаҳо ва дигар чорабиниҳо		
12	Аз эътибор соқит намудани камомати воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ, ки ба асари офатҳои табиӣ ба вучуд омада, ба ҳисоби муассиса қабул шудаанд	020, 250, 251	013 – 019, 031
13	Аз эътибор соқит намудани камомати воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ, ки дар натиҷаи барӯйхатгирии ошкор гардида, ба ҳисоби шахсони гунаҳкор аз рӯи арзиши баланси гузаронида шудаанд Ҳамзамон ба маблағи камомати объектҳои воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ, ки ба ҳисоби шахсони гунаҳкор аз рӯи арзиши бозорӣ гузаронида шудаанд, вобаста ба сарчашмаи харидории онҳо чунин қайдҳои дуюм гузаронида мешавад: аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ ба даст омада	020, 250, 251 1 170 170 170	013 – 019, 031 173 270 401
14	Ҳисоб намудани маблағи хӯрдашавӣ (истехлок) дар рӯзи охирини кории моҳи декабр	250	020
15	Харидорӣ намудани коғазҳои қиматнок ва васиқаҳо ва дигар маблағгузориҳои молиявии кӯтоҳмуддат ва дарозмуддат	030, 134	111, 118
16	Ба сармояи оинномавӣ ҳамроҳ кардани объектҳои воситаҳои асосӣ ва активҳои ғайримоддӣ Ҳамзамон қайди дуюм гузаронида мешавад	030 250, 251, 020	010 – 019 241
17	Фурӯши (пардохти) васиқаҳо ва дигар маблағгузориҳои молиявии кӯтоҳмуддат ва дарозмуддат: Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4

	ба андозаи (ҳачми) арзиши баҳисобгирӣ ба маблағи аз арзиши баҳисобгирӣ зиёдтар ба маблағи аз арзиши баҳисобгирӣ камтар	111, 118, 178 111, 118, 178 400	030, 134 400 030, 134
18	Даромадҳои дохилшаванда аз рӯи маблағгузориҳои молиявӣ	111, 118	400
Бобби 2. Захираҳои модӣ			
19	Аз молтаъминкунандагон қабул (даромад) намудани таҷҳизот ва масолеҳи сохтмонӣ барои сохтмон	040, 041	150
20	Ба ташкилоти пудратӣ (подрядный) интиқол додани таҷҳизот ва масолеҳҳои сохтмонӣ барои сохтмони асосӣ	150	040, 041
21	Аз эътибор соқит сохтани таҷҳизот ва масолеҳҳои сохтмонӣ, ки дар объекти сохтмони нави бо роҳи хоҷагидорӣ бунёдшуда хароҷот шудаанд	203, 224	040, 041
22	Аз анбор қабул намудани масолеҳҳои мӯҳлати истифодабариашон дароз барои иҷрои корҳои илмӣ – тадқиқотӣ, таъмир ва аз нав барқарор намудани асарҳои таърихӣ, мукадассоти осорхонаҳо ва ёдгориҳои меъморӣ	043	060
23	Аз эътибор соқит намудани масолеҳҳои мӯҳлати истифодабариашон дарози хароҷотшуда	200, 220, 221, 225	043
24	Дар асоси шартнома барои иҷрои корҳои илмӣ тадқиқотӣ харидорӣ намудани таҷҳизоти махсус	044	111, 178
25	Аз анбор ба идораҳои илмӣ интиқол додани таҷҳизоти махсус барои иҷрои корҳои шартномавӣ. Ҳамзамон дар ҳисоби ғайрибалансии 02 инъикос карда мешавад	220	044
26	Даромад намудани таҷҳизоти махсус аз рӯи нархи имконияти истифодабарӣ, ки баъди анҷоми корҳо ба супоришдиҳандагон баргардонида нашуда, ба сифати: воситаҳои асосӣ ашёҳои камарзиш масолеҳҳо истифода бурда мешавад Эзоҳ. Арзиши ин таҷҳизот аз ҳисоби ғайрибалансии 02 аз эътибор соқит гардонида мешавад	013, 016 071 060, 063	020, 250 260 241, 270
27	Харидорӣ намудани ҳайвонот барои фарбеҳкунӣ	050	111, 178
28	Даромад намудани чорвои чавон ва дар парваришбуда аз рӯи нархи нақшавӣ	050	220
29	Аз эътибор соқит намудани ҳайвоноти ҳалокшудаи чавон ва дар парваришбуда аз ҳисоби муассиса	220	050
30	Аз рӯи нархҳои нақшавӣ даромад намудани маҳсулоти гуштӣ ҳангоми куштани ҳайвонот	080	050

	Ҳамзамон ба фарқи ҳайвоноти кушташуда ва арзиши маҳсулоти гирифташуда чунин қайд гузаронида мешавад	050, 220	220, 050
31	Аз эътибор соқит намудани фарқи арзиши ҳақиқи ва нақшавии маҳсулоти чорвопарварӣ ва арзиши чорвои ҷавон ва дар парваришбуда, хангоми: хароҷоти барзиёдати нархҳои нақшавӣ сарфа намудани – «Сторно (Бақияи) сурх» аз рӯи ҳисобҳои дар боло дарҷгардида	050, 080	220, 400
32	Харидорӣ намудани маҳсулоти хӯрокворӣ ва масолеҳҳо	060 - 069	091, 101, 111, 131, 160, 178
33	Интиқол додани маҳсулоти хӯрокворӣ ва масолеҳҳо барои коркард	222	061, 063, 067
34	Даромад намудани масолеҳҳои аз ҳисоби коркард ва захира воридшуда	061, 063, 067	222
№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
35	Даромад намудани захираҳои моддии барзиёдате, ки дар натиҷаи барӯйхатгирӣ ошкор шудаанд, бо арзиши бозорӣ	040, 041, 043, 060 – 067, 069	270, 400
36	Аз эътибор соқит намудани захираҳои моддии хароҷотшуда дар асоси ҳуҷҷатҳои тасиққунанда	200, 201, 210, 220, 223, 225, 227	043, 060 – 067, 069
37	Фурӯши масолеҳҳои истифоданашаванда ва барзиёдате аз рӯи арзиши баланси	110, 111, 120, 178	040, 041, 043, 060 – 067, 069
	Ба маблағи аз арзиши баланси зиёдтар (бе андози арзиши иловашуда)	178	400
	Ба маблағи андози арзиши иловашудае, ки ба даромади буҷет бояд пардохта шавад	178	173
38	Аз ҳисоби муассиса аз эътибор соқит намудани камшавии табиӣ захираҳои моддӣ дар доираи меъёрҳои муқарраргардида, инчунин камомад ва вайрон шудани онҳо аз рӯи арзиши баланси	140, 141, 220, 241, 270	060 – 067, 069
39	Аз эътибор соқит намудани камомад ва вайрон шудани захираҳои моддӣ, ки ба ҳисоби шахсони гунаҳкор бурда шудаанд, аз рӯи арзиши бозорӣ:		
	ба маблағи арзиши баланси	170	040, 041, 043, 044, 060 – 067, 069
	ба маблағи фарқи арзиши баланси ва бозорӣ	170	401

40	Аз рӯи нархҳои харид даромад намудани наслҳои ҷавони аспҳо қорӣ, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ нигоҳдорӣ карда мешаванд	067	140
Боби 3. Ашёҳои камарзиш			
41	Харидорӣ намудани ашёҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзол Ҳамзамон қайди дуҷум гузаронида мешавад	070, 072 200, 201, 220, 223, 225	091, 101, 110, 111, 131, 160, 178 260
42	Даромад намудани ашёҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзоли барои коркард дохилшуда Ҳамзамон қайди дуҷум гузаронида мешавад	070, 072 200, 201, 220, 223, 225	222 260
43	Аз анбор ба истифода додани ашёҳои камарзиш: то 1/2 ҳадди ақали музди меҳнат (ба истисноии зарфҳо ва ашёҳои ошхона) барои як воҳид (комплект) зиёда аз 1/2 ҳадди ақали музди меҳнат барои як воҳид (комплект)	260 071	070 070
44	Аз анбор ба истифода додани либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзол	073	072
45	Бо нархи бозорӣ даромад намудани ашёҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзоли барзиёдате, ки дар натиҷаи барӯйхатгирӣ ошкор шудаанд Ҳамзамон аз рӯи ашёҳои камарзише, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ алоқаманданд чунин қайд гузаронида мешавад	070 -073 241	260 400
46	Аз эътибор соқит намудани ашёҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзол корношоям гардида	260	071, 073
№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
	аз рӯи ашёҳои камарзиш, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ харидорӣ шудаанд – барои зиёд намудани маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассисаҳо	063, 064, 069 063, 064, 069	270 241

	<p>аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ бадастома харидорӣ шудаанд – барои зиёд намудани маблағҳои нигоҳдорӣ ва рушди базаи (заминаи) моддию техникӣ</p> <p>аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд – барои зиёд намудани маблағҳои мақсаднок оиди нигоҳдории муассисаҳо</p>	063, 064, 069	270
48	<p>Фурӯши ашӯҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзолҳои истифоданашиаванда ва барзиёдати</p> <p>Ба маблағе, ки аз ҳисоби бо нархи бозорӣ фурӯхтани ашӯҳои камарзиш бо назардошти андозаи арзиши иловашуда, ба даст омадаанд</p> <p>Ба маблағи дар ихтиёри муассиса боқи монда ба андозаи арзиши балансӣ:</p> <p>аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ харидорӣ шудаанд</p> <p>аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои аз фаъолияти соҳибкорӣ бадастома харидорӣ шудаанд</p> <p>аз рӯи ашӯҳое, ки аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт харидорӣ шудаанд</p> <p>Ба маблағи андозаи арзиши иловашудае, ки ба даромади буҷет бояд пардохта шавад</p> <p>Ба маблағи фарқияти арзиши балансӣ ва бозорӣ (бе маблағи андозаи арзиши иловашуда)</p>	<p>260</p> <p>110, 111</p> <p>178</p> <p>178</p> <p>178</p> <p>178</p> <p>178</p>	<p>070 – 073</p> <p>178</p> <p>270</p> <p>241</p> <p>270</p> <p>173</p> <p>400</p>
49	<p>Аз эътибор соқит намудани камони ашӯҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзолҳо, ки дар натиҷаи барӯйхатгирӣ ошкор гардида, ба ҳисоби шахсони гунаҳкор аз рӯи арзиши балансӣ гузаронида шудаанд</p> <p>Ҳамзамон ба маблағи аз шахсони гунаҳкор рӯнидашаванда бо арзиши бозорӣ чунин қайдҳои дуҷум гузаронида мешавад</p>	<p>260</p> <p>170</p>	<p>070 -073</p> <p>173, 270, 401</p>
	Боби 4. Маҳсулоти тайёр		
50	Даромад намудани маҳсулоти тайёр ва маҳсулотҳои тайёркарадаи муассиса ва сохторҳои зертобеъи онҳо аз рӯи арзиши ҳақиқии онҳо (аз он ҷумла, маҳсулоти кишоварзӣ бо нархи нақшавӣ)	080	220
51	Интиқол додани маҳсулоти хӯрока ба истеҳсолот ва интиқоли молҳо ба фурӯш	080	061, 067

	Ҳамзамон ба маблағи нархи иловагӣ	080	401
52	Ба маблағи аз фурӯши маҳсулот ва молҳо ба даст омада: аз рӯи нархи фурӯш Ҳамзамон қайди дуҷум гузаронида мешавад: аз рӯи нархи харид (бе маблағи нархи иловагӣ) ба маблағи нархи иловагӣ	111, 120 280 401	080 400 400
53	Инъикос намудани маҳсулоти ба супоришдиҳандагон супоридашуда (аз он ҷумла, маҳсулоти аз рӯи нархи нақшавӣ)	280	080
54	Интиқол додани маҳсулоти тайёркардашудаи хоҷагии ёрирасони кишоварзӣ барои эҳтиёҷоти муассиса	061, 067, 071, 073	080
№ р/т	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
55	Аз эътибор соқи кардани фарқияти арзиши нақшавӣ ва ҳақиқии маҳсулоти кишоварзӣ дар охири сол хароҷоти барзиёдати (сарфашуда – қайдҳои муҳосибӣ бо ададҳои манфӣ): маҳсулот фурухтанашудаи дар анбор ҷойгир буда маҳсулоти фурухташуда	080 280	220 220
Боби 5. Маблағҳои (Воситаҳои) муассисаҳо			
56	Ба тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ расонидани ҳаҷми маблағгузории хароҷотҳо (хароҷотҳои ҷорӣ, хароҷотҳои асосӣ) аз тарафи Вазорати молияи ҚТ	090, 097	230
57	Аз тарафи Вазорати молияи ҚТ расонидани сарчашмаҳои иловагии маблағгузории муассисаҳо дар доираи иҷроиши бучети ҷумҳуриявӣ	090	231
58	Ба қабулқунандагон расонидани ҳаҷми маблағгузории тақсимотшуда аз тарафи тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ	140, 141	090, 097
59	Доҳил намудани ҳаҷми маблағгузории хароҷотҳо ба ҳисобҳои шахсии қабулқунандагон	091, 097	140, 143
60	Ба ҳисоби муассиса доҳил намудани сарчашмаҳои иловагии маблағгузории муассисаҳо дар доираи иҷроиши бучети ҷумҳуриявӣ	091	141
61	Бозхонд намудани ҳаҷми маблағгузории		

	хароҷотҳо муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчии асосқсимотчӣ қарор доранд: аз тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ аз қабулқунанда	090, 097 140, 141, 143	140, 141 091, 097
62	Пардохтани маблағ барои барқарор намудани хароҷотҳо хазинавии соли чорӣ бучетӣ	091, 097	120, 130, 131, 150, 160, 170, 178
63	Пардохт намудани ҳисоби молтаъминқунандагон барои масолеҳи қиматнок, таҷҳизот, масолеҳи сохтмонӣ, иҷроиши корҳо, хизматҳои расонидашуда, инчунин гузаронидани маблағҳои бунакӣ (пешпардохтҳо)	150, 156, 157, 178	091, 097, 101, 102, 110, 111,
64	Ба бӯҷет гузаронидани маблағҳои аз ҳисоби андозҳо ва ғайра нигоҳдорикардашуда	173	091, 101, 110, 111
65	Гузаронидани маблағҳо аз ҳисобҳо ба мақомотҳои хазинадорӣ (муассисаҳои кредитӣ): ба пасандозҳои кормандон аз рӯи варақаҳои иҷроишӣ, мақомотҳои суғуртавӣ аз рӯи шартномаҳои суғуртаи ихтиёрӣ ва ташкилотҳои иттифоқи касаба ба фондҳои ғайрибучетии давлатӣ	183 -189 1193, 194, 198, 199	091, 101, 110, 111 091, 101, 110, 11
66	Ба ҳисоби тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ, ки дар бучети маҳаллӣ қарор доранд, дохил шудани маблағгузорӣ аз бучет: барои маблағгузорӣ намудани муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчӣ қарор доранд	100	230
67	Маблағгузори муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ қарор доранд	140	100
68	Қабул намудани маблағҳои бучетӣ барои нигоҳдории идоравӣ аз тарафи тақсимотчии асосӣ, тақсимотчӣ ва қабулқунандагон аз рӯи сметаи даромаду хароҷот	101	140, 143
69	Аз супоришдиҳандагон ворид шудани маблағҳо барои маҳсулоти тайёркардашуда, корҳои иҷрошуда, хизматҳои расонидашуда аз рӯи нархи шартномавӣ, бо назардошти андози арзиши иловашуда, инчунин маблағи пешпардохтҳо	110, 111, 118	153, 155
№ р/т	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
70	Ба мӯҳлати зиёда аз 1 сол гузоштани маблағҳо дар шакли қоғазҳои қиматнок ва облигатсияҳои фоизноки вомбаргҳои давлатӣ ба фонди оинномавии ҷамъиятҳои хоҷагидорӣ ва ширкатҳои ба боварӣ асосёфта	030	111, 118

71	Ба мӯҳлати то 1 сол гузоштани маблағҳо дар шакли депозити ташкилотҳои кредитӣ, қоғазҳои қиматнок	134	111, 118
72	Фурӯш ва пардохти облигатсияҳо ва дигар қоғазҳои қиматнок: аз рӯи арзиши баҳисобгирӣ ба маблағи аз арзиши баҳисобгирӣ зиёдтар ба маблағи аз арзиши баҳисобгирӣ камтар	111, 118 111. 118 410	030, 134 410 030, 134
73	Аз мақомотҳои ҳокимияти давлатии ҚТ, мақомотҳои худидоракунии маҳаллӣ, корхонаю муассисаҳо ва шахсони воқеӣ даромад шудани маблағҳо; даромадҳои бебозгашт аз ташкилотҳои хориҷӣ	110, 118	270
74	Аз ҳисоби падару модарон даромад шудани маблағҳо барои нигоҳдории кӯдакон дар муассисаҳои кӯдаконаи томактабӣ, мактабҳои мусиқӣ, барои хӯрокаи интернатҳои наздимактабӣ	110	172
75	Даромад шудани маблағҳо аз расонидани хизматрасонии муассиса аз фаъолияти асосии он, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда ба даромадҳои фаъолият аз соҳибкорӣ дохил намешаванд	110. 118	175
76	Даромад шудани маблағҳои, ки мувақаттан дар ихтиёри муассиса қарор доранд	114	174
77	Баргардонидани маблағҳои мувақаттан дар ихтиёри корхона қарор дошта, ба соҳиби он ё ин ки мутобиқи тартиби муқаррагардида интиқол додани онҳо аз рӯи таъинот	174	114
78	Харидорӣ намудани асъори хориҷӣ аз ҳисоби маблағҳои, ки аз сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ ворид шудаанд	118	110, 111
79	Азнавгаргузори аз рӯи ҳисоби асъорӣ: маблағҳои фарқияти мусбии қурби асъории: маблағҳои буҷетӣ маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ воридшаванда маблағҳои фарқияти манфии қурби асъории: маблағҳои буҷетӣ маблағҳои аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибуҷетӣ воридшаванда	097. 102 118 140, 230 270, 400, 401	140, 230 270, 400, 401 140, 230 270, 400, 401
80	Даромад шудани маблағ ба хазина аз рӯи ордери даромади хазинавӣ (аз рӯи чекҳо)	120	091, 097, 101, 102, 110, 111, 118, 160, 170, 172, 174, 175, 178, 270
81	Аз хазина пардохтани маблағҳо дар асоси ордери хароҷоти хазинавӣ ё дигар ҳуҷҷатҳои	160, 172, 174, 177, 180, 181,	120

	ивазкунандаи онҳо	193, 195	
82	Гузоштани ваколатнома, эътиборнома (аккредитив) барои ҳисоббаробаркунӣ бо молтаъминкунандагон	130	091, 101, 110, 111
83	Даромад шудани масолеҳи қиматнок аз молтаъминкунандагон аз ҳисоби ваколатномаҳои нишондодашуда Эзоҳ. Хангоми даромад намудани воситаҳои асосӣ, ашёҳои камарзиш, либос, лавозимоти раҳти хоб ва пойафзол қайди дуюм аз рӯи дебети ҳисобҳои 20, 21, 22 ва кредити зерҳисобҳои 250 ва 260 гузаронида мешавад	013 – 019, 040, 041, 060 – 067, 069, 070, 072	130
84	Баргардонидани бақияи истифоданашудаи ваколатнома	091, 101, 110, 111	130
85	Гирифтани дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чеки аз бонк	131	091, 101, 110, 111
86	Пардохт намудани маблағи маҳсулоти хӯрокворӣ ва масолеҳҳо бо воситаи дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чеки	060 - 067	131
№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
87	Баргардонидани бақияи истифоданашуда аз рӯи дафтарчаҳои маҳдудкардашудаи чеки	091, 101, 110, 111	131
88	Харидорӣ намудани талонҳои хӯрока, тамғаҳои (ма почтави	132	091, 101, 110, 111, 178
89	Супоридани талонҳо, варақаҳои дафтарчаҳои меҳнатӣ ва замимаҳои он ба шахсони тахтисоботӣ	160	132
90	Фурӯши варақаҳои дафтарчаҳои меҳнатӣ ва замимаҳои он	120	132
	Боби 6. Ҳисоббаробаркуниҳои дохилидоравӣ оид ба маблағгузорӣ аз бучет		
91	Аз тарафи қабулкунанда дар рӯзи охирини кории моҳи декабр аз эътибор соқит намудани маблағҳои бучетие, ки дар давоми сол хароҷот карда шудаанд	140, 141, 143	200, 201, 203
92	Аз эътибор соқит намудани маблағи хароҷотҳое, ки аз тарафи тақсимотчи асосӣ, тақсимотчӣ барои муассисаҳои дар тобеъияти онҳо қарор дошта гузаронида шудаанд.	200, 201, 203	140, 141, 143
	Боби 7. Ҳисоббаробаркуниҳо		
93	Ба пудратчиён гузаронидани маблағ барои иҷрои корҳои сохтмонию васлкуни, интиқол додани (супоридани) масолеҳу қисмҳо ва конструксияҳо ба онҳо	150	040, 041, 091, 101, 110, 111

94	Ба пудратчиёни хоричи интикол додани маблаг аз руи шартномаҳои иҷроии корҳои сохтмонӣ васлкуни	150	097, 102, 118
95	Аз молтаъминкунандагон қабул намудани масолеҳи кимматнок	040, 041, 043	150, 178
96	Аз тарафи пудратчиён иҷро намудани корҳои васлкунию сохтмони	203, 224	150
97	Ба супоришчиён аз руи нархҳои шартномави пешниҳод намудани ҳисобнома оиди маҳсулоти тайёркардашуда, иҷроии корҳо ва хизматрасониҳо, бо назардошти андозӣ арзиши иловашуда	153	401
98	Аз пудратчиён ворид намудани (қабул намудани) пардохтҳо барои маҳсулоти тайёркардашуда, иҷроии корҳо ва хизматрасониҳо, аз руи арзиши шартномави Хамзамон кайдҳои зерини дуҷум гузаронида мешаванд: ба маблағи андозӣ арзиши иловашуда, ки ба бучет бояд пардохт карда шавад ба даромадҳои давраи ҳисоботи аз руи арзиши шартномави ба даромади давраҳои ҳисоботи соқит намудани хароҷотҳои ҳақиқӣ маҳсулоти тайёркардашуда, иҷроии корҳо ва хизматрасониҳои ба супоришчиён додашуда ва пардохтгардида, бо арзиши шартномави	111, 118, 120, 155 401 401 400	153 173 400 280
99	Аз супоришдиҳандагон ворид шудани пешпардохтҳо	111	155
100	Ба ҳисоб гирифтани маблағи пешпардохт хангоми ҳисоббаробаркунии нисбӣ бо супоришдиҳандагон	155	153
101	Ба иҷрокунандагон, зеричрокунандагон ва дигар иҷрокунандагон барои иҷроии корҳои илмӣ тадқиқоти ва таҷрибавӣ амали чалбкардашуда интикол додани маблағҳои пешпардохти	156, 157	091, 101, 111
102	Ба ҳисоб гирифтани маблағи пешпардохт хангоми ҳисоббаробаркунии бо иҷрокунандагон (зеричрокунандагон) барои корҳои иҷрокардашуда	156	157
103	Аз иҷрокунандагон (зеричрокунандагон) қабул намудани корҳои иҷрошуда	200, 220	156
104	Ҳисоб намудани пардохтҳо барои хизматҳои расонидаи	175	270
№		Рақами зерҳисоб	

р/т	Мундариҷаи амалиёт	аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
	муассиса аз фаъолияти асосии он, ки мутобиқи қонунгузори амалкунанда ба даромадҳои фаъолият аз соҳибкори дохил намешаванд		
105	Ворид шудани маблағҳо аз аз хизматҳои расонидаи муассиса аз руи фаъолияти асосии он	110, 120	175
106	Ҳисоб намудани мабағҳои иҷорави оиди истифодабарии амволи ғайриманкули ҷумҳуриявӣ, ки ба ташкилотҳои илми, муассисаҳои таълимоти тибби, осорхонаҳои давлатӣ, муассисаҳои маданият ва санъат таалуқ дошта (бе арзиши ААИ)	175	173
107	Ба воситаи мақомотҳои ҳазинадори ба муассисаи бучети расонидани ҳаҷми маблағгузори, ки аз ҳисоби пардохтҳои иҷоравӣ барои истифодаи амволи ҷумҳуриявӣ ба бучет ворид мешаванд	091	141
	Ҳамзамон қайди дуҷум гузаронида мешавад	173	175
108	Ҳисоб намудани пардохтҳои оиди истикомати хонандагон, донишҷӯён ва аспирантон дар ҳобгоҳҳо	175	140
109	Ворид шудани маблағҳои пардохт аз руи истикомати хонандагон, донишҷӯён ва аспирантон дар ҳобгоҳҳо	091, 101, 120	175
110	Инъикос намудани андозҳои арзиши иловашудае, ки аз тарафи молтаъминкунанда барои молу масолеҳи киматноки харидоришуда, хизматҳои расонидашудаи муассиса, ки арзиши онҳо ба хароҷотҳо аз фаъолияти соҳибкори бурда шудаанд, пардохт карда шудааст	171	151, 178
111	Ҳисоб намудани андозҳои арзиши иловашудаи:		
	аз харидорон барои маҳсулоти фурухташуда, иҷроӣ қору	401	173
	хизматрасониҳо ба даст омада	155	173
	аз маблағҳои гирифташудаи пешпардохтҳо		
112	Маблағи андозҳои арзиши иловашудае, ки бояд аз бучет ҳисоби карда шавад	173	171
113	Интиқол додани андозҳои арзиши иловашуда ва дигар андозҳои муқаррарнамудаи қонунгузори ба даромади бучет	173	091, 101, 110, 111
114	Ҳисоб намудани ҷубронпулиҳои иҷтимоӣ, кумакпулиҳо, ёрдампулиҳои бебозгашт ва дигар пардохтҳо ба аҳолии аз ҳисоби маблағҳои бучети маҳалли	200	195
115	Пардохт намудани ҷубронпулиҳои иҷтимоӣ, кумакпулиҳо, ёрдампулиҳои бебозгашт ва дигар пардохтҳо ба аҳоли	195	101, 120
116	Даромад намудани маблағҳо аз мақомотҳои иҷрокундаи бучетҳои маҳалӣ, барои пардохт	101	140

	намудани чубронпулихо ба аҳоли		
117	Хисоб намудани аъзохаккихо ба фондҳои гайрибучетии давлати	200, 201, 203, 210, 220, 221 – 225, 227	193, 194, 198, 199
118	Интиқол додани маблағҳо ба фондҳои гайрибучетии давлати	193, 194, 198, 199	091, 101, 110, 111
119	Аз хазинаи муассиса додани маблағҳои тахтихисоботи	160	120
120	Аз бонк ба воситаи чек гирифтани маблағҳои нақдӣ тахтихисоботи	160	091, 097, 101, 102, 110, 111, 118
121	Пешниҳод намудани хисоботи пешпардохтҳои оиди харочоти маблағҳои тахтихисоботи	060 – 067, 069, 070, 072, 200, 201, 203, 210, 220, 223 – 225, 227	160
122	Ба хазинаи муассиса ё бевосита ба бонк баргардонидани бақияи маблағи пешпардохт аз тарафи шахсони тахтихисоботи	091, 097, 101, 102, 110, 111, 118, 120	160
123	Ба ҳисоби шахсони гунаҳкор бурдани (гузаронидани) маблағи камомад ва талафҳои: маҳсулоти хуруквори ва масолиҳҳо, камомади маблағҳои пули дар хазинаи муассиса объектҳои воситаҳои асосӣ, активҳои гайримодди, ашёҳои камарзиш	170 170	040, 041, 043, 044, 060 – 067, 069, 120, 401 173, 270, 401
№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерхисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
124	Хангоми муқаррар нагардидани шахсони гунаҳкор ё ки аз тарафи суд рад кардани рӯендани зарар аз шахсони гунаҳкор	140, 141, 270, 401	170
125	Ворид шудани маблағ ба хазина ё ки ба ҳисоби муассиса барои пардохтани камомад	091, 092, 101, 102, 110, 111, 118, 120	170
126	Хисоб намудани кумакпулихо ба корманд барои корношоямии муваққати ва барои нигоҳубини қудакон то расидани онҳо ба сини 1, 5 солаги аз ҳисоби маблағҳои Фонди сугуртаи иҷтимоии ҶТ	193	180
127	Пардохтҳо аз ҳисоби Фонди сугуртаи иҷтимоии ҶТ	193	120, 160
128	Хисоб намудани пардохтҳо барои нигоҳубини қудакон дар муассисаҳои қудаконаи томақтаби	172	272
129	Хисоб намудани пардохтҳо барои нигоҳубини қудакон дар мактаб - интернатҳо	172	173
130	Хисоб намудани пардохтҳо барои нигоҳубини қудакон дар интернатҳои назди мактаби	172	272
131	Доҳил шудани пардохтҳо барои нигоҳубини қудакон:	110, 120	172

	дар муассисаҳои кудакона дар мактаб - интернатҳо	091, 101, 120	172
132	Баргاردонидани мабалғи пардохтҳои нигоҳубини кудакон дар муассисаҳои кудаконаи томактаби Хамзамон кайди зерини дуҷум «сторно» («бакия») гузаронида мешавад	172 170	120 272
133	Ба даромади бучет интиқол додани маблағи пардохти нигоҳубини тарбиятгирандагони мактаб - интернатҳо	173	091, 101
134	Ҳисоббаробаркуни бо кормандон аз руи ҷои кор барои хуроқпулиҳо мутобиқи конунгузории амалкунанда	172	061
135	Ба ҳазинаи муассиса ворид шудани маблағи хуроқпули аз руи ҷои кор	120	172
136	Ба ҳисоби депоненти интиқол додани музди меҳнат ва идрорпулиҳои дар вақташ гирифташуда	180, 181	177
137	Аз ҳазинаи муассиса пардохт намудани маблағҳои ба ҳисоби депоненти гузошташуда	177	120, 160
138	Аз эътибор соқит намудани қарзҳои дебитори ва кредиторӣ муҳлати умумӣ даъвоёшон гузашта	177, 178	240, 241, 270
139	Ба молтаъминкунандагон интиқол додани маблағ мутобиқи ҳисобномаи (шартномаҳои) пешниҳоднамудаи онҳо барои масолиҳи киматнок, хизматрасониҳо	178	091, 097, 101, 102, 110, 111, 118
140	Ҳисоб намудани музди меҳнати кормандони штати ва ғайриштати	200, 201, 203, 210, 220, 221-225, 227	180
141	Ҳисоб намудани ёрдампулиҳо ба хизматчиёни харби	220	188
142	Нигоҳдори аз музди меҳнати кормандон	180	173, 183 – 185, 187, 198
143	Ҳисоб намудани идрорпулиҳо	200, 223, 225	181
144	Ҳисоб намудани ҳаққи таълифи (гонорар) оҳангсозон, санъаткорон ва муаллифон барои корҳои иҷрокардаи онҳо аз руи шартномаҳо ва супориши якҷаъфаина	200, 220, 223	189
145	Нигоҳ доштани андозҳо аз ҳақи таълиф	189	173
146	Пардохти музди меҳнат, идрорпулиҳо, ҳақи таълиф ва қарзҳо	180, 181, 187, 189	120, 160
147	Ҳисоб намудани андозҳои муқаррарнамудаи конунгузори	155, 178, 200, 220, 225, 401, 410	173
148	Азнаварҳгузори қарзҳои дебитор ива кредитор ибто асъори хориҷи фарқияти мусбии қурб фарқияти манфии қурб	 153, 155, 160, 175, 178 140, 270, 401	 140, 270, 400, 401 153, 155, 160, 175, 178

№ р/т	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерхисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
	Боби 8. Харочотҳо аз рӯи маблағҳои бучетӣ ва маблағҳое, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ ворид шудаанд		
149	Дар асоси ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда инъикос намудани харочотҳои ҳақиқии гузаронидашуда оиди хизматҳои расонидашуда, корҳои иҷрошуда, масолеҳи қимматноки харочотшуда	200, 201, 203, 210, 220, 221, 223 – 225, 227	040, 041, 043, 060-067, 069, 150, 156, 178
150	Аз эътибор соқит намудани харочотҳо вобаста ба тақсим намудани онҳо ба зерхисобҳои дахлдори харочотҳо	200, 201, 220, 221, 225	210
151	Сармоякунонии харочот дар давоми давраи ҳисоботи барои таъмини эҳтиётот ва рушди фаъолияти асосии муассисаҳои таълими	225	200
	Боби 9. Маблаггузори аз бучет		
152	Дар асоси ҳисоботи солонаи муассисаҳое, ки дар тобеъияти тақсимотҳои асосӣ, тақсимотчи қарордоранд, аз эътибор соқит намудани маблағи харочотҳо дар охири сол	230, 231	200, 201, 203
	Боби 10. Фондҳо ва маблағҳои таъиноти мақсаднок		
153	Таъсис додани маблағҳо аз ҳисоби Ҷоида барои ҳавасмандгардонии модди ва пардохтҳои иҷтимоӣ барои нигоҳдори ва рушди базаи моддию техники	410 410	240 241
154	Ворид шудани маблағҳо барои мақсадҳое, ки мутобиқи қонунгузори ва санадҳои меъёрию ҳуқуқи ба иҷроиши фаъолияти асосӣ алоқаманданд	110	270
155	Дар охири рузи моҳи декабр соқит намудани харочотҳои ҳақиқие, ки аз ҳисоби маблағҳои аз Ҷоида таъсисдодашуда, гузаронида шудаанд	240, 241	223
156	Ҳисоб намудани пардохтҳо барои хизматҳои расонидашудае, ки мутобиқи санадҳои қонунгузори ва меъёри ба фаъолияти соҳибқори дохил намешаванд	175	270
157	Дар охири рузи моҳи декабр соқит намудани харочотҳои ҳақиқие, ки аз ҳисоби маблағҳои мақсаднок ва даромадҳои бебозгашт барои	270	225

	нигохдории муассиса гузаронида шудаанд		
158	Хисоб намудани пардохти падару модарон барои нигохубини кудакон дар муассисаҳои кудакона	172	272
159	Дар охири рузи мохи декабр сокит намудани харочотҳои хақиқие, ки аз ҳисоби маблағҳои падару модарон барои нигохубини кудакон дар муассисаҳои кудакона гузаронида шудаанд	272	227
160	Қабул намудани маблағҳои вомбарги (заем)	111	273
161	Ба молик баргардонидани маблағҳои вомбарги (заем)	273	111
	Боби 11. Маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон супоридашуда		
162	Инъикос намудани маҳсулоти аз руи арзиши хақиқи ба фармоишгар супоридашуда (аз он ҷумла, маҳсулоти кишоварзи – бо арзиши нақшаӣ)	280	080
163	Аз эътибор сокит намудани харочотҳои хақиқии қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон супоридашуда дар асоси санадҳои қабулу супоридан ва ҳисобномаҳо	280	220
№ р/г	Мундариҷаи амалиёт	Рақами зерҳисоб	
		аз рӯи дебет	аз рӯи кредит
1	2	3	4
164	Дар даромадҳои давраи ҳисоботи инъикос намудани маҳсулот хуруқвори ва молҳои фурухташуда аз руи нархи харид (бе нархи барзиёдати)	280	400
165	Аз эътибор сокит намудани харочотҳои хақиқии ба фуруши маҳсулотҳои хуруқвори ва молҳо алоқаманд	280	220
166	Ба даромади давраҳои ҳисоботи сокит намудани маҳсулоти ба фармоишгарон супоридашуда, қорҳои иҷрошуда ва хизматҳои расонидашуда, аз руи арзиши хақиқи (маҳсулоти кишоварзи аз руи арзиши нақшаӣ), (қайдҳо хангоми аз фармоишгар ворид шудани пардохтҳо гузаронида мешаванд)	400	280
167	Дар охири рузи мохи декабр сокит намудани фарқияти арзиши хақиқи ва арзиши нақшаӣ (харочотҳои барзиёдати) маҳсулот фурухташудаи кишоварзи	280	220
	Боби 12. Даромадҳо, ғоида (зарар)		
168	Ҳисоб намудани пардохтҳо барои иҷроӣ ва ба фармоишгарон супоридани маҳсулот, қору хизматрасонӣ, бо назардошти андозаи арзиши иловашуда	153	401

169	Дар даромадҳои давраи ҳисоботи инъикос намудани маблағҳои аз фармоишгарон воридшуда барои иҷроӣ ва ба онҳо супоридани маҳсулот, қору хизматрасони	401	400
170	Дар даромадҳои давраи ҳисоботи инъикос намудани молҳо ва маҳсулоти хурокаи фурухташуда: аз руи нархи харид (бе илованарҳо) ба маблағи иловаи нарх	280 401	400 400
171	Ба кам намудани даромадҳои давраи ҳисоботи соқит намудани арзиши ҳақиқии маҳсулоти фурухташуда, қору хизматрасони (қайдҳо ҳангоми аз фармоишгар ворид шудани пардохтҳо гузаронида мешаванд)	400	280
172	Муайян намудани натиҷаҳо аз фуруши маҳсулот, қору хизматрасони: фоида зарар	400 410	410 400
173	Ҳисоб намудани андозҳои муқаррарнамудаи қонунгузори ба даромади бучет аз ҳисоби фоида воридшаванда	410	173
174	Дар даромадҳои давраи ҳисоботи инъикос намудани даромадҳои ғайриасоси	111, 118, 178, 401	400

НОМГУИ

Тағйироту иловаҳое, ки ба санадҳои меъёрию ҳуқуқии Вазорати молияи

Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шудаанд

1. Дар Низомнома оиди пешбурди ҳисобгирии муҳосиби ва ҳисоботҳои муҳосиби дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 1999 № 163 тасдиқ шудааст:

а) дар сарҳати якуми банди 2 калимаҳои: «(ба истиснои низоми бонки)» ба калимаҳои: «(ба истиснои низоми бонки ва муассисаҳои бучети)» иваз карда шаванд;

б) дар банди 25 калимаҳои: «ё ин ки зиёд намудани (кам намудани) маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети (минбаъд зери мафҳуми муассисаҳои бучети корхонаҳои ғайритиҷоратие фаҳмида мешаванд, ки фаъолияти асосии онҳо аз ҳисоби маблағҳои бучети маблағгузори мешаванд)» хориҷ карда шаванд;

в) дар зербанди «а» банди 28 калимаҳои: «ё ин ки зиёд намудани маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хориҷ карда шаванд;

г) дар зербанди «б» банди 28 калимаҳои: «ё ин ки зиёд намудани маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хориҷ карда шаванд;

д) дар банди 30:

дар сарҳати якум калимаи: «ба истиснои муассисаҳои бучети» хориҷ карда шаванд;

е) сарҳати охири банди 31 хориҷ карда шаванд;

ж) дар сарҳати якуми банди 32 калимаи: «муассисаҳои бучети» хориҷ карда шаванд;

з) дар сарҳати якуми банди 46 калимаи: «ё ин ки кам намудани маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хориҷ карда шаванд;

и) дар сарҳати якуми банди 51 калимаи: «аммо дар муассисаҳои бучети бошад – аз руи арзиши ибтидоӣ» хориҷ карда шаванд;

к) дар банди 52:

дар сарҳати якум калимаи: «аммо дар муассисаҳои бучети – дар ҳайати ашёҳои камнарху тезхурдашаванда ва дигар масолеҳи киматнок»; хориҷ карда шаванд;

дар сарҳати якуми зербанди «б» калимаҳои: «(дар муассисаҳои бучети – 80 каратаи)» хориҷ карда шаванд;

л) дар банди 55 калимаҳои: «аммо дар муассисаҳои бучети бошад – аз руи арзиши ибтидоӣ» хориҷ карда шаванд;

м) дар банди 56 калимаҳои: «ё ин ки зиёд намудани маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

н) дар банди 59 калимаҳои: «аммо дар муассисаҳои бучети бошад – аз руи арзиши ибтидоӣ» хорич карда шаванд;

о) дар банди 78 калимаҳои: «ё ин ки зиёд намудани (кам намудани) маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

п) дар банди 79 калимаҳои: «ё ин ки кам намудани маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

р) дар банди 80 калимаҳои: «муассисаҳои бучети бошанд ба зиёд намудани маблағгузори (фондҳо)» хорич карда шаванд;

с) дар банди 84 калимаҳои: «ё ин ки кам намудани (зиёд намудани) маблағгузори (фондҳо) дар муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

т) дар банди 86 калимаҳои: «ба истисноӣ муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

у) дар банди 87 калимаҳои: «ба истисноӣ муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

ф) дар банди 88 калимаҳои: «ба истисноӣ муассисаҳои бучети» хорич карда шаванд;

х) банди 90 аз эътибор соқит доништа шаванд;

ҷ) банди 97 аз эътибор соқит доништа шаванд;

2. Дар банди 1 Низомнома оиди бахисобгирии мухосибии «Сиёсати бахисобгирии корхона» НБМ

1\99, ки бо фармони Вазорати моли Чумхурии Тоҷикистон аз 24 сентябри соли 1999 № 135 тасдиқ шудааст,

калимаҳои: «(ба истисноӣ бонкҳо ва муассисаҳои кредитӣ)» ба калимаҳои: «(ба истисноӣ муассисаҳои бучети ва кредитӣ)» иваз карда шаванд.

МУНДАРИЧА

КИСМИ I. Ташкили бахисобгирии мухосибӣ

КИСМИ II. Бахисобгирии амалиётҳо оиди иҷроиши сметаи даромаду харочотҳо аз руи маблағҳои

бюжети ва маблағҳои, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои гайрибюжети ба даст омадаанд

БОБИ 1. Воситаҳои асосӣ ва дигар маблағгузориҳои дарозмуддат

БОБИ 2. Захираҳои моддӣ

БОБИ 3. Ашёҳои камарзиш

БОБИ 4. Маҳсулоти тайёр

БОБИ 5. Маблағҳои (Воситаҳои) муассисаҳо

БОБИ 6. Ҳисоббарбаркуниҳои дохилидоравӣ оид ба маблағгузорӣ аз бюджет

БОБИ 7. Ҳисоббарбаркуниҳо

БОБИ 8. Харочотҳо аз руи маблағҳои бюджетӣ ва маблағҳои, ки аз ҳисоби сарчашмаҳои гайрибюжети ворид шудаанд

БОБИ 9. Маблағгузорӣ аз бюджет

БОБИ 10. Фондҳо ва маблағҳои таъиноти мақсаднок

БОБИ 11. Маҳсулот, қору хизматрасонии иҷрошуда ва ба фармоишгарон супоридашуда

БОБИ 12. Даромадҳо, фоида (зарар)

ҲИСОБҲОИ ГАЙРИБАЛАНСИ

КИСМИ III. Дар бораи тартиби бахисобгирии амалиётҳо оиди таъминоти марказонидашудаи

масолеҳи киматноки муассисаҳо

Замимаи № 1

Замимаи № 2

Замимаи № 3